

RP 197/2005 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av Förenta nationernas konvention mot korruption och med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen samt ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den i New York den 31 oktober 2003 ingångna Förenta nationernas konvention mot korruption till den del konventionen omfattas av Finlands behörighet. Finland undertecknade konventionen i Mérida den 10 december 2003.

Konventionen hänför sig till mutbrott och vissa andra korruptionsbrott, t.ex. penningtvätt. Konventionen innehåller bestämmelser om förebyggande, kriminalisering och bekämpande av dessa brott, internationellt samarbete och återställande av tillgångar. Dessutom innehåller konventionen bestämmelser som gäller tekniskt bistånd, informationsutbyte och mekanismer för övervakning av tillämpningen. Vissa av konventionens bestämmelser om penningtvätt, offentlig upp-

handling, förvaltning av allmänna medel, bokslut och revision omfattas av Europeiska gemenskapens behörighet.

Den finska lagstiftningen uppfyller åtagandena i konventionen. I propositionen föreslås dock en ändring av strafflagen så att givande och tagande av muta i näringsverksamhet hör under allmänt åtal.

Det föreslås att konventionen sätts i kraft med en s.k. blankettlag. Lagen om sättande i kraft av konventionen avses träda i kraft vid samma tidpunkt som konventionen. Om lagens ikraftträdande bestäms genom förordning av republikens president. Konventionen träder i kraft internationellt den 14 december 2005. Ändringen av strafflagen avses träda i kraft omedelbart efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning.....	3
2. Nuläge och de viktigaste förslagen	3
2.1. Internationella förpliktelser som hör samman med förebyggande av korruption	3
2.2. Konventionens syfte och innehåll samt de viktigaste förslagen.....	5
3. Propositionens konsekvenser	5
4. Beredningen i Finland	6
DETALJMOTIVERING.....	7
1. Konventionens innehåll och dess förhållande till finsk lagstiftning	7
KAPITEL I. Allmänna bestämmelser	7
KAPITEL II. Förebyggande åtgärder	8
KAPITEL III. Kriminalisering och åtgärder för brottsbekämpning	24
KAPITEL IV. Internationellt samarbete.....	39
KAPITEL V. Återställande av tillgångar	47
KAPITEL VI. Tekniskt bistånd och informationsutbyte.....	54
KAPITEL VII. Tillämpningsmekanismer	56
KAPITEL VIII. Slutbestämmelser.....	58
2. Lagförslag.....	60
2.1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Förenta nationernas konvention mot korruption	60
2.2. Lag om ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen.....	60
3. Ikraftträdande.....	60
4. Behovet av riksdagens samtycke	61
5. Behandlings- och lagstiftningsordning.....	62
LAGFÖRSLAG	64
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Förenta nationernas konvention mot korruption.....	64
om ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen	65
BILAGA.....	66
PARALLELLTEXT	66
om ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen	66
FÖRDRAGSTEXT	67

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Bakgrunden till propositionen utgörs av Förenta nationernas (FN) konvention mot korruption (*konventionen*). Konventionen är det första omfattande konventionen mot korruption som är avsedd att vara global. Konventionens syfte är att genom effektiviserat internationellt samarbetet och mångsidiga metoder förebygga de allvarliga problem och hot som korruptionen medför för stabiliteten och säkerheten i samhället, demokratiska institutioner, etiska värderingar, en hållbar utveckling och rättssamhället.

När konventionens bestämmelser utarbetades tog man modell av framför allt FN:s konvention mot organiserad brottslighet (*Palermokonventionen*) samt av Europarådets straffrättsliga konvention om korruption (*ER:s korruptionskonvention*). Dessutom beaktade bl.a. regionala korruptionsavtal, t.ex. den amerikanska konvention mot korruption som de Amerikanska staternas organisation antog 1996 och Afrikanska unionens konvention om förebyggande och bekämpande av korruption som Afrikanska unionens stats- och regeringschefer antog i juli 2003.

Beredningen av konventionen grundade sig på generalförsamlingens resolutioner 55/61, 55/188 och 55/260. Konventionen bereddes av en av generalförsamlingen tillsatt ad hoc-kommitté under sju sessioner som hölls 2002 och 2003. Europeiska unionen (EU) deltog i beredningen av konventionen framför allt inom ramen för tre gemensamma ståndpunkter (12837/2/01 REV 2 CRIMORG 107, 8897/4/02 REV 4 CRIMORG 34 och 12215/2/02 REV 2 CRIMORG 76). Europeiska gemenskapernas kommission deltog i förhandlingsprocessen i fråga om den del som hör till EU:s behörighet.

FN:s generalförsamling antog konventionen den 31 oktober 2003 i New York. Enligt resolution 57/169 öppnades konventionen för undertecknande i Mérida i Mexiko från och med den 9 till och med den 11 december 2003, då även Finland undertecknade konventionen. Konventionen är öppen för under-

tecknande vid FN:s högkvarter i New York till och med den 9 december 2005. Konventionen är också öppen för undertecknande av regionala organisationer för ekonomisk integration, dock under förutsättning att minst en medlemsstat i en sådan organisation har undertecknat konventionen. Denna bestämmelse intogs i konventionen på initiativ av Europeiska gemenskapen (EG) för att EG skulle kunna bli part i konventionen. Tills vidare har EG inte undertecknat konventionen. Konventionen träder i kraft internationellt den 14 december 2005.

Propositionen innehåller ett förslag om godkännande av konventionen samt ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen. Det föreslås att konventionen sätts i kraft genom en s.k. blankettlag.

I propositionen föreslås dessutom att 30 kap. 12 § i strafflagen (39/1889) ändras. Genom ändringen av strafflagen blir mutbrott i näringslivet, som för närvarande anmäls till åtal som målsägandebrott, brott som hör under allmänt åtal.

2. Nuläge och de viktigaste förslagen

2.1. Internationella förpliktelser som hör samman med förebyggande av korruption

Konventionen kompletterar de internationella överenskommelser mot korruption som redan är bindande för Finland. Konventionen om bekämpande av bestickning av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförbindelser (FördrS 14/1999; OECD:s *mutkonvention*) gäller endast aktiv bestickning. Finland godkände konventionen den 18 december 1998 och konventionen trädde i kraft internationellt och även för Finlands del den 15 februari 1999. I och med konventionen blev det straffbart i Finland att muta utländska tjänstemän. I strafflagen intogs dessutom en definition av utländsk tjänstemän. Dessa

ändringar av strafflagen trädde i kraft den 1 januari 1999.

Enligt artikel 29 i fördraget om Europeiska unionen skall unionens mål vara att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Detta mål skall uppnås genom förebyggande och bekämpande av brottslighet, vare sig denna är organiserad eller ej, särskilt bl.a. korruption. I punkt 48 i slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 konstateras att korruption är en sådan sektor med särskild betydelse där det bör fastställas minimikrav på rekvisit för gärningar som skall betraktas som straffbara i medlemsstaterna och på de straff som döms ut. Ett av EU:s instrument mot korruption är den rättsakt som EU:s råd antog den 27 september 1996 och som gäller protokollet till konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT C 313, 23.10.1996). Protokollet trädde i kraft den 17 oktober 2002 och det innehåller definitioner av mutbrott och harmoniserade påföljder som skall dömas ut till följd av dem. Dessutom antog EU:s råd den 26 maj 1997 en konvention om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i (*EU:s mutkonvention* EGT L 195, 25.6.1997). Finland har godkänt EU:s mutkonvention den 18 december 1998. De små ändringar som EU:s mutkonvention krävde i strafflagen trädde i kraft i olika sammanhang. Bl.a. definitionen av utländska tjänstemän med straffrättsligt ansvar utvidgades. EU:s råd antog dessutom den 22 december 1998 en gemensam åtgärd (98/742/RIF) rörande korruption inom den privata sektorn. Denna ersattes av EU:s rambeslut om kampen mot korruption inom den privata sektorn, som även för Finlands del trädde i kraft den 22 juli 2005. I samband med verkställigheten av rambeslutet utsträcktes juridiska personers straffansvar till tagande av muta i näringsverksamhet (465/2005).

EU:s råd antog den 13 juni 2002 ett rambeslut (2202/584/RIF, EGT L 190, 18.07.2002) om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. I beslutet införlivas mutbrott bland sådana brott som hör till tillämpningsområdet för en europeisk

arresteringsorder beträffande vilka dubbelstraffbarhet inte behöver kontrolleras på förhand. Med anledning av rambeslutet stiftades i Finland en lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) med stöd av vilken finländska medborgare kan utlämnas mellan EU:s medlemsstater t.ex. för verkställighet av en dom för ett korruptionsbrott. Den lagstiftning som rambeslutet förutsätter har trätt i kraft den 1 januari 2004. För närvarande ligger tyngdpunkten i EU:s straffrättsliga samarbetsprojekt på ömsesidigt erkännande av beslut i brottmål. Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna är den första rättsakt som baserar sig på principen om ömsesidigt erkännande.

Även inom Europarådet har det ingåtts flera konventioner i anslutning till kampen mot korruption. Finland har ratificerat den civilrättsliga konventionen om korruption (FördrS 65/2004) den 23 oktober 2001. Konventionen trädde i kraft för Finlands del den 8 juni 2004. Konventionen föranledde inga lagändringsbehov i Finland. ER:s korruptionskonvention (FördrS 108/2002) öppnades för undertecknande den 27 januari 1999 och den trädde i kraft för Finlands del den 1 februari 2003. Till konventionen hänför sig ett avtal om inrättandet av gruppen av stater mot korruption (GRECO), vilket Finland har tillträtt. Konventionen omfattar korruption inom såväl den privata som den offentliga sektorn. Ikraftsättandet av ER:s korruptionskonvention har krävt smärre ändringar av strafflagen och vissa andra lagar. Ändringarna har trätt i kraft den 1 oktober 2002. Den viktigaste ändringen gäller riksdagsledamöterna, som nu kan ställas till straffrättsligt ansvar för tagande av muta. Kravet på dubbelstraffbarhet slopades i fråga om aktiv och passiv bestickning av tjänstemän, även utländska. GRECO och en arbetsgrupp vid organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) övervakar verkställigheten av nämnda konventioner mot korruption i de stater som tillträtt konventionerna.

Även Palermokonventionen, som bindande för Finland, innehåller föreskrifter som kriminaliserar korruption. Palermokonventionen ingicks i New York den 15 november 2000

och har trätt i kraft internationellt den 29 september 2003. Finland ratificerade konventionen den 10 februari 2003. Palermokonventionen innehåller också bestämmelser om korruption. De lagändringar som Palermokonventionen krävde sattes i kraft i Finland den 1 januari 2004.

2.2. Konventionens syfte och innehåll samt de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att konventionen skall godkännas till den del den hör till Finlands behörighet. Frågan om behörighet behandlas närmare i kapitel 4 i detalmotiveringen. Konventionens syfte är att främja och förstärka åtgärder för att mer ändamålsenligt och effektivt förebygga och bekämpa korruption. Vidare är konventionens syfte att främja, underlätta och stödja internationellt samarbete och tekniskt bistånd i fråga om förebyggande och bekämpande av korruption samt att främja integritet och ansvar samt en korrekt förvaltning av offentliga angelägenheter och allmän egendom.

Konventionen innehåller vissa åtaganden som gäller bl.a. förebyggande åtgärder, kriminalisering, sanktioner, skadeersättning, beslag, konfiskering, jurisdiktion, juridiska personers ansvarighet, skydd för vittnen och offer, tillämpningsmekanismer, internationellt samarbete, återställande av tillgångar som förts ut ur landet olagligt, tekniskt bistånd, insamling, utbyte och analys av information samt mekanismer för övervakning av tillämpningen.

Centrala och samtidigt i jämförelse med tidigare nya är de omfattande bestämmelserna i kapitel II om förebyggande åtgärder samt bestämmelserna i kapitel V om återställande av tillgångar. Bestämmelserna om förebyggande åtgärder är delvis förpliktande och delvis beroende av prövning. Kapitlet innehåller mycket omfattande bestämmelser om tillvägagångssätt och rutiner för att förebygga korruption inom såväl den privata som den offentliga sektorn. Viktiga är också kapitel III i konventionen om kriminalisering, åtgärder för brottsbekämpning och straffprocessuella förpliktelser samt kapitel IV om internationellt samarbete, vars bestämmelser i stor utsträckning följer bestämmelserna i Pa-

lormokonventionen.

Den finska lagstiftningen uppfyller till stor del kraven i konventionen. Alla bestämmelser i konventionen är inte absolut förpliktande, utan en del av bestämmelserna är beroende av prövning. De artiklar som kan betraktas som problematiska med avseende på det finska rättssystemet är av rekommendations-typ och de medför då inga absoluta behov av att ändra lagstiftningen. Till dem hör bl.a. de något vaga kriminaliseringsbestämmelserna i artiklarna 18—20, t.ex. handel med inflytande, missbruk av tjänsteställning och olagligt berikande. Konventionens bestämmelser kräver inga ändringar i lagstiftningen.

I OECD:s och Europarådets rekommendationer som gäller Finland förutsätts att lagstiftningen om myndigheternas anmälningsskyldighet ändras. Det är också nödvändigt att ändra lagstiftningen om myndigheternas anmälningsskyldighet genom att tillfoga bestämmelser om skyldighet för skattemyndigheterna att meddela förundersökningsmyndigheterna misstankar om muta. Det borde också föreskrivas i lag om anmälningsskyldighet för revisorer. Eftersom det inte finns någon orsak att fördröja godkännandet av konventionen genom att börja bereda lagändringar i detta sammanhang, bör de beredas separat. För att minska hindren för anmälan om brott föreslås i propositionen dock att strafflagen ändras så att mutbrott i anslutning till näringsverksamhet blir brott som hör under allmänt åtal.

3. Propositionens konsekvenser

I internationell jämförelse är Finland ett av världens minst korruperade länder. Korruptionen är främst ett internationellt fenomen, som har en nära anknytning till organiserad brottslighet. Syfter med propositionen är att fästa uppmärksamhet också vid bekämpande av det hot som den internationella korruptionen utgör.

Konventionens ikraftträdande utvidgar möjligheterna till internationellt samarbete mot korruption. Genom konventionen vill man främja och förstärka åtgärder för att mer ändamålsenligt och effektivt förebygga och bekämpa korruption. Genom konventionen vill man dessutom främja, underlätta och

stödja internationellt samarbete och tekniskt bistånd i fråga om förebyggande och bekämpande av korruption.

Även om konventionen inte direkt orsakar några nämnvärda behov av att ändra lagstiftningen, förutsätter dess omfattande bestämmelser om förebyggande av korruption i praktiken att åtgärderna för att förebygga korruption effektivteras och att samarbetet utökas mellan den privata och den offentliga sektorn samt det civila samhället. Effektivare förebyggande åtgärder tros ha en minskande inverkan på korruptionen.

När konventionen träder i kraft stärks det internationella samarbetet i syfte att återställa tillgångar och är strävan att bekämpa, upptäcka och förebygga internationell överföring av olagligt förvärvade tillgångar effektivare än förr.

4. Beredningen i Finland

Konventionen förhandlades fram i en ad hoc-kommitté under FN:s generalförsamling åren 2002 och 2003 och dessutom i en consistency group-arbetsgrupp. EU:s gemensamma ståndpunkter till konventionsförhandlingarna har beretts i EU:s råds sektorsövergripande arbetsgrupp för frågor som rör den

organiserade brottsligheten (MDG). Finlands synpunkter på konventionsförhandlingarna utformades i första hand i samband med den nationella beredningen av EU:s gemensamma ståndpunkter, i vilken deltog företrädare för bl.a. justitieministeriet, inrikesministeriet och utrikesministeriet. Finland deltog i beredningen av konventionen tillsammans med EU:s övriga medlemsstater.

I det inledande skedet av konventionsförhandlingarna överlämnade statsrådet en utredning om konventionen (E 53/2002 rd) till riksdagen. Utredningen innehåller gemensamma ståndpunkter om förhandlingsdirektiv och ett utkast till förhandlingsmandat för kommissionen. Konventionen har dessutom behandlats i samarbetsnätverket mot korruption, vars medlemmar har haft möjlighet att uttala sin preliminära ståndpunkt till konventionen och de åtgärder den kräver.

Förslaget till regeringens proposition rörande verkställigheten av konventionen har beretts i en tjänstemannaarbetsgrupp som justitieministeriet tillsatte den 3 december 2004. I den ingick företrädare för utrikesministeriet, justitieministeriet, handels- och industriministeriet, inrikesministeriet och riksåklagarämbetet.

DETALJMOTIVERING

1. Konventionens innehåll och dess förhållande till finsk lagstiftning

KAPITEL I. Allmänna bestämmelser

Artikel 1. Syften. Enligt artikeln är konventionens syfte att effektivisera förebyggandet av korruption i synnerhet genom utökat internationellt samarbete och tekniskt bistånd, innefattande återvinning av tillgångar, samt att främja integritet, ansvar och en korrekt förvaltning av offentliga angelägenheter och allmän egendom.

Någon definition på korruption ingår varken i konventionen eller i dess tolkningsdirektiv.

Artikel 2. Definitioner. I artikeln definieras de centrala begreppen i konventionen. Viktigast är begreppen offentlig tjänsteman, utländsk offentlig tjänsteman och tjänsteman i offentlig internationell organisation, som definieras i punkterna a—c. Punkterna d—i motsvarar punkterna d—i i artikel 2 i Palermokonventionen.

Enligt punkt a i är ”offentlig tjänsteman” en person som innehar en lagstiftande, verkställande, administrativ eller judiciell tjänst i en konventionsstat, oavsett om personen är anställd eller vald, vare sig permanent eller tillfälligt, vare sig avlönad eller oavlönad, utan avseende på personens ställning i hierarkin. Som tjänsteman betraktas enligt punkt a ii också en annan person som utövar en offentlig funktion, inklusive för ett offentligt organ eller för ett statligt eller kommunalt bolag, eller tillhandahåller en samhällstjänst som en sådan definieras i konventionsstatens nationella lagstiftning och tillämpas i dess relevanta lagstiftning. Också en annan person som definieras som ”offentlig tjänsteman” i en konventionsstats nationella lagstiftning är enligt punkt a iii en sådan offentlig tjänsteman som avses i konventionen.

Enligt punkt b är ”utländsk offentlig tjänsteman” en person som innehar en lagstiftande, verkställande, administrativ eller judiciell tjänst i ett främmande land, oavsett om per-

sonen är anställd eller vald, och en person som utövar en offentlig funktion för ett främmande land, inklusive för ett offentligt organ eller ett offentligt bolag, och enligt punkt c är ”tjänsteman i offentlig internationell organisation” en internationell tjänsteman eller person som är bemyndigad av en sådan organisation att handla på organisationens vägnar.

I 40 kap. 11 § 1 punkten i strafflagen definieras det straffrättsliga begreppet tjänsteman, som i stor utsträckning motsvarar även det förvaltningsrättsliga tjänstemannabegreppet. Det tjänstemannabegrepp som definieras i strafflagen är omfattande och det täcker i huvudsak konventionens definition av offentlig tjänsteman. I ett avseende är ändå konventionens tjänstemannabegrepp mer omfattande än motsvarande definition i strafflagen. Konventionens offentliga tjänsteman omfattar enligt artikel 2 a i även parlamentsledamöter, vilket det straffrättsliga tjänstemannabegreppet inte gör. Detta leder ändå inte till några problem för Finland, eftersom aktiv och passiv bestickning av riksdagsledamöter straffbeläggs i särskilda bestämmelser. I de förebyggande åtgärderna i kapitel II i konventionen ingår dock vissa åtaganden, t.ex. rapporterings- och disciplinära skyldigheter, som inte helt naturligt kan tillämpas på riksdagsledamöter. Det andra stycket i artikel 2 a undanröjer dock detta problem. Enligt den kan ”offentlig tjänsteman” dock i fråga om vissa särskilda åtgärder enligt kapitel II i konventionen vara en person som utövar en offentlig funktion eller tillhandahåller en samhällstjänst som en sådan definieras i konventionsstatens nationella lagstiftning och tillämpas i dess relevanta lagstiftning. Detta gör det möjligt att begränsa ansvaret på behövligt sätt i överensstämmelse med det nationella straffrättsliga tjänstemannabegreppet i fråga om åtagandena i kapitel II i konventionen.

Artikel 3. Tillämpningsområde. Konventionen skall enligt artikel 3.1 tillämpas på förebyggande, utredning och lagföring av korruption och på frysning, beslag, förverkande

samt återlämnande av vinning av brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

Enligt artikel 3.2 skall det för genomförandet av konventionen inte krävas att det för de brott som anges i den har uppkommit skada eller olägenhet på offentlig egendom, utom om det särskilt föreskrivs i konventionen.

Enligt konventionens tolkningsdirektiv begränsar inte konventionen det rättsliga samarbetet och konventionens kriminaliseringskrav innebär inte något krav på nytt brottsrekvisit om motsvarande gärning redan är straffbar enligt nationell lag.

Mutbrott eller andra gärningar som skall kriminaliseras enligt kapitel III förutsätter enligt den finska strafflagen inte att statlig egendom skadas, om det inte i rekvisitet för ett brott enligt kapitel III och motsvarande brott enligt strafflagen redan ingår skada på egendom och om inte brottet riktar sig mot statlig egendom.

Artikel 4. Skydd av suveränitet. I artikel 4.1 fastställs att konventionsstaterna skall fullgöra sina skyldigheter i enlighet med konventionen på ett sätt som är förenligt med principerna om jämlikhet mellan stater, om staters territoriella integritet samt om icke-inblandning i andra staters interna angelägenheter.

Enligt artikel 4.2 berättigar konventionen inte en konventionsstat till att utöva sådana jurisdiktion och utföra sådana funktioner i en annan konventionsstat som är förbehållna myndigheterna i den staten enligt dess nationella lagstiftning.

Artikel 4 motsvarar artikel 4 i Palermokonventionen.

KAPITEL II. Förebyggande åtgärder

Artikel 5. Riktlinjer och metoder för förebyggande av korruption. Artikel 5 innehåller allmänna bestämmelser om förebyggande av korruption. Bestämmelserna i artikeln preciseras i de övriga artiklarna i kapitlet. Artikel 5.1 ålägger konventionsstaterna att utveckla en effektiv och samordnad antikorrupsionspolitik som främjar samhällets medverkan och återspeglar rättssamhällets principer, korrekt förvaltning av offentliga angelägenheter och allmän egendom, integritet, öppenhet och ansvarighet. Artikel 5.2 innehåller en

förpliktelse att eftersträva effektiva metoder som syftar till förebyggande av korruption.

Enligt artikel 5.3 skall konventionsstaterna sträva efter att regelbundet utvärdera om de relevanta rättsliga instrumenten och administrativa åtgärderna är tillräckliga. I nämnda strävanden skall konventionsstaterna enligt artikel 5.4 på lämpligt sätt samarbeta med varandra och med berörda internationella och regionala organisationer.

Den i ett internationellt perspektiv låga korruptionsnivån i Finland är en följd av den allmänna övergripande samhällsutvecklingen till ett land med högtstående rättskultur och ett informationssamhälle. I Finland råder en förvaltningskultur som omhuldar allmän välfärd, måttfullhet och återhållsamhet samt en atmosfär som ogillar att makt och förmögenhet koncentreras, små inkomstskillnader, skäliga löner och fria massmedier. Finland har en lagstiftning som noga reglerar maktmissbruk, ett rättsväsende och förvaltningsstrukturer och kvinnorna har en stark ställning i det politiska beslutsfattandet.

Finland har tillträtt EU:s, ER:s och OECD:s konventioner mot korruption, och när man granskat förutsättningarna för deras verkställighet har man bedömt den nationella lagstiftningen och de administrativa åtgärderna i anslutning till bekämpandet av korruption. Dessutom har OECD och ER:s kommitté mot mutor GRECO, i vars arbete Finland deltar aktivt, gjort ländergranskningar i Finland. Granskningarna har gällt den nationella lagstiftningen och administrativa åtgärder. Vid granskningarna har Finlands åtgärder mot korruption i huvudsak ansetts vara ändamålsenliga och tillräckliga. I de rekommendationer som gällt Finland har man ändå fäst uppmärksamhet vid myndigheternas skyldighet att anmäla misstänkta mutbrott och vid myndigheternas utbildning om mutbrott.

De lagar som riksdagen stiftar, t.ex. lagstiftningen mot korruption, publiceras i stor omfattning, tidningarna skriver om lagstiftningen och lagarna finns tillgängliga för alla bl.a. på internet. Den lagstiftning och andra administrativa åtgärder som hänför sig till förebyggandet av korruption utvärderas dessutom med hjälp av särskilda nationella program, t.ex. regeringsprogrammen och pro-

grammet för den inre säkerheten. Regeringen har den 9 september 2004 tillsatt en delegation för intern kontroll och riskhantering, vars uppgift är att följa och bedöma läget och förfarandena i fråga om ordnandet av intern kontroll och riskhantering inom statsförvaltningen samt att utveckla dem. Det oavhängiga statens revisionsverk som finns i anknäring till riksdagen granskar lagligheten av och ändamålsenligheten i statsfinanserna samt iakttagandet av statsbudgeten. Högsta brottsbekämpade myndigheter är dessutom riksdagens justitieombudsman och justiekanslern i statsrådet.

Den offentliga och den privata sektorn i Finland är med i en samarbetsgrupp mot korruption och i ett samarbetsnätverk mot korruption, där man gemensamt arbetar för att utveckla åtgärder och metoder mot korruption. Korruptionsnätverket samarbetar med den finländska avdelningen av en frivilligorganisation mot korruption, Transparency International, vid utvecklandet av åtgärder enligt denna artikel. Enligt bedömningar som nämnda organisation gjort hör Finland till de minst korruperade staterna i världen. Finland deltar i regionala och i särskilt till utvecklingsländerna riktade internationella program och projekt, genom vilka man försöker förebygga korruption samt bedriva internationellt forskarsamarbete i syfte att bekämpa korruption.

Finlands metoder och system mot korruption motsvarar de grundläggande kraven i artikeln.

Artikel 6. Organ för förebyggande av korruption. Enligt artikel 6.1 skall varje konventionsstat i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning tillse att, i den mån det är lämpligt, det finns organ för förebyggande av korruption genom att bl.a. a) genomföra riktlinjer som avses i artikel 5 i konventionen och, i tillämpliga fall, övervaka och samordna genomförandet samt b) öka och sprida kännedomen om förebyggande av korruption.

Enligt artikel 6.2 skall varje konventionsstat tillförsäkra organ som avses i punkt 1 den oberoende ställning som krävs och tillhandahålla nödvändiga materiella resurser och specialiserad personal, liksom utbildning som personalen kan behöva för att fullgöra

sina uppgifter.

I artikel 6.3 förutsätts att varje konventionsstat skall meddela FN:s generalsekretärens namn och adress på myndigheter som kan biträda andra konventionsstater att utveckla och genomföra särskilda åtgärder för att förebygga korruption. Den myndighet som avses i punkten är i Finland justitieministeriet.

Enligt konventionens tolkningsdirektiv kan de organ som avses i denna artikel vara samma organ som de som avses i artikel 36.

I Finland har det sedan 2003 funnits ett samarbetsnätverk mot korruption mellan statliga och andra instanser vilket inrättats av justitieministeriet. Samarbetsnätverket bl.a. samlar in och utbyter information om korruptionsläget i Finland, om ändringar i lagstiftningen mot korruption och om administrativa projekt samt koordinerar och utvecklar anti-korruptionspolitiken. Samarbetsnätverket mot korruption granskar kraven i internationella konventioner mot korruption samt övervakar genomförandet av dem och rekommendationer från internationella övervakningsorgan. Nätverket följer också beredningen av verkställigheten av FN:s konvention mot korruption. Samarbetsnätverket försöker också främja uppdragande, utredning och lagföring av mutbrott. Exempelvis har Centralhandelskammaren, som också hör till nätverket, gett ut Världsbankens anvisningar mot korruption på finska.

För att effektivisera kampen mot korruption tillsatte justitieministeriet 2005 en samarbetsgrupp mot korruption, vars arbete kompletteras av nätverket mot korruption. Samarbetsgruppen mot korruption skall bl.a. ta initiativ till åtgärder mot korruption, stödja utfärdandet av anvisningar mot korruption inom den statliga, den kommunala och den privata sektorn, öka medvetenheten om korruption i samhället samt främja uppdragande, utredning och lagföring av mutbrott. Samarbetsgruppen koordinerar också ministeriernas verksamhet vid verkställigheten av internationella konventioner mot korruption. I samarbetsgruppen mot korruption företräds den offentliga förvaltningen av de ministerier som är centrala med tanke på förebyggandet av korruption, Riksåklagarämbetet, statsrådets controllers byrå och Finlands Kommun-

förbund. Näringslivet företräds i samarbetsgruppen av Finlands Näringsliv och Centralhandelskammaren.

Till nätverket mot korruption väljs personer som på grund av sina uppgifter, sin ställning och utbildning är väl förtrogna med ämbetsverkens administrativa rutiner och företagens arbets sätt inklusive områden som är sårbara för korruption samt metoder att påverka dem. Dessutom har många av dem juridisk utbildning. Flera av medlemmarna i nätverket deltar också som det egna förvaltningsområdets experter i arbetet inom internationella organ mot korruption t.ex. FN, EU, ER och OECD.

De personer som valts till samarbetsgruppen mot korruption deltar i beslutsfattandet inom det egna området och kan således påverka åtgärderna mot korruption. Finlands åtgärder för att organisera korruptionsförebyggande organ, utveckla uppgifterna och informera om förebyggande av korruption måste med avseende på kraven i artikeln anses överensstämma med Finlands behov och vara tillräckliga.

Artikel 7. Den offentliga sektorn. Artikeln innehåller en mängd åtgärder för att förebygga korruption inom den offentliga sektorn. Till dem hör enligt artikel 7.1 att vid behov sträva efter sådana system för rekrytering, anställning, bibehållande, befordran och pensionering av offentliga tjänstemän som definieras i punkt 1 a—d. Enligt punkt 1 a skall systemen grundas på principerna om effektivitet, öppenhet och objektiva kriterier såsom förtjänst, opartiskhet och skicklighet. Systemen skall enligt punkt 1 b innefatta nöjaktiga system för urval och utbildning av personer för områden som bedöms vara särskilt sårbara för korruption och för att förflytta dessa personer till andra poster. Enligt punkt 1 c skall systemen främja tillräcklig ersättning och rättvisa ersättningsskalor med beaktande av varje konventionsstats ekonomiska utveckling. Enligt artikel 1 d skall man främja utbildnings- och vidareutbildningsprogram som gör det möjligt att uppfylla kravet på att fullgöra offentliga funktioner på ett rätt, hederligt och riktigt sätt och som höjer medvetandet om de risker för korruption som är förenade med yrkesutövning. Sådana program får innehålla hänvisningar till tillämpli-

ga uppförandekoder och uppförandenormer.

Enligt artikel 7.2 skall man överväga att vidta lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder för att föreskriva normer för kandidatur för och val till offentliga tjänster.

Artikel 7.3 förutsätter att konventionsstaterna också överväger att vidta lämpliga lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder för att förbättra öppenheten i fråga om finansiering av kandidaturer för valda offentliga tjänster och, där så är tillämpligt, finansiering av politiska partier.

Enligt artikel 7.4 skall man försöka bygga upp och utveckla system som främjar öppenhet och förebygger intressekonflikter.

I Finlands grundlag föreskrivs om utnämningensgrunderna för tjänster, vilka alltid tillämpas vid utnämning till en tjänst. Utnämningensgrunderna är skicklighet, förmåga och beprövad medborgerlig dygd. Dessa begrepp har ett vedertaget innehåll, på vars grund man kan bedöma den yrkesskicklighet som den sökande uppnått genom utbildning och arbetserfarenhet, den sökandes naturliga förmåga och egenskaper att med framgång sköta uppgiften i fråga, oklanderlighet samt meriter av betydelse för uppgiften som förvärvats genom allmän samhällsaktivitet. Utöver utnämningensgrunderna finns det särskilda behörighetsvillkor som vid behov föreskrivs särskilt för respektive ämbetsverk och tjänst med beaktande av de särskilda krav som uppgifterna ställer. I lag föreskrivs om kravet på rättvis behandling av de sökande och om objektiv jämförelse mellan de sökande.

De som föreslås bli utnämnda till de högsta tjänsterna inom statsförvaltningen skall enligt statstjänstemannalagen (750/1994) före utnämningen lämna en redogörelse för sina ekonomiska och andra bindningar som kan vara av betydelse för skötseln av tjänsten. De som arbetar inom den offentliga förvaltningen berörs också av bestämmelserna om jäv i lagen. Enligt lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) kan dessutom i fråga om den som söker en tjänst eller ett uppdrag, skall anställas eller antas till utbildning eller sköter en tjänst eller ett uppdrag göras en normal, omfattande eller begränsad säkerhetsutredning i syfte att förebygga allvarliga brott. En säkerhetsutredning innebär att man utnyttjar uppgifter som ingår i ett flertal register, bl.a.

straffregistret. Utnämningsskälerna är offentliga.

Varje myndighet är skyldig att se till att nya tjänstemän får sådan inskolning som skötseln av uppgifterna förutsätter när tjänsteförhållandet inleds. Tjänstemännen och hela förvaltningen styrs av principen om förvaltningens lagbundenhet. Tjänstemän har ett omfattande straffrättsligt ansvar som även sträcker sig till gärningar eller försummelser som beror på vårdslöshet.

Lönesystemen inom den offentliga förvaltningen är uppbyggda enligt uppgifternas svårighetsgrad och den utbildning och yrkeskicklighet som den som sköter uppgiften besitter. Branschens fackorganisationer kommer överens om lönen. Lönenivån måste anses som skälig och även de lägsta nivåerna tillräckliga. Inom statsförvaltningen håller man på att övergå till nya lönesystem där lönen baseras på en del som bestäms utgående från uppgiftens svårighetsgrad och en del som bestäms utgående från den personliga prestationen. Syftet med reformen är att åstadkomma en rättvisare lön för alla statsanställda.

Statens arbetsmarknadsverk ansvarar för statens personalpolitik och de allmänna riktlinjerna för den. Arbetsmarknadsverket har ordnat och ordnar försök och pilotprojekt bl.a. för att göra nya tjänstemän insatta i statsförvaltningen och tjänstemäns ställning, rättigheter och skyldigheter. Man håller bl.a. på att inleda ett projekt som gäller nätinlärning. Den egentliga inskolningen och annan personalutbildning vilar på varje arbetsgivar- ämbetsverks ansvar i enlighet med de allmänna riktlinjerna. Exempelvis Tullverket och skatteförvaltningen har egna utbildningsprogram för tjänstemännen där man också tar upp de risker som hänför sig till skötseln av uppgifterna. Vid behov utarbetar förvaltningsområdena etiska uppförandekoder. Statens arbetsmarknadsverk främjar en värdebaserad och etiskt högtstående verksamhet genom sina egna projekt och publikationer som via olika kanaler distribueras till ämbetsverken och tjänstemännen. På motsvarande sätt sköter kommunala arbetsmarknadsverket personalpolitiken i fråga om kommunernas arbetstagare och tjänsteinnehavare.

Lagstiftningen och praxis i Finland uppfyller kraven i punkterna 1 och 2.

I partiregistret finns för närvarande 19 politiska partier. Bestämmelser om finansieringen av politiska partier ingår i partilagen (10/1969). Genom den ändring (1048/1986) av partilagen som trädde i kraft vid ingången av 1987 ändrades bestämmelserna om partiernas bokföringsskyldighet och inlämnandet av vissa handlingar till justitieministeriet. Till lagen fogades också en bestämmelse om rätt för justitieministeriet att granska partiernas och deras krets- och kvinnoorganisationers räkenskapsföring och medelsförvaltning. Partierna skall årligen tillstålla justitieministeriet partiets och dess kretsorganisationers resultat- och balansräkningar jämte bilagor samt revisionsberättelsen. I resultaträkningen skall intäkterna och kostnaderna för valarbete uppges tillräckligt specificerade. Ministeriet avger årligen en berättelse om tillsynen över den medelsförvaltning som avses i partilagen. Vid sidan av justitieministeriet har också statens revisionsverk rätt att granska användningen av medel som beviljats partierna och deras krets- och kvinnoorganisationer i form av statsunderstöd.

Det kan anses att granskningsförfarandet fungerar tillfredsställande och tills vidare har man vid granskningarna behövt fåsta partiernas uppmärksamhet i huvudsak endast vid brister och missförhållanden av teknisk natur. Partiernas viktigaste inkomstkälla är det partistöd som staten beviljar. Utgående från de uppgifter som erhållits i samband med tillsynsverksamheten tycks andra viktiga inkomstkällor för den politiska verksamheten vara andra statliga stöd, t.ex. riksdagsgruppens kanslianslag, ungdomsorganisationernas understöd och presstödet, stöd från medlemskåren (t.ex. medlems- och understödsavgifter, talkoarbete, intäkter från lotterier och avgiftsbelagda tillställningar, finansiellt stöd från bakgrundsorganisationer, som kan synas bl.a. på så sätt att lokaler ställs till förfogande hyresfritt eller till nedsatt hyra), samt olika stöd från företag (t.ex. understöd, stödannonser, rabatter samt ränteintäkter och intäkter av investeringsverksamhet).

Den i partilagen avsedda tillsynen över partiernas verksamhet och medelsförvaltning kan betraktas som tillräcklig för att säkerstäl-

la att mutliknande partifinansiering inte förekommer. Offentligheten för partiernas bokslut är också ägnad att utöka öppenheten i fråga om partifinansieringen och partiverksamheten. Partifinansieringen har också varit föremål för massmediernas intresse. Olika massmedier har under de senaste åren gjort omfattande utredningar om partiernas medelsförvaltning.

Enligt lagen om anmälan av kandidaters valfinansiering (414/2000) har skyldighet att göra anmälan om valfinansiering vid presidentval alla kandidater och vid andra val de som blivit invalda och deras ersättare. Lagen har tillämpats vid riksdagsvalet 2003, vid Europaparlamentsvalet 2004 och vid kommunalvalen 2000 och 2004.

Anmälan om valfinansiering skall enligt lagen vid kommunalval tillställas den kommunala centralvalnämnden och vid andra val justitieministeriet senast två månader efter att valresultatet fastställts. Anmälan är som sådan offentlig hos ministeriet eller den kommunala centralvalnämnden.

Anmälan skall uppta bl.a. de totala kostnaderna för och finansieringen av kandidatens valkampanj specificerad dels enligt kandidatens egna medel och dels enligt det utomstående understöd som kandidaten, kandidatens stödgrupp och någon annan sammanslutning som grundats för att stöda kandidaten har mottagit enligt en indelning i privatpersoner, företag, partiorganisationer och andra motsvarande viktiga donatorer.

Värdet av varje enskilt stöd och namnet på donatorn skall nämnas särskilt, om värdet uppgår till minst 3 400 euro vid presidentval och Europaparlamentsval och till minst 1 700 euro vid riksdagsval och kommunalval. Namnet på en privatperson får inte uppges utan dennes uttryckliga samtycke om värdet av det understöd privatpersonen donerat är mindre än nämnda belopp.

I ljuset av de erfarenheter som fått hittills har valfinansieringslagen fungerat tillfredsställande. I riksdagsvalet gjorde alla som valts till riksdagsledamöter och nästan alla ersättare anmälan. I Europaparlamentsvalet gjorde alla invalda och ersättare anmälan. Beträffande kommunalvalen finns inga exakta siffror tillgängliga, men på grund av de spridda uppgifter som erhållits från kommu-

nerna kan man anta att i huvudsak alla invalda och ersättare i bägge valen har gjort anmälan.

Anmälningarna har inte gett några vinkar om att mutliknande valfinansiering skulle förekomma. Den finska lagstiftningen uppfyller kraven i punkt 3.

Offentlighetslagstiftningen garanterar att myndigheternas verksamhet är öppen och beslutsfattandet offentligt och att en sak kan sekretessbeläggas endast i de särskilda fall som föreskrivs i lagen. Exempelvis de högsta tjänstemännens bindningar, varom föreskrivs i 8 a § i statstjänstemannalagen, är offentliga med undantag av ekonomiska bindningar. Även tjänstemännens bisysslor, varom föreskrivs i 18 § i statstjänstemannalagen, är offentliga, liksom lönerna.

Enligt förvaltningslagen (434/2003) får en tjänsteman inte delta i behandlingen av ett ärende eller vara närvarande vid behandlingen, om tjänstemannen är jävig. Enligt 15 § i statstjänstemannalagen får en tjänsteman inte fordra, acceptera eller ta emot en ekonomisk eller någon annan förmån, om detta kan försvaga förtroendet för tjänstemannen eller myndigheten. En tjänsteman får inte heller ta emot eller inneha en bisyssla som kräver att arbetstid används. Bestämmelserna om de rättsliga ställningen för kommunala tjänsteinnehavare i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) motsvarar i stor utsträckning vad som bestäms i statstjänstemannalagen.

Lagstiftningen och praxis i Finland uppfyller de krav som är beroende av prövning i artikel 7.4.

Artikel 8. Uppförandekoder för offentliga tjänstemän. I artikel 8.1 förutsätts att varje konventionsstat för att bekämpa korruption skall främja bl.a. integritet, hederlighet och ansvarskänsla bland sina offentliga tjänstemän i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning.

Enligt artikel 8.2 skall varje konventionsstat i synnerhet, inom ramen för sina institutionella och rättsliga system, sträva efter att tillämpa uppförandekoder eller uppförandenormer för att offentliga funktioner skall utövas på ett rätt, hedervärd och riktigt sätt.

Enligt artikel 8.3 skall varje konventionsstat för att genomföra bestämmelserna i den-

na artikel, där så är lämpligt, beakta initiativ på detta område av regionala, interregionala och multilaterala organisationer, såsom den internationella uppförandekoden för offentliga tjänstemän (International Code of Conduct for Public Officials), som är intagen i bilagan till generalförsamlingens resolution 51/59 av den 12 december 1996.

Enligt artikel 8.4 bör man också överväga att vidta åtgärder och införa system för att underlätta för offentliga tjänstemän att anmäla korruptionsgärningar till vederbörande myndigheter, när de i tjänsten får kännedom om sådana gärningar.

Enligt artikel 8.5 skall varje konventionsstat, då så är lämpligt, sträva efter att vidta åtgärder och införa system som ålägger offentliga tjänstemän att redogöra för bl.a. sin verksamhet utanför tjänsten, sina uppdrag, investeringar, tillgångar och väsentliga gåvor eller förmåner, som skulle kunna ge upphov till intressekonflikter i förhållande till vederbörande uppgifter som offentlig tjänsteman.

I artikel 8.6 förutsätts att konventionsstaterna skall överväga disciplinära eller andra åtgärder mot offentliga tjänstemän som bryter mot koder eller normer upprättade i enlighet med denna artikel.

Statstjänstemannalagen och statens personalpolitik samt utbildning är redskap som främjar kraven enligt punkterna 1 och 2.

Statstjänstemannalagen innehåller bestämmelser om tjänstemäns rättigheter och skyldigheter. Enligt den allmänna bestämmelse som reglerar tjänstemännens skyldigheter skall en tjänsteman uppträda så som hans ställning och uppgifter förutsätter samt iakttå arbetsgivarens bestämmelser om arbetsledning och övervakning. Också förbudet mot att ta emot olämpliga förmåner som nämns i samband med bedömningen av artikel 7 är förpliktande för tjänstemännen.

På området för statens personalpolitik kan nämnas följande krav och samtidigt åtgärder i syfte att förhindra korruption: I statsrådets principbeslut av den 30 augusti 2001 "Om statens personalpolitiska linje" konstateras att verksamheten inom statsförvaltningen är värdebaserad och etiskt högtstående. De värden inom statsförvaltningen som anges i principbeslutet är: en resultatrik verksamhet, kvalitet och stor sakkunskap, serviceinrikt-

ning, öppenhet, förtroende, jämlikhet, opartiskhet, oavhängighet och ansvarsmedvetenhet. Enligt principbeslutet skall Statens arbetsmarknadsverk föranstalta projekt bl.a. för att genomföra principbeslutet. Som första fas genomförde arbetsmarknadsverket projektet "Värden i vardagen", där man med hjälp av ett projekt vid fem pilotämbetsverk försökte hitta metoder att omsätta statsförvaltningens värden i ämbetsverkens och tjänstemännens praktiska verksamhet (FM 6/2004). Som andra fas publicerades nyligen "Värden i vardagen – tjänstemannens etik" (FM, Edita 2005), som är avsedd att fungera som en handbok för statsförvaltningen. Där redogörs för den gemensamma värdegrunden och förklaras bl.a. myndigheternas och tjänstemännens rättigheter och skyldigheter. Handboken delas ut till alla ämbetsverk och tjänstemän inom statsförvaltningen och avsikten är också att använda den som utbildningsmaterial. Den har också publicerats på Statens arbetsmarknadsverks webbsidor.

Lagstiftningen och åtgärderna i Finland främjar de mål som avses i punkterna 1 och 2 i artikeln.

Finland har varit med och utarbetat FN:s internationella uppförandekod för offentliga tjänstemän enligt punkt 3. Uppförandekoden har översatts till finska och delats ut till myndigheterna inom respektive förvaltningsområde. Andra uppförandekoder som avses i artikeln och som Finland har varit med och utarbetat är bl.a. ER:s motsvarande etiska anvisningar för tjänstemän som är inriktade på att förebygga korruption.

Enligt artikel 8.4 bör man överväga att vidta åtgärder för att underlätta för offentliga tjänstemän att anmäla korruptionsgärningar till undersökningsmyndigheter. I lagen om statens revisionsverk (676/2000) har statliga myndigheter, inrättningar, affärsverk och fonder ålagts skyldighet att utan hinder av sekretessbestämmelserna underrätta revisionsverket om sådant missbruk i verksamheten som riktar sig mot medel som de förvaltar eller svarar för samt, om det är fråga om brott, göra anmälan om brott, om inte gärningen kan anses vara ringa. Under samma förutsättningar skall revisionsverket göra anmälan om brott när det gäller sådana brott som det konstaterar i sin revisionsverksam-

het, om revisionsobjektet inte själv har gjort anmälan om brott. Dessutom innehåller lagstiftningen också bestämmelser om enskilda myndigheters skyldighet att göra polisanmälan. För myndigheterna har dock inte föreskrivits någon allmän skyldighet att anmäla brott som kommit till deras kännedom, t.ex. mutbrott. Inom det organ som nämns i samband med artikel 6, samarbetsnätverket mot korruption, utreds bl.a. lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder i anslutning till anmälningsskyldigheten samt går man vid behov in för att effektivisera dem. Myndigheternas anmälningsskyldighet bedöms närmare i samband med artikel 38.

Även anmälan av tjänstemännens bindningar enligt punkt 5 har behandlats i samband med granskningen av artikel 7. I 8 a § i statstjänstemannalagen ingår en bestämmelse om anmälan av de högsta tjänstemännens bindningar. Det har inte ansetts nödvändigt att utvidga skyldigheten att anmäla bindningar till andra grupper av tjänstemän. En tjänsteman är skyldig att anmäla allt avlönat arbete som inte hör till tjänsteuppdragen till arbetsgivaren, som på grundval av de uppgifter han erhållit kan pröva om arbetet kan förorsaka konflikt med kravet på pålitlighet och opartiskhet i tjänsteuppdragen. Skyldigheten att anmäla bisysslor grundar sig på 18 § i statstjänstemannalagen. Enligt den får en tjänsteman inte utan myndighetens tillstånd inneha en bisyssla (sådant avlönat arbete eller avlönat uppdrag som tjänstemannen har rätt att avsäga sig samt yrke, näring och rörelse) som kräver att arbetstid används för uppgifter som hör till bisysslan. Om en bisyssla som sköts utanför arbetstid skall tjänstemannen göra anmälan till myndigheten. Myndigheten kan förbjuda en bisyssla som medför jäv, äventyrar förtroendet e.d. (18.2 § i statstjänstemannalagen). Olika förvaltningsområden kan dessutom ha egna normer för saken.

Beträffande de disciplinära åtgärder som nämns i punkt 6 kan nämnas statstjänstemannalagens bestämmelser om metoder som ett ämbetsverk i egenskap av arbetsgivare kan använda för att ingripa i brott mot eller åsidosättande av tjänsteplikten. De är skriftlig varning (24 § i statstjänstemannalagen), uppsägning av tjänstemannen av synnerligen vä-

gande skäl (25 § i statstjänstemannalagen) och upplösning av tjänsteförhållandet, om tjänstemannen grovt bryter mot eller åsidosätter sin tjänsteplikt (33 § i statstjänstemannalagen). Dessutom kan riksdagens justitieombudsman och justitiekanslern i statsrådet ge en tjänsteman en varning, om det upptäcks att tjänstemannen handlat i strid med sin tjänsteplikt. Om tjänstemannens förfarande ger anledning till det kan justitieombudsmanen eller justitiekanslern föra saken till åtalsprövning.

I Finlands grundlag ingår bestämmelser om åtgärder mot riksdagsledamöter. Riksdagen kan skilja en riksdagsledamot från uppdraget antingen helt eller för en bestämd tid, om riksdagsledamoten på ett väsentligt sätt och upprepade gånger försummar att sköta sitt uppdrag som riksdagsledamot. Om ledamoten har dömts till fängelse för ett uppsåtligt brott eller till straff för valbrott, kan riksdagen, om brottet visar att den dömda inte är värd det förtroende och den aktning som uppdraget som riksdagsledamot förutsätter, förklara att uppdraget som riksdagsledamot har upphört. I nämnda fall skall riksdagen inhämta ställningstagande av grundlagsutskottet innan beslutet fattas.

Den finsk lagstiftningen och de åtgärder som den förutsätter överensstämmer med kraven i artikel 8.

Artikel 9. Offentlig upphandling och förvaltning av allmänna medel. I punkt 1 artikeln förutsätt att varje konventionsstat vidtar nödvändiga åtgärder för att införa lämpliga system för upphandling, grundade på öppenhet, konkurrens och objektiva kriterier för beslutsfattande, som bl.a. är effektiva för att förebygga korruption. Sådana system, som får beakta lämpliga tröskelvärden i sin tillämpning, skall bl.a. inriktas på de omständigheter som nämns i punkterna a—d.

I punkt a nämns att delge allmänheten information om upphandlingsförfaranden och kontrakt, inbegripet information om infordran av anbud och relevanta uppgifter om tilldelning av kontrakt, som ger potentiella arbetsgivare tillräcklig tid för att göra upp och lämna in anbud. Punkt b gäller uppställandet i förväg av villkor för deltagande, inbegripet kriterier för urval och tilldelning av kontrakt och regler för anbud och tillkännagivande av

dem. Enligt punkt c skall upphandlingssystemen vara inriktade på att tillämpa objektiva och på förhand fastställda kriterier för beslut angående offentlig upphandling i syfte att underlätta efterföljande kontroll av att regler och förfaranden tillämpas korrekt. Enligt punkt d skall i upphandlingssystemet ingå ett effektivt nationellt kontrollsystem, innefattande ett effektivt system för överklagande för att säkerställa rättslig prövning och gottgörelse i de fall där de regler eller förfaranden som uppställs enligt bestämmelserna i denna punkt inte följs. Enligt punkt e hör till systemet i förekommande fall åtgärder för att reglera frågor angående personal som är ansvarig för upphandling, såsom intresseförklaringar i särskilda offentliga upphandlingar samt förfaranden för urval av sådan personal och utbildningskrav.

Enligt artikel 9.2 skall varje konventionsstat, i enlighet med grundprinciperna i sin rättsordning, vidta lämpliga åtgärder för att främja öppenhet och ansvarsutkrävande i förvaltning av allmänna medel. Sådana åtgärder skall bl.a. omfatta de åtgärder som nämns i punkterna a—d. I punkt a nämns som åtgärd förfaranden för antagande av statsbudgeten och i punkt b rättidig rapportering om inkomster och utgifter. I punkt c nämns som åtgärd system för normer för redovisning och revision och härtill hänförlig kontroll. Åtgärder som avses i punkt d är effektiva och ändamålsenliga system för riskhantering och intern kontroll. Enligt punkt e skall i förekommande fall åtgärder vidtas för att åstadkomma rättelse i händelse av bristande efterlevnad av de krav som uppställs i denna punkt.

Enligt punkt 3 skall varje konventionsstat vidta de civila och administrativa åtgärder som kan vara nödvändiga för att skydda och bevara redovisningshandlingar och andra handlingar som gäller offentliga utgifter och inkomster och för att förebygga förfalskning av sådana handlingar.

Största delen av artikelns bestämmelser om offentlig upphandling och förvaltning av allmänna medel hör till EG:s behörighet och de föreläggs alltså inte riksdagen för godkännande. Förfarandet enligt artikel 9.1 a—c berörs av bl.a. lagen om offentlig upphandling (1505/1992, nedan upphandlingslagen) och

förordningen om sådan upphandling av varor, tjänster och byggnadsentreprenader som överstiger tröskelvärdet (380/1998), vilka reglerar myndigheternas upphandling i Finland. Upphandlingslagen förutsätter att all upphandling konkurrensutsätts oberoende av värdet. I förordningen, som baserar sig på EU:s reglering av offentlig upphandling, föreskrivs detaljerade krav på förfaringsättet vid upphandling som överskrider gränsen för tillämpning av förordningen. De centrala principerna i upphandlingslagstiftningen är utnyttjande av konkurrensmöjligheterna, ekonomi, jämbördighet, öppenhet och proportionalitet. Genom lagstiftningens krav på förfaringsätt försöker man trygga i synnerhet att anbudsgivarna behandlas rättvist och att upphandlingsförfarandet är öppet.

De åtgärder som nämns i förordningen ingår i vår upphandlingslagstiftning. En totalreform av upphandlingslagstiftningen är aktuell. I den nya upphandlingslagstiftningen kommer att företas de ändringar som EU:s nya upphandlingsdirektiv förutsätter samt vissa nationella ändringar. Genom ändringarna kommer man att stärka i synnerhet jämlikhetsprincipen och öppenheten samt möjliggöra utnyttjande av ny teknik i upphandlingsförfarandena. Avsikten är att utvidga anmälningsförpliktelsen till all upphandling som hör till lagens tillämpningsområde.

Kontrollsystemet enligt artikel 9.1 d förverkligas i Finland på så sätt att all upphandling kan överklagas hos marknadsdomstolen, som kan avbryta upphandlingen medan besvär förfarandet pågår. Rätt att anföra besvär har de som deltagit i anbuds förfarandet samt även potentiella anbudsgivare i en situation där konkurrensutsättningsförpliktelsen har försummats helt och hållet. Marknadsdomstolen kan undanröja ett upphandlingsbeslut, förbjuda upphandlingsenheten att följa ett oriktigt förfarande och ålägga den att korrigera det samt ålägga den att betala gottgörelse till en part som skulle ha haft ett reellt tillfälle att vinna om upphandlingsförfarandet hade varit felfritt. Bestämmelser om besvär förfarandet ingår i 8—12 § i upphandlingslagen.

De omständigheter som nämns i artikel 9.1 e är inte obligatoriska delar av upphandlingssystemet, utan de intas i det vid behov. I

samband med punkterna a—c har redan behandlats de gallringsförfaranden som hör samman med upphandlingslagstiftningen. I förvaltningslagen och kommunallagen (365/1995) ingår bestämmelser om jäv för myndigheter och i lagen om aktiebolag (734/1978) om jäv i aktiebolag. I samband med artikel 8.5 har behandlats myndigheternas anmälningar om bindningar. Marknadsdomstolen kan undersöka jäv som brott mot upphandlingslagstiftningens princip om jämbördigt bemötande av anbudsgivare, varvid de påföljder som föreskriv i 9 § i upphandlingslagen står till förfogande.

Att tillämpa upphandlingslagstiftningen i allmänhet och framför allt vid stora upphandlingar förutsätter en viss utbildning och sakkunskap. Upphandlingslagen innehåller inga bestämmelser om utbildningskrav eller kompetens för upphandlingsverksamhet. Behörighetsvillkoren m.m. uppfylls ändå indirekt vid upphandling som överstiger tröskelvärdena. I praktiken förutsätter större upphandlingsbeslut en viss status, som åter förutsätter en viss examen. Exempelvis i kommunerna är fullmakterna att fatta upphandlingsbeslut ofta avtrappade så att en tjänsteman som innehar en viss befattning kan fatta upphandlingsbeslut upp till ett visst ekonomiskt värde. För sådana befattningar krävs ofta högskole- eller någon annan särskild examen. Av ledande tjänstemän krävs högskoleexamen. Upphandlingar av större ekonomiskt värde bereds och beslutas under ledning av ett kommunalt förvaltningsorgan, t.ex. en nämnd med många medlemmar.

I Finland finns inte någon särskild yrkesexamen med inriktning på offentlig upphandling. I flera utbildningsprogram med inriktning på inköpsverksamhet sätter man sig ändå in i upphandlingslagstiftningen. Även vid universiteten är lagstiftningen om offentlig upphandling ett område som i allt högre grad blivit föremål för förvaltningsrättslig forskning och undervisning. Utbildning och rådgivning är ett prioriterat område i anslutning till offentlig upphandling genom vilket man försöker förbättra sakkunskapen inom upphandlingsverksamheten.

Vår upphandlingslagstiftning uppfyller kraven i artikel 9.1.

Beträffande artikel 9.2, som gäller förvalt-

ning av allmänna medel, kan det nämnas att det är finansministeriets uppgift att sköta statens penningaffärer och fastställa statsbudgeten. Finansministeriet bereder årligen förslag till statsbudget och vid behov tilläggsbudget samt ramförslag för statsfinanserna för kommande år. Statsfinanserna regleras av lagen om statsbudgeten (423/1988) och förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Om kommunernas ekonomi föreskrivs i 8 kap. i kommunallagen.

Offentligheten i fråga om såväl statens som kommunens budget kan baseras på lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan offentlighetslagen) och dess bestämmelser om när en handling blir offentlig (6 § och 7 §). Till offentlig beredning hör bl.a. att ärenden som skall beslutas på fullmäktiges och styrelsens möten behandlas i offentligheten redan före mötet.

Statsfinanserna övervakas på flera olika sätt. Regeringen rapporterar om budgetens och resultatmålens utfall genom att till riksdagen avge en relation angående statsverkets förvaltning och tillstånd. Relationen avges till riksdagen samtidigt som budgetpropositionen. Relationen innehåller bl.a. information om hur mycket medel som under året har använts inom respektive ministeriums förvaltningsområde och vad som har uppnåtts med dem.

Systemet för extern revision av statsfinanserna grundar sig på 90 § i grundlagen. Statsfinanserna och iakttagandet av statsbudgeten övervakas av statsrevisorer som riksdagen väljer inom sig. I anknytning till riksdagen finns det oavhängiga statens revisionsverk, vars verksamhet regleras närmare i lagen om statens revisionsverk. Statsrevisorernas och statens revisionsverks verksamhet regleras också av lagen om rätt för statsrevisorerna och statens revisionsverk att granska vissa överföringar av medel mellan Finland och Europeiska gemenskaperna (353/1995).

Om granskning av kommunernas förvaltning och ekonomi föreskrivs i kommunallagen. Att förrätta revision och avge revisionsberättelse ankommer på yrkesrevisorer, som skall vara OFR-samfund eller OFR-revisor. Om examenskraven för personer som arbetar med revision inom offentligt rättsliga samfund föreskrivs i lagen om revisorer inom den of-

fentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999, nedan OFR-lagen). OFR-revisorer kan vara verksamma i såväl externa som interna revisionsuppgifter och lika väl inom den statliga sektorn som inom den offentliga förvaltningen i övrigt.

Extern kvalitetssäkring av revisionen och rekommendationer i anslutning därtill utgör en väsentlig del av god revisionssed. En nämnd övervakar att revisorerna bibehåller sin yrkesskicklighet och förutsättningarna för godkännande enligt lagen. Det föreslås att mera omfattande teoretiska studier än förr skall krävas av dem som vill avlägga OFR-examen (RP 10/2005 rd). Det föreslås också att bestämmelser om övervakning av kvalitetssäkringen fogas till lagen.

Kraven enligt artikel 9.3 uppfylls i Finland bl.a. genom offentlighetslagen. Utgångspunkt för offentlighetslagen är den offentlighetsprincip som uttrycks i 12 § 2 mom. i grundlagen. Enligt den är handlingar och upptagningar som innehas av myndigheterna offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Enligt offentlighetslagen antas det att handlingar som upprättats i samband med intern kontroll är offentliga. Sekretessen i fråga om handlingar som hänför sig till inspektions- och övervakningsåtgärder är villkorlig. Hemlighållande av handlingar och information förutsätter att skaderekvisitet uppfylls.

Intagande av oriktiga eller vilseledande uppgifter i bokföringen på ett sätt som gör det svårare att få en riktig och tillräcklig bild av resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet är straffbart som bokföringsbrott eller grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 eller 9 a § i strafflagen. Förfälskning av en bokföringshandling kan bestraffas som lindrig, vanlig eller grov förfälskning enligt 33 kap. 1-3 § i strafflagen.

Myndighetshandlingar som innehas av den interna kontrollen är offentliga, om de inte kan sekretessbeläggas med stöd av offentlighetslagen eller någon annan lag eller EU-bestämmelse. Orsaker till att den interna kontrollens handlingar kunde vara sekretessbelagda är t.ex. att skydda den interna kontrollens intressen som hänför sig till granskningen, att säkerställa en lyckad granskning, att skydda ett allmänt eller enskilt intresse, t.ex.

behov av att skydda något viktigt intresse för kontrollobjektet, behov av att skydda privatlivet för någon som hör till kontrollobjektets personal. Statens revisionsverks offentliga handlingar finns på webbplatsen www.vtv.fi.

Lagstiftningen och praxis i Finland befinner sig på den nivå som artikel 9 förutsätter.

Artikel 10. Information till allmänheten. Enligt artikeln skall varje konventionsstat för att bekämpa korruption vidta de åtgärder som kan vara nödvändiga för att öka öppenheten i sin offentliga förvaltning, däribland organisationen, sättet att fungera och beslutsprocesserna i förekommande fall. Dessa åtgärder kan bl.a. innefatta de åtgärder som avses i punkterna a—c.

Enligt punkt a hör till de åtgärder som ökar öppenheten att anta förfaranden eller bestämmelser som tillåter allmänheten att i förekommande fall få information om organisationen, sättet att fungera och beslutsprocesserna i den offentliga förvaltningen och, med vederbörlig hänsyn till skyddet för privatliv och personuppgifter, om beslut och rättsliga åtgärder som berör allmänheten. I punkt b nämns som åtgärd att i förekommande fall förenkla administrativa rutiner för att underlätta allmänhetens tillgång till behöriga beslutsfattande myndigheter. I punkt c nämns som nödvändig åtgärd att offentliggöra information som kan innefatta regelbundna rapporter om riskerna för korruption i den offentliga förvaltningen.

I Finland finns det flera lagar som reglerar öppenheten inom den offentliga förvaltningen. De viktigaste av dem är förvaltningslagen, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Förvaltningslagen genomför och främjar god förvaltning samt rättsskydd i förvaltningsärenden. Lagens syfte är också att främja kvalitet och gott resultat i fråga om den service förvaltningen tillhandahåller. Syftet med lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet är att genom främjande av elektroniska dataöverföringsmetoder göra uträttandet av ärenden smidigare och snabbare samt att öka datasäkerheten i förvaltningen, vid domstolar och andra rättsskipningsorgan samt i utskökningsförfarandet.

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i synnerhet rätten till information och myndigheternas skyldigheter enligt lagen syftar till öppenhet och en god informationshantering i myndigheternas verksamhet samt till att ge enskilda människor och sammanslutningar möjlighet att övervaka den offentliga maktutövningen och användningen av offentliga medel, att fritt bilda sig åsikter samt påverka sådant beslutsfattande som avser offentlig maktutövning och bevakna sina rättigheter och intressen.

I förordningen om offentlighet och god informationshantering i myndigheternas verksamhet (1030/1999) föreskrivs närmare att den information, publikationsverksamhet och kommunikation av annat slag som statsförvaltningsmyndigheterna svarar för syftar till öppenhet samt till att sammanställa och sprida sådan information som skapar förutsättningar för enskilda människor och sammanslutningar att bilda sig en så sanningsenlig bild av myndigheternas verksamhet som möjligt, att påverka allmänt betydelsefulla ärenden som är under beredning hos förvaltningsmyndigheterna samt att bevakna sina intressen och rättigheter. Statsförvaltningsmyndigheternas kommunikation skall planeras och genomföras med beaktande av kommunikationens betydelse vid en effektiv skötsel av myndigheternas lagstadgade uppgifter samt vid samarbetet mellan myndigheterna och medborgar- och intresseorganisationerna.

Kommunikationen spelar en central roll i förvaltningens verksamhet och för uppnåendet av dess mål. Myndigheternas verksamhet är i regel offentlig. I fråga om viktiga beslut och projekt utarbetas pressmeddelanden och ordnas informationsmöten, dit representanter för medierna inbjuds. Statsrådets kansli har utfärdat rekommendationer om de principer och tillvägagångssätt som skall iakttas i statsförvaltningens kommunikation. Massmedierna följer noga myndigheternas verksamhet och berättar om den för allmänheten. Aktuell information om myndigheternas uppgifter och verksamhet inom den offentliga förvaltningen, inklusive pågående lagstiftnings- och utvecklingsprojekt, finns allmänt tillgänglig på internet.

I motiveringen till artikel 9 behandlas

statsbudgeten och offentligheten i fråga om den. Öppenheten förbättras av bl.a. den verksamhetsberättelse som ämbetsverk och inrättningar skall upprätta och som hänför sig till bokslutsrapporteringen. Om dess innehåll bestäms i förordningen om statsbudgeten. Verksamhetsberättelsen skall innehålla en utvärdering av den interna kontrollens tillstånd och av ändamålsenligheten och tillräckligheten när det gäller den riskhantering som ingår i den samt ett utlåtande som utarbetats på basis av detta och som gäller den interna kontrollens tillstånd och utvecklingsbehoven. I verksamhetsberättelsen skall dessutom rapporteras oegentligheter och brott som hänför sig till statens medel eller medel som staten ansvarar för samt förundersökning och rättegångar och andra förfaranden som inlets med anledning av oegentligheterna och brotten.

Lagstiftningen och praxis i Finland uppfyller kraven i artikel 10.

Artikel 11. Åtgärder avseende domare och åklagare. I artikel 11.1 förutsätts att varje konventionsstat vidtar åtgärder för att förstärka integriteten och förebygga tillfällen till korruption bland domare. Sådana åtgärder kan omfatta normer för domares uppförande.

I artikel 11.2 förutsätts att motsvarande åtgärder införs och tillämpas inom åklagarväsendet i konventionsstater där åklagarmyndigheterna inte ingår i domstolsväsendet utan åtnjuter ett oberoende liknande domstolarnas.

Bland annat bestämmelserna om utnämningensförfarande och bestämmelserna om domarjäv i kap. 13 i rättegångsbalken bidrar till att förebygga korruption bland domare. I samma riktning inverkar också den öppna möjligheten att söka ändring i domar, sammansättningar med flera domare i bl.a. besvärsinstanser och höga utbildningskrav. Möjligheterna till korruption inom domstolsväsendet minskas också av domarnas löner, skyldigheten att motivera beslut och offentliga rättegångar. Även de bestämmelser som allmänt gäller tjänstemän, t.ex. tjänstemannalagens bestämmelser om tjänsteplikt, motverkar starkt bestickning av domare.

Att domarna står för etik och ärlighet är en urgammal tradition som också fastställs i Olaus Petris domarregler i inledningen till lagboken. Till denna del hänvisas också till

det som sägs allmänt om den offentliga sektorn i artiklarna 7 och 8.

I Finland är åklagarväsendet självständigt och oberoende av andra myndigheter och utomstående instanser när det gäller åklagarverksamheten. Inte ens förmannen kan påverka innehållet i åklagarens avgörande. Åklagaren skall motivera sina avgöranden. Avgörandena är offentliga om de inte sekretessbeläggs särskilt. Åklagarens verksamhet övervakas av riksåklagaren som har möjlighet att frånta åklagaren ett mål och bestämma att någon annan åklagare skall avgöra det eller själv avgöra målet. Dessutom övervakas verksamheten också av justitiekanslern och riksdagens justitieombudsman. Som etiska värden för åklagarna har fastställts rättvisa, yrkesskicklighet och välbefinnande i arbetet. De sålunda fastställda värdena blir en del av åklagarnas lönesystem. Åklagarväsendets ställning granskas också i samband med artikel 36.

Domstolsväsendets och åklagarväsendets ställning och de åtgärder som förutsätts av dem för att befästa ärlighet och förebygga korruption uppfylla kraven i artikeln.

Artikel 12. Den privata sektorn. I artikel 12.1 förutsätts åtgärder för att förebygga korruption som involverar den privata sektorn, förbättra normerna för redovisning och revision i den privata sektorn och, i den mån det behövs, tillhandahålla effektiva, proportionella och avskräckande civila, administrativa eller straffrättsliga påföljder för bristande efterlevnad av sådana bestämmelser.

Enligt artikel 12.2 kan åtgärder för att uppnå dessa mål bl.a. innefatta följande:

Enligt punkt a att främja samarbete mellan brottsbekämpande organ och berörda privata enheter och enligt punkt b att utveckla normer och förfaranden som syftar till att säkra de berörda privata enheternas integritet, innefattande uppförandekoder för att på ett rätt, hedervärdt och riktigt sätt utöva affärsverksamhet och hithörande yrken och att förebygga intressekonflikter och främja tillämpning av god affärssed inom näringslivet och i kontraktsförbindelser mellan näringslivet och staten. Enligt punkt c är en åtgärd att främja öppenhet bland privata enheter, däribland, i den mån det behövs, åtgärder avseende identiteten hos juridiska och fysiska personer som

medverkar i etablering och drift av företag. Enligt punkt d är en åtgärd att förebygga missbruk av regelsystemen för privata enheter, innefattande förfaranden avseende bidrag och tillstånd som beviljas av offentliga myndigheter för affärsverksamhet och enligt punkt e att förebygga intressekonflikter genom att införa begränsningar, när så är lämpligt och för en skälig tid, i fråga om tidigare offentliga tjänstemäns yrkesverksamhet eller för att anställa offentliga tjänstemän inom den privata sektorn efter uppsägning eller pensionering, där sådan verksamhet eller anställning står i direkt samband med uppgifter som har utövats eller övervakats av dessa offentliga tjänstemän när de var i tjänst. I punkt f förutsätts att det säkerställs att privata företag, med beaktande av deras struktur och storlek, har nöjaktig internrevision till hjälp för att förebygga och uppdaga korruptionsgärningar och att den redovisning och de redovisningshandlingar som krävs för sådana privata företag revideras och bestyrks i vederbörlig ordning.

Enligt artikel 12.3 skall varje konventionsstat för att förhindra korruption ha bokföring och bokföringsmaterial, publicera årsredovisningar samt vidta nödvändiga åtgärder för att förbjuda gärningar i syfte att begå något av de brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

De är a) att upprätta icke bokförda konton, b) att utföra transaktioner som inte bokförs eller inte kan tillräckligt identifieras, c) att bokföra fiktiva utgifter, d) att bokföra skulder med felaktigt angivande av skuldernas uppkomst, e) att bruka falska handlingar och f) att uppsåtligt förstöra redovisningshandlingar tidigare än vad som förutsetts i lagstiftningen.

Artikel 12.4 innehåller en förpliktelse att inte tillåta skatteavdrag för utgifter för bestickning, eftersom det sistnämnda är en av beståndsdelarna i de överträdelser som straffbeläggs i enlighet med artiklarna 15 och 16 i konventionen och, i förekommande fall, andra utgifter som uppstår vid främjande av korruperat beteende.

Verksamhet enligt artikel 12.2 a—b regleras av bl.a. lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978). I näringsverksamhet får inte användas förfarande som

strider mot god affärssed eller annars är otillbörligt mot annan näringsidkare. Med ansvarsfullt företagande (CSR, Corporate Social Responsibility) avses företagsverksamhet där företagen frivilligt förenar sociala och ekologiska aspekter med sin affärsverksamhet och sin växelverkan med olika intressenter. Detta innebär även annat än att alla lagstiftningsmässiga förpliktelser uppfylls, bl.a. att det investeras mera i personalresurser och intressentrelationer. Vid ansvarsfullt företagande är det fråga om att förbinda sig att iaktta vissa verksamhetsprinciper eller uppförandekoder. OECD:s ministerråd har 2000 antagit förnyade anvisningar för multinationella företag (OECD Guidelines for Multinational Enterprises). Dessa anvisningar utgör en enda global uppförandekod som gäller företags sociala ansvar. I Finland främjas verkställigheten av dessa anvisningar av delegationen för internationella investeringar och multinationella företag MONIKA, som finns i anslutning till handels- och industriministeriet.

I Finland intar den starka företagskulturen och de etiska principer som gäller i företagen och tillsynen över dessa principer en central position när det gäller att förebygga korruption. Att företagets interna administration är effektivt ordnad främjar dessutom förebyggandet av korruption liksom även företagspersonalens kunskap om den gällande lagstiftningen och förpliktelserna i lagstiftningen.

När det gäller kraven i artikel 12.2 c—f kan man hänvisa till lagen om aktiebolag. Enligt 8 kap. 6 § 2 mom. i lagen om aktiebolag skall styrelsen draga försorg om att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt. I samband med totalreformen av lagen om aktiebolag har det föreslagits att bestämmelsen skall bibehållas med i stort sett oförändrat innehåll (ABL 6:2.1).

I bolagslagstiftningen förutsätts alltså inte uttryckligen att det skall finnas intern kontroll, utan man har närmat sig saken via tillsynsskyldighet för bolagsledningen. Fullgörande av tillsynsskyldigheten kan t.ex. i stora bolag förutsätta att det ordnas intern kontroll. Inom vissa specialreglerade branscher, t.ex. bank- och försäkringssektorn, förutsätter till-

synsmyndigheterna ändå i praktiken att det finns en fungerande intern kontroll.

En arbetsgrupp tillsatt av HEX Apb, Centralhandelskammaren och Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund har gett en rekommendation om administrations- och styrsystem för listade bolag (corporate governance), som trädde i kraft den 1 juli 2004. Enligt rekommendationen skall bolaget ange principerna för den interna kontrollen och redogöra för hur den interna kontrollfunktionen är ordnad i bolaget. Avsikten är att de bolag som är listade på Helsingfors Börs skall iaktta rekommendationen, om den inte står i strid med obligatoriska bestämmelser som gäller på bolagets hemort.

Enligt revisionslagen (936/1994) skall en revisor väljas i alla bokföringsskyldiga sammanslutningar och stiftelser. Revisionslagen innehåller närmare bestämmelser om verkställandet av revision och revisionens innehåll. En revisor skall iaktta god revisionssed i sitt arbete.

Enligt 9 kap. 5 § i lagen om aktiebolag skall vid den ordinarie bolagsstämman framläggas bokslutet och revisionsberättelsen och beslutas om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen (i moderbolag även av koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen).

Enligt 1 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) är var och en som driver rörelse eller utövar yrke skyldig att föra bok över denna verksamhet. Med bokföringsskyldighet avses att det material som gäller affärshändelser samlas och bevaras. Över materialet förs dessutom bok samt upprättas bokslut med iakttagande av lag och god bokföringssed. I 3 kap. i bokföringslagen regleras bokslutet och i 2 § föreskrivs om riktiga och tillräckliga uppgifter. Enligt den skall bokslutet ge riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet och om dennes ekonomiska ställning (rättsvisande bild). Den bokföringsskyldige skall bevara det skriftliga material som gäller verksamhetens affärshändelser.

I 2 kap. 10 § i bokföringslagen föreskrivs om förvaringstiden för bokföringsmaterial. Enligt 1 mom. skall bokföringsböckerna samt kontoplanen med anteckningar om tillämpningsperiod bevaras minst 10 år efter räken-

skapsperiodens utgång. Enligt 2 mom. skall räkenskapsperiodens verifikationer, korrespondensen om affärshändelserna och avstämningarna vid maskinell bokföring samt annat bokföringsmaterial än det som nämns i 1 mom. bevaras minst sex år efter utgången av det år under vilket räkenskapsperioden gått till ända.

Om tillsyn över bokföringslagen föreskrivs i 8 kap. 1 § i bokföringslagen. Enligt den övervakas av lagen av bl.a. handels- och industriministeriet, patent- och registerstyrelsen i tillämpliga delar samt finansinspektionen likaså i tillämpliga delar. Vid handels- och industriministeriet finns dessutom bokföringsnämnden, som på ansökan av myndigheter, organisationer för näringsidkare eller kommuner eller av bokföringsskyldiga kan ge anvisningar och utlåtanden angående tillämpningen av denna lag.

Bolagens informationsskyldighet har stor betydelse i bolagslagstiftningen och bokföringslagen. Detta beror bl.a. på att bolagens aktieägare och andra intressenter i stor utsträckning behöver offentlig information om bolagens verksamhet. I sista hand är det revisorerna som garanterar att de uppgifter bolaget lämnar är tillförlitliga. Revisionen kan sålunda sägas öka det allmänna förtroendet för näringslivet och härigenom är revisionens samhällseliga betydelse mycket stor. 3 kap. i revisionslagen innehåller bestämmelser om skyldighet att låta verkställa revision. Enligt 9 § skall sammanslutningar och stiftelser välja revisorer och låta verkställa revision enligt vad som stadgas i revisionslagen eller någon annan lag. I 10 § föreskrivs om revisors allmänna behörighet. Enligt den skall en revisor vara en fysisk person eller en godkänd revisionsammanslutning. Vidare skall en revisor ha sådan insikt i och erfarenhet av frågor som gäller redovisning, ekonomi och juridik som med hänsyn till arten och omfånget av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet behövs för uppgiften. Den som är omyndig eller försatt i konkurs eller den som har meddelats näringsförbud kan inte väljas till revisor. Detsamma gäller en fysisk person vars handlingsbehörighet har begränsats. Om god revisionssed och dess förpliktande natur föreskrivs i 4 kap. 16 § i revisionslagen. Dessutom innehåller revisionslagen bestämmelser

om godkännande och registrering av revisorer samt skyldighet att välja godkänd revisor, CGR-revisor eller CGR-sammanslutning samt en bestämmelse om val av OFR-revisor. Revisionslagens 6 kap. innehåller bestämmelser om styrning, utveckling och tillsyn. Kapitlet innehåller lagrum om statens revisionsnämnd, som är verksam i anslutning till handels- och industriministeriet, centralhandelskammarens revisionsnämnd och handelskammarens revisionsutskott.

De brott som avses i artikel 12.3 i artikeln är straffbara bokföringsbrott enligt 30 kap. 9, 9a och 10 § i strafflagen. Straffbara är bokföringsbrott, grovt bokföringsbrott och bokföringsbrott av oaktsamhet.

Bland andra alla aktiebolags och andelslags bokslut är med stöd av bokföringslagen offentliga oberoende av dessa sammanslutningars storlek. De skall tillställa patent- och registerstyrelsen en kopia av sitt bokslut. Också boksluten för personalbolag och andra bokföringsskyldiga som idkar affärsverksamhet är offentliga, om det inte är fråga om en s.k. liten bokföringsskyldig som avses i 3 kap. 9 § i bokföringslagen.

I den finska skattelagstiftningen finns ingen uttrycklig bestämmelse med stöd av vilken mutor inte skulle vara avdragsgilla. Högsta förvaltningsdomstolen har ändå ansett att mutliknande förmåner och utgifterna för dem inte är avdragsgilla (HFD 1957 II 91, HFD 1974 T 1390 och HFD T 5265). Enligt den tolkning som tillämpats i avgörandena finns det sålunda ingen konflikt mellan finsk lagstiftning och konventionsåtagandena. Situationen skulle ändå bli klarare om det i lag uttryckligen skulle konstateras att mutliknande förmåner inte är avdragsgilla. Något förslag till ändring av lagstiftningen bifogas ändå inte propositionen, eftersom en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) redan har avlåtits (RP 187/2005). Betydelsen av att det föreskrivs att mutor inte är avdragsgilla som en fråga i anslutning till skyldigheten att anmäla brott granskas nedan i samband med artikel 38.

Artikel 13. *Det civila samhällets medverkan.* I artikel 13.1 i artikeln förutsätts att varje konventionsstat skall vidta lämpliga åtgär-

der för att främja aktiv medverkan av enskilda personer och grupper utanför den offentliga sektorn, såsom det civila samhället, enskilda organisationer och samhällsbaserade organisationer, i förebyggande av och kamp mot korruption och för att höja allmänhetens medvetande om förekomsten av, orsakerna till och allvaret i det hot som korruptionen utgör.

Denna medverkan bör enligt punkt a förstärkas genom ökad öppenhet i beslutsprocesserna och främjande av allmänhetens medverkan i dem, enligt punkt b genom säkerställande av att allmänheten har effektiv tillgång till information, enligt punkt c genom informationsverksamhet riktad till allmänheten som bidrar till att korruption inte tolereras och utbildningsprogram för allmänheten, innefattande läroplaner för skolor och universitet och enligt punkt d genom beaktande, främjande och skyddande av rätten att söka, ta emot, offentliggöra och sprida information om korruption. Denna rätt får underkastas vissa inskränkningar, men de får endast vara sådana som anges i lag och som är nödvändiga enligt punkt i för att trygga respekten för andra personers rättigheter eller anseende eller enligt punkt ii för att skydda nationell säkerhet, allmän ordning, folkhälsa eller moral.

Enligt artikel 13.2 skall varje konventionsstat vidta lämpliga åtgärder för att tillse att de korruptionsbekämpande organ som avses i denna konvention är allmänt kända samt tillgodoser tillgång till sådana organ, när så behövs, för anmälningar, inklusive anonyma sådana, om händelser som skulle kunna bedömas som brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

I Finland har man försökt utöka öppenheten i beslutsprocesserna och beredningsarbetet inom förvaltningen liksom medborgarnas och frivilligorganisationernas möjligheter att delta och påverka bl.a. så att man vid ministerierna har gått igenom de verksamhetssätt som i början av ett projekt eller arbete skall säkerställa att medborgarnas och frivilligorganisationernas delaktighet främjas i olika skeden av arbetet. För ministerierna har också utarbetats anvisningar och för tjänstemännen har det utarbetats en handbok för hörande av medborgarna. Ministeriernas kansli-

chefer har undertecknat en resolution där de förbinder sig att iaktta de allmänna principerna för hörande inom förvaltningen. För förvaltningen har utvecklats principer för hörande på elektronisk väg. De samarbetsorgan mot korruption som nämns i samband med artiklarna 5 och 6 arbetar också för att öka medvetenheten om korruption och farorna med den i det civila samhället samt för att utöka frivilligorganisationernas aktiva deltagande i verksamheten mot korruption.

Att verksamheten mot korruption har effektiviserats i det civila samhället syns bl.a. i inrättandet av Finlands avdelning av Transparency International i oktober 2003. Transparency International är en enskild organisation, vars uppgift är att minska korruptionen genom att påverka såväl företag som regeringar och erbjuda dem konkreta hjälpmedel såsom experttjänster för arbetet mot korruption.

Var och en har rätt att på det sätt som förutsätts i artikel 13.2 anmäla misstänkta brott till polisen eller andra förundersökningsmyndigheter. Polisen har dessutom särskilda tips-telefoner dit man kan ringa in tips som gäller brott. Tipsen får lämnas anonymt. Lagstiftningen och praxis i Finland motsvarar bestämmelserna i artikeln.

Artikel 14. Åtgärder för att förebygga penningtvätt. Artikeln innehåller bestämmelser om tillsynsåtgärder som behövs för att förebygga penningtvätt.

Enligt artikel 14.1 a skall varje konventionsstat inom sin behörighet i syfte att avskräcka från och upptäcka all slags penningtvätt, införa ett vittomfattande regelverk för reglering och övervakning av banker och andra finansiella institutioner, innefattande fysiska och juridiska personer som erbjuder formella eller informella tjänster för överföring av pengar eller värden och, när så är lämpligt, andra enheter som särskilt kan utnyttjas för penningtvätt. Detta regelverk skall särskilt framhäva kraven på identifiering av kunder och, i förekommande fall, av förmanstagare samt registrering av och rapportering om misstänkta transaktioner.

Enligt artikel 14.1 b skall varje konventionsstat utan att det påverkar artikel 46 i konventionen, tillse att administrativa, normativa och brottsbekämpande myndigheter

samt andra myndigheter som har till uppgift att bekämpa penningtvätt (däribland domstolsväsendet, när så är lämpligt enligt nationell lagstiftning) skall kunna samarbeta och utbyta information på det nationella och internationella planet enligt de förutsättningar som stipuleras i deras nationella lagstiftning. I det syftet skall de överväga frågan om inrättande av ett underrättelseorgan som skall tjäna som nationellt centrum för insamling, analys och spridning av information om eventuell penningtvätt.

Enligt artikel 14.2 skall konventionsstaterna överväga vilka åtgärder som kan vidtas för att upptäcka och övervaka rörelser av kontanta medel och överlåtbara värdepapper över sina gränser med förbehåll för garantier att trygga en riktig användning av information, dock utan att på något sätt förhindra tillåtna kapitalrörelser. Åtgärderna kan innefatta krav på att fysiska personer och juridiska personer rapporterar gränsöverskridande överföringar av betydande summor av kontanta medel och överlåtbara värdepapper.

I artikel 14.3 uppmanas konventionsstaterna att överväga lämpliga åtgärder för att av finansiella institutioner, inkluderade sådana som överför pengar, kräva a) att i formulär för elektronisk överföring av penningmedel och likartade meddelanden medta preciserade och begripliga uppgifter om upphovsmannen, b) att bibehålla dessa uppgifter genom hela betalningskedjan, och c) att tillämpa skärpt kontroll av överföring av penningmedel som saknar fullständiga uppgifter om ursprunget.

Enligt artikel 14.4 skall konventionsstaterna när de upprättar nämnda regelverk för reglering och övervakning, vilket inte skall inkräkta på någon annan artikel i konventionen, som riktlinjer utnyttja ifrågakommande initiativ av regionala, interregionala och multilaterala organisationer för bekämpade av penningtvätt.

I artikel 14.5 förutsätts att konventionsstaterna skall sträva efter att utveckla och främja globalt, regionalt, subregionalt och bilateralt samarbete mellan judiciella myndigheter, brottsbekämpande myndigheter och ekonomiska kontrollmyndigheter för att bekämpa penningtvätt.

Artikeln i sin helhet följer till största delen innehållet i Palermokonventionen, som satts i

kraft i Finland, när det gäller penningtvätt (artikel 7; RP 32/2003 rd, s. 16-17). Skillnaden jämfört med kraven i Palermokonventionen är i första hand att i artikel 14 nämnda fysiska och juridiska personer som erbjuder formella eller informella tjänster för överföring av pengar eller värden fogas till dem som skall omfattas av regleringssystemet. Enligt finsk lagstiftningen omfattar kretsen av anmälningspliktiga enligt lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998, nedan penningtvättilagen) även den som i form av rörelse eller yrkesmässig verksamhet bedriver annan betalningsrörelse än sådan som avses i kreditinstitutslagen.

I artikel 14.3 föreslås dessutom att konventionsstaterna skall effektivisera övervakningen av elektronisk överföring av penningmedel. Punkten är av rekommendationstyp och förutsätter sålunda ingen direkt ändring av lagstiftningen. Frågan behandlas också i det pågående arbetet med att revidera EU:s penningtvättdirektiv.

Penningtvättdirektivet innehåller skyldigheter som gäller i första hand sådana bestämmelser om kreditinstitut och finansiella institut som hänför sig till kundidentifiering, omsorgsplikt, anmälan av suspekta transaktioner till de myndigheter som ansvarar för kampen mot penningtvätt samt skyldighet att uppbewara och underrätta om bevisning som hör samman med penningtvätt. Motsvarande skyldigheter återfinns i artikel 7.1 i Palermokonventionen och i artikel 14.1 i denna konvention. De konventionsbestämmelser som överlappar de skyldigheter som regleras i penningtvättdirektivet skall anses höra till gemenskapens behörighet. De konventionsbestämmelser som hör till gemenskapens behörighet hör inte till området för lagstiftningen och föreläggs inte riksdagen för godkännande.

För närvarande finns det inga sådana gällande regler som avses i artikel 14.2 och som skulle kräva att man anmäler överföring av kontanta medel från Finland till utlandet eller från utlandet till Finland. Anvisningar av rekommendationstyp om gränsöverskridande överföringar av betydande belopp ingår bl.a. i rekommendationerna från den internationella aktionsgruppen mot penningtvätt (FATF) som är verksam vid OECD. Inom EU har

kommissionen lagt fram ett förslag till förordning om förebyggande av penningtvätt genom tullsamarbete (KOM (2002) 328 slutlig), där informationsplikt skall gälla vid transport till eller från gemenskapens tullområde av kontanta medel motsvarande minst 15 000 euro. Inom FATF och EU arbetar man således på en informationsplikt för gränsöverskridande överföringar av betydande penningssummor. Punkt 2 kräver inte mera långtgående åtgärder.

Artikel 14.4 och 14.5 kräver inte heller några ändringar av lagstiftningen. Finland har varit medlem av FATF från 1991. Finland deltar aktivt i samarbetet mot penningtvätt även på andra plan, t.ex. inom EU och inom ramen för Östersjösamarbetet. Finland är också part i de viktigaste internationella överenskommelserna om förebyggande av penningtvätt som nämns i den allmänna motiveringen. I lagen om penningtvätt nämns dessutom främjande av olika myndigheters samarbete på såväl nationell som internationell nivå som en uppgift för centralen för utredning av penningtvätt.

KAPITEL III. Kriminalisering och åtgärder för brottsbekämpning

Artikel 15. *Mutbrott och bestickning av nationella offentliga tjänstemän.* Artikeln innehåller en förpliktelse att straffbelägga aktiv och passiv bestickning av nationella offentliga tjänstemän. Offentlig tjänsteman definieras närmare i artikel 2 a i konventionen.

Aktiv bestickning av tjänstemän är straffbart enligt 16 kap. 13 och 14 § i strafflagen och passiv bestickning enligt 40 kap. 1—3 § i strafflagen. Motsvarande mutbestämmelser som gäller riksdagsledamöter ingår i 16 kap. 14 a § och 40 kap. 4 § i strafflagen.

Artikeln motsvarar artikel 8.1 i Palermo-konventionen. I fråga om den detaljerade granskningen av artikeln hänvisas till motiveringen i regeringens proposition om ikraftsättande av Palermokonventionen (RP 32/2003 rd, s. 17—18).

Artikel 16. *Mutbrott och bestickning av utländska offentliga tjänstemän och tjänstemän i offentliga internationella organisationer.* Artikel 16.1 innehåller en förpliktelse att kriminalisera aktiv bestickning av utländska

offentliga tjänstemän och tjänstemän i offentliga internationella organisationer. Däremot är kriminaliseringen av passiv bestickning av nämnda tjänstemän enligt punkt 2 beroende av prövning. Utländsk offentlig tjänsteman definieras i artikel 2 b i konventionen och tjänsteman i offentlig internationell organisation i artikel 2 c i konventionen.

I 40 kap. 11 § 1 mom. 4 punkten i strafflagen definieras utländsk tjänsteman och i 6 punkten ledamot av ett utländskt parlament. Definitionen av utländsk tjänsteman är omfattande och omfattar också tjänsteman i offentlig internationell organisation. En i strafflagen avsedd utländsk tjänsteman kan enligt 40 kap. 12 § göra sig skyldig till tagande av muta, grovt tagande av muta och utförseelse. Enligt 16 kap. 20 § i strafflagen kan en utländsk tjänsteman vara föremål för aktiv bestickning. På en ledamot av ett utländskt parlament tillämpas de mutbestämmelser som gäller riksdagsledamöter.

Strafflagens bestämmelser uppfyller konventionens krav.

Artikel 17. *Offentlig tjänstemans förskingring och annat otillåtet förfogande över egendom.* Enligt artikeln skall varje konventionsstat straffbelägga uppsåtlig förskingring och annat otillåtet förfogande över egendom, allmänna eller privata tillgångar eller värdepapper eller andra värdesaker som anförtratts honom eller henne på grund av hans eller hennes ställning, begången av en offentlig tjänsteman till förmån för honom eller henne själv eller för annan person eller enhet.

I 28 kap. i strafflagen föreskrivs om brott som gäller förskingring och olovligt brukande. Förskingring kan vara grov bl.a. när gärningsmannen utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning. Strafflagens straffbestämmelser gäller också tjänstemän och riksdagsledamöter.

Tjänstemän har ett omfattande straffrättsligt ansvar. När gärningsmannen är en tjänsteman kan förskingring och olovligt brukande av egendom dessutom vara straffbart som missbruk av tjänsteställning eller brott mot tjänsteplikt enligt 40 kap. i strafflagen. Något av de nämnda tjänstebrotten blir också beroende på fallet tillämpligt om tjänstemannen på det sätt som avses i artikeln annars missbrukar egendom som han eller hon innehar

eller bestämmer över.

Den finska strafflagstiftningen uppfyller artikelns krav.

Artikel 18. *Handel med inflytande.* Artikeln gäller missbruk av inflytande. Det är fråga om aktiv (punkt a) eller passiv (punkt b) bestickning av en sådan person som har verkligt eller förmodat inflytande. Gärningen skall straffbeläggas oberoende av om den mutade utnyttjar sitt inflytande eller inte.

Bestämmelserna i artikeln är inte tvingande. De gärningar som avses i artikeln kan straffbeläggas som anstiftan eller medhjälp till mutbrott. Strafflagens straffbestämmelser täcker emellertid inte till alla delar de gärningar som definieras i artikeln. Kriminalisering av motsvarande typ förutsattes i artikel 12 i ER:s korruptionskonvention, beträffande vilken Finland har gjort förbehåll. Till denna del hänvisas till regeringens proposition om verkställighet av ER:s korruptionskonvention (RP 77/2001 rd s. 22, 58—59). Bestämmelserna i artikeln är problematiska med tanke på yttrandefriheten och legalitetsprincipen, som tryggas i grundlagen. Av denna orsak är det inte skäl att börja kriminalisera missbruk av inflytande.

Artikel 19. *Missbruk av tjänsteställning.* Enligt artikeln skall man överväga att straffbelägga uppsåtlig missbruk av tjänsteställning, dvs. att en offentlig tjänsteman vid utövandet av sina funktioner i strid med lagstiftningen vidtar eller underlåter att vidta en åtgärd i syfte att uppnå en otillbörlig förmån för tjänstemannen själv eller för annan person eller enhet.

I artikeln utvidgas tjänstemäns straffansvar till andra gärningar i vinningssyfte än egentliga mutbrott. Att straffbelägga de gärningar som avses i artikeln har dock gjorts beroende av prövning.

De orättmätiga gärningar i vinningssyfte som avses i artikeln kan beroende på fallet straffbeläggas enligt ett flertal straffbestämmelser i strafflagen. En tjänsteman eller riksdagsledamot kan således dömas för t.ex. förskingring, olovligt brukande eller skadegörelse. En tjänsteman kan dessutom dömas till straff för missbruk av tjänsteställning eller brott mot tjänsteplikt enligt 40 kap. i strafflagen. Nämnade bestämmelser tillämpas också på personer som sköter förtroendeuppdrag

och utövar offentlig makt, dock inte riksdagsledamöter. I Finland har det ansetts tillräckligt och även med tanke på förverkligandet av parlamentarismen ändamålsenligt att riksdagsledamöterna i sista hand är politiskt ansvariga för mindre förseelser som inte är straffbelagda.

Artikel 20. *Olagligt berikande.* Bestämmelserna i artikeln gäller vidtagande av nödvändiga åtgärder för att kriminalisera uppsåtligt olagligt berikande, dvs. en väsentlig ökning av en offentlig tjänstemans tillgångar. Förutsättningen är att tjänstemannen inte på ett rimligt sätt kan förklara de ökade tillgångarna i förhållande till sina lagliga inkomster.

De åtgärder som avses i artikeln skall vidtas endast om inte något annat följer av konventionsstaternas grundlag och grundprinciperna i deras rättsordning. Bestämmelserna i artikeln är dessutom beroende av prövning. Artikeln förutsätter inte att tjänstemannen gjort sig skyldig till något brott och den grundar sig till stor del på omvänd bevisbörda. Det är inte skäl att i Finlands rättsordning inta en institution som är helt främmande för den.

Artikel 21. *Korruption i den privata sektorn.* Artikeln innehåller bestämmelser som är beroende av prövning och som gäller kriminalisering av korruption i den privata sektorn. Enligt artikel 21.1 gäller kriminaliseringen ekonomisk, finansiell eller kommersiell verksamhet.

Givande av muta och tagande av muta är i Finland förbjudet inte bara i de fall där den som får mutan är ett offentligt samfund i Finland eller utomlands. 30 kap. i strafflagen innehåller bestämmelser om näringsbrott, med stöd av vilka bestickning förbjuds inom privaträttsliga företag och privaträttsliga sammanslutningar. I 30 kap. 7 § i strafflagen föreskrivs om givande av muta i näringsverksamhet och där förbjuds vid äventyr av straff utlovande, erbjudande och givande av muta. Förutsättningen är att mutan getts för att förmå den mutade att i befattningen eller uppdraget gynna den som givit mutan eller någon annan, eller för att belöna den mutade för sådant gynnande. I 8 § föreskrivs om tagande av muta i näringsverksamhet. I lagrummet förbjuds begäran om, godkännande

eller tagande av muta i näringsverksamhet, om avsikten är att i anställningen eller uppdraget gynna den som givit mutan eller någon annan eller om mutan är belöning för sådant gynnande.

De mutbrott i näringsverksamhet som regleras i 30 kap. 7 och 8 § i den finska strafflagen motsvarar bestämmelserna i artikeln.

Artikeln motsvarar artiklarna 7 och 8 i ER:s korruptionskonventionen samt artikel 2 i EU:s råds rambeslut om kampen mot korruption inom den privata sektorn. Beträffande granskningen av artikel 21 a och b i konventionen hänvisas till motiveringen till regeringens proposition om ikraftsättande av ER:s korruptionskonvention (RP 77/2001 rd, s. 22—23) och motiveringen till regeringens proposition om verkställighet av EU:s råds rambeslut om kampen mot korruption inom den privata sektorn (RP 8/2005 rd, s. 5—6).

Den finska strafflagstiftningen överensstämmer med kraven i artikeln.

Artikel 22. Förskingring av egendom i den privata sektorn. Artikeln innehåller en förpliktelse att straffbelägga förskingring av tillgångar som anförtrots någon i kraft av hans eller hennes ställning som begås uppsåtligt och i tjänsteutövningen i ekonomisk, finansiell eller kommersiell verksamhet av en person som leder eller arbetar för enheter i den privata sektorn.

De gärningar som avses i artikeln är straffbara som förskingring enligt 28 kap. 4 § i strafflagen, grov förskingring enligt 5 § eller lindrig förskingring enligt 6 §. Nämnade bestämmelser i strafflagen uppfyller kraven i artikeln.

Artikel 23. Tvätt av vinning av brott. Artikeln reglerar skyldigheten att kriminalisera penningtvätt.

Enligt artikel 23.1 skall konventionsstaterna straffbelägga uppsåtliga gärningar som enligt punkt a i innebär omvandling eller överlåtelse av egendom med vetskap om att den utgör vinning av brott, om det sker för att dölja eller maskera egendomens olagliga ursprung eller för att hjälpa en person som är delaktig i förbrottet att undandra sig de rättsliga följderna av sina gärningar. Döljande eller maskering av egendoms rätta natur eller ursprung, av dess belägenhet eller av förfo-

gandet över den, av dess förflyttning eller av äganderätten eller annan rättighet till den skall också straffbeläggas enligt punkt a ii, förutsatt att personen i fråga är medveten om att egendomen utgör vinning av brott. Konventionsstaterna skall enligt punkt b i straffbelägga även förvärv, innehav eller användning av egendom, om mottagaren vid tiden för mottagandet haft vetskap om att egendomen utgjorde vinning av brott. Enligt punkt b ii skall dessutom delaktighet i varje brott som anges i artikeln kriminaliseras liksom också samverkan eller stämpling i avsikt att begå sådant brott och försök att begå eller medhjälp eller anstiftan till, främjande av eller råd för genomförande av sådant brott.

Förpliktelserna i artikel 23.1 i artikeln preciseras i 23.2, där konventionsstaterna uppmanas att tillämpa penningtvättsrekvisitet i punkt 1 på största möjliga omfattning av förbrott. Å andra sidan är det tillåtet att kriminalisera endast sådan penningtvätt som hör samman med bestämda förbrott. Förbrotten skall dock enligt punkt b omfatta åtminstone samtliga brott som definieras i konventionen. I punkt c förutsätts det att man vid tillämpningen av punkt b som förbrott skall beakta brott som har begåtts både inom och utom en konventionsstats jurisdiktion. Emellertid skall brott som begåtts utanför en konventionsstats jurisdiktion betraktas som förbrott endast när gärningen är ett brott enligt lagstiftningen i den stat där den begicks och motsvarande gärning skulle vara straffbar även i den konventionsstat som tillämpar eller genomför artikeln (kravet på s.k. dubbel straffbarhet). Enligt punkt d skall varje förbundsstat förse FN:s generalsekreterare med de lagar som förverkligar denna artikel och ändringar i dem eller en beskrivning av dem. Punkt e möjliggör att om så krävs enligt principerna i en konventionsstats nationella lagstiftning, får det föreskrivas att brott som avses i punkt 1 i denna artikel inte skall gälla för dem har begått förbrottet.

Till sitt innehåll motsvarar artikeln helt och hållet artikel 6 i Palermokonventionen, som åter i huvudsak motsvarar förpliktelserna att kriminalisera penningtvätt i narkotikabrottskonventionen (Wien) och förverkandekonventionen (Strasbourg). Finland har tillträtt båda konventionerna. Beträffande gransk-

ningen av detaljerna i artikeln hänvisas till motiveringen till regeringens proposition om ikraftsättande av Palermokonventionen (RP 32/2003 rd, s. 14—16). Enligt den ändring av 32 kap. (6 och 7 §) i strafflagen som trädde i kraft den 1 april 2003 blev penningtvättsbrotten självständiga brott. Brotsrekvisitet för penningtvätt har för gärningarnas del utvidgats så att det också är straffbart att förmedla samt att bistå vid döljande eller maskering av egendom som förvärvats genom brott, vinning av brott eller egendom som kommit i stället för sådan egendom. Även penningtvätt av oaktsamhet och stämpling till grov penningtvätt samt försök till penningtvätt är straffbelagda gärningar.

I 32 kap. 11 § i strafflagen ingår en begränsningsbestämmelse enligt vilken den som är delaktig i det brott genom vilket egendomen har frånhänts någon eller vinningen erhållits inte skall dömas för brott enligt 32 kap. Under lagstiftningsarbetet angående häleri har man ansett att förövare av eller deltagare i förbrott inte skall straffas särskilt för att de döljer egendom som erhållits genom brott eller vidtar andra sådana åtgärder, eftersom förfarandet kan beaktas i tillräckligt hög grad redan vid bedömningen av förbrottet (RP 66/1988). I förverkandekonventionen (Strasbourg) tillåts det också att förövare av förbrott inte döms för penningtvättsbrott. Då konventionen sattes i kraft ansågs det motiverat att behålla begränsningsbestämmelsen i 32 kap. 6 § och innehållet i denna paragraf har inte heller rörts då de bestämmelser i 32 kap. i strafflagen som trädde i kraft vid ingången av april 2003 stiftades. Enligt ordalydelsen i artikel 6 i Palermokonventionen kan begränsningsbestämmelsen utsträckas till förövare av förbrott. Formuleringen kan tolkas så att den också gör det möjligt att utsträcka begränsningsbestämmelsen till dem som är delaktiga, eftersom det finns stora skillnader i konventionsstaternas bestämmelser om kriminaliseringen av delaktighet och man har utgått från att delaktigheten skall bestämmas i enlighet med den nationella lagstiftningen i respektive konventionsstat. Det har också ansetts att förverkandekonventionen (Strasbourg) tillåter att begränsningsbestämmelsen utsträcks till att omfatta också anstiftare och medhjälpare förut-

om gärningsmän. Eftersom konventionen inte nödvändigtvis förutsätter att begränsningsbestämmelsen stryks eller ändras, befarar sig denna proposition inte med den.

Den finska lagstiftningen uppfyller kraven i artikeln.

Artikel 24. Häleri. Artikeln innehåller bestämmelser som är beroende av prövning enligt vilka varje konventionsstat utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 23 i konventionen skall straffbelägga att någon, efter det att ett brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen har förövats utan att han eller hon har deltagit i brottet uppsåtligen döljer eller fortsätter att förvara egendom med vetskap om att den härrör från något av de brott som straffbeläggs enligt konventionen.

I 32 kap. 1—5 § i strafflagen finns straffbestämmelser om häleribrott och i 6—10 § om penningtvättsbrott. Enligt 32 kap. 11 § i strafflagen döms inte den för häleri- och penningtvättsbrott som är delaktig i det brott genom vilket egendomen har frånhänts någon eller vinningen erhållits. Häleribrott blir tillämpliga om gärningen inte är straffbar som penningtvätt. Bestämmelserna om penningtvättsbrott är tämligen heltäckande, eftersom deras användning inte är begränsad till bestämda förbrott. De är således tillämpliga på egendom som erhållits genom brott som avses i konventionen t.ex. mutbrott. Om den som begått brottet är en tjänsteman kan dessutom bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen bli tillämpliga.

Nämnda bestämmelser i strafflagen uppfyller kraven i artikeln.

Artikel 25. Hindrande av rättvisan. Enligt artikeln bör vissa uppsåtliga gärningar som hindrar rättvisan straffbeläggas. Artikeln motsvarar artikel 23 i Palermokonventionen.

Straffbara gärningar är enligt punkt a att använda fysiskt våld, hot eller trakasserier eller att utlova, erbjuda eller lämna en otillbörlig förmån för att framkalla falskt vittnesmål eller för att påverka vittnesmål eller företeende av bevis i rättegång angående brott som är straffbelagda i enlighet med konventionen. I punkt b är det straffbart att använda fysiskt våld, hot eller trakasserier för att påverka en domare eller en tjänsteman i en brottsbekämpande myndighet i dennes tjänsteutövning i

fråga om brott som är straffbelagda i enlighet med denna konvention.

I 15 kap. 9 § i strafflagen föreskrivs att användning av våld och hot vid rättegång enligt punkt a är straffbart som övergrepp i rättsak. Utlovande, erbjudande eller lämnande av en förmån för att framkalla falskt vittnesmål kan bestraffas som anstiftan eller medhjälp till osann utsaga, om anstiftan leder till en kriminell gärning. Annars bestraffas gärningen som försök till anstiftan till osann utsaga enligt 15 kap. 5 § i strafflagen. Till denna del motsvarar strafflagen bestämmelserna i artikeln.

De gärningar som avses i b är straffbara som våldsamt motstånd mot tjänsteman enligt 16 kap. 1 § i strafflagen, motstånd mot tjänsteman enligt 2 § eller hindrande av tjänsteman enligt 3 § eller i fråga om en polis i lindrigaste fall som tredska mot polis enligt 4 §.

Bestämmelserna i strafflagen uppfyller kraven i artikeln

Artikel 26. Juridiska personers ansvarighet. I artikeln bestäms om juridiska personers straffansvar. Enligt artikel 26.1 skall en juridisk person kunna ställas till ansvar för medverkan i gärningar som straffbeläggs i enlighet med konventionen. Enligt artikel 26.2 kan juridiska personers ansvar vara straffrättsligt, civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt och enligt artikel 26.3 skall det inte inverka på det straffrättsliga ansvaret för de fysiska personer som har gjort sig skyldiga till brotten. Enligt artikel 26.4 skall juridiska personer som ställs till ansvar ådömas effektiva, proportionerliga och avskräckande straffrättsliga eller icke-straffrättsliga påföljder, innefattande ekonomiska påföljder.

Juridiska personers ansvar enligt artikel 26.1 skall i första hand utsträckas till gärningar beträffande vilka konventionen förpliktar till kriminalisering. Sådana brott är bestickning av nationella offentliga tjänstemän (artikel 15), aktiv bestickning av utländska offentliga tjänstemän och tjänstemän i offentliga internationella organisationer (artikel 16), offentlig tjänstemans förskingring och annat otillåtet förfogande över egendom (artikel 17), tvätt av vinning av brott (artikel 23) och hindrande av rättvisan (artikel 25).

Artikel 26.2—24.4 motsvarar artikel

10.2—10.4 i Palermokonventionen.

I strafflagen har juridiska personers straffansvar utsträckts till aktiv bestickning inom både den privata och den offentliga sektorn liksom till passiv bestickning inom den privata sektorn liksom till de allvarligaste häleri- och penningtvättsbrotten. Däremot utsträcks inte juridiska personers straffansvar till t.ex. passiv bestickning av tjänsteman och andra tjänstebrott, förskingring och otillåtet förfogande. Juridiska personers straffansvar kan emellertid också vara förvaltningsrättsligt eller civilrättsligt. Således räcker de privaträttsliga skadeersättningsbestämmelserna till för att uppfylla förpliktelseerna i artikeln i situationer där det är fråga om passiv bestickning enligt artikel 15 eller 16 i konventionen, förskingring och annan otillåtet förfogande över egendom enligt artikel 17 eller hindrande av rättvisan enligt artikel 25.

Den finska lagstiftningen uppfyller förpliktelseerna enligt artikeln.

Artikel 27. Medverkan och försök. Enligt artikel 27.1 i artikeln skall medverkan som medbrottsling, medhjälpare eller anstiftare av ett brott som avses i konventionen straffbeläggas. I artikel 27.2 och 27.3 ingår bestämmelser som är beroende av prövning om straffbeläggning av försök och förberedelse till gärningar som är straffbelagda i enlighet med konventionen.

I 5 kap. i strafflagen straffbeläggs medverkan till brott i stor utsträckning. Bestämmelserna i strafflagen uppfyller kraven i punkt 1.

Försök till de brott som avses i konventionen är i de flesta fall straffbara enligt strafflagen. Däremot har det i första hand ansetts nödvändigt att straffbelägga förberedelse endast till allvarliga brott. Dessutom kan förberedelse till de allvarligaste brotten som avses i konventionen vara straffbart som deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet. Å andra sidan har det inte ansetts nödvändigt att straffbelägga försök eller förberedelse till t.ex. mutbrott, eftersom straffbarheten för den egentliga brottsliga gärningen redan har utsträckts till gärningar av typen förberedelse och försök. Sådana är bl.a. erbjudande eller utlovande av muta och godkännande av erbjudande av muta.

Av denna anledning finns det inget behov

av att straffbelägga förberedelse eller försök till de brott som avses i konventionen i större utsträckning än för närvarande.

Artikel 28. Vetskap, uppsåt och syfte. Vetskap, uppsåt och syfte som fordras som rekvisit för brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen får fastställas med hjälp av objektiva omständigheter.

I Finland iakttas den s.k. principen om fri bevisprövning när bevisningen skall prövas. Denna innebär bl.a. att domstolen i regel kan pröva allt material och andra bevis som bringats till dess kännedom. I en rättegång grundar sig bevisningen av de omständigheter som avses i artikeln i praktiken alltid även på yttre omständigheter. I de brott som hör till området för konventionen får ”vetskap, uppsåt och syfte” bevisas på precis samma sätt som i fråga om andra brott.

Artikel 29. Preskriptionsregler. Enligt artikeln skall det föreskrivas en lång preskriptionstid inom vilken rättsligt förfarande skall ha inletts för brott som straffbeläggs enligt konventionen och föreskrivas en ännu längre preskriptionstid eller möjlighet att bryta preskriptionen när den misstänkta personen har undandragit sig lagföring. Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 11.5 i Palermokonventionen.

I 8 kap. i strafflagen föreskrivs om preskription av åtalsrätten. Enligt den är preskriptionstiden för åtalsrätten desto längre ju större maximistraff som föreskrivits för brottet. I enlighet med detta preskriberas brottet inom 2, 5, 10 eller 20 år. Om livstids fängelsestraff har föreskrivits för brottet preskriberas emellertid inte åtalsrätten. Den kortaste preskriptionstiden för tjänstebrott är emellertid 5 år. De mest typiska allvarliga brotten som avses i konventionen, t.ex. grova mutbrott och grov förskingring preskriberas inom 10 år.

Enligt den nya 8 kap. 4 § i strafflagen som träder i kraft den 1 januari 2006 kan preskriptionstiden för åtalsrätten förlängas med högst ett år bl.a. om den som skall instämmas att svara för brottet håller sig undan.

Den finska strafflagstiftningen kan anses överensstämma med artikeln.

Artikel 30. Lagföring, rättegång och påföljder. Enligt artikel 30.1 skall varje konventionsstat för brott som straffbeläggs enligt

konventionen ha påföljder som tar hänsyn till brottets svårhet.

I artikel 30.2 förutsätts avvägning mellan å ena sidan immunitet och privilegier samt å andra sidan möjligheter att effektivt utreda, lagföra och avdöma brott.

Enligt artikel 30.3 skall varje konventionsstat sträva efter att säkerställa att sådan diskretionär prövningsrätt som är föreskriven i dess nationella lagstiftning för lagföring av personer för brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention tillämpas på ett sådant sätt att bekämpningen av dessa brott blir så effektiv som möjlig och att vederbörlig hänsyn tas till behovet att avskräcka från förövandet av sådana brott.

I artikel 30.4 förutsätts att i fråga om brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen skall varje konventionsstat vidta lämpliga åtgärder och med vederbörlig hänsyn till rätten till försvar, för att söka säkerställa att de villkor som gäller med avseende på beslut om tillfällig frigivning i avvaktan på rättegång eller överklagande beaktar nödvändigheten att säkerställa att den åtalade är närvarande vid efterföljande brottmålsrättegångar.

Enligt artikel 30.5 skall varje konventionsstat beakta den allvarliga karaktären hos de aktuella brotten när den bedömer frågan om eventuell tidig eller villkorlig frigivning av personer som dömts för sådana brott.

Enligt artikel 30.6 skall varje konventionsstat överväga att införa förfaranden genom vilka en offentlig tjänsteman som är anklagad för ett brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen får, när så är lämpligt, avskedas, suspenderas eller omplaceras av behörig myndighet, med beaktande av oskuldspresumtionen.

När så är motiverat av brottets svårhet skall man enligt artikel 30.7 överväga att införa förfaranden för att genom domstolsbeslut eller på annat lämpligt sätt förklara att personer som har fällts för gärningar som straffbeläggs i enlighet med konventionen inte är berättigade ett enligt punkt a inneha offentlig tjänst och enligt punkt b inneha en tjänst i ett företag som helt eller delvis ägs av staten.

Enligt artikel 30.8 skall punkt 1 inte inverka på de behöriga myndigheternas disciplinära åtgärder mot offentliga tjänstemän.

I artikel 30.9 konstateras att ingenting i

denna konvention skall inverka på principen att rubriceringen av de brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen och lagligt försvar eller andra rättsprinciper som bestämmer lagligheten i gärningar är förbehållen den nationella lagstiftningen i en konventionsstat och att brotten skall lagföras och bestraffas i enlighet med denna.

Enligt artikel 30.10 skall konventionsstaterna sträva efter att främja att personer som har fällts för brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen återanpassas i samhället.

I strafflagen kan på aktiv och passiv bestrickning inom den offentliga sektorn samt missbruk av tjänsteställning följa fängelse i högst fyra år och dessutom för tjänstemän avsättning och för riksdagsledamöter skiljande från uppdraget i fråga om mutbrott som gäller en riksdagsledamot. Inom den privata sektorn kan på mutbrott följa fängelse i högst två år. Maximistraffet för förskingringsbrott är fängelse i fyra år, för häleri- och penningtvättsbrott sex år. På olovligt brukande kan följa fängelse i högst två år. På övergrepp i rättssak kan följa fängelse i högst tre år. Om gärningsmannen på ett visst sätt deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet i syfte att föröva brott på vilka kan följa fängelse i fyra år eller, om syftet är övergrepp i rättssak, kan straffet var fängelse i högst två år. Påföljderna för brott som konventionen förutsätter att kriminaliseras motsvarar de påföljder som i den finska strafflagen föreskrivs för andra brott av motsvarande svårighetsgrad och punkt 1 kräver inga ändringar i lagstiftningen om påföljder.

I den finska lagstiftningen berörs tjänstemän av de allmänna straffprocessuella bestämmelserna. Däremot är riksdagsledamöterna, republikens president, ministrarna samt de högsta brottsbekämpade myndigheterna i vissa fall underkastade särskilda bestämmelser om utredning och väckande av åtal för brott i grundlagen. Till dessa bestämmelser hör bl.a. 30 § i grundlagen som gäller riksdagsledamöternas immunitet och som reglerar villkoren för att riksdagsledamöter skall få åtalas eller berövas sin frihet.

Den finska lagstiftningen överensstämmer med avvägningskraven i punkt 2.

Artikel 30.3—30.5 motsvarar artikel

11.2—11.4 i Palermokonventionen. De förutsätter inte att bestämmelserna om väckande av åtal, rättegångsförfarandet i brottmål eller villkorlig frigivning ändras.

Beträffande bestämmelserna om avsättning enligt artikel 30.6—30.7 kan nämnas 40 kap. i strafflagen, enligt vilken en tjänsteman som dömts för tagande av muta eller grovt missbruk av tjänsteställning skall avsättas. Dessutom kan avsättning följa på bl.a. tagande av muta, missbruk av tjänsteställning eller brott mot tjänsteplikt, om brottet visar att den dömda är uppenbart olämplig för sitt uppdrag.

Enligt 40 § 2 mom. 1 punkten i statstjänstemannalagen kan en tjänsteman avstängas från tjänsteutövning under tiden för åtal för brott samt därav betingade undersökningar, om dessa kan inverka på tjänstemannens förutsättningar att sköta sina uppgifter. Avstängning från tjänsteutövning är en temporär säkringsåtgärd och den kan fortsätta bara så länge som det är nödvändigt. Under den tid tjänstemannen är avstängd har han eller hon rätt att få hälften av sina normala lön. Om tjänstemannen inte döms till straff för gärningen i fråga, betalas han eller hon den obetalda halvan av lönen i efterhand.

Vid behov kan tjänstemannen flyttas till andra uppgifter under tiden för undersökningen och domstolsbehandlingen. Om tjänsten och uppgifterna förändras väsentligt, förutsätter förflyttningen tjänstemannens samtycke.

De administrativa åtgärderna enligt statstjänstemannalagen, t.ex. uppsägning och hävning av tjänsteförhållandet, är möjliga oberoende av om tjänstemannen döms till straff för brottet i fråga eller inte. Myndigheten har således möjlighet att avsluta tjänsteförhållanden redan innan ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut i en straffprocess. Detta förutsätter att det finns tillräckliga bevis på att tjänstemannen har brutit mot eller försummat skyldigheterna enligt statstjänstemannalagen. Tjänstemannen kan söka ändring i beslut som fattats med stöd av statstjänstemannalagen hos tjänstemannanämnden och som sista instans hos högsta förvaltningsdomstolen.

Riksdagen kan enligt 28 § 4 mom. i grundlagen under vissa förutsättningar förklara att

uppdraget som riksdagsledamot har upphört, om en riksdagsledamot har dömts till fängelse för ett uppsåtligt brott eller till straff för valbrott och om brottet visar att den dömda inte är värd det förtroende och den aktning som uppdraget som riksdagsledamot förutsätter. I samband med artikel 8.6 ovan redogörs för vissa metoder som kan riktas mot tjänstemän för brott mot tjänsteplikten liksom för åtgärder mot riksdagsledamöter.

Vid en god rekryteringsprocess skall det säkerställas att olämpliga personer inte utnämns till tjänsteuppdrag. Statstjänstemannalagens bestämmelser om skriftlig varning, uppsägning och hävning samt avhållande från tjänsteutövning är också tillämpliga på artikel 30.7.

För riksdagsledamöternas del uppfylls inte kraven i artikel 30.6 och 30.7 helt och hållet. Bestämmelserna i punkterna är emellertid inte tvingande och det finns inget skäl att ändra grundlagens bestämmelser om skiljande av riksdagsledamöter från uppdraget eller avbrott i uppdraget.

Enligt strafflagen kan disciplinära påföljder påföras vid sidan av straff. För mutbrott och andra allvarliga tjänstebrott kan gärningsmannen dessutom dömas till avsättning som ytterligare straff. Även för riksdagsledamöter kommer skiljande från uppdraget i fråga vid sidan av straffet. Enligt 6 kap. 7 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen skall emellertid de andra följer som brottet har lett till eller domen medför för gärningsmannen beaktas som strafflindrande omständigheter om det straff som hade mätts ut enligt vedertagen praxis av dessa orsaker skulle leda till ett oskäligt eller exceptionellt skadligt slutresultat. Strafflagstiftningen uppfyller kraven i punkt 8.

Om en princip som motsvarar den enligt artikel 30.9 bestäms också i artikel 11.6 i Pa-lermokonventionen. De principer som nämns i punkten iaktas i finsk lagstiftning. Beträffande de tjänstemän som befinner sig i en särskild och riksdagsledamöterna hänvisas dessutom till det som sagts tidigare i samband med denna artikel.

Återanpassning till samhället av dömda enligt artikel 30.10 är en av de centrala principerna för fängvården och kriminalvården i den finska strafflagstiftningen. Som exempel

kan nämnas 4 § i lagen om verkställighet av straff (39A/1889).

Artikel 31. Frysning, beslag och förverkande. Enligt artikel 31.1 skall varje konventionsstat, i största möjliga utsträckning inom ramen för sin nationella lagstiftning, vidta nödvändiga åtgärder för att kunna förklara de tillgångar som avses i punkterna a och b förverkade. Förverkandepåföljden omfattar enligt punkt a vinning som härrör från brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen eller egendom vars värde motsvarar värdet av sådan vinning. Enligt punkt b skall förklaras förverkad egendom, utrustning och andra hjälpmedel som använts vid eller är avsedda att användas vid brott som hör till konventionens tillämpningsområde.

Enligt artikel 31.2 skall varje konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra att föremål som avses i punkt 1 identifieras, spåras, fryses eller tas i beslag för eventuellt förverkande.

Enligt artikel 31.3 skall varje konventionsstat vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att reglera behöriga myndigheters hantering av sådan egendom som frysts, tagits i beslag eller förverkats och som täcks av punkterna 1 och 2 i denna artikel.

I artikel 31.4 förutsätts att om vinning av brott helt eller delvis har omvandlats eller omsatts till annan egendom, skall denna egendom göras till föremål för de åtgärder som avses i artikeln i stället för vinningen.

I artikel 31.5 sägs att om vinningen har blandats med egendom som förvärvats från lagliga källor, skall egendomen, utan att det inverkar på vad som kan gälla i fråga om frysning eller beslag, kunna förklaras förverkad till högst det beräknade värdet av den vinning som sammanblandats.

I artikel 31.6 bestäms att intäkt eller annat utbyte som härrör från vinning av brott, från egendom till vilken vinning av brott har omvandlats eller omsatts eller från egendom som har sammanblandats med vinning av brott skall också kunna bli föremål för de åtgärder som avses i artikeln på samma sätt och i samma omfattning som vinning av brott.

I artikel 31.7 förutsätts att för de syften som avses i artikeln och i artikel 55 skall var-

je konventionsstat bemyndiga sina domstolar och andra behöriga myndigheter att förordna att bank- och affärshandlingar samt andra handlingar rörande ekonomiska förhållanden görs tillgängliga eller tas i beslag. En konventionsstat får inte vägra att vidta åtgärder enligt bestämmelserna i punkten med hänvisning till banksekretess.

I artikel 31.8 ingår en bestämmelse som är beroende av prövning om s.k. omvänd bevisbönda. Enligt punkten kan konventionsstaterna överväga att kräva att en brottsling styrker att egendom som misstänks vara vinning av brott eller annan egendom som kan förklaras förverkad är förvärvat på lagligt sätt, i den utsträckning ett sådant krav är förenligt med principerna i den nationella lagstiftningen och med arten av de rättsliga och andra förfaranden som kan gälla.

Enligt artikel 31.9 skall bestämmelserna i artikeln inte tolkas så att de inkräktar på de rättigheter som tillkommer godtroende tredje man.

Enligt artikel 31.10 skall artikeln inte inverka på principen att åsyftade åtgärder skall definieras och genomföras i enlighet med och på de villkor som föreskrivs i en konventionsstats nationella lagstiftning.

Med undantag för punkt 3 motsvarar artikeln artikel 12 i Palermokonventionen. Finsk lagstiftning innehåller de bestämmelser om förundersökningsmyndigheters, åklagares och domstolars behörighet som förutsätts i punkt 3. Finsk lagstiftning innehåller däremot inte sådana bestämmelser om s.k. omvänd bevisbönda som avses i punkt 8. De är emellertid beroende av prövning. Finsk lagstiftning möjliggör till denna del mera omfattande förverkande än vad som förutsätts i konventionen genom 10 kap. 3 § i strafflagen, som gäller s.k. utvidgat förverkande av vinning.

Beslag regleras i 4 kap. i tvångsmedelslagen (450/1987), förverkandepåföljder i 10 kap. i strafflagen och i 40 kap. 14 § i strafflagen, som gäller mutbrott inom den offentliga sektorn. Nämnade lagstiftning och dess förhållande till artikel 12 i Palermokonventionen, som motsvarar artikel 31, behandlas närmare i motiveringen till regeringens proposition om verkställighet av Palermokonventionen, som det hänvisas till (RP 32/2003 rd, s. 19—

21). Dessutom hänvisas till den detaljerade motiveringen till artikel 54 i denna konvention.

Lagstiftningen i Finland uppfyller kraven i artikeln.

Artikel 32. *Skydd av vittnen, sakkunniga och brottsoffer.* I artikel 32.1 åläggs konventionsstaterna att, i enlighet med sin nationella rättsordning och inom gränserna för sina möjligheter, vidta lämpliga åtgärder för att tillhandahålla effektivt skydd mot möjliga repressalier eller möjligt hot mot vittnen och sakkunniga som avger vittnesmål om gärningar som straffbeläggs i enlighet med konventionen och, vid behov, mot deras släktingar och andra närstående.

I artikel 32.2 finns en exempelförteckning över åtgärder som skyddet av vittnen kan omfatta. Dessa åtgärder inkräktar inte på den tilltalades rättigheter. Åtgärderna kan för det första enligt punkt a gälla fysiskt skydd av personer, t.ex. så att dessa flyttas till annan ort. Dessutom kan man förutsätta att de skyddade vittnena inte får sin identitet eller vistelseort röjd eller att detta röjs endast i begränsad omfattning. För det andra är det enligt punkt b möjligt att genom nationella bevisregler tillåta att ett vittne kan avge sin vittnesberättelse på ett sätt som tillgodoser vittnets säkerhet. Man kan t.ex. tillåta att videoöverföring används för vittnesberättelsen.

Enligt artikel 32.3 skall konventionsstaterna överväga att sluta avtal eller överenskomelser med andra stater om flyttning av personer som avses i punkt 1 i artikeln.

Enligt artikel 32.4 skall bestämmelserna i artikeln också gälla brottsoffer när de är vittnen.

Enligt artikel 32.5 skall brottsoffer ha möjlighet att framlägga sina synpunkter i olika skeden av brottsprocessen på ett sätt som inte inkräktar på de tilltalades rätt till försvar.

Artikeln motsvarar artikel 24 i Palermokonventionen, punkt 5 emellertid artikel 25.3 i Palermokonventionen, och det hänvisas till det som uttalats i samband med dem (RP 32/2003 rd, s. 38—39). I Finland är det numera möjligt att använda bl.a. videokonferens för att höra vittnen och det är också möjligt att höra vittnen per telefon. De lagstiftningsmetoder som gäller skydd av vittnen berör vittnen, sakkunnig och målsägande på

samma sätt. Som redan konstaterades i samband med de aktuella artiklarna i Palermo-konventionen, måste det anses att Finland har vidtagit de åtgärder som konventionen kräver för att förbättra skyddet av vittnen, och artikeln kräver inga ändringar av lagstiftningen. Behovet av reglering angående eventuella nya åtgärder för skydd av vittnet bör dock fortsättningsvis övervägas.

Artikel 33. Skydd för anmälare. Enligt artikeln skall varje konventionsstat överväga att i sin nationella rättsordning införliva lämpliga åtgärder för att tillhandahålla skydd mot orättvis behandling av en person som i god tro och på rimliga grunder till behöriga myndigheter anmäler omständigheter rörande gärningar som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

Enligt 44 § 1 mom. i polislagen (493/1995) är en polis inte skyldig att röja identiteten av en person som har lämnat honom uppgifter konfidentiellt. På så sätt kan anmälaren vid behov skyddas mot hämndåtgärder från den anmäldes sida. Om den som gör anmälan är arbetstagare får han också skydd i förhållande till arbetsgivaren med stöd av arbetsavtalslagen (55/2001). Enligt bestämmelsen om diskrimineringsförbud i 2 kap. 2 § i arbetsavtalslagen skall arbetsgivaren bemöta sina arbetstagare opartiskt så att ingen utan fog ges en annan ställning än andra på grund av de omständigheter som uppräknas i bestämmelsen eller någon annan därmed jämförlig omständighet. Enligt den allmänna bestämmelsen om uppsägningsgrunder i 7 kap. 1 § i arbetsavtalslagen får arbetsgivaren endast av vägande sakskäl säga upp ett arbetsavtal som gäller tills vidare. Enligt 2 § 2 mom. 4 punkten som gäller uppsägningsgrunder som har samband med arbetstagarens person kan som saklig och vägande grund åtminstone inte anses bl.a. anlitande av rättsskyddsmedel som står till buds för arbetstagaren.

Polislagens bestämmelser samt de bestämmelser och effektiva rättsskyddsmedel som utvecklats i syfte att skydda arbetstagare motsvarar de krav i artikeln som är beroende av prövning.

Artikel 34. Följder av korruption. Enligt artikeln skall varje konventionsstat med vederbörlig hänsyn till rättigheter som tredje man förvärvat i god tro vidta åtgärder i en-

lighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning för att ge sig i kast med följderna av korruption. I detta sammanhang bör konventionsstaterna betrakta korruption som en omständighet av betydelse i en rättegång för att ogiltigförklara eller upphäva ett kontrakt, återkalla en koncession eller motsvarande tillstånd eller använda annat botemedel.

I finsk lagstiftning finns inte någon allmän bestämmelse om ogiltighet för kontrakt som strider mot lag eller god sed. Allmänt taget kan det ändå anses att vår rättsordning inte godkänner eller stödjer rättshandlingar vars innehåll strider mot lag eller god sed. Ogiltigheten hos sådana rättshandlingar beaktas på tjänstens vägnar. I Finland kan ett kontrakt som tillkommit under inverkan av muta förklaras ogiltigt med stöd av 33 § i lagen om rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (228/1929, nedan rättshandlingslagen). I vissa fall kan det också bli fråga om att tillämpa 36 § i rättshandlingslagen. Rättshandlingslagens nuvarande bestämmelser kan anses tillräckliga för att uppfylla de förpliktelser som artikeln ålägger konventionsstaterna.

I Finland har förutsättningarna för att erhålla olika koncessioner eller motsvarande handlingar i allmänhet att göra med den sökandes personliga egenskaper, t.ex. pålitlighet eller lämplighet för den verksamhet som koncessionen möjliggör. Då kan det faktum att den sökande tidigare dömts för brott, t.ex. till straff för mutbrott, utgöra ett hinder för erhållande av koncession eller vara orsak till att koncessionen återkallas. Det är i allmänhet det organ som beslutar om koncessionen som prövar vilken inverkan det har i ett koncessionsärende att den sökande gjort sig skyldig till mutbrott eller andra brott som avses i konventionen. I praktiken har en tidigare dom för den sökande en betydande inverkan på om han eller hon erhåller koncession eller får behålla den. Finsk lagstiftning skall även i detta avseende anses uppfylla kraven i artikeln.

Artikel 35. Skadeersättning. Enligt artikeln skall varje konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning för att tillse att enheter eller personer som har vållats skada till följd av en korruptionshandling har rätt att inleda lagliga åtgärder mot dem som bär an-

svaret för skadan för att få ersättning.

Enligt punkt 38 i konventionens tolkningsdirektiv ingår i artikeln en princip enligt vilken medlemsstaterna skall ha en mekanism som gör att den som vållats skada genom rättegång kan ansöka om ersättning av de personer eller sammanslutningar som har gjort sig skyldig till korruption. Varken i artikeln eller i tolkningsdirektivet som skall förklara den preciseras begreppet skada. Enligt punkt 38 i tolkningsdirektivet får varje stat själv fastställa under vilka förutsättningar och på vilka sätt domstolen kan fastställa skadeersättning.

Artikeln motsvarar artikel 3 i Europarådets civilrättsliga konvention om korruption från 1999 (nedan ER:s civilrättsliga konvention; ETS 174). I ER:s civilrättsliga konvention fastställs ersättningsansvaret och förutsättningarna för det mera omfattande och ingående än i FN:s konvention mot korruption. Exempelvis kan den ersättning som avses i artikel 3 i ER:s civilrättsliga konvention omfatta gottgörelse för materiell skada. Förutom direkt materiell skada kan det blir aktuellt att ersätta i artikeln nämnd förlust av inkomst som indirekt materiell skada. Ersättningen kan omfatta även immateriell skada. Verkställigheten av ER:s civilrättsliga konvention förutsatte inga lagändringar i Finland.

De gärningar som straffbeläggs som korruption i konventionen är straffbara mutbrott och vissa andra brott enligt strafflagen. De ekonomiska skador som de orsakat är skador som ersätts med stöd av 5 kap. 1 § i skadeståndslagen (412/1974). Enligt 5 kap. 1 § i skadeståndslagen ersätts en sådan ekonomisk skada som inte står i samband med person- eller sakskada i regel endast om skadan har förorsakats genom en straffbelagd handling eller vid myndighetsutövning. Skadeståndslagen gäller inte avtalsförhållanden. I sådana är huvudregeln att ekonomiska skador ersätts. Det finns också speciallagar som åsidosätter skadeståndslagen. Korruption kan typiskt antas förekomma i samband med anbudstävlingar. Då tillgodoses rätten till ersättning effektivt med stöd av upphandlingslagstiftningen, som det redogörs för i samband med behandlingen av artikel 9.

Innan strafflagens bestämmelser om mutbrott reviderades föreskrevs om mutbrott i

näringsverksamhet i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet. Mutor kan fortfarande anses som i 1 § i nämnda lag avsett otillbörligt förfarande som strider mot god affärssed. Marknadsdomstolen kan med stöd av 6 § i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet förbjuda en näringsidkare att fortsätta med ett otillbörligt förfarande som strider mot 1 §. Den kan samtidigt med stöd av 8 § ålägga näringsidkaren att vidta lämplig rättelseåtgärd. Dessutom kan marknadsdomstolen föreskriva att beslutet skall publiceras på svarandens bekostnad i en eller flera tidningar eller tidskrifter.

Dessutom kan en enskild näringsidkare som i sin näringsverksamhet gjort sig skyldig till tagande eller givande av muta eller något annat brott som avses i konventionen eller den som hör till ledningen i ett samfund eller en stiftelse meddelas näringsförbud. Enligt 3 § i lagen om näringsförbud (1059/1985) kan näringsförbud under vissa förutsättningar meddelas den som gjort sig skyldig till vilket brott som helst i affärsverksamheten, om inte brottet är ringa. Näringsförbud innebär förutom förbud mot att arbeta i viss ledande ställning även bl.a. förbud mot att vara stiftare av ett aktiebolag eller andelslag samt att förvärva på ägande eller avtal grundad bestämmanderätt i vilken rörelse som helst.

Enligt 5 kap. 6 § i skadeståndslagen skall skadeståndslagens bestämmelser om personskada tillämpas även i fråga om ersättning för lidande, som förorsakats genom brott mot bl.a. ära, eller annat dylikt brott. Även med stöd av 27 kap. 7 § i strafflagen kan den som döms för ärekränkning beroende på omständigheterna åläggas att ersätta målsäganden kostnaderna för tryckning av domen i en allmän eller ortens tidning.

Beträffande detaljerna i finsk lagstiftning hänvisas i övrigt till motiveringen till regeringens proposition om verkställighet av ER:s civilrättsliga konvention (RP 86/2001 rd).

Finsk lagstiftning uppfyller kraven i artikel 35.

Artikel 36. Specialiserade myndigheter. Enligt artikeln skall varje konventionsstat, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, tillse att det finns organ eller personer som är specialiserade på brottsbekämpning avseende korruption. Dessa organ

eller personer skall åtnjuta den självständighet som fordras i enlighet med grundprinciperna i konventionsstatens rättsordning för att kunna utöva sina funktioner effektivt och fritt från obehörig påtryckning. Dessa personer eller personalen i dessa organ bör ha tillräcklig utbildning och tillräckliga ekonomiska resurser för att lösa sina uppgifter.

Enligt punkt 39 i konventionens tolkningsdirektiv kan de organ som avses i denna artikel vara samma organ som de som avses i artikel 6. Till denna del hänvisas till det som i samband med artikel 6 sägs om nätverket mot korruption och andra organ som tillsatts för att bekämpa korruption. Dessutom finns det i Finland på olika nivåer inom såväl polis- som åklagarorganisationen personal som är specialutbildad för att utreda ekonomiska brott inklusive mutbrott. I Finland utreds gärningar som betraktas som korruptionsbrott antingen av centralkriminalpolisen eller de lokala enheterna för utredning av ekonomiska brott.

I Finland finns inte någon polisenhet som är specialiserad på korruption, eftersom det utreds i medeltal 10—15 ärenden som gäller korruption per år. Av samma orsak ordnas inte heller någon särskild utbildning om förundersökning i samband med korruption. Utbildning om korruption ges i samband med den utbildning som hänför sig till ekonomiska brott.

I samband med centralkriminalpolisen har det inrättats en riksomfattande kriminalunderrättelsecentral som bl.a. följer med uppgifter om korruptionsbrott i centralkriminalpolisens riksomfattande register samt tips och behandlar dem samt vidtar vid behov åtgärder för att inleda undersökning. Till kriminalunderrättelsecentralen skickas alla tips om korruption som kommer från eller som berör myndigheterna.

Inom åklagarväsendet är en statsåklagare eller en nyckelåklagare som är specialiserad på ekonomiska brott eller tjänstebrott som åttalar för de allvarligaste korruptionsbrotten. Åklagarens oavhängighet av andra myndigheter och utomstående instanser garanterar också att besluten är objektiva när avgöranden träffas i fråga om korruptionsbrott. Inte ens förmannen kan påverka innehållet i åklagarens avgörande. Endast riksåklagaren har

möjlighet att frånta åklagaren ett mål och bestämna att någon annan åklagare skall avgöra det eller själv avgöra målet.

Någon särskild förlöpande utbildning om korruptionsbrott ordnas inte för åklagarna. Riksåklagarämbetet har ändå i samarbete med centralkriminalpolisen ordnat ett seminarium om korruptionsbrott 2004.

Lagstiftningen och praxis i Finland uppfyller kraven i artikeln.

Artikel 37. Samarbete med brottsbekämpande myndigheter. Enligt artikel 37.1 skall varje konventionsstat vidta lämpliga åtgärder för att uppmuntra personer, som deltar i eller har deltagit i ett brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen, att lämna de behöriga myndigheterna upplysningar av nytta för utredning och bevisning och lämna dem den faktiska och särskilda hjälp som kan bidra till att beröva förövarna deras vinning av brott och till att återfå sådan vinning.

Enligt artikel 37.2 skall varje konventionsstat överväga att tillgodose möjligheten att, i lämpliga fall, mildra straffet för en anklagad person som lämnar betydande medverkan i utredningen eller lagföringen av brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

Enligt artikel 37.3 skall varje konventionsstat överväga att tillgodose möjligheten att, i enlighet med grundsatserna i sin nationella lagstiftning, bevilja personer som lämnar betydande medverkan i utredningen eller lagföringen av brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen immunitet mot lagföring.

Enligt artikel 37.4 skall skydd av sådana personer ombesörjas på motsvarande sätt som enligt artikel 32 i konventionen.

I artikel 37.5 sägs att när en person som avses i punkt 1 i denna artikel, som befinner sig i en konventionsstat, kan ge de behöriga myndigheterna i en annan konventionsstat betydande hjälp, kan de berörda konventionsstaterna överväga att sluta avtal eller överenskommelser, i enlighet med nationell lagstiftning, om att den andra konventionsstaten eventuellt skall tillhandahålla sådan behandling som avses i punkterna 2 och 3 i denna artikel.

I Finland har systemet med s.k. kronvittnen ansetts vara förknippat med principiella problem som hör samman med såväl ändamålsenlighetsaspekter som moraliska skäl. Därför

är medverkan vid utredandet av brott som begåtts av medbrottslingar eller andra personer inte en strafflindringsgrund enligt finsk lagstiftning. Däremot kan gärningsmannens medverkan till att klara upp sitt eget brott enligt 6 kap. 6 § i strafflagen beaktas som en strafflindringsgrund. Av motsvarande skäl kan åklagaren också låta bli att väcka åtal enligt 8 § i lagen om rättegång i brottmål.

Artikel 26 i Palermo-konventionen och i samband med den har det redogjorts närmare för ovan nämnda lagstiftning i Finland och därför hänvisas det till den (RP 32/2003 rd, s. 39—40).

Artikel 38. Samarbete mellan nationella myndigheter. Enligt artikeln skall varje konventionsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att, i enlighet med sin nationella lagstiftning, främja samarbete mellan å ena sidan sina myndigheter och offentliga tjänstemän och, å andra sidan, de myndigheter som är ansvariga för utredning och lagföring av brott.

I artikeln nämns som exempel två alternativa sätt att genomföra samarbetet. Enligt det första alternativet, som nämns i punkt a, skall myndigheterna på eget initiativ underrätta nämnda undersökningsmyndigheter när det finns rimlig anledning att anta att ett brott som straffbeläggs i enlighet med artikel 15, 21 och 23 i konventionen har begåtts. Det andra alternativet, som nämns i punkt b, innebär att undersökningsmyndigheterna på begäran lämna alla uppgifter som behövs vid utredningen.

Skyldigheten att göra anmälan på eget initiativ gäller bestickning inom den privata och den offentliga sektorn samt penningtvätt. I Finland finns ingen allmän skyldighet att på eget initiativ anmäla brott till polisen eller åklagaren. Endast underlåtenhet att anmäla vissa grova brott som är å färde har straffbelagts i 15 kap. 10 § i strafflagen. En myndighet är emellertid skyldig att polisanmäla brott som begåtts i dess egen verksamhet och som riktar sig mot medel som den sköter. Denna skyldighet behandlas i samband med artikel 8.4. I vissa fall har det föreskrivits särskilt om anmälningsskyldighet, t.ex. vid misstanke om penningtvätt. Myndigheterna har dock ingen allmän skyldighet att anmäla misstänkta mutbrott till förundersökningsmyndighe-

terna.

Information om misstänkta mutbrott får framför allt skattemyndigheterna och de som granskar statsfinanserna samt revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. De som granskar statsfinanserna är skyldiga att göra polisanmälan i den omfattning som beskrivs närmare i samband med artikel 8.4. Anmälningsskyldigheten är emellertid sekundär och gäller endast brott som begåtts inom den skattskyldiga myndighetens egen verksamhet och som riktar sig mot dess medel. Revisorerna inom den offentliga förvaltningen och ekonomin kan utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna uppgifter som de erhållit i samband med revision till förundersökningsmyndigheterna, men någon skyldighet att på eget initiativ anmäla brottsmisstankar har de inte. Skattemyndigheterna har lagbestämd rätt att anmäla mutmisstankar till förundersökningsmyndigheterna, men de har ingen uttrycklig skyldighet att göra det.

Bestämmelserna i artikeln förutsätter inga ändringar av lagstiftningen. I OECD:s och ER:s tillsynsorgan GRECO:s rekommendationer som gäller Finland har man emellertid förutsatt att skattemyndigheternas skyldighet att anmäla mutmisstankar till förundersökningsmyndigheterna föreskrivs klart i lag. Det förutsätts också klara bestämmelser om revisorernas anmälningsskyldighet. Lagstiftningen om myndigheternas anmälningsskyldighet borde också förtydligas genom att ta in bestämmelser om skyldighet för skattemyndigheterna att anmäla mutmisstankar till förundersökningsmyndigheten. Även för revisorer borde anmälningsskyldighet föreskrivas i lag. Eftersom konventionen inte kräver några lagändringar, är det inte motiverat att fördröja godkännandet av konventionen genom att börja bereda lagändringar i detta sammanhang. Det är mera ändamålsenligt att bereda en ändring av den lagstiftning som gäller anmälningsskyldighet för skattemyndigheterna och revisorer separat.

Vissa åtgärder kan emellertid direkt göra det lättare att anmäla brott. För det första skulle en uttrycklig lagbestämmelse om att mutor inte är avdragsgilla, något som även annars ansetts nödvändigt i samband med artikel 12, klarlägga förhållandet mellan mutmisstankar och misstankar om skattebedräge-

rier som kommit till skattemyndigheternas kännedom. Detta kan åter förväntas öka skattemyndigheternas anmälningar om brott i fråga om mutbrott i samband med misstankar om skattebedrägerier och även andra misstänkta mutbrott. I riksdagen behandlas redan separat från denna proposition en regeringsproposition som syftar till att mutor inte skall vara avdragsgilla. Dessutom kan vem som helst låta bli att göra anmälan om brott i fråga om misstänkta mutbrott inom den privata sektorn enbart på den grunden att mutbrott i näringslivet i regel är målsägandebrott. I propositionen föreslås att strafflagen ändras så att mutbrott i näringsverksamhet börjar höra under allmänt åtal.

Enligt offentlighetslagen är myndigheternas handlingar i princip offentliga. Enligt 29 § i nämnda lag kan en myndighet till en annan myndighet lämna ut uppgifter ur sekretessbelagda handlingar, bl.a. om i lag särskilt tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut eller att få uppgifter. Polisen har enligt 35 § i polislagen rätt att utan hinder av en myndighets tystnadsplikt för ett tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövliga uppgifter och handlingar av myndigheten och av en sammanslutning som tillsatts för att handha en offentlig uppgift, om inte lämnande av uppgiften eller handlingen till polisen eller användning av uppgiften såsom bevis förbjudits eller begränsats i lag. Bestämmelserna kompletteras av ett flertal olika bestämmelser om utlämnande av uppgifter i myndigheternas personregister, vilka i allmänhet uttryckligen gör det möjligt att utlämna personuppgifter till myndigheter som utreder brott. Bestämmelserna är inte fullständigt heltäckande.

Lagstiftningen och praxis i Finland motsvarar bestämmelserna i artikeln.

Artikel 39. Samarbete mellan nationella myndigheter och den privata sektorn. Enligt artikel 39.1 skall varje konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder för att, i enlighet med sin nationella lagstiftning, främja samarbete mellan nationella brottsbekämpande myndigheter och enheter i den privata sektorn, särskilt finansiella institutioner, i fråga om angelägenheter som rör brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

Enligt artikel 39.2 skall varje konventions-

stat överväga att uppmuntra sina medborgare och andra personer som är fast bosatta inom dess territorium att till de brottsbekämpande myndigheterna anmäla brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

I kampen mot korruption samarbetar de rättstillämpande myndigheterna med näringslivet i första hand endast i samband med enstaka mål. Samarbete mellan polis- och åklagarmyndigheterna och den privata sektorn torde i första hand ske inom det nätverk mot korruption som behandlas i samband med artikel 6. Att väcka till eller upprätthålla allmän medvetenhet om korruptionskriminalitet har i Finland av tradition ankommit på andra än de rättstillämpande myndigheterna, och erfarenheterna av detta har i Finland varit goda.

Bestämmelserna i artikeln kräver inga lagändringar. De problem som hänför sig till bestämmelsen i artikel 39.2, som är beroende av prövning, behandlas i samband med artikel 37.

Artikel 40. Banksekretess. Enligt artikeln skall varje konventionsstat tillse att det, vid nationella utredningar av brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen, finns lämpliga mekanismer inom rättssystemet för att övervinna hinder som kan resas vid tillämpningen av lagar om banksekretess.

94 § i kreditinstitutslagen (1607/1993) gäller bankhemlighet. Enligt 2 mom. skall sekretessbelagda upplysningar som avses i 1 mom. lämnas till åklagar- eller förundersökningsmyndigheterna samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar. Polisen har med stöd av 36 § i polislagen rätt att under hinder av företags-hemlighet eller bank- eller försäkrings-hemlighet få uppgifter som behövs för avvärjande eller utredning av brott av privata sammanslutningar eller personer. Regleringen av bankhemligheten granskas också i samband med artikel 52.

Finsk lagstiftning uppfyller i detta avseende kraven i konventionen.

Artikel 41. Brotsregister. Enligt artikeln får varje konventionsstat vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att, på de villkor och för de syften som den bedömer lämpligt, beakta eventuella tidigare fällande domar i en annan konventionsstat mot en misstänkt i syfte att utnyttja uppgif-

terna i brottmålsförfaranden avseende brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

Uppgifter från utlandet om domstolsutslag som gäller finska medborgare eller utlänningar som stadigvarande bor i Finland antecknas i straffregistret enligt 2 § i straffregisterlagen (770/1993). Bland annat enligt artikel 22 i den för Finland bindande europeiska konventionen från 1959 om inbördes rättshjälp i brottmål är parterna skyldiga att på eget initiativ underrätta andra parter om straffdomar som rör deras medborgare.

Enligt 4 § i straffregisterlagen har domstolar för behandling av anhängiga mål och allmänna åklagare för åtalsprövning eller tvångsmedelsärenden rätt att få uppgifter ur straffregistret. En domstol har dessutom rätt att begära uppgifter om domar av en annan stat med stöd av 5 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994, medan straffrättshjälpslagen). Den andra parten kan i praktiken sällan vägra att lämna ut de begärda uppgifterna, eftersom bl.a. artikel 13 i den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål innehåller en förpliktelse att översända sådana uppgifter som de judiciella myndigheterna i en annan stat har begärt att få för handläggningen av ett brottmål.

Finsk lagstiftning uppfyller kraven i artikeln.

Artikel 42. Jurisdiktion. Enligt artikel 42.1 skall varje konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva domsrätt över brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen när en av de punkter som nämns i artikeln föreligger. I punkt a krävs att brottet har förövats inom konventionsstatens territorium och i punkt b att brottet har förövats ombord på ett fartyg som för konventionsstatens flagg eller ombord på ett luftfartyg som var registrerat enligt konventionsstatens lagar när brottet förövades.

I artikel 42.2 sägs att med förbehåll för artikel 4 i konventionen kan en konventionsstat också vidta nödvändiga åtgärder för att utöva domsrätt över ett sådant brott a) när brottet har förövats mot en medborgare i den konventionsstaten, b) när brottet har förövats av en medborgare i konventionsstaten eller av en statslös person med hemvist inom konven-

tionsstatens territorium, c) när brottet är ett brott som straffbeläggs i enlighet med artikel 23.1 b ii i konventionen och har förövats utanför denna konventionsstats territorium i avsikt att där begå ett brott som straffbeläggs enligt artikel 23.1 a i eller ii, eller 23.1 b i i denna konvention, eller d) när brottet är riktat mot konventionsstaten i fråga.

Enligt artikel 42.3 skall för de syften som avses i artikel 44 i konventionen varje konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva domsrätt över brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen, när den misstänkta personen befinner sig inom dess territorium och staten inte utlämnar personen av det enda skälet att han eller hon är medborgare i staten i fråga.

Enligt artikel 42.4 kan varje konventionsstat också vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva domsrätt över brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen, när den misstänkta personen befinner sig inom dess territorium och staten inte utlämnar honom eller henne.

I artikel 42.5 sägs att om en konventionsstat som utövar sin domsrätt med stöd av punkt 1 eller 2 i denna artikel har blivit varskodd eller på annat sätt har fått kännedom om att någon annan konventionsstat genomför utredning eller lagföring eller vidtar rättsliga åtgärder rörande samma gärning, skall de behöriga myndigheterna i dessa stater samråda om så är lämpligt för att samordna sina åtgärder.

Enligt artikel 42.6 utesluter konventionen inte, utan att göra avkall på allmänna folkrättsliga grundsatser, utövandet av straffrättslig domsrätt som en part har infört i enlighet med sin nationella lagstiftning.

Med undantag för punkt 2 d motsvarar artikeln artikel 15 i Palermokonventionen och det hänvisas till det som sagts i samband med den (RP 32/2003 rd, s. 23—24). Enligt nämnda motivering kan Palermokonventionen inte anses medföra behov av att utvidga tillämpningsområdet för finsk straffrätt. Förpliktelseerna i artikel 42.2 är beroende av prövning. Som konstateras i motiveringen till Palermokonventionen omfattar kapitel 1 i strafflagen i stor utsträckning även förpliktelser som är beroende av prövning (s. 24). Den finska strafflagen är tillämplig bl.a. på de si-

tuationer som avses i 42.3 och 42.4, där gärningen har förövats utanför Finland och man har vägrat att bifalla begäran om utlämning av den misstänkte. Alla brott som denna konvention kräver att skall kriminaliseras uppfyller kravet för tillämpning av strafflagen, enligt vilken på gärningen enligt finsk lagstiftning kan följa fängelse i över sex månader. Den finska strafflagen motsvarar även i övrigt kraven i punkt 2 d, eftersom enligt 1 kap. 3 § i strafflagen tillämpas finsk lag på brott som har förövats utanför Finland och som riktar sig mot Finland. Ett brott som riktar sig mot en finsk myndighet skall anses rikta sig mot Finland. Brott som allvarligt berört Finlands ekonomiska intressen, t.ex. mutbrott, skall också anses rikta sig mot Finland.

Bestämmelserna i artikeln kräver inga ändringar av lagstiftningen.

KAPITEL IV. Internationellt samarbete

Artikel 43. Internationellt samarbete. Enligt artikel 43.1 förbinder sig konventionsstaterna att samarbeta i straffrättsliga frågor enligt artiklarna 44—50. Konventionsstaterna kan hjälpa varandra vid behandlingen av privaträttsliga och administrativa frågor som rör korruption.

I artikel 43.2 föreskrivs att när dubbel straffbarhet ställs som villkor för samarbete, skall det villkoret anses vara uppfyllt oberoende av skillnader i fråga om kategorier och terminologi i staternas lagstiftning.

Finsk lagstiftning uppfyller kraven i artikeln. Dubbel straffbarhet betyder att brottet skall vara straffbart enligt lagen i både den begärande och den anmodade staten. Kravet anses enligt finsk rättshjälps- och utlämningslagstiftning vara uppfyllt när gärningen begången under motsvarande förhållanden skulle vara straffbar enligt finsk lagstiftning. Då är det av betydelse om det beteende som förklaras i begäran är kriminaliserat i finsk lagstiftning. För att dubbel straffbarhet skall föreligga krävs alltså inte att gärningen skall ett straffbart brott med samma benämning även i Finland.

Artikel 44. Utlämning. Enligt artikel 44.1 i artikeln skall artikeln tillämpas på brott som omfattas av konventionen, när den som be-

gärs utlämnad befinner sig inom den anmodade konventionsstats territorium. Ett ytterligare krav är dubbel straffbarhet.

Enligt artikel 44.2 får en konventionsstat vars lagstiftning tillåter det bevilja utlämning oberoende av kravet på dubbel straffbarhet.

I artikel 44.3 fastställs det att om en begäran om utlämning gäller flera brott, av vilka somliga inte omfattas av konventionens tillämpningsområde, får den anmodade konventionsstaten tillämpa artikeln också på dessa brott.

Enligt artikel 44.4 skall varje brott som artikeln är tillämplig på betraktas som utlämningsbart brott i varje utlämningsavtal mellan konventionsstater. Konventionsstaterna förbinder sig att ta med dessa brott som utlämningsbara brott i varje framtida utlämningsavtal dem emellan.

Enligt artikel 44.5 får en konventionsstat som för utlämning ställer som villkor att det skall finnas ett utlämningsavtal beakta konventionen som laglig grund för utlämning när den mottar en begäran om utlämning från en annan konventionsstat med vilken den inte har slutit något utlämningsavtal. Detta kan komma i fråga beträffande varje brott som konventionen är tillämplig på.

Artikel 44.6 ålägger de konventionsstater som för utlämning ställer som villkor att det finns ett utlämningsavtal att meddela FN:s generalsekreterare om de avser betrakta konventionen som rättslig grund för utlämning (punkt a). Meddelandet skall göras i samband med tillträdet till konventionen. Om de inte godtar konventionen som rättslig grund skall de sträva efter att ingå utlämningsavtal med andra konventionsstater för att uppfylla artikeln (punkt b).

Enligt artikel 44.7 skall konventionsstater som för utlämning inte ställer som villkor att det finns ett utlämningsavtal betrakta sådana brott som artikeln är tillämplig på som utlämningsbara brott.

Enligt artikel 44.8 bestäms utlämningsvillkoren, inbegripet bl.a. lägsta straffkrav för utlämning och grunderna för att vägra utlämning, enligt den anmodade konventionsstats lagstiftning eller enligt tillämpliga utlämningsavtal.

I artikel 44.9 uppmanas konventionsstaterna att, med hänsynstagande till sin nationella

lagstiftning, underlätta utlämningsförfarandet och förenkla de bevisrättsliga kraven för brott som artikeln är tillämplig på.

I artikel 44.10 finns bestämmelser om tillfälligt tagande i förvar. Den anmodade konventionsstaten kan på framställning av den begärande konventionsstaten ta en person som har begärts utlämnad och som uppehåller sig inom dess territorium i förvar. I brådskande fall kan den anmodade staten också vidta andra åtgärder för att säkerställa att personen är närvarande vid utlämningsförfarandet.

Artikel 44.11 innehåller den s.k. aut dedere, aut judicare-förpliktelsen, dvs. att förövarna skall utlämnas eller lagföras. Denna förpliktelse ingår i flera fördrag om utlämning. Enligt 44.11 skall en konventionsstat som vägrar utlämning av det skälet att den person som begärs utlämnad är medborgare i denna stat vara skyldig att, efter framställning av den begärande konventionsstaten, utan dröjsmål hänskjuta saken till sina behöriga myndigheter för att verkställa lagföring. Myndigheterna skall handlägga saken på samma sätt som vid andra grova brott. Myndigheterna i den begärande och i den anmodade staten skall samarbeta särskilt i fråga om processuella och bevisrättsliga aspekter, för att säkerställa lagföringens effektivitet.

I artikel 44.12 preciseras att om en konventionsstat utlämnar sina medborgare endast på villkor att han eller hon återbördas till hemstaten för att avtjäna eventuella fängelsestraff tolkas detta som utlämning enligt förpliktelsen ”utlämna eller lagför”.

Enligt artikel 44.13 skall en anmodad konventionsstat som med motiveringen att den person som begärs utlämnad är medborgare i denna stat vägrar utlämning som begärts för att verkställa en påföljd, på framställning av den begärande staten överväga att låta verkställa den påföljd som har ådömts i den begärande staten eller återstående del därav.

Enligt artikel 44.14 skall den som begärs utlämnad garanteras rättvis behandling i alla faser av lagföringen.

I artikel 44.15 ingår det s.k. diskrimineringsförbudet, enligt vilket konventionen inte förpliktar till utlämning om de behöriga myndigheterna i den anmodade staten har grundad anledning att anta att framställning-

en har gjorts i syfte att åtala eller straffa en person på grund av dennes kön, ras, trosuppfattning, nationalitet, etniskt ursprung eller politiska uppfattning eller att bifall till framställningen skulle kunna vara till förfång för denne.

Enligt artikel 44.16 får konventionsstaterna inte avslå en begäran om utlämning av det enda skälet att brottet bedöms omfatta samhällsekonomiska frågor (s.k. fiskala brott).

I artikel 44.17 åläggs den anmodade staten att, där så är lämpligt, samråda med den begärande staten innan en begäran om utlämning avslås.

Enligt artikel 44.18 skall konventionsstaterna sträva efter att åstadkomma bilaterala och multilaterala avtal och uppgörelser för att möjliggöra utlämning eller effektivisera utlämningsförfarandet.

Förpliktelserna i artikeln motsvarar bestämmelserna i artikel 16 i Palermokonventionen. De mänskliga rättigheterna skall alltid respekteras vid utlämning (artikel 44.15). Deras förhållande till gällande finsk lagstiftning förklaras i regeringens proposition RP 32/2003 rd. På samma sätt som Palermokonventionen förpliktar artikel 44 inte att utlämna egna medborgare, och förbud mot detta ingår i 2 § i lagen om utlämning för brott (456/1970) samt i 9 § i grundlagen. Detta förbud har under vissa förutsättningar slopats mellan medlemsstaterna i EU och mellan de nordiska länderna. Utlämning mellan EU-länderna bestäms på grundval av förpliktelserna i rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. I Finland ingår bestämmelser om utlämning mellan Finland och de andra EU-länderna i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003). Mellan de nordiska länderna baserar sig utlämning på lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960). De nordiska justitieministrarna har i juni 2005 nått samförstånd om en reform av lagen genom ett nytt avtal.

Artikeln är inte heller annars problematisk med tanke på finsk lagstiftning. Enligt lagen om utlämning för brott förutsätter utlämning från Finland inte nödvändigtvis att ett avtal om utlämning skulle ha ingåtts mellan Fin-

land och den behöriga främmande staten. Så- lunda behöver Finland inte avge något med- delande enligt artikel 44.6 om att ett avtal förutsätts som grund för utlämning. De brott som förutsätts i konventionen är kriminalise- rade i Finland, så kravet på dubbel straffbar- het uppfylls i enlighet med konventionsför- pliktelserna.

Artikel 45. Överförande av dömda perso- ner. Enligt artikeln kan konventionsstaterna överväga att sluta bilaterala eller multilatera- la avtal eller att ingå överenskommelser om att personer som har dömts till fängelse för brott som konventionen gäller skall överföras till sina hemländer för att avtjäna straffet.

Artikeln motsvarar bestämmelsen i artikel 17 i Palermokonventionen och förutsätter inga ändringar av lagstiftningen. Bestämmel- sens förhållande till finsk lagstiftning och gällande avtal har förklarats i proposition RP 32/2003 rd.

Artikel 46. Ömsesidig rättslig hjälp. Enligt artikel 46.1 har konventionsstaterna en om- fattande skyldighet att lämna varandra rätts- lig hjälp vid brottsutredningar, lagföring och rättsliga förfaranden med avseende på brott som omfattas av konventionen. Konventions- staterna skall ömsesidigt lämna varandra rättslig hjälp när den begärande konventions- staten har skälig anledning att misstänka att brott som avses i artikel 3 a eller 3 b är av gränsöverskridande natur. Det kan bl.a. bli fråga om situationer där brottsoffer, vittnen, vinning av brott, hjälpmedel eller bevisning finns i den anmodade konventionsstaten och situationer där en organiserad brottslig sam- manslutning är delaktig.

Enligt artikel 46.2 gäller skyldigheten att lämna omfattande rättslig hjälp även situa- tioner där framställningarna gäller brott för vilka juridiska personer kan ställas till ansvar med stöd av artikel 26 i den begärande kon- ventionensstaten.

I artikel 46.3 fastställs vilka syften rättslig hjälp kan begäras för. Rättslig hjälp kan be- gäras för a) upptagande av vittnesmål eller andra utsagor, b) delgivning av rättegångs- handlingar, c) verkställande av husrannsakan, beslag och frysning, d) undersökning av fö- remål och platser, e) tillhandahållande av in- formation, bevismaterial och sakkunnigutlä- tanden, f) tillhandahållande av handlingar

och uppteckningar i original, g) identifiering eller spårande av vinning av brott, egendom, hjälpmedel eller andra föremål för bevisän- damål och h) underlättande av frivilligt del- tagande av personer i den begärande konven- tionsstaten. Dessutom kan varje slag av rätts- lig hjälp begäras om den inte är oförenlig med den anmodade konventionsstatens na- tionella lag (punkt i). Vidare kan rättslig hjälp begäras för identifiering, frysning och spårande av vinning av brott eller för åter- ställande av tillgångar i enlighet med be- stämmelserna i kapitel V i konventionen (punkterna j och k).

Artikel 46.4 innehåller en bestämmelse om att överlämnande av upplysningar kan ske utan föregående begäran. Enligt denna punkt kan konventionsstaterna, utan att det strider mot nationell lag, självmant överlämna upp- lysningar i brottmål till en behörig myndighet i en annan konventionsstat. Ett villkor är att konventionsstaten bedömer att upplysningar- na i fråga kan hjälpa myndigheten att genom- föra eller fullfölja utredningar och rättsliga förfaranden eller kan resultera i en framställ- ning från den senare konventionsstaten.

Enligt artikel 46.5 skall efterforskningar och rättsliga förfaranden i den uppgiftsläm- nande staten inte påverkas av upplysningar som översänds i enlighet med 18.4. De mot- tagande myndigheterna skall tillmötesgå en begäran om sekretess och om inskränkningar i rätten att utnyttja uppgifterna. Detta skall dock inte hindra att den mottagande staten under förfarandets gång röjer uppgifter som bevisar den anklagades oskuld. I sådana fall skall den mottagande staten underrätta den överlämnande staten härom före röjandet och, om så begärs, samråda med denna. Om det i undantagsfall inte är möjligt att lämna sådant förhandsmeddelande, skall den motta- gande staten utan dröjsmål underrätta den överlämnande staten om röjandet.

Enligt artikel 46.6 får bestämmelserna i ar- tikeln inte inverka på åtaganden i andra bila- terala eller multilaterala avtal om rättslig hjälp.

Enligt artikel 46.7 tillämpas punkterna 9— 29 i denna artikel mellan konventionsstater som inte är bundna av något särskilt avtal om rättslig hjälp. I övriga fall gäller motsvarande bestämmelser i respektive avtal, om inte sta-

terna kommer överens om att 46.9—29 skall gälla i stället. Konventionsstaterna uppmuntras att tillämpa dessa punkter om samarbetet underlättas därigenom.

Enligt artikel 46.8 får en stat inte vägra att lämna internationell rättslig hjälp enligt denna artikel med hänvisning till banksekretess.

Enligt artikel 46.9 a skall en konventionsstat vid besvarande av en framställning om rättslig hjälp oberoende av kravet på dubbel straffbarhet beakta syftena med konventionen som de anges i artikel 1. I artikel 46.9 b tillåts vägran att lämna rättslig hjälp med hänvisning till att dubbel straffbarhet inte föreligger.

Enligt artikel 46.10 får en person som berövats friheten tillfälligt överföras till en annan konventionsstat för att höras i bevisningssyfte, om vissa villkor är uppfyllda. Härvid förutsätts det för det första att personen av fri vilja samtycker till överförandet (punkt a) och för det andra att de båda konventionsstaterna kommer överens om överförandet (punkt b). Dessutom kan konventionsstaterna uppställa andra villkor som de anser lämpliga för överförandet.

I artikel 46.11 fastställs andra skyldigheter som preciserar 18.10. För det första skall den konventionsstat som en person överförs till hålla denna person i fängsligt förvar, om inte den konventionsstat från vilken personen överförs begär annorlunda (punkt a). För det andra skall den konventionsstat till vilken personen överförs iaktta de villkor som överenskommit mellan staterna om att återbereda personen till förvar i den konventionsstat som han eller hon har överförts från (punkt b). För det tredje bestäms det att den konventionsstat som personen överförs till inte får kräva att utlämningsförfarande skall inledas för att återlämning skall ske (punkt c). För det fjärde bestäms det i artikel 46.11 hur den frihetsberövade tiden skall räknas i den konventionsstat som personen har överförts från. Den överförda personen skall tillgodoräknas den tid som han eller hon varit frihetsberövad i den stat som personen överförs till (punkt d).

Enligt artikel 46.12 får en tillfälligt överförd person inte lagföras utan tillstånd av den konventionsstat som personen överförts från i enlighet med 46.10 och 46.11. Utan sådant

tillstånd får en person inte heller berövas friheten, straffas eller underkastas någon annan inskränkning i sin personliga frihet inom den stats territorium till vilket han eller hon har överförts för gärningar, underlåtenhet eller domar som föregår personens avfärd från den stats territorium från vilket han eller hon har överförts (den s.k. specialitetsregeln).

I artikel 46.13 åläggs varje konventionsstat att utse en centralmyndighet som skall ta emot framställningar om internationell rättslig hjälp. Konventionsstaterna skall antingen verkställa framställningarna eller överlämna dem till behöriga myndigheter för verkställighet. Om det i en konventionsstat finns ett särskilt område med ett särskilt system för rättslig hjälp, får denna stat utse en annan centralmyndighet med samma funktion för ifrågavarande område. Centralmyndigheten skall tillse att framställningarna verkställs eller överlämnas för verkställighet på ett korrekt sätt och utan dröjsmål. När centralmyndigheten överlämnar en framställning till en behörig myndighet för verkställighet, skall den befrämja att framställningen ofördröjligen och på vederbörligt sätt verkställs av den behöriga myndigheten. När en stat tillträder konventionen skall den underrätta FN:s generalsekreterare om sin centralmyndighet enligt 46.13. Framställningar om rättslig hjälp och därtill anknutna meddelanden skall överlämnas till de centralmyndigheter som konventionsstaterna har utsett. Detta krav inskränker dock inte en konventionsstats rätt att kräva att framställningar och meddelanden skall överlämnas på diplomatisk väg och, om ärendet är brådskande och om parterna samtycker, via Internationella polisorganisationen (Interpol) där så är möjligt.

Enligt artikel 46.14 skall framställningarna göras skriftligen eller på ett annat sätt som möjliggör framställningar av ett skriftligt meddelande, på ett språk som är godtagbart för den anmodade staten och så att denna stat kan konstatera att dokumentet är äkta. När en stat tillträder konventionen skall den underrätta FN:s generalsekreterare om det eller de språk som den kan godta. I brådskande fall och när konventionsstaterna är överens därom, får framställningar göras muntligen med efterföljande skriftlig bekräftelse.

I artikel 46.15 anges vad en framställning

om rättslig hjälp skall innehålla. För det första skall framställningen innehålla specifika uppgifter om den myndighet som gör framställningen (punkt a). För det andra skall den innehålla föremålet för och arten av brottmålet samt namnet på den myndighet som handlägger ärendet och upplysningar om vilka uppgifter denna myndighet har (punkt b). För det tredje förutsätts det att framställningen innehåller en sammanställning av de omständigheter som är av betydelse i ärendet. Någon sammanställning förutsätts inte i de fall där framställningen gäller delgivning av judiciella dokument (punkt c). För det fjärde skall framställningen innehålla en beskrivning av den begärda hjälpen och detaljer om samtliga förfaranden som den anmodande konventionsstaten önskar (punkt d). För det femte skall framställningen i mån av möjlighet innehålla uppgift om samtliga berörda personers identitet, adress och nationalitet (punkt e). För det sjätte skall det finnas uppgift om framställningens ändamål (punkt f).

Enligt artikel 46.16 får den anmodade konventionsstaten begära ytterligare uppgifter om det behövs för att verkställa den begärda åtgärden.

I artikel 46.17 fastställs det att de åtgärder som en framställning avser skall verkställas enligt den anmodade konventionsstats lagstiftning. Vid verkställigheten skall i mån av möjlighet iaktas de särskilda förfaranden som anges i framställningen, om inte detta skall anses strida mot lagstiftningen i den anmodade staten.

I artikel 46.18 ingår bestämmelser om videokonferens. Enligt denna punkt kan en videokonferens ordnas för att som vittne eller sakkunnig höra en person som befinner sig inom en annan konventionsstats territorium. En konventionsstat får på begäran av en annan konventionsstat ge sitt samtycke till att förhandlingen sker genom videokonferens om det inte är möjligt eller önskvärt att personen i fråga personligen uppträder inom den anmodande stats territorium. Konventionsstaterna kan komma överens om att förhör skall utföras av en rättslig myndighet i den begärande staten, dock i närvaro av en rättslig myndighet från den anmodade staten.

Enligt artikel 46.19 får den begärande staten inte utan föregående samtycke av den

anmodade staten överföra eller använda uppgifter eller bevisning som har lämnats av den anmodade staten för andra ändamål än de som angivits i framställningen. Det föreligger dock inga hinder för användning av uppgifterna för att bevisa den anklagades oskuld. I sådana fall skall den begärande konventionsstaten underrätta den anmodade konventionsstaten före röjandet av uppgifterna. Om det i undantagsfall inte är möjligt att lämna sådant förhandsmeddelande, skall den begärande konventionsstaten utan dröjsmål meddela den anmodade konventionsstaten om att röjandet skett.

Enligt artikel 46.20 får den begärande konventionsstaten begära att den anmodade konventionsstaten iaktar sekretess beträffande framställningens innehåll, om inte ett röjande erfordras för att verkställa de begärda åtgärderna. Om en konventionsstat inte kan efterkomma en begäran om sekretess, skall den genast meddela den begärande konventionsstaten.

I artikel 46.21 bestäms när framställningar om internationell rättslig hjälp får avslås. Det är tillåtet att vägra lämna rättslig hjälp, för det första, om framställningen inte har gjorts i enlighet med bestämmelserna i artikeln (punkt a) och, för det andra, om den anmodade konventionsstaten anser att verkställighet av de begärda åtgärderna skulle inkräkta på dess suveränitet, säkerhet, allmänna rättsprinciper (ordre public) eller andra väsentliga intressen (punkt b). För det tredje kan rättslig hjälp förvägras om det enligt den anmodade konventionsstats lagstiftning inte är tillåtet att vidta den begärda åtgärden i motsvarande inhemska fall (punkt c). Som fjärde grund för avslag anges att bifall till framställningen skulle strida mot den anmodade konventionsstats lagstiftning om internationell rättslig hjälp (punkt d).

Enligt artikel 46.22 får konventionsstaterna inte avslå en begäran om internationell rättslig hjälp enbart av det skälet att brottet också bedöms omfatta samhällsekonomiska frågor (s.k. fiskala brott).

Artikel 46.23 ålägger konventionsstaterna att motivera sina avslag på framställningar om rättslig hjälp.

Enligt artikel 46.24 skall en anmodad konventionsstat snarast verkställa en framställ-

ning om rättslig hjälp och i största möjliga mån beakta de tidsfrister som angivits och motiverats av den begärande konventionsstaten. Den anmodade konventionsstaten skall tillmötesgå skäliga förfrågningar från den begärande konventionsstatens sida om hur långt man kommit i handläggningen av framställningen. Den begärande konventionsstaten skall för sin del genast meddela den anmodade konventionsstaten när den begärda hjälpen inte längre är påkallad.

Artikel 46.25 tillåter att en anmodad konventionsstat uppskjuter lämnandet av rättslig hjälp med motiveringen att det skulle hindra en pågående brottsutredning, lagföring eller annat rättsligt förfarande.

I artikel 46.26 åläggs de anmodade konventionsstaterna en skyldighet att samråda med den begärande konventionsstaten innan en framställning om rättslig hjälp avslås eller uppskjuts.

I artikel 46.27 fastställs att om det inte påverkar tillämpningen av 46.12 om tillfälligt överförande, skall ett vittne, en sakkunnig eller en annan person som samtycker till att avge vittnesmål eller medverka i brottsutredning inom den begärande konventionsstatens territorium inte åtalas, fängslas, straffas eller på annat sätt underkastas inskränkning i sin personliga frihet inom det territorium han eller hon överförs till på grund av någon gärning, underlåtenhet eller dom som hänför sig till tiden före utresan från den anmodade konventionsstatens territorium. Denna immunitet skall upphöra när personen i fråga haft möjlighet att lämna territoriet under en sammanhängande tid av 15 dagar eller under annan period som parterna kommit överens om, räknat från den dag då han eller hon tog emot en officiell underrättelse om att hans eller hennes närvaro inte längre var påkallad av de rättsliga myndigheterna, men har frivilligt stannat kvar inom konventionsstatens territorium eller frivilligt återvänt dit efter att ha lämnat det.

Enligt artikel 46.28 skall den anmodade konventionsstaten stå för ordinarie kostnader som hör samman med verkställigheten av de begärda åtgärderna, om inte konventionsstaterna kommer överens om annat. Om verkställigheten medför stora eller extraordinära kostnader skall konventionsstaterna i samråd

fastställa vilka villkor som skall gälla för verkställigheten och hur kostnaderna skall fördelas.

I artikel 46.29 åläggs den anmodade konventionsstaten att till den begärande konventionsstaten lämna kopior av offentliga handlingar och register som är tillgängliga för allmänheten enligt den anmodade statens lagstiftning (punkt a). Enligt punkt b kan den anmodade staten enligt sin egen bedömning till den begärande staten också lämna kopior av handlingar som inte är offentliga.

Enligt artikel 46.30 skall konventionsstaterna överväga möjligheten att sluta bilaterala eller multilaterala avtal och överenskommelser som skulle gagna, förverkliga eller stärka bestämmelserna i artikeln.

Med undantag av artikel 46.3 j och k motsvarar förpliktelseerna i artikeln bestämmelserna i artikel 18 i Palermokonventionen. Deras förhållande till lagstiftningen och gällande avtal har förklarats i proposition RP 32/2003 rd. De lagstiftningsändringar om vittnesförhör genom videokonferens och tillfälligt överförande av frihetsberövade personer som relateras i nämnda proposition har trätt i kraft efter det att propositionen avlåtits. Konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan EU:s medlemsstater (FördrS 57/2004) har trätt i kraft den 23 augusti 2005 mellan de medlemsstater som tillträtt konventionen. I 17 kap. 34 a § (360/2003) i rättegångsbalken ingår en ny bestämmelse om hörande av vittnen och andra som skall höras i bevissyfte med anlitande av videokonferens. I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för hörande genom videokonferens i nationella fall. Också 22 § i förundersökningslagen har ändrats så (645/2003) att en part, ett vittne eller under vissa förutsättningar även den som misstänks för brott får avge sin utsaga genom med anlitande av videokonferens, om utredaren anser att detta kan ske utan olägenhet och att det inte äventyrar undersökningens tillförlitlighet.

Redan innan de nationella bestämmelserna trädde i kraft har det ansetts ett anlitande av videokonferens i internationella rättshjälpssituationer är tillåtet som ett sådant särskilt förfarande som avses i 2 kap. 11 § i straffrätts-hjälpslagen och som skall iakttas på begäran, om det inte strider mot finsk lagstiftning. I

samband med ikraftsättandet av EU-konventionen om rättslig hjälp höjdes tröskeln för att vägra iaktta särskilt förfarande så att det begärda förfarandet skall iaktas utom när förfarandet skall anses strida mot grundprinciperna i finsk lagstiftning. I rättshjälpsituationer bestäms förutsättningarna för att tillåta videokonferens enligt den begärande statens lagstiftning och med beaktande av ovan nämnda bestämmelse i straffrätts-hjälpslagen. Även i rättshjälpsituationer kan anlitande av videokonferens betraktas som motiverat i de situationer där det är tänkt att de bestämmelser som iaktas i den nationella straffprocessen skall vara tillämpliga. Saken har emellertid tolkats så att rättslig hjälp kan lämnas i stor utsträckning i enlighet med den begärande statens önskemål utan skyldighet att undersöka om de förutsättningar som i nationell lag föreskrivs för videokonferens föreligger eller inte. Även 10 § i straffrätts-hjälpslagen, enligt vilken en myndighet i den begärande staten har rätt att delta i behandlingen av ärendet och att ställa frågor till dem som blir hörda, om den finländska myndigheten tillåter detta, är tillämpning på videokonferenser. Enligt motiveringen till bestämmelserna skall en utländsk myndighet då inte delta i förfarandet som en myndighet med offentlig makt, utan har närmast samma ställning som en part i ärendet (RP 31/1993).

Lagen om tillfälligt överförande av frihetsberövade personer i bevis syfte i brottmål (150/2004) stiftades i samband med ikraftsättandet av konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan EU:s medlemsstater. Lagens tillämpningsområde är inte begränsat till samarbete mellan EU:s medlemsstater, så lagen möjliggör samarbete även mellan de stater som tillträtt FN-fördragen. Enligt 3 § i lagen fattas beslut om att lämna eller begära rättslig hjälp som gäller tillfälligt överförande av justitieministeriet. Enligt 7 § är det förbjudet att tillfälligt överföra och också att transportera en finsk medborgare via Finland utan att han eller hon har gett sitt samtycke.

Det samarbete som avses i artikel 46.3 j och k hänför sig till identifiering, frysning och spårande av tillgångar som erhållits genom brott. Detaljerade bestämmelser om detta samarbete ingår i kapitel V, och i det avsnitt som behandlar det redogörs för be-

stämmelsernas förhållande till finsk lagstiftning.

Artikel 47. Överförande av lagföring. I syfte att koncentrera lagföringen skall konventionsstaterna enligt artikeln överväga möjligheterna att till varandra överföra lagföringen av brott som konventionen täcker i sådana fall där överföringen kan anses ligga i en korrekt rättskipnings intresse. Överförandet är särskilt tillämpligt i sådana fall där flera skilda jurisdiktioner är berörda.

Artikeln motsvarar artikel 21 i Palermo-konventionen. Bestämmelsen är inte problematisk med tanke på finsk lagstiftning.

Artikel 48. Samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter. Enligt artikel 48.1 skall konventionsstaterna ha ett nära samarbete i syfte att effektivisera bekämpningen av brott som omfattas av konventionen. Åtgärder som omnämns är för det första bättre kommunikationsvägar och, när så behövs, upprättande av sådana mellan behöriga myndigheter och andra organ och enheter för att främja informationsutbyte om brott som omfattas av konventionen och om bl.a. sambanden med annan brottslig verksamhet (punkt a). För det andra uppmanas konventionsstaterna till effektiva åtgärder för att samarbeta med andra konventionsstater vid utredning av brott som omfattas av konventionen (punkt b). Särskilt omnämns utredande av brottsmisstänkta personers identitet, vistelseort och verksamhet eller av vistelseort för andra berörda (punkt b i) och utredande av hur vinning av brott, egendom och hjälpmedel förflyttats (punkterna b ii och b iii). För det tredje uppmanas konventionsstaterna att, där så är lämpligt, tillhandahålla erforderliga föremål eller ämnen för analys- och utredningsändamål (punkt c). Som fjärde punkt omnämns främjande av samordning mellan behöriga myndigheter, organ och enheter och vid överenskommelser och andra arrangemang som rör utbyte av personal och andra sakkunniga (punkt d). För det femte uppmanas konventionsstaterna att utbyta information om särskilda medel och metoder som används av organiserade brottsliga sammanslutningar, inbegripet, när så är lämpligt, vägar och transportmedel samt användning av falska identiteter, förvanskade eller falska dokument eller andra sätt att dölja sin verk-

samhet (punkt e). Som en sjätte åtgärd omnämns utbyte av upplysningar och samordning av förvaltningsåtgärder och andra åtgärder för att möjliggöra identifiering av de brott som omfattas av konventionen (punkt f).

Enligt artikel 48.2 skall konventionsstaterna för att verkställa konventionen överväga att sluta avtal eller uppgörelser om direkt samarbete mellan de brottsbekämpande myndigheterna och, om sådana avtal eller uppgörelser redan finns, att anpassa dessa. I avsaknad av avtal eller uppgörelser får konventionsstaterna betrakta konventionen som grund för ömsesidigt brottsbekämpande samarbete med avseende på brott som omfattas av konventionen. Alltid när så är lämpligt skall konventionsstaterna till fullo stödja sig på avtal och uppgörelser, inbegripet internationella och regionala organisationer, för att förbättra samarbetet mellan sina brottsbekämpande myndigheter.

Enligt artikel 48.3 skall konventionsstaterna sträva efter att samarbeta med hjälp av moderna tekniska hjälpmedel.

Artikeln motsvarar artikel 27 i Palermo-konventionen. I proposition RP 32/2003 rd redogörs för de bestämmelser och avtal som är tillämpliga på polissamarbete. Artikeln förutsätter inga ändringar av lagstiftningen.

Artikel 49. Gemensamma brottsutredningar. I artikeln anges gemensamma utredningsgrupper som en form av samarbete som kan övervägas. Enligt artikeln kan avtal eller andra överenskommelser träffas om gemensamma utredningsgrupper eller så kan beslut om sådana fattas från fall till fall. De berörda konventionsstaterna skall till fullo respektera den konventionsstats suveränitet inom vars territorium brottsutredningen skall verkställas.

Artikeln motsvarar artikel 19 i Palermo-konventionen. Som konstateras i proposition 32/2003 rd innehåller lagen om gemensamma utredningsgrupper (1313/2002) bestämmelser om inrättandet av utredningsgrupper och om de principer som skall iakttas i deras verksamhet. Lagens tillämpningsområde är inte begränsat till situationer mellan EU:s medlemsstater, så lagen möjliggör även samarbete mellan stater som tillträtt FN:s överenskommelser.

Artikel 50. Särskilda utredningsmetoder.

Enligt artikel 50.1 skall en konventionsstat, om det är förenligt med grundprinciperna i dess nationella rättsordning och på de villkor som föreskrivs i dess nationella lag, så långt det är möjligt vidta erforderliga åtgärder för att tillåta att dess behöriga myndigheter använder kontrollerade leveranser. Om en konventionsstat anser det vara ändamålsenligt kan den också tillåta andra särskilda utredningsmetoder, t.ex. elektronisk eller annan typ av övervakning och operationer under täckmantel inom dess territorium i syfte att verkningsfullt bekämpa organiserad brottslighet.

I artikel 50.2 uppmanas konventionsstaterna att, om så är nödvändigt, ingå lämpliga internationella avtal och överenskommelser om särskilda utredningsmetoder för utredning av brott som omfattas av konventionens tillämpningsområde. I samarbete skall principen om suverän likställighet mellan stater iakttas liksom också villkoren i avtal och andra överenskommelser.

Enligt artikel 50.3 skall i brist på avtal eller överenskommelser enligt 50.2 beslut om att tillämpa särskilda utredningsmetoder på det internationella planet fattas från fall till fall. I beslutet kan, om så erfordras, ekonomiska överenskommelser och samförståndslösningar beaktas beträffande berörda konventionsstaters utövande av jurisdiktion.

Enligt artikel 50.4 får, med de berörda konventionsstaternas samtycke, beslut om att tillämpa kontrollerade leveranser innefatta närmare bestämmelser om genomförandet av leveranserna och om hur man kan ingripa i dem.

Artikeln motsvarar artikel 20 i Palermo-konventionen och kräver inga ändringar av lagstiftningen. I proposition RP 32/2003 rd redogörs för de särskilda utredningsmetoder som är tillåtna i Finland. Den ändring av 23 § i lagen om internationell rättshjälp som det redogörs för och som gäller täckoperationer trädde i kraft 2004. Bestämmelsen gör det möjligt för en främmande stats myndighet att begära att en finsk polisman utför en täckoperation eller bevisprovokation genom köp för att utreda det brott som avses i begäran om rättslig hjälp. Finsk lagstiftning skall tillämpas på förfarandet.

KAPITEL V. Återställande av tillgångar

Artikel 51. Allmänna bestämmelser. Enligt artikeln förbinder sig konventionsparterna till omfattande samarbete för att återställa tillgångar enligt kapitlet.

Artikel 52. Förebyggande och upptäckt av överföring av vinning av brott. I artikeln behandlas metoder för att övervaka vinning av brott och för att instruera de anmälningsskyldiga i anslutning till tillsynen över kontoinnehavare och de finansiella institutens skyldigheter samt myndigheternas åtgärder.

Enligt artikel 52.1 skall varje konventionsstat, utan att det skall inverkan på artikel 14 i konventionen, vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med sin nationella lagstiftning för att ålägga finansiella institutioner inom sin jurisdiktion att kontrollera kundernas identitet, att vidta skäliga åtgärder för att klarlägga identiteten hos förmånstagare till tillgångar som deponerats på större konton och utföra skärpt kontroll av begärda konton eller av konton som innehas av eller för personer som är eller har varit anförtrödda framstående offentliga uppgifter och deras familjemedlemmar och nära förbundna. Den skärpta kontrollen skall vara rimligt utformad för att avslöja misstänkta transaktioner i syfte att anmäla dessa till behöriga myndigheter och bör inte vara konstruerade så att den avskräcker eller hindrar finansiella institutioner att göra affärer med vanliga kunder.

Enligt artikel 52.2 skall varje konventionsstat, för att underlätta genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 1 i artikeln, i enlighet med sin nationella lagstiftning och efter inspiration av regionala, interregionala och multilaterala organisationers initiativ för att bekämpa penningtvätt göra följande:

a) Ge ut riktlinjer för vilka slags fysiska eller juridiska personer på vilkas konton finansiella institutioner inom dess jurisdiktion förväntas tillämpa skärpt kontroll, vilka typer av konton och transaktioner som skall ägnas särskild uppmärksamhet och lämpliga rutiner för att öppna, bibehålla och redovisa sådana konton.

b) Där så är lämpligt, underrätta finansiella institutioner inom sin jurisdiktion, på begäran av en annan konventionsstat eller på eget initiativ, om identiteten hos vissa fysiska eller

juridiska personer på vilkas konton sådana institutioner förväntas tillämpa skärpt kontroll utöver de personer som de finansiella institutionerna kan identifiera på annat sätt.

Enligt artikel 52.3 skall varje konventionsstat i anslutning till punkt 2 a i samma artikel vidta åtgärder för att trygga att dess finansiella institutioner har nöjaktig redovisning under tillräckligt lång tid beträffande konton och transaktioner som berör personer som avses i punkt 1 i artikeln, vilken redovisning åtminstone bör innehålla uppgifter om kundens identitet liksom, i möjligaste mån, om förmånstagarens.

I syfte att förebygga och upptäcka överföring av vinning av brott enligt konventionen skall varje konventionsstat enligt artikel 52.4 vidta lämpliga och effektiva åtgärder för att, med hjälp av sina normativa och övervakande organ, förebygga att banker som inte har någon fysisk representation eller inte är anslutna till en reguljär finansiell grupp etableras. Konventionsstaterna kan vidare överväga att ålägga sina finansiella institutioner att vägra att inlåta sig i eller fortsätta ett korrespondensbanksförhållande med sådana institutioner och att de skall akta sig för att inlåta sig i förbindelser med utländska finansiella institutioner som tillåter att deras konton används av banker som inte har någon fysisk representation och som inte är anslutna till en reguljär finansiella grupp.

Enligt artikel 52.5 skall varje konventionsstat överväga att i enlighet med sin nationella lagstiftning upprätta effektiva system för finansiella upplysningar om utvalda offentliga tjänstemän och införa lämpliga påföljder för bristande uppfyllelse. Varje konventionsstat skall också överväga att vidta nödvändiga åtgärder för att tillåta sina behöriga myndigheter att lämna sådana uppgifter till behöriga myndigheter i andra konventionsstater när det är nödvändigt att utreda, göra anspråk på och återställa vinning av brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen.

Enligt artikel 52.6 skall varje konventionsstat överväga att vidta nödvändiga åtgärder, i enlighet med sin nationella lagstiftning, för att ålägga sådana offentliga tjänstemän som har del i eller rätt att teckna eller har annan befogenhet över ett finansiellt konto i ett annat land att rapportera detta förhållande till

behöriga myndigheter och föra lämplig bokföring över sådana konton. Dessa åtgärder skall innefatta lämpliga påföljder för bristande uppfyllelse.

Motsvarande bestämmelser om finansiella instituts skyldighet som överensstämmer med artikeln ingår i penningtvättilagen. Bestämmelserna i penningtvättilagen hänför sig dock inte uttryckligen till i artikeln nämnda personer som är anförtrödda framstående offentliga uppgifter, men penningtvättilagen innehåller bestämmelser om skyldighet för finansiella institut att övervaka affärstransaktioner samt anmäla tvivelaktiga affärstransaktioner till myndigheterna. Penningtvättilagen innehåller också bestämmelser om skyldighet att förvara identifieringsuppgifter om kunder.

Även på andra ställen i lagstiftningen finns det bestämmelser som kan befrämja att överföring av vinning av brott förebyggs och upptäcks. Enligt 94 § 2 mom. i kreditinstitutslagen, 36 § 1 mom. och 53 § 1 mom. i polislagen har polisen och andra förundersökningsmyndigheter utan hinder av företagshemlighet eller bank- eller försäkringshemlighet rätt att av banker få uppgifter som behövs för avvärande eller utredning av brott. Polisen har denna rätt att få uppgifter även på begäran av polisen i en främmande stat. Enligt 2 § 1 mom. i lagen om statens revisionsverk har revisionsverket rätt att granska kreditinstitut och andra samfund, som sköter statens betalningsrörelse, för att utreda hur statens betalningsrörelse sköts. Bestämmelser om utredande av bankkontouppgifter ingår dessutom bl.a. i protokollet av 2001 till konventionen om rättslig hjälp i brottmål mellan EU:s medlemsstater. Protokollet började tillämpas temporärt i Finland den 22 maj 2005. Beträffande bankhemligheten hänvisas också till det som behandlas i samband med artikel 40.

Bankernas verksamhet har av tradition reglerats mycket noga genom lagar och myndighetsföreskrifter. Genom den noggranna regleringen försöker man framför allt trygga placerarnas och i synnerhet insättarnas fordringar. Grunden för regleringen utgörs av kreditinstitutslagen. Depositionsbankernas verksamhet regleras dessutom i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), lagen om andelsban-

ker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001) samt i sparbankslagen (1502/2001). I nämnda bestämmelser föreskrivs om bl.a. bildandet av banker.

För att bedriva verksamhet behöver ett kreditinstitut koncession, som beviljas av Finansinspektionen. Av villkoren kan nämnas att man på grund av en utredning om ägarnas och förvaltningspersonalens tillförlitlighet och lämplighet och andra utredningar kan försäkra sig om att kreditinstitutet kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper.

Artikeln innehåller bestämmelser som är beroende av prövning om bl.a. begränsande av korrespondensbankers verksamhet för att förhindra överföring av vinning av brott. I det pågående arbetet med att reformera penningtvättdirektivet kommer man också att ta ställning till korrespondensbankernas ställning i arbetet med att bekämpa penningtvätt.

I sak tangerar artikeln förpliktelse i artikel 14. Beträffande kontrollåtgärderna hänvisas till det som sägs i samband med artikel 14. Enligt det hör vissa av konventionsbestämmelserna om penningtvätt till gemenskapens behörighet. Till den del som gemenskapen inom ramen för sina befogenheter har bestämt om åtgärder mot penningtvätt, har till den också överförts rätten att ingå avtal om dessa frågor i förhållande till tredje stater. EU:s råd har den 2 maj 2000 fattat ett beslut om att ge kommissionen mandat att förhandla om ett utkast till Förenta nationernas konvention mot internationell organiserad brottslighet (6612/3/00) REV 3 RESTREINT CRIMORG 37). I och med detta bemyndigades kommissionen att förhandla om åtgärder för att bekämpa penningtvätt till de delar dessa bestämmelser omfattas av gemenskapens behörighet. I beslutet hänvisas till EU:s råds direktiv om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (EGT L 166, 28.6.1991, nedan penningtvättdirektivet) och uppräknas en mängd frågor som omfattas av förhandlingsmandatet.

Penningtvättdirektivet innehåller främst skyldigheter angående sådana bestämmelser om kreditinstitut och finansiella institut som gäller kundidentifiering, omsorgsplikt, anmälan om tvivelaktiga transaktioner till de myn-

digheter som ansvarar för bekämpandet av penningtvätt samt skyldighet att bevara och anmäla bevis som hänför sig till penningtvätt. Motsvarande förpliktelser ingår i artikel 7.1 i Palermokonventionen. Konventionsbestämmelser som överlappar förpliktelserna i penningtvättsdirektivet skall anses höra till gemenskapens behörighet. De konventionsbestämmelser som hör till gemenskapens behörighet hör inte till området för lagstiftning och föreläggs inte riksdagen för godkännande.

Artikel 53. *Åtgärder för direkt återställande av egendom.* Med stöd av artikeln skall varje konventionsstat i enlighet med sin nationella lagstiftning vidta nödvändiga åtgärder för att tillåta andra konventionsstater att inleda civilrättsliga mål i konventionsstatens domstolar för att bekräfta rätten till eller äganderätten av egendom som förvärvats genom brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen (punkt a), vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina domstolar att ålägga den som har gjort sig skyldig till brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen att betala ersättning eller skadestånd till en annan konventionsstat som har vållats skada av sådana brott (punkt b), och vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina domstolar eller vederbörande myndigheter, när de beslutar om förverkande, att erkänna en annan konventionsstats anspråk som rättmätig ägare av egendom som förvärvats genom brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen (punkt c).

Om en annan konventionsstat är rättmätig ägare av egendomen finns det inget hinder i finsk lagstiftning för en domstol att bekräfta denna omständighet. En främmande stat kan också ha rätt till skadeersättning på samma sätt som andra rättssubjekt, här oberoende av arten av skadan, eftersom skadan alltid orsakats genom brott. Inte heller ur processrättslig synvinkel är bestämmelserna i artikeln problematiska, om den främmande staten i dessa situationer agerar, vilket också förutsätts i artikeln, i egenskap av rättmätig ägare.

Artikeln förutsätter inga verkställighetsåtgärder ur civil- och processrättslig synvinkel.

Artikel 54. *Mekanismer för återställande av egendom genom internationellt samarbete i fråga om förverkande.* I artikeln bestäms

om samarbete i syfte att trygga att egendom som förvärvats genom eller använts för brott som avses i konventionen kan förklaras förverkad. Konventionsparterna vidtar nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att verkställa förverkandepåföljder som dömts ut av en annan konventionsparts domstol (punkt 1 a) och att, i de fall där de har jurisdiktion, besluta om förverkandepåföljder i fråga om sådan egendom av utländskt ursprung i avgörande avseende ett penningtvättbrott eller ett annat sådant brott som ligger inom dess jurisdiktion eller genom andra förfaranden som är tillåtna enligt dess nationella lagstiftning (punkt 1 b). Man bör också överväga att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att tillåta beslut om förverkandepåföljder utan att någon döms för brott i de fall där gärningsmannen inte kan lagföras på grund av att han eller hon är avliden, har avvikit eller inte kan anträffas eller i andra tillämpliga fall (punkt 1 c).

Enligt artikel 54.2 förbinder sig konventionsstaterna att i enlighet med sin nationella lagstiftning tillhandahålla ömsesidig rättslig hjälp enligt artikel 55.2 och vidtar åtgärder för att tillåta frysning och beslag av egendom när den anmodade staten har tillräckliga skäl att anse att egendomen eventuellt kan förklaras förverkad. Samarbetsförpliktelsen gäller både de situationer där beslutet om säkringsåtgärder har meddelats i den begärande staten (punkt a) och de situationer där den anmodade staten ombeds frysa den egendom som avses i framställningen (punkt b). Enligt punkt c skall konventionsparterna också överväga att vidta ytterligare åtgärder för att säkra egendom för förverkandepåföljder.

Artikel 54.1 a motsvarar systemet enligt EU:s råds rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (konfiskeringsrambeslutet) där man i någon av EU:s medlemsstater verkställer en förverkandepåföljd som dömts ut av behöriga rättsliga myndigheter i en annan medlemsstat i EU. Enligt artikel 1 i den senaste versionen av förslaget till rambeslut (14622/04 COPEN 135) är syftet med rambeslutet att fastställa regler med stöd av vilka medlemsstaterna inom sitt eget territorium skall erkänna och verkställa ett beslut om förverkande som fattats av en domstol i en

annan medlemsstat som är behörig i brottmål. Konfiskeringsrambeslutet är ännu inte slutgiltigt antaget, men man har nått politiskt samförstånd om det.

Vidare kan det anses att punkt 1 a motsvarar det nu gällande förfarandet för verkställighet av konfiskeringsdomar, som fungerar med stöd av bestämmelserna i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987, nedan internationella samarbetslagen). Enligt lagen är justitieministeriet centralmyndighet. Enligt 5 § beslutar justitieministeriet om verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en främmande stat. När det enligt 6 § har beslutats att en påföljd som har bestämts i en främmande stat skall verkställas i Finland, skall justitieministeriet antingen utfärda behövliga föreskrifter om verkställigheten (fortsatt verkställighet) eller vidta åtgärder för att omvandla en påföljd som har bestämts i en främmande stat till en påföljd som skall verkställas i Finland (omvandling av påföljd). Om omvandling av påföljd föreskrivs i 8-14 §. Enligt 8 § prövas ett yrkande om att en påföljd skall omvandlas av Helsingfors tingsrätt och yrkandet framställs av åklagaren på begäran av justitieministeriet.

Europarådets konvention om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott (583/1994, FördrS 53/1994, nedan penningtvättkonventionen) tillämpas dessutom i förhållande till en främmande stat som är part i konventionen. Alla medlemsstater i EU har ratificerat penningtvättkonventionen. I Finland har dock den praktiska tillämpningen av penningtvättkonventionen varit ringa.

Om verkställighet i Finland av förverkandepåföljd som bestämts av en domstol i Island, Norge, Sverige eller Danmark och om överlåtande för verkställighet i Island, Norge, Sverige eller Danmark av förverkandepåföljd som bestämts av en domstol i Finland föreskrivs i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963, nedan nordiska samarbetslagen). Verkställigheten av förverkandepåföljder fungerar effektivt mellan de nordiska länderna.

Om det samarbete som avses i artikel 54.1 a och c bestäms närmare i artikel 55, som

förklaras nedan. Punkt 1 c är beroende av prövning.

Skyldigheten enligt artikel 54.1 b uppfylls enligt punkt 58 i konventionens tolkningsdirektiv med att det bestäms om konfiskering i samband med straffprocessen. Finsk lagstiftning motsvarar bestämmelsen i punkten. Till de viktigaste bestämmelserna hör 10 kap. i strafflagen som gäller förutsättningarna för förverkandepåföljder.

Artikel 54.2 a motsvarar systemet enligt rådets rambeslut (2003/577/RIF) om verkställighet i EU av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial, dvs. frysningsrambeslutet. Enligt artikel 1 i rambeslutet är syftet med rambeslutet att fastställa regler för när en medlemsstat skall erkänna och verkställa på sitt territorium ett beslut om frysning som utfärdats av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat i samband med ett straffrättsligt förfarande. Rambeslutet har genomförts genom den lag om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial som trädde i kraft den 2 augusti 2005 (den s.k. EU-frysningenslagen 540/2005). Lagen innehåller såväl materiella som processuella bestämmelser om verkställighet i Finland av frysningsbeslut som utfärdats av en annan medlemsstat samt om översändande av ett i Finland utfärdat frysningsbeslut till en annan medlemsstat för verkställighet. Lagen har trätt i kraft den 2 augusti 2005.

Artikel 54.2 b motsvarar bestämmelsen i 3 kap. 6 a § i tvångsmedelslagen om beslut om skingringsförbud och kvarstad på en främmande stats begäran samt bestämmelsen i 4 kap. 15 a § om beslut om beslag på en främmande stats begäran. I 3 kap. 6 a § 1 mom. i tvångsmedelslagen sägs att om någon genom beslut av en utländsk domstol med anledning av ett brott har dömts att förverka ett penningbelopp eller om det med fog kan antas att någon i ett mål som behandlas av en utländsk myndighet med anledning av ett brott kommer att dömas att förverka ett penningbelopp, får hans egendom på begäran av den utländska myndigheten ställas under skingringsförbud eller beläggas med kvarstad. Enligt 4 kap. 15 a § 1 mom. i tvångsmedelslagen kan föremål eller handlingar på begäran av en utländsk myndighet tas i beslag, om de

kan utgöra bevis i ett brottmål som behandlas av den utländska myndigheten eller om de har avhånts någon genom brott. Ett föremål kan tas i beslag, om det genom ett beslut av en utländsk domstol har förklarats förverkat med anledning av ett brott eller om det med fog kan antas att föremålet med anledning av ett brott kommer att förklaras förverkat i ett mål som behandlas av en utländsk myndighet. Nämda bestämmelser tillämpas på alla stater och de kan tillämpas även på EU:s medlemsstater efter att EU-frysningsslagen har trätt i kraft.

Artikel 54.2 c är inte förpliktande och här föreslås inte att bestämmelser om det samarbete som avses i punkten skall tas in i lag.

Artikeln förutsätter inte några ändringar av lagstiftningen.

Artikel 55. Internationellt samarbete om förverkandeförklaring. I artikeln bestäms om samarbete i anslutning till bestämmande om och verkställighet av förverkandepåföljd. Enligt artikeln skall en konventionsstat, som från en annan konventionsstat som har jurisdiktion över ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, har mottagit en framställning om förverkande av vinning av brott, egendom, utrustning eller andra hjälpmedel som avses i artikel 31.1 i denna konvention som finns inom dess territorium, i största möjliga omfattning inom ramen för sin nationella rättsordning antingen

a) överlämna framställningen till sina behöriga myndigheter för att utverka ett beslut om förverkande och, om ett sådant beslut meddelas, verkställa detta, eller

b) till sina behöriga myndigheter, i syfte att verkställa framställningen i den utsträckning som har begärts, överlämna ett beslut om förverkande som fattats av domstol inom den begärande konventionsstatens territorium i enlighet med artiklarna 31.1 och 54.1 i denna konvention till den del som beslutet avser vinning av brott, egendom, utrustning eller andra hjälpmedel som avses i artikel 31.1 som finns inom den anmodade konventionsstatens territorium.

Enligt artikel 55.2 skall en stat på framställning från en annan konventionspart vidta åtgärder för att frysa eller beslagta tillgångar för att säkra en eventuell förverkandepåföljd.

I artikel 55.3 bestäms om de uppgifter som

skall ingå i framställningar om rättshjälp som gäller förverkandepåföljd. Bestämmelserna i artikel 46 om ömsesidig rättslig hjälp skall tillämpas i tillämpliga delar. I framställningar enligt punkt 1 a skall ingå en beskrivning av den egendom som skall konfiskeras. Beskrivningen skall i möjligaste mån ange var egendomen finns och dess värde samt en redogörelse för de omständigheter som åberopas av den anmodande konventionsstaten. Uppgifterna skall vara tillräckligt omfattande för att den anmodade konventionsstaten skall kunna utverka ett beslut om förverkande enligt sin nationella lagstiftning. I situationer enligt punkt 1 b skall till framställningen fogas en avskrift av beslutet om förverkandepåföljd, en redogörelse för omständigheterna och de uppgifter som behövs för verkställigheten. Dessutom skall det finnas en redogörelse för de åtgärder som vidtagits av den begärande konventionsstaten i fråga om under rättelser av godtroende tredje man och rättvis rättegång samt ett uttalande om att förverkandebeslutet är slutgiltigt. I situationer som avses i punkt 1 c skall det finnas en redogörelse för omständigheterna, en beskrivning av den begärda åtgärden och en kopia av det beslut som ligger till grund för framställningen i den mån det är tillgängligt.

Enligt artikel 55.4 skall beslut och åtgärder enligt artikeln fattas och vidtas av den anmodade konventionsstaten i enlighet med och på de villkor som föreskrivs i denna stats lagar och dess processuella bestämmelser eller internationella avtalsförpliktelser som gäller mellan de berörda staterna.

Enligt artikel 55.5 skall konventionsstaterna tillhandahålla FN:s generalsekreterare avskrifter av sina lagar och förordningar som hänför sig till artikeln.

Enligt artikel 55.6 skall de stater som ställer ett avtal som villkor för samarbete betrakta konventionen som tillräcklig rättslig grund för samarbetet.

Enligt artikel 55.7 får samarbete enligt artikeln också vägras på grund av otillräcklig bevisning eller om egendomen är av ringa värde. Enligt artikel 55.8 skall den begärande staten så långt det är möjligt beredas tillfälle att framlägga sina skäl för att åtgärden skall bestå. Enligt artikel 55.9 skall bestämmelserna i artikeln inte inkräkta på de rättigheter

som tillkommer godtroende tredje man.

Bestämmelserna om samarbete i anslutning till förverkandepåföljder motsvarar i väsentliga delar artikel 13 i Palermokonventionen samt penningtvättkonventionens bestämmelser. Deras förhållande till gällande finsk lagstiftning förklaras i regeringens proposition RP 32/2003 s. 21—23. Internationella samarbetslagen, internationella straffrätts-hjälpslagen, tvångsmedelslagen och nordiska samarbetslagen möjliggör de förfaranden som förutsätts i artikeln på de sätt som förklaras i propositionen.

Penningtvättkonventionen har satts i kraft i samband med stiftandet av internationella straffrätts-hjälpslagen (RP 61/1993 rd). I samband med ikraftsättandet ändrades rubriken för lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av frihetsstraff till lag om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder och i den intogs bestämmelser om verkställighet i Finland av förverkandepåföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat och om överförande för verkställighet i en främmande stat av en förverkandepåföljd som har dömts ut av en domstol i Finland. Internationella straffrätts-hjälpslagen och tvångsmedelslagen (3 kap. 6 a § och 4 kap. 15 a §) åter möjliggör rättslig hjälp i anslutning till säkring av förverkandepåföljder. Internationella samarbetslagen motsvaras av att i Finland verkställs en förverkandepåföljd som bestämts av en annan konventionspart, dvs. förfarandet motsvarar artikel 55.1 b. Som förklaras i proposition RP 32/2003 rd verkställs framställningar om samarbete i anslutning till förverkandepåföljder i Finland med iakttagande av förfaranden enligt finsk lagstiftning. Bestämmelser om det samarbetsförfarande som berör EU:s medlemsstater ingår i EU-frysninglagen.

Artikel 55 förutsätter inga ändringar av lagstiftningen.

Finland bör i enlighet med vad som förutsätts i artikel 55.5 tillhandahålla FN:s generalsekreterare kopior av ovan nämnda lagar när Finland tillträder konventionen.

Artikel 56. Särskilt samarbete. Enligt artikeln skall varje konventionsstat, så länge det inte kommer i konflikt med dess nationella lagstiftning, sträva efter att vidta åtgärder

som tillåter den att, utan att det stör utredning, lagföring eller rättslig prövning som den själv utför, spontant överlämna upplysningar om vinning av brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen till en annan konventionsstat, när den anser att röjande av sådana uppgifter kan hjälpa den mottagande staten att inleda eller utföra utredningar, lagföring eller rättsliga åtgärder eller kan leda till en framställning av den konventionsstaten enligt detta kapitel.

Eftersom bestämmelserna i artikeln inte är förpliktande, föreslås inte att bestämmelser om samarbete enligt artikeln fogas till lagstiftningen.

Artikel 57. Återlämnande av och förfogande över tillgångar. Artikeln innehåller bestämmelser om återlämnande av förverkad egendom till en konventionsstat eller dess tidigare rätte ägare.

Med stöd av artikel 57.1 skall en konventionsstats förfogande över egendom som förklarats förverkad av en konventionsstat med stöd av artikel 31 eller 55 i konventionen, bl.a. genom återlämnande till tidigare rätte ägare, enligt punkt 3 i denna artikel, ske i enlighet med bestämmelserna i konventionen och konventionsstatens nationella lagstiftning.

Med stöd av artikel 57.2 skall varje konventionsstat, i enlighet med grundprinciperna i sin rättsordning, vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att återlämna förverkad egendom, när den verkställer en framställning från en annan konventionsstat enligt konventionen med beaktande av godtroende tredje mans rättigheter.

Med stöd av artikel 57.3 skall den anmodade konventionsstaten i enlighet med artiklarna 46 och 55 i konventionen och punkterna 1 och 2 i denna artikel göra följande:

a) Vid förskingring av allmänna medel eller tvätt av förskingrade allmänna medel som avses i artiklarna 17 och 23 i konventionen, när förverkande har verkställts enligt artikel 55 och med stöd av ett lagakraftvunnet avgörande i den begärande konventionsstaten — ett krav som den anmodade konventionsstaten kan ge avkall på — återlämna den förverkade egendomen till den begärande konventionsstaten.

b) När det gäller vinning av annat brott som täcks av denna konvention, när förverkande har verkställts enligt artikel 55 i konventionen och med stöd av ett lagakraftvunnet avgörande i den begärande konventionsstaten — ett krav som den anmodade konventionsstaten kan göra avkall på — återlämna den förverkade egendomen till den begärande konventionsstaten, om denna konventionsstat på ett rimligt sätt styrker sin tidigare äganderätt till den förverkade egendomen för den anmodade konventionsstaten eller när den anmodade konventionsstaten godtar skada för den begärande konventionsstaten som grund för att återlämna den förverkade egendomen.

c) I alla andra fall prioritera att överväga frågan om att återlämna förverkad egendom till den begärande konventionsstaten, återlämna sådan egendom till dess tidigare rätta ägare eller ersätta brottsoffren.

Enligt artikel 57.4 får där så är lämpligt, såvida konventionsstaterna inte beslutar annat, den anmodade konventionsstaten dra av skäligena utgifter som uppkommit genom utredningar, lagföring eller rättsliga förfaranden som leder till återlämnande av eller förfogande över förverkad egendom enligt denna artikel.

Enligt artikel 57.5 får där så är lämpligt konventionsstaterna särskilt överväga frågan om att sluta avtal eller träffa ömsesidigt godtagbara överenskommelser i varje särskilt fall beträffande det slutliga förfogandet över förverkad egendom.

I 14 § 2 mom. i internationella samarbetslagen sägs att när en förverkandepåföljd som påförts av en domstol i en främmande stat verkställs i Finland tillfaller egendom eller föremål som dömts förverkade till finska staten. På begäran av en myndighet i den främmande staten kan justitieministeriet dock besluta att egendomen, en del av den eller ett föremål som dömts förverkat skall överlåtas till den främmande staten. Lagstiftningen möjliggör alltså att tillgångar som förklarats förverkade återlämnas till den begärande staten enligt artikel 57.3. I nordiska samarbetslagen finns ingen uttrycklig bestämmelse om överföring av egendom, men i praktiken överlämnas influtna medel till den stat som begärt verkställighet.

Huvudregeln enligt konfiskeringsrambeslutet (artikel 16) är att hälften av egendomen stannar i den verkställande staten och hälften överförs till den dömande staten. Om egendomens värde emellertid är 10 000 euro eller mindre, stannar den helt och hållet i den verkställande staten.

Enligt artikel 15 i 1990 års konvention förfar den anmodade konventionsparten i enlighet med sin interna lagstiftning med avseende på den förverkade egendomen, om inte något annat överenskommit mellan konventionsparterna.

Artikel 57.3 c innehåller en möjlighet som är beroende av prövning att bestämma att den förverkade egendom skall återlämnas till dess tidigare ägare eller att skadeersättning skall betalas till brottsoffren. Varken frysningramsbeslutet eller konfiskeringsramsbeslutet gäller återlämnande av egendom till den rättmätige ägaren. Däremot gäller bestämmelserna om beslag på begäran av en främmande stat i 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen också sådana situationer där ett föremål har avhänts någon. Eftersom konventionsbestämmelsen inte är förpliktande föreslås inte att bestämmelser om det samarbete som avses i artikel 57.3 c skall fogas till lagstiftningen.

Artikel 57.4 möjliggör skäligt avdrag för kostnader för uppfyllandet av en begäran. Lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller en allmän bestämmelse om kostnaderna för rättslig hjälp. Enligt 25 § uppbärs inte ersättning för kostnaderna för rättshjälp som lämnats på begäran av en främmande stats myndighet inte av den främmande staten, om inte annat stadgas genom förordning. Enligt artikel 20 i konfiskeringsramsbeslutet kan de kostnader som åsamkats den verkställande staten delas mellan den dömande staten och den verkställande staten, om den verkställande staten har åsamkats stora eller exceptionella kostnader.

Artikel 58. *Finansiell underrättelseverksamhet.* Enligt artikeln skall konventionsstaterna samarbeta med varandra i syfte att förebygga och bekämpa överföring av vinning av brott som straffbeläggs enligt konventionen och för att främja vägar och metoder för att återställa sådan vinning och skall för detta ändamål överväga att inrätta en enhet för fi-

nansiell underrättelseverksamhet som skall vara ansvarig för att ta emot, analysera och till behöriga myndigheter sprida rapporter om misstänkta finansiella transaktioner.

Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt innehåller en bestämmelse om centralen för utredning av penningtvätt, nedan utredningscentralen. Utredningscentralen skall också främja olika myndigheters samarbete för bekämpning av penningtvätt samt samarbete och utbyte av information med myndigheter i en främmande stat och internationella organisationer som utreder penningtvätt. Centralkriminalpolisen skall årligen ge det ministerium som svarar för polisväsendet en utredning om utredningscentralens verksamhet samt om den allmänna utvecklingen av arbetet med att bekämpa penningtvätt i Finland.

Finsk lagstiftning uppfyller kraven i artikeln.

Artikel 59. Bilateral och multilateral avtal och överenskommelser. Enligt artikeln skall konventionsstaterna överväga att sluta bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser för att öka effektiviteten i det internationella samarbete som genomförs med stöd av detta kapitel.

Finland har med vissa stater slutit multilaterala statsfördrag om internationell rättslig hjälp eller avtal om brottsförebyggande eller annat samarbete, vilka innehåller bestämmelser om internationell rättslig hjälp. Finland har förfarit i enlighet med de bestämmelser av rekommendationstyp som föreslås i artikeln.

KAPITEL VI. Tekniskt bistånd och informationsutbyte

Artikel 60. Utbildning och tekniskt bistånd. I artikel 60.1 åläggs konventionsstaterna att i nödvändig omfattning införa, utveckla eller förbättra specialinriktade utbildningsprogram för personal som är ansvarig för att förebygga och bekämpa terrorism. I punkterna a-i beskrivs vilka områden utbildningsprogrammen kan avse.

Artikel 60.2, som inte är förpliktande, gäller lämnande av största möjliga tekniska bistånd mellan konventionsstaterna, särskilt till förmån för utvecklingsländer, i planer och

program för att bekämpa terrorism, däribland materiellt stöd och utbildning inom de områden som avses i punkt 1 i denna artikel. Dessutom eftersträvas i artikeln ömsesidigt utbyte av relevanta erfarenheter och specialkunskaper, som underlättar internationellt samarbete mellan konventionsstaterna i fråga om utlämning och ömsesidig rättslig hjälp.

Enligt artikel 60.3 skall konventionsstaterna i nödvändig utsträckning öka sina ansträngningar att maximera operativ verksamhet och utbildningsverksamhet i internationella och regionala organisationer och inom ramen för berörda bilaterala och multilaterala avtal eller överenskommelser.

Enligt artikel 60.4 skall konventionsstaterna överväga att på begäran hjälpa varandra i fråga om att utföra utvärderingar, studier och forskning avseende korrupcion i sina respektive länder med sikte på att utveckla strategier och handlingsplaner för att bekämpa korrupcion.

För att underlätta återställande av vinning av brott som straffbeläggs enligt konventionen får konventionsstaterna enligt artikel 60.5 samarbeta genom att lämna varandra namn på sakkunniga som kan bidra till att uppnå detta mål.

Enligt artikel 60.6 skall konventionsstaterna överväga att utnyttja konferenser och seminarier för att främja samarbete och tekniskt bistånd och för att stimulera diskussion om gemensamma problem, däribland de särskilda problemen hos utvecklingsländer.

Enligt artikel 60.7 bör man överväga att upprätta frivilliga mekanismer med sikte på att bidra finansiellt genom tekniska biståndsprogram och projekt till ansträngningarna i utvecklingsländer och länder med ekonomi under omvandling att tillämpa denna konvention samt enligt artikel 60.8 att lämna frivilliga bidrag till FN:s organ för narkotika- och brottsprevention i syfte att genom detta organ främja program och projekt i utvecklingsländer med sikte på att tillämpa konventionen.

Artikel 60.1 innehåller en förpliktelse att införa, utveckla eller förbättra specialinriktade utbildningsprogram. I det avsnitt av detaljmotiveringen som gäller artikel 36 redogörs för den nuvarande utbildningen för polis- och åklagarpersonal när det gäller utredning av ekonomiska brott inklusive mutbrott.

Samarbetsnätverket mot korruption och arbetsgruppen mot korruption skall bl.a. utveckla antikorrupsionspolitiken, främja utredning och lagföring av mutbrott samt ta initiativ till åtgärder mot korruption. Nämnda organ mot korruption kan således ta initiativ bl.a. till att utveckla utbildningsprogram.

Bestämmelserna i artikelns övriga punkter är beroende av prövning.

Internationellt utvecklingssamarbete och framför allt bilateralt utvecklingssamarbete är bland det viktigaste sätten att genomföra Finlands utvecklingssamarbete. Internationellt utvecklingssamarbete är också rent penningmässigt den största utgiftsposten inom utrikesförvaltningen.

Statsrådet har i januari 2004 fattat ett principbeslut om ett utvecklingspolitiskt program, enligt vilket FN:s millenniedeklaration utgör ramen för Finlands utvecklingspolitik. Finland har också tillsammans med andra nationer i millenniedeklarationen förbundit sig att iaktta mänskliga rättigheter, demokrati och god förvaltning. Finland inriktar sitt stöd i synnerhet på att stärka demokratiska institutioner och civilsamhället i utvecklingsländerna, på att utveckla lokalförvaltningen och kampen mot korruption.

Finland strävar på flera olika sätt efter att förmedla yrkesskicklig personal för att dela med sig av erfarenheter och specialkunskaper till utlandet. Finland deltar dessutom aktivt i arbetet mot korruption. Utrikesministeriet har också dragit upp linjer för sin korrupsionsbekämpningsverksamhet bl.a. genom de riktlinjer avseende centrala tillvägagångssätt för att bekämpa korruption som ministeriets avdelning för utvecklingssamarbete (numera utvecklingspolitiska avdelning) fastställde i december 2001.

Enligt riktlinjerna omfattar bekämpandet av korruption fem olika nivåer. En är att stödja internationella institutioner och delta i beredningen av internationella överenskommelser och rekommendationer, genom vilka Finland strävar efter att harmonisera lagar och administrativa anvisningar. Dessutom deltar Finland i internationella institutioners, i synnerhet FN:s och internationella finansiella instituts, utvecklingssamarbete, som är inriktat på att förebygga korruption på internationell och nationell nivå. Som andra nivå

nämner riktlinjerna politisk dialog, som tredje projekt som är koncentrerade på att förebygga korruption i utvecklingsländerna, med vilkas hjälp man försöker utveckla sådana nationella offentliga förvaltningsorgan i utvecklingsländerna som arbetar med att förebygga korruption. Till detta hör dessutom att stödja det civila samhällets arbete mot korruption t.ex. med anslag för lokalt samarbete. I riktlinjerna ingår dessutom korrupsionsförebyggande åtgärder i utvecklingssamarbetsprojekt samt utvecklande av metoder och personalens kunnande, i vilket ingår att följa lagstiftningen och informera om den samt att uppdatera anvisningarna för bekämpandet av korruption.

Projektet mot korruption genomförs i form av såväl multilateralt utvecklingssamarbete. Vid utrikesministeriets avdelning för utvecklingssamarbete färdigställdes 2002 en handbok för bekämpandet av korruption. I handboken behandlas de olika delområdena av korrupsionsbekämpningsverksamheten noggrannare än i ministeriets nämnda riktlinjer. Bekämpandet av korruption behandlas också i detaljmotiveringen till artiklarna 5, 6 och 62 i konventionen.

Artikel 61. *Insamling, utbyte och analys av information om korruption.* Artikel 61, som är av rekommendationstyp, gäller att i samråd med sakkunniga analysera utveckling av korruption samt de förhållanden under vilka korrupsionsbrott begås (punkt 1), att samsamla och genom internationella och regionala organisationer utveckla och utbyta statistik och analytisk sakkunskap om korruption och information i syfte att utveckla metoder liksom även information om bästa praxis för att förebygga och bekämpa korruption (punkt 2) samt att se över sin praxis och sina konkreta åtgärder för att bekämpa korruption och utvärdera deras tillämpning (punkt 3).

Ovan har framför allt i samband med bedömningen av kapitel II behandlats åtgärder mot korruption samt utvärdering och organ. De organ som avses i artikel 6 i konventionen skall bl.a. utveckla och utvärdera åtgärder mot korruption. Finlands erfarenheter av förebyggande av korruption har samlats i en publikation, *Combating Corruption, The Finnish Experience*, som färdigställdes vid utri-

kesministeriet 2005.

Artikel 62. *Övriga åtgärder: genomförande av konventionen genom ekonomisk utveckling och tekniskt bistånd.* Artikeln innehåller bestämmelser som syftar till genomförande av konventionen genom ekonomisk utveckling och tekniskt bistånd.

Enligt artikel 62.1 skall konventionsstaterna vidta sådana åtgärder som på bästa möjliga sätt främjar genomförandet av denna konvention genom internationellt samarbete med beaktande av korruptionens skadliga inverkan på samhället i allmänhet och på hållbar utveckling i synnerhet.

Enligt artikel 62.2 skall konventionsstaterna, i möjligaste mån och i samarbete med varandra och med internationella och regionala organisationer, göra konkreta ansträngningar i följande avseenden: a) Att öka samarbetet på skilda plan med utvecklingsländerna för att förbättra deras förmåga att förebygga och bekämpa korruption. b) Att öka det ekonomiska och materiella biståndet för att stödja utvecklingsländernas ansträngningar att effektivt förebygga och bekämpa korruption och hjälpa dem att framgångsrikt tillämpa denna konvention. c) Att lämna utvecklingsländer och länder med ekonomi under omvandling tekniskt bistånd för att hjälpa dem att tillgodose sina behov för att tillämpa denna konvention. I detta syfte skall konventionsstaterna sträva efter att lämna tillräckliga och regelbundna frivilliga bidrag till en fond öppnad särskilt för detta ändamål i en finansiella institution med anknytning till FN. Konventionsstaterna kan också särskilt överväga, i enlighet med sin lagstiftning och med bestämmelserna i konventionen, att bidra till denna fond med en andel av de belopp eller motsvarande värde av vinning av brott eller egendom, som förverkats i enlighet med bestämmelserna i konventionen. d) Att uppmuntra och övertyga andra stater och i förekommande fall finansiella institutioner att medverka i strävandena i enlighet med denna artikel, särskilt genom att tillhandahålla fler utbildningsprogram och modern utrustning till utvecklingsländerna för att hjälpa dem att förverkliga syftena med denna konvention.

Enligt artikel 62.3 skall dessa åtgärder så långt som möjligt inte inkräkta på gjorda åta-

ganden om utländskt bistånd eller andra ekonomiska samarbetsöverenskommelser på det bilaterala, regionala eller internationella planet.

Enligt artikel 62.4 får konventionsstaterna träffa bilaterala eller multilaterala avtal eller ingå överenskommelser om materiellt och logistiskt stöd med beaktande av de ekonomiska överenskommelser som är nödvändiga för att de åtgärder i det internationella samarbete som avses i denna konvention skall bli effektiva och för att förebygga, uppdaga och kontrollera korruption.

Artikeln har formulerats i en icke-förpliktande form, så konventionsparterna kan vidta de föreslagna åtgärderna i mån av möjlighet. I den mån som med tekniskt bistånd avses skötseln av internationella rättshjälpsärenden finns vid justitieministeriet en arbetsgrupp som följer och utvecklar skötseln av internationella rättshjälpsärenden, där man också behandlar förbättringar av utbildningsarbetet. Sådant samarbete som avses i artikeln bedrivs bl.a. inom ramen för närområdessamarbetet. Sådant utbildning och sådant tekniskt bistånd enligt artikeln som skall betraktas som utvecklingssamarbete samt lämnandet av detta ankommer i första hand på utrikesministeriet och dess utvecklingssamarbetssektor, och till denna del hänvisas till det som konstateras i motiveringen till artikel 60. Konventionsparterna skall samordna samarbetet med varandra och med internationella och regionala organisationer. Nya biståndsprogram får inte inkräkta på gällande förbindelser om bistånd till utlandet eller andra bilaterala, regionala eller internationella finansiella samarbetsarrangemang. Att i enlighet med konventionen betala en viss procentuell andel av de belopp eller motsvarande värde av vinning av brott eller egendom som förverkats i enlighet med konventionen till en fond i en finansiell institution med anknytning till FN är en sak som inte kan genomföras med stöd av gällande finsk lagstiftning.

KAPITEL VII. Tillämpningsmekanismer

Artikel 63. *Konventionsstaternas konferens.* Artikeln innehåller bestämmelser om ordnande av en konferens för konventions-

parterna och enligt artikel 63.1 är syftet med konventionsstatskonferensen att förbättra konventionsstaternas samarbete och förmåga att uppnå de mål som anges i konventionen samt att främja och granska genomförandet av den.

Enligt artikel 63.2 skall FN:s generalsekreterare sammankalla konferensen senast ett år efter det att konventionen har trätt i kraft. Därefter skall regelbundna möten med konferensen hållas i enlighet med den arbetsordning som antas av konferensen.

Enligt artikel 63.3 skall konferensen anta arbetsordning och regler för de verksamheter som anges i denna artikel, däribland regler om observatörers rätt att närvara och delta samt om betalning av kostnader som denna verksamhet medför.

Enligt artikel 63.4 skall konferensen fastställa verksamheter, förfaranden och arbetsmetoder för att uppfylla de mål som anges i punkt 1 i denna artikel, inbegripet att underlätta konventionsstaternas verksamhet enligt artiklarna 60 och 62 och kapitlen II — V i konventionen, a) genom att uppmuntra till att uppbåda frivilliga bidrag, b) genom att underlätta informationsutbyte mellan konventionsstaterna om mönster och utvecklingstendenser i fråga om korruption och om effektiva metoder för att förebygga och bekämpa korruptionen och för återställande av vinning av brott, bl.a. annat genom att publicera relevant information som avses i denna artikel, c) genom att samarbeta med berörda internationella och regionala organisationer och organ samt frivilliga organisationer, d) genom att på lämpligt sätt använda relevant information som framställts av andra internationella och regionala organ för att bekämpa och förebygga korruption för att undvika onödigt dubbelarbete, e) genom att regelbundet se över hur konventionsstaterna tillämpar denna konvention, f) genom att avge rekommendationer för att förbättra denna konvention och dess tillämpning, g) genom att beakta konventionsstaternas behov av tekniskt bistånd med genomförandet av konventionen och rekommendera åtgärder som konferensen bedömer vara nödvändiga i detta syfte.

Enligt artikel 63.5 skall konferensen i de syfte som avses i punkt 4 i artikeln inhämta nödvändiga kunskaper om de åtgärder som

konventionsstaterna vidtagit för att genomföra konventionen och om de svårigheter som de mött i detta arbete med hjälp av uppgifter som tillhandahålls av dem och genom sådana tillkommande granskningsformer som konferensen kan införa.

Enligt artikel 63.6 skall varje konventionsstat lämna konferensen de upplysningar om sina program, planer och metoder samt lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder för att genomföra denna konvention som konventionsstatskonferensen begär. Konferensen skall överväga vilken metod som är effektivast för att ta emot och agera på upplysningar, inkluderande upplysningar från konventionsstaterna och från behöriga internationella organisationer. Upplysningar från berörda frivilligorganisationer som är vederbörligen ackrediterade i enlighet med förfaranden som konferensen bestämmer kan också övervägas.

Enligt artikel 63.7 skall konferensen enligt punkterna 4-6 i denna artikel, om den anser det vara nödvändigt, upprätta lämpliga mekanismer eller organ för att biträda den i en effektiv tillämpning av konventionen.

Med stöd av artikeln och enligt direktiven om den skall den första konventionsstatskonferensen utarbeta en egen arbetsordning och en detaljerad övervakningsmekanism i syfte att följa och främja tillämpningen av konventionen, varvid man bör beakta andra internationella organisationers verksamhet på samma område för att undvika överlappningar och samordna arbetet i syfte att uppnå synergifördelar.

Artikeln innehåller inga frågor som hör till området för lagstiftningen.

Artikel 64. Sekretariat. Artikeln innehåller bestämmelser om konventionsstatskonferensens sekretariat och dess uppgifter. FN:s generalsekreterare skall tillhandahålla konventionsstatskonferensen nödvändiga sekretariatstjänster. Sekretariatet skall biträda konventionsstaterna med att genomföra sådana verksamheter som avses i artikel 63 i konventionen och med att a) anordna och på erforderligt sätt betjäna konferensens möten, b) på begäran biträda konventionsstaterna i att lämna konferensen upplysningar i enlighet med artikel 63.5 och 63.6 i konventionen, och c) tillgodose nödvändig samordning med

sekretariatet i andra ifrågakommande internationella och regionala organisationer.

FN:s byrå United Nations Office for Drugs and Crime (UNODC) i Wien kommer att fungera som sekretariat.

KAPITEL VIII. Slutbestämmelser

Artikel 65. Tillämpning av konventionen. Artikel 65 innehåller en bestämmelse om tillämpning av konventionen och motsvarar artikel 35 i Palermokonventionen. Enligt artikel 65.1 skall varje konventionsstat, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning, vidta nödvändiga åtgärder, däribland lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder, för att tillse att dess åtaganden i enlighet med konventionen förverkligas. Varje konventionsstat får också tillämpa striktare och strängare åtgärder än de som avses i konventionen för att förebygga och bekämpa korruption.

Som förklarats ovan i samband med enskilda artiklar, sträcker sig Finlands nationella lagstiftning i vissa avseenden t.o.m. längre än konventionsförpliktelserna.

Artikel 66. Tvistlösning. Artikel 66 innehåller bestämmelser om tvistlösning. Enligt artikel 66.1 skall konventionsstaterna sträva efter att lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av konventionen genom förhandling.

Enligt artikel 66.2 skall tvister mellan två eller flera konventionsstater om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention som inte kan lösas genom förhandling inom skälig tid, på begäran av någon av dem, hänskjutas till skiljeförfarande. Om dessa konventionsstater sex månader efter dagen för hänskjutande till skiljeförfarande inte har kunnat komma överens om hur skiljeförfarandet skall ske, får en av dem hänskjuta tvisten till Internationella domstolen i enlighet med dennas stadga.

I artikel 66.3 fastställs att varje konventionsstat får, när den undertecknar, ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till konventionen, förklara att den inte anser sig vara bunden av punkt 2 i denna artikel. De övriga konventionsstaterna skall inte vara bundna av punkt 2 i denna artikel gentemot en konventionsstat som har gjort ett sådant

förbehåll.

Enligt artikel 66.4 kan en konventionsstat som har gjort ett förbehåll i enlighet med punkt 3 i denna artikel när som helst återta detta genom ett meddelande till FN:s generalsekreterare.

Artikel 66 medför egentligen inga nya förpliktelser för Finland, eftersom Finland redan är medlem av Internationella domstolen.

Artikel 67. Undertecknande, ratifikation, godtagande, godkännande och anslutning. Artikel 67 innehåller bestämmelser om undertecknande, ratifikation, godtagande och godkännande av konventionen samt om anslutning till den. I artikel 67.1 bestäms när och var konventionen kan undertecknas. Konventionen skall stå öppen för undertecknande av alla stater från och med den 9 till och med den 11 december 2003 i Mérida i Mexiko och därefter vid FN:s högkvarter i New York till och med den 9 december 2005.

Enligt artikel 67.2 skall konventionen också stå öppen för undertecknande av regionala organisationer för ekonomisk integration, om minst en medlemsstat i en sådan organisation har undertecknat konventionen i enlighet med punkt 1 i denna artikel. Bestämmelsen intogs i konventionen på EG:s initiativ för att EG skulle kunna bli part i konventionen. Tills vidare har EG inte undertecknat konventionen.

Enligt artikel 67.3 skall konventionen ratificeras, godtas eller godkännas. Instrumentet avseende ratifikation, godtagande eller godkännande skall deponeras hos FN:s generalsekreterare. En regional organisation för ekonomisk integration får deponera sitt instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande, om minst en av dess medlemsstater har gjort detsamma. I sitt instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande skall organisationen förklara omfattningen av sin behörighet med avseende på frågor som regleras i konventionen. En sådan organisation skall också meddela deponariet varje ändring av betydelse i fråga om behörigheten. EG har tills vidare inte godkänt konventionen. EU:s råd har inte heller fattat något beslut avseende EG:s anslutning.

Vidare innehåller artikel 67.4 bestämmelser som motsvarar 67.3 om anslutning till kon-

ventionen.

Artikelns motsvarar den allmänna standardformuleringen i folkrättsliga konventioner.

Artikel 68. Ikraftträdande. Artikelns innehåller bestämmelser om konventionens ikraftträdande. Enligt artikel 68.1 träder konventionen i kraft den nittionde dagen efter dagen för deponering av det trettionde instrumentet avseende ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning. För det syfte som avses i denna punkt skall ett instrument som deponerats av en regional organisation för ekonomisk integration inte räknas utöver de instrument som deponerats av medlemsstaterna i organisationen.

I artikel 68.2 fastställs att för varje stat eller regional organisation för ekonomisk organisation som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till denna konvention efter det att det trettionde instrumentet har deponerats, träder konventionen i kraft den trettionde dagen efter dagen för ifrågavarande stats eller organisations deponering av motsvarande instrument eller den dag då konventionen träder i kraft enligt punkt 1 i denna artikel, beroende på vilken händelse som inträffat sist.

Artikelns motsvarar den allmänna standardformuleringen i folkrättsliga konventioner. För att en konvention skall träda i kraft internationellt krävs sammanlagt 30 ratifikationer, godtaganden eller godkännanden.

Artikel 69. Ändringar. Artikelns innehåller bestämmelser om ändring av konventionen och motsvarar artikel 39 i Palermokonventionen. I artikel 69.1 fastställs att fem år efter konventionens ikraftträdande får en konventionsstat inkomma med ändringsförslag till FN:s generalsekreterare, som skall delge konventionsstaterna och konventionsstatskonferensen dessa för övervägande och antagande. Konferensen skall göra alla tänkbara ansträngningar för att uppnå enhällighet om ändringar. Om alla ansträngningar att uppnå enhällighet har varit förgäves och ingen enhet uppnåtts, skall som en sista utväg för att ändringen skall antas krävas att den godtagits av en majoritet av två tredjedelar av vid konferensen närvarande och röstande konventionsstater.

Med stöd av artikel 69.2 får regionala organisationer för ekonomisk integration i frågor som faller inom deras behörighet utöva

sin rösträtt enligt denna artikel med det antal röster som motsvarar antalet av dess medlemsstater som är parter i denna konvention. Sådana organisationer får inte utöva sin rösträtt när dess medlemsstater utövar sin rösträtt och omvänt.

Med stöd av artikel 69.3 skall en ändring som antagits i enlighet med punkt 1 i artikeln ratificeras, godtas eller godkännas av konventionsstaterna och med stöd av artikel 69.4 träder en sådan ändring i kraft för en konventionsstat 90 dagar efter dagen för deponering hos FN:s generalsekreterare av ett instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande av ändringen.

I artikel 69.5 fastställs att när en ändring träder i kraft, är den bindande för de konventionsstater som har uttryckt sitt medgivande till att vara bundna av den. De övriga konventionsstaterna skall fortsätta att vara bundna av bestämmelserna i konventionen och av tidigare ändringar som de har ratificerat, godtagit eller godkänt.

I artikeln är det fråga om en teknisk avtalsbestämmelse.

Artikel 70. Uppsägning. Artikelns innehåller bestämmelser om uppsägning av konventionen. Enligt artikel 70.1 får en konventionsstat säga upp denna konvention genom ett skriftligt meddelande till FN:s generalsekreterare. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då generalsekreteraren mottog meddelandet.

Med stöd av artikel 70.2 skall en regional organisation för ekonomisk integration upphöra att vara part i konventionen när alla dess medlemsstater har upphört att vara parter i konventionen.

Vid uppsägning av en folkrättslig konvention iakttas i allmänhet samma form som vid ingåendet. Uppsägning kräver alltså godkännande av riksdagen i Finland.

Artikel 71. Depositarie och språk. Enligt artikeln utses FN:s generalsekreterare till depositarie för konventionen.

I artikeln bestäms också att originalet till denna konvention, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos FN:s generalsekreterare.

I artikeln är det fråga om en teknisk avtalsbestämmelse.

2. Lagförslag

2.1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Förenta nationernas konvention mot korruption

1 §. Paragrafen fastställer att de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem. Finland har inte för avsikt att lämna någon reservation till konventionen.

2 §. Paragrafen innehåller den sedvanliga bestämmelsen om ikraftträdande enligt vilken det bestäms om ikraftträdandet av lagen genom förordning av republikens president. Meningen är att i den förordningen inta bestämmelser om de meddelanden som konventionen förutsätter. Som det påpekats i avsnittet om konventionen i detaljmotiveringen så åläggs konventionsstaterna i artikel 6 att meddela FN:s generalsekreterare namn och adress på myndigheter som kan biträda andra konventionsstater att utveckla och genomföra särskilda åtgärder för att förebygga korruption. Dessutom innehåller artikel 23 en förpliktelse att förse FN:s generalsekreterare med de lagar som förverkligar artikeln om tvätt av vinning av brott eller en beskrivning av dem. Enligt artikel 23 skall konventionsstaterna vidare meddela senare ändringar i nämnda bestämmelser. Vidare skall enligt artikel 44 en konventionsstat, som för utlämning ställer som villkor att utlämningsavtal finns, vid deponeringen av instrument avseende ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning till konventionen, meddela FN:s generalsekreterare om den avser betrakta denna konvention som rättslig grund för samarbete i fråga om utlämning med andra konventionsstater. Enligt artikel 46, som handlar om ömsesidig rättslig hjälp, skall varje konventionsstat utse en centralmyndighet med ansvar och behörighet att ta emot framställningar om ömsesidig rättslig hjälp och att verkställa dem samt underrätta FN:s generalsekreterare om denna centralmyndighet. Likaså skall konventionsstaterna underrätta FN:s generalsekreterare om det eller de språk som de godtar i framställningar om rättslig hjälp. I artikel 55, som gäller interna-

tionellt samarbete om förverkandeförklaring, förutsätts att konventionsstaterna tillhandahåller FN:s generalsekreterare avskrifter av sina lagar och förordningar i vilka artikeln i fråga regleras och av senare ändringar i dem eller en redogörelse för dem.

Meddelandena hänför sig till kontakten mellan myndigheterna och därför kan bestämmelserna om dem ingå i författningar på förordningsnivå.

2.2. Lag om ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen

I 30 kap. i strafflagen ingår bestämmelser om näringsbrott. 12 § 2 mom. gäller åtalsrätt. Enligt det får allmän åklagare inte väcka åtal för ett brott som avses i 2 eller 4—8 §, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller en synnerligen viktig allmän fördel kräver att åtal väcks. Även givande av muta i näringsverksamhet (SL 30:7) och tagande av muta i näringsverksamhet (SL 30:8) är alltså beroende av målsägarens anmälan.

I artikel 8.4 och artikel 38 i konventionen förutsätts åtgärder för att underlätta anmälan om brott till undersökningsmyndigheterna. Mutbrott är brott med omfattande verkningar som berör hela samhället och de företag som lidit direkt skada på grund av mutbrotten får inte nödvändigtvis information om dem. Viljan att anmäla misstänkta mutbrott försvagas bl.a. av vetskapen om att i många fall går det inte att vidta utredningsåtgärder på grund av anmälningarna. Därför föreslås att 30 kap. 12 § 2 mom. i strafflagen ändras så att mutbrott i näringslivet börjar höra under allmänt åtal.

3. Ikraftträdande

Konventionen träder enligt artikel 68 i kraft den nittionde dagen efter dagen för deponering av det trettionde instrumentet avseende ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning hos FN:s generalsekreterare. Konventionen träder i kraft internationellt den 14 december 2005.

För varje stat eller regional organisation för ekonomisk integration som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till konventionen efter det att det trettionde instrumentet

har deponerats, träder konventionen i kraft den trettionde dagen efter dagen för ifrågavarande stats eller organisations deponering av motsvarande instrument eller den dag då konventionen träder i kraft enligt det ovanstående beroende på vilken händelse som inträffar sist.

Avsikten är att det skall bestämmas om ikraftträdandet av den föreslagna lagen genom förordning av republikens president. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

Lagen om ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen föreslås träda i kraft genast efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

4. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för bl.a. fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Konventionen innehåller en hel del bestämmelser som hör till området för lagstiftningen så konventionen kräver riksdagens godkännande. Sådana fördragsförpliktelser som gäller EG:s exklusiva behörighet hör däremot inte till området för lagstiftningen och riksdagens godkännande gäller därför inte dessa delar av konventionen (GrUU 6/2001 rd).

EG:s behörighet i frågor som hör till denna konventions tillämpningsområde har ännu inte fastställts. Däremot har EG:s behörighet i frågor som hör till Palermokonventionens tillämpningsområde fastställts i april 2004. Som det har påpekats i det avsnitt som behandlar artikel 14 i konventionen gäller en del av åtgärderna för att bekämpa penningtvätt frågor som hör till gemenskapens behörighet. Till dessa bestämmelser hör förpliktelserna i artikel 14.1 till den del de överlappar de frågor som regleras i penningtvättdirektivet. Inom ramen för gemenskapens behörighet faller emellertid inte åtgärder som gäller samarbete mellan centralerna för utredning av penningtvätt, upptäckande och övervakning av gränsöverskridande rörelser av kontanta medel mellan medlemsstaterna eller samarbete mellan judiciella myndighe-

ter och brottsbekämpande myndigheter. Bestämmelserna om offentlig upphandling och förvaltning av allmänna medel samt bestämmelserna om bokslut och revision kräver inte heller riksdagens samtycke till den del de hör till EG:s behörighet. I övrigt är det omöjligt att i denna proposition i detalj bedöma behörighetsfördelningen mellan gemenskapen och medlemsstaterna, särskilt därför att behörighetsfördelningen i s.k. blandavtal beroende av såväl omfattningen av gemenskapens behörighet som frågan om gemenskapen kommer att besluta att utnyttja sin behörighet vid godkännandet av blandavtal. Rådet har tills vidare inte fattat något beslut om att godkänna konventionen för gemenskapens del.

Riksdagens grundlagsutskott anser att godkännandebefogenhet enligt 94 § 1 mom. i grundlagen för riksdagen avser alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets ståndpunkt skall en bestämmelse i ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse anses höra till området för lagstiftningen 1) om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är tryggad i grundlagen, 2) om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, 3) om det enligt grundlagen skall föreskrivas i lag om den fråga som bestämmelsen avser, 4) om det finns gällande bestämmelser i lag om den fråga som bestämmelsen avser eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland skall föreskrivas om frågan i lag. Grundlagsutskottet anser att en bestämmelse i en internationell förpliktelse på dessa grunder för till området för lagstiftningen oberoende av om den står i strid med eller överensstämmer med en bestämmelse som utfärdats genom lag i Finland (GrUU 11/2000 rd, 12/2000 rd, 31/2001 rd och 38/2001 rd).

I 8 § i grundlagen ingår legalitetsprincipens viktigaste beståndsdelar. Till dessa hör kravet enligt vilket straffbara gärningar skall anges i lag. Detta innebär att en internationell bestämmelse som förpliktar Finland att straffbelägga en eller flera handlingar hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottet innebär grundlagen också att tillämpningsområdet för finsk straffrätt skall regle-

ras genom lag (GrUU 4/1998 rd). Till området för lagstiftningen hör därför konventionsförpliktelserna om kriminalisering av korruption, penningtvätt, hindrande av rättvisan och offentlig tjänstemans förskingring och annat otillåtet förfogande över egendom, skadeersättning och rättslig behandling av följderna av korruption samt påföljder för juridiska personer. Till området för lagstiftningen hör också de allmänna bestämmelserna om juridiska personers ansvarighet, medverkan och försök, vetskap, uppsåt och syfte samt definitioner. Till området för lagstiftningen hör liksom de bestämmelser om kriminalisering av handel med inflytande, missbruk av tjänsteställning, olagligt berikande, korruption i den privata sektorn, förskingring av egendom i den privata sektorn och häleri som är beroende av prövning samt bestämmelserna om vissa påföljder och preskriptionsregler.

Till området för lagstiftningen hör också konventionens bestämmelser om straffrättslig jurisdiktion.

Konventionens bestämmelser om samarbete med brottsbekämpande myndigheter och mellan nationella myndigheter samt samarbete mellan nationella myndigheter och den privata sektorn samt bestämmelserna om banksekretess och brottsregister hör på motsvarande sätt till området för lagstiftningen, eftersom samarbetet är förenat med utlämnande av sekretessbelagda uppgifter och utlämnande av personuppgifter som avses i personuppgiftslagen (523/1999). Också bestämmelserna om skydd av vittnen, sakkunniga och brottsoffer samt anmälare hör till området för lagstiftningen, eftersom de kan höra samman med reglering av tvångsmedel och sekretess.

Bestämmelserna om lagföring och rättegång, utlämning för brott och ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, gemensamma utredningsgrupper, särskilda utredningsmetoder, samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter samt förverkandeförklaring och återställande av tillgångar och internationellt samarbete i anslutning därtill är av särskild betydelse med hänsyn till utövandet av offentlig makt. I dem bestäms om bl.a. användning av tvångsmedel och bestämmelsernas förhållande till andra samarbets- och utlämningsavtal. Bestämmelserna om tvistlösning

hör också till området för lagstiftningen, eftersom lösningarna kan leda till bindande beslut i frågor som hör till området för lagstiftningen. Det kan anses att bestämmelserna ger de finska myndigheterna de rättsliga grunder som behövs för att lämna hjälp till utländska myndigheter för att uppnå konventionens syfte (GrUU 2/1980 rd). Eftersom villkoren för utövandet av offentlig makt skall regleras på lagnivå måste dessa konventionsbestämmelser anses höra till området för lagstiftningen.

5. Behandlings- och lagstiftningsordning

Viktiga konventionsbestämmelser med hänsyn till lagstiftningsordningen är artikel 44 om utlämning för brott och bestämmelserna om tillfälligt överförande till en annan konventionsstat av personer som berövats sin frihet i artikel 46.10 om ömsesidig rättslig hjälp. Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare mot sin vilja inte utlämnas eller föras till ett annat land. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen får en utlämning inte utlämnas om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet.

Förpliktelserna i artikel 44 och artikel 46.10 i konventionen motsvarar bestämmelserna om utlämning för brott i artikel 16 och bestämmelserna om tillfälligt överförande till en annan konventionsstat av personer som berövats sin frihet i artikel 18.10 i Palermo-konventionen. Dessa bestämmelser har behandlats med avseende på lagstiftningsordningen i regeringens proposition RP 32/2003 s. 49. Finland uppfyller sin förpliktelse enligt konventionen genom att hänskjuta frågan om lagföring till sina behöriga myndigheter för behandling. Konventionen medför inte skyldighet att utlämna finska medborgare till en annan konventionsstat i strid med bestämmelserna i grundlagen. Konventionsbestämmelserna står sålunda inte i strid med grundlagen.

Bestämmelserna om gemensamma utredningsgrupper i artikel 49 och bestämmelserna om särskilda utredningsmetoder i artikel 50 kan bedömas med hänsyn till Finlands suveränitet. Särskilt betydelsefull är bestämmel-

sen om operationer under täckmantel i artikel 50. Bestämmelserna i artiklarna 49 och 50 är inte förpliktande. Bestämmelserna motsvarar bestämmelserna i artiklarna 19 och 20 i Parlerkonventionen, vilkas förhållande till grundlagen har behandlats i regeringens proposition RP 32/2003 rd, s. 49—50. Eftersom konventionens bestämmelser om samarbete är betydligt mer begränsade än motsvarande bestämmelser i EU-konventionen om rättslig hjälp, skall konventionen inte till denna del anses kränka Finlands suveränitet.

På ovan anförda grunder berör konventionen inte grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Sålunda kan konventionen enligt regeringens uppfattning godkännas med en majoritet av

rösterna och förslagen till lag om sättande i kraft av konventionen samt till lag om ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

Riksdagen godkänner Förenta nationernas konvention mot korruption, ingången i New York den 30 oktober 2003, till de delar konventionen omfattas av Finlands behörighet.

Eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag**

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Förenta nationernas konvention mot korruption

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Förenta nationernas konvention mot korruption, ingången i New York den 31 oktober 2003, gäller som lag sådana Finland har förbundet sig till dem.

2 §
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

2.**Lag****om ändring av 30 kap. 12 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 30 kap. 12 § 2 mom., sådant det lyder i lag 769/1990, som följer:

30 kap.
Om näringsbrott
12 §
Åtalsrätt

brott som avses i 2 eller 4—6 §, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för _____ Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Helsingfors den 18 november 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Leena Luhtanen*

*Fördragstext***FÖRENTA NATIONERNAS KONVENTION MOT KORRUPTION****Ingress**

De stater som är parter i denna konvention,

som är oroade över allvaret i de problem och hot som korruptionen utgör mot samhällenas stabilitet och säkerhet genom att undergräva demokratins institutioner och värden, etiska värden och rättvisa samt äventyrliga hållbar utveckling och rättssamhället,

som även är oroade över länkarna mellan korruption och andra former av brottslighet, särskilt organiserad brottslighet och ekonomisk brottslighet, däribland penningtvätt,

som vidare är oroade över korruptionsfall som omfattar stora mängder av tillgångar som annars skulle kunna utgöra en avsevärd del av staternas resurser och som hotar den politiska stabiliteten och den hållbara utvecklingen i dessa stater,

som är övertygade om att korruption inte längre är en lokal angelägenhet utan en gränsöverskridande företeelse, som påverkar alla samhällen och ekonomier, något som gör internationellt samarbete för att förebygga och kontrollera korruption oundgängligt,

som också är övertygade om att ett vittomfattande och multidisciplinärt tillvägagångssätt fordras för att effektivt förebygga och bekämpa korruption,

som vidare är övertygade om att tillgång till tekniskt bistånd kan spela en viktig roll för att förbättra staternas förmåga - bl.a. genom kapacitetsförstärkning och institutionsuppbyggande - att förebygga och bekämpa korruption effektivt,

UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST CORRUPTION**Preamble**

The States Parties to this Convention,

Concerned about the seriousness of problems and threats posed by corruption to the stability and security of societies, undermining the institutions and values of democracy, ethical values and justice and jeopardizing sustainable development and the rule of law,

Concerned also about the links between corruption and other forms of crime, in particular organized crime and economic crime, including money-laundering,

Concerned further about cases of corruption that involve vast quantities of assets, which may constitute a substantial proportion of the resources of States, and that threaten the political stability and sustainable development of those States,

Convinced that corruption is no longer a local matter but a transnational phenomenon that affects all societies and economies, making international cooperation to prevent and control it essential,

Convinced also that a comprehensive and multidisciplinary approach is required to prevent and combat corruption effectively,

Convinced further that the availability of technical assistance can play an important role in enhancing the ability of States, including by strengthening capacity and by institution-building, to prevent and combat corruption effectively,

som är övertygade om att olagligt förvärv av personlig förmögenhet kan vara särskilt skadligt för demokratiska institutioner, för nationella ekonomier och för rättssamhället,

som är beslutna att effektivare förebygga, uppdaga och avskräcka internationell överföring av olagligt förvärvade tillgångar och att stärka det internationella samarbetet i fråga om återvinning av tillgångar,

som erkänner grundprinciperna om vederbörlig lagföring i brottmål, civilmål och förvaltningsprocesser för att avgöra egendomsförhållanden,

som beaktar att alla stater är ansvariga för att förebygga och utrota korruption och att staterna för att deras ansträngningar på detta område skall vara effektiva måste samarbeta med varandra, med stöd och medverkan av personer och grupper utanför den offentliga sektorn, såsom det civila samhället, enskilda organisationer och samhällsbaserade organisationer,

som också är medvetna om principerna för en korrekt förvaltning av offentliga angelägenheter och allmän egendom, skälighet, ansvar och likhet inför lagen och behovet av att trygga integriteten och främja en kultur som förkastar korruption,

som lovordar den verksamhet som utförs av Kommissionen för förebyggande av brott och straffrätt och av Förenta nationernas organ för drog- och brottsprevention som avser förebyggande och bekämpande av korruption,

som återoppar den verksamhet som utförs av andra internationella och regionala organisationer inom detta område, däribland av Afrikanska unionen, av Europarådet, av Tullsamarbetsrådet (även känt som Världstullorganisationen), av Europeiska unionen, av Arabförbundet, av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling samt av Amerikanska samarbetsorganisationen,

Convinced that the illicit acquisition of personal wealth can be particularly damaging to democratic institutions, national economies and the rule of law,

Determined to prevent, detect and deter in a more effective manner international transfers of illicitly acquired assets and to strengthen international cooperation in asset recovery,

Acknowledging the fundamental principles of due process of law in criminal proceedings and in civil or administrative proceedings to adjudicate property rights,

Bearing in mind that the prevention and eradication of corruption is a responsibility of all States and that they must cooperate with one another, with the support and involvement of individuals and groups outside the public sector, such as civil society, non-governmental organizations and community-based organizations, if their efforts in this area are to be effective,

Bearing also in mind the principles of proper management of public affairs and public property, fairness, responsibility and equality before the law and the need to safeguard integrity and to foster a culture of rejection of corruption,

Commending the work of the Commission on Crime Prevention and Criminal Justice and the United Nations Office on Drugs and Crime in preventing and combating corruption,

Recalling the work carried out by other international and regional organizations in this field, including the activities of the African Union, the Council of Europe, the Customs Cooperation Council (also known as the World Customs Organization), the European Union, the League of Arab States, the Organisation for Economic Cooperation and Development and the Organization of American States,

som med uppskattning beaktar de multilaterala instrumenten för att förebygga och bekämpa korruption, inklusive bl.a. interamerikanska konventionen mot korruption, som antogs av Amerikanska samarbetsorganisationen den 29 mars 1996, konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller tjänstemän i Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, som antogs av Europeiska unionens råd den 26 maj 1997, konventionen om bekämpande av bestickning av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförbindelser, som antogs av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling den 21 november 1997, den straffrättsliga konventionen om korruption, som antogs av Europarådets ministerkommitté den 27 januari 1999, den civilrättsliga konventionen om korruption, som antogs av Europarådets ministerkommitté den 4 november 1999, och Afrikanska unionens konvention om förebyggande och bekämpande av korruption, som antogs av Afrikanska unionens stats- och regeringschefer den 12 juli 2003,

som välkomnar ikraftträdandet den 29 september 2003 av Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet,

har kommit överens om följande.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syften

Denna konventions syften är följande:

a) Att främja och förstärka åtgärder för att mer ändamålsenligt och effektivt förebygga och bekämpa korruption.

b) Att främja, underlätta och stödja internationellt samarbete och tekniskt bistånd i fråga om förebyggande och bekämpande av

Taking note with appreciation of multilateral instruments to prevent and combat corruption, including, inter alia, the Inter-American Convention against Corruption, adopted by the Organization of American States on 29 March 1996, the Convention on the Fight against Corruption involving Officials of the European Communities or Officials of Member States of the European Union, adopted by the Council of the European Union on 26 May 1997, the Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions, adopted by the Organisation for Economic Cooperation and Development on 21 November 1997, the Criminal Law Convention on Corruption, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 27 January 1999, the Civil Law Convention on Corruption, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 4 November 1999, and the African Union Convention on Preventing and Combating Corruption, adopted by the Heads of State and Government of the African Union on 12 July 2003,

Welcoming the entry into force on 29 September 2003 of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime,

Have agreed as follows:

CHAPTER I

General provisions

Article 1

Statement of purpose

The purposes of this Convention are:

(a) To promote and strengthen measures to prevent and combat corruption more efficiently and effectively;

(b) To promote, facilitate and support international cooperation and technical assistance in the prevention of and fight against

korruption, innefattande återvinning av tillgångar.

c) Att främja integritet, ansvar och en korrekt förvaltning av offentliga angelägenheter och allmän egendom.

Artikel 2

Definitioner

För de syften som avses i denna konvention används följande definitioner.

a) offentlig tjänsteman: i) person som innehar en lagstiftande, verkställande, administrativ eller judiciell tjänst i en konventionsstat, oavsett om personen är anställd eller vald, vare sig permanent eller tillfälligt, vare sig avlönad eller oavlönad, utan avseende på personens ställning i hierarkin, ii) annan person som utövar en offentlig funktion, inklusive för ett offentligt organ eller för ett statligt eller kommunalt bolag, eller tillhandahåller en samhällstjänst som en sådan definieras i konventionsstatens nationella lagstiftning och tillämpas i dess relevanta lagstiftning, iii) annan person som definieras som offentlig tjänsteman i en konventionsstats nationella lagstiftning. Beträffande vissa särskilda åtgärder i kapitel II i denna konvention kan emellertid termen offentlig tjänsteman avse en person som utövar en offentlig funktion eller tillhandahåller en offentlig tjänst som en sådan definieras i konventionsstatens nationella lagstiftning och tillämpas i dess relevanta lagstiftning.

b) utländsk offentlig tjänsteman: person som innehar en lagstiftande, verkställande, administrativ eller judiciell tjänst i ett främmande land, oavsett om personen är anställd eller vald, och person som utövar en offentlig funktion för ett främmande land, inklusive för ett offentligt organ eller ett offentligt bolag.

c) tjänsteman i offentlig internationell organisation: internationell tjänsteman eller person som är bemyndigad av en sådan organisation att handla på organisationens vägnar.

corruption, including in asset recovery;

(c) To promote integrity, accountability and proper management of public affairs and public property.

Article 2

Use of terms

For the purposes of this Convention:

(a) "Public official" shall mean: (i) any person holding a legislative, executive, administrative or judicial office of a State Party, whether appointed or elected, whether permanent or temporary, whether paid or unpaid, irrespective of that person's seniority; (ii) any other person who performs a public function, including for a public agency or public enterprise, or provides a public service, as defined in the domestic law of the State Party and as applied in the pertinent area of law of that State Party; (iii) any other person defined as a "public official" in the domestic law of a State Party. However, for the purpose of some specific measures contained in chapter II of this Convention, "public official" may mean any person who performs a public function or provides a public service as defined in the domestic law of the State Party and as applied in the pertinent area of law of that State Party;

(b) "Foreign public official" shall mean any person holding a legislative, executive, administrative or judicial office of a foreign country, whether appointed or elected; and any person exercising a public function for a foreign country, including for a public agency or public enterprise;

(c) "Official of a public international organization" shall mean an international civil servant or any person who is authorized by such an organization to act on behalf of that organization;

d) egendom: alla slags tillgångar, materiella eller immateriella, lös eller fast egendom samt juridiska handlingar eller urkunder som styrker äganderätt eller annan rätt till sådana tillgångar.

e) vinning av brott: all egendom som härrör från eller som direkt eller indirekt förvärvats genom brott.

f) frysning eller beslag: att tillfälligt förbjuda överlåtelse, omvandling, förfogande över eller flyttning av egendom eller tillfälligt förvar eller omhändertagande av egendom med stöd av beslut av domstol eller annan behörig myndighet.

g) förverkande: bestående berövande av egendom efter beslut av domstol eller annan behörig myndighet.

h) förbrott: brott som resulterat i sådan vinning som kan vara föremål för brott enligt definitionen i artikel 23 i denna konvention.

i) kontrollerad leverans: metoden att tillåta att en olaglig eller misstänkt försändelse förs ut ur, genom eller in i en eller flera staters territorium med de behöriga myndigheternas vetskap och under deras övervakning i avsikt att man skall kunna utreda brott och identifiera personer som är delaktiga i brottet.

Artikel 3

Tillämpningsområde

1. Denna konvention skall tillämpas i enlighet med dess definitioner på förebyggande, utredning och lagföring av korruption och på frysning, beslag, förverkande samt återlämnande av vinning av brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

(d) "Property" shall mean assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to or interest in such assets;

(e) "Proceeds of crime" shall mean any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence;

(f) "Freezing" or "seizure" shall mean temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or other competent authority;

(g) "Confiscation", which includes forfeiture where applicable, shall mean the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority;

(h) "Predicate offence" shall mean any offence as a result of which proceeds have been generated that may become the subject of an offence as defined in article 23 of this Convention;

(i) "Controlled delivery" shall mean the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence.

Article 3

Scope of application

1. This Convention shall apply, in accordance with its terms, to the prevention, investigation and prosecution of corruption and to the freezing, seizure, confiscation and return of the proceeds of offences established in accordance with this Convention.

2. För genomförandet av denna konvention skall det inte krävas - utom om det särskilt föreskrivs - att det för de brott som anges i den har uppkommit skada eller olägenhet på offentlig egendom.

Artikel 4

Skydd av suveränitet

1. Konventionsstaterna skall fullgöra sina skyldigheter i enlighet med denna konvention på ett sätt som är förenligt med principerna om jämlikhet mellan stater, om staters territoriella integritet samt om icke-inblandning i andra staters interna angelägenheter.

2. Ingenting i denna konvention skall berättiga en konventionsstat att i en annan konventionsstat utöva jurisdiktion och utföra funktioner som är förbehållna myndigheterna i denna stat enligt dess nationella lagstiftning.

KAPITEL II

Förebyggande åtgärder

Artikel 5

Riktlinjer och metoder för förebyggande av korruption

1. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin rättsordning, utveckla och genomföra eller upprätthålla en effektiv, samordnad antikorrupsionspolitik som främjar samhällets medverkan och återspeglar rättssamhällets principer, korrekt förvaltning av offentliga angelägenheter och allmän egendom, integritet, öppenhet och ansvarighet.

2. Varje konventionsstat skall sträva efter att upprätta och främja effektiva metoder som syftar till förebyggande av korruption.

3. Varje konventionsstat skall sträva efter att regelbundet utvärdera relevanta rättsliga instrument och administrativa åtgärder i syf-

2. For the purposes of implementing this Convention, it shall not be necessary, except as otherwise stated herein, for the offences set forth in it to result in damage or harm to state property.

Article 4

Protection of sovereignty

1. States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

2. Nothing in this Convention shall entitle a State Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

CHAPTER II

Preventive measures

Article 5

Preventive anti-corruption policies and practices

1. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, develop and implement or maintain effective, coordinated anti-corruption policies that promote the participation of society and reflect the principles of the rule of law, proper management of public affairs and public property, integrity, transparency and accountability.

2. Each State Party shall endeavour to establish and promote effective practices aimed at the prevention of corruption.

3. Each State Party shall endeavour to periodically evaluate relevant legal instruments and administrative measures with a

te att bedöma deras nöjaktighet vid förebyggande och bekämpande av korruption.

4. Varje konventionsstat skall på lämpligt sätt och i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning samarbeta med varandra och med berörda internationella och regionala organisationer i arbetet med att främja och utveckla de åtgärder som avses i denna artikel. Samarbetet kan innefatta deltagande i internationella program och projekt som syftar till att förebygga korruption.

Artikel 6

Organ för förebyggande av korruption

1. Varje konventionsstat skall i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning tillse att, i den mån det är lämpligt, det finns organ för förebyggande av korruption med hjälp av medel såsom de följande:

a) Att genomföra riktlinjer som avses i artikel 5 i denna konvention och, i tillämpliga fall, övervaka och samordna genomförandet.

b) Att öka och sprida kännedomen om förebyggande av korruption.

2. Varje konventionsstat skall tillförsäkra organ som avses i punkt 1 i denna artikel den oberoende ställning som krävs, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning, för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter effektivt och utan otillbörlig inblandning. Nödvändiga materiella resurser och specialiserad personal, liksom utbildning som personalen kan behöva för att fullgöra sina uppgifter, bör tillhandahållas.

3. Varje konventionsstat skall meddela Förenta nationernas generalsekreterare namn och adress på myndigheter som kan biträda andra konventionsstater att utveckla och genomföra särskilda åtgärder för att förebygga korruption.

view to determining their adequacy to prevent and fight corruption.

4. States Parties shall, as appropriate and in accordance with the fundamental principles of their legal system, collaborate with each other and with relevant international and regional organizations in promoting and developing the measures referred to in this article. That collaboration may include participation in international programmes and projects aimed at the prevention of corruption.

Article 6

Preventive anti-corruption body or bodies

1. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, ensure the existence of a body or bodies, as appropriate, that prevent corruption by such means as:

(a) Implementing the policies referred to in article 5 of this Convention and, where appropriate, overseeing and coordinating the implementation of those policies;

(b) Increasing and disseminating knowledge about the prevention of corruption.

2. Each State Party shall grant the body or bodies referred to in paragraph 1 of this article the necessary independence, in accordance with the fundamental principles of its legal system, to enable the body or bodies to carry out its or their functions effectively and free from any undue influence. The necessary material resources and specialized staff, as well as the training that such staff may require to carry out their functions, should be provided.

3. Each State Party shall inform the Secretary-General of the United Nations of the name and address of the authority or authorities that may assist other States Parties in developing and implementing specific measures for the prevention of corruption.

Artikel 7

Den offentliga sektorn

1. Varje konventionsstat skall, där så är lämpligt och i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning, sträva efter att anta, upprätthålla och förstärka system för rekrytering, anställning, bibehållande, befordran och pensionering av offentliga tjänstemän och, i förekommande fall, andra icke-valda offentliga tjänstemän

a) som grundas på principerna om effektivitet, öppenhet och objektiva kriterier såsom förtjänst, opartiskhet och skicklighet,

b) som innefattar nöjaktiga system för urval och utbildning av personer som skall inneha offentliga poster som bedöms vara särskilt sårbara för korruption och, i förekommande fall, för att förflytta dessa personer till andra poster

c) som främjar tillräcklig ersättning och rättvisa ersättningsskalor med beaktande av varje konventionsstats ekonomiska utveckling, och

d) som främjar utbildnings- och vidareutbildningsprogram som gör det möjligt för dessa personer att uppfylla kraven på att fullgöra offentliga funktioner på ett rätt, hedervärt och riktigt sätt och som tillhandahåller dem specialiserad och lämplig utbildning för att höja deras medvetande om de risker för korruption som är förenade med deras yrkesutövning. Sådana program får innehålla hänvisningar till tillämpliga uppförandekoder och uppförandenormer.

2. Varje konventionsstat skall även överväga att vidta lämpliga lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som är förenliga med denna konventions syften och med grundprinciperna i den nationella rättsordningen för att föreskriva normer för kandidatur för och val till offentliga tjänster.

3. Varje konventionsstat skall också överväga att vidta lämpliga lagstiftningsåtgärder

Article 7

Public sector

1. Each State Party shall, where appropriate and in accordance with the fundamental principles of its legal system, endeavour to adopt, maintain and strengthen systems for the recruitment, hiring, retention, promotion and retirement of civil servants and, where appropriate, other non-elected public officials:

(a) That are based on principles of efficiency, transparency and objective criteria such as merit, equity and aptitude;

(b) That include adequate procedures for the selection and training of individuals for public positions considered especially vulnerable to corruption and the rotation, where appropriate, of such individuals to other positions;

(c) That promote adequate remuneration and equitable pay scales, taking into account the level of economic development of the State Party;

(d) That promote education and training programmes to enable them to meet the requirements for the correct, honourable and proper performance of public functions and that provide them with specialized and appropriate training to enhance their awareness of the risks of corruption inherent in the performance of their functions. Such programmes may make reference to codes or standards of conduct in applicable areas.

2. Each State Party shall also consider adopting appropriate legislative and administrative measures, consistent with the objectives of this Convention and in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to prescribe criteria concerning candidature for and election to public office.

3. Each State Party shall also consider taking appropriate legislative and administrative

och administrativa åtgärder som är förenliga med denna konventions syften och med grundprinciperna i den nationella rättsordningen för att förbättra öppenheten i fråga om finansiering av kandidaturer för valda offentliga tjänster och, där så är tillämpligt, finansiering av politiska partier.

4. Varje konventionsstat skall i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning sträva efter att anta, upprätthålla och förstärka system som främjar öppenhet och förebygger intressekonflikter.

Artikel 8

Uppförandekoder för offentliga tjänstemän

1. För att bekämpa korrupktion skall varje konventionsstat främja bl.a. integritet, hederlighet och ansvarskänsla bland sina offentliga tjänstemän i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning.

2. I synnerhet skall varje konventionsstat, inom ramen för sitt institutionella och rättsliga system, sträva efter att tillämpa uppförandekoder eller uppförandenormer för att offentliga funktioner skall utövas på ett rätt, hedervärdt och riktigt sätt.

3. För att genomföra bestämmelserna i denna artikel skall varje konventionsstat, där så är lämpligt, och i enlighet med grundprinciperna i den nationella rättsordningen, beakta initiativ på detta område av regionala, interregionala och multilaterala organisationer, såsom den internationella uppförandekoden för offentliga tjänstemän, som är intagen i bilagan till generalförsamlingens resolution 51/59 av den 12 december 1996.

4. Varje konventionsstat skall också, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, överväga att vidta åtgärder och införa system för att underlätta för offentliga tjänstemän att anmäla korrupsionsgärningar till vederbörande myndigheter, när de i tjänsten får kännedom om sådana gärningar.

tive measures, consistent with the objectives of this Convention and in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to enhance transparency in the funding of candidatures for elected public office and, where applicable, the funding of political parties.

4. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, endeavour to adopt, maintain and strengthen systems that promote transparency and prevent conflicts of interest.

Article 8

Codes of conduct for public officials

1. In order to fight corruption, each State Party shall promote, inter alia, integrity, honesty and responsibility among its public officials, in accordance with the fundamental principles of its legal system.

2. In particular, each State Party shall endeavour to apply, within its own institutional and legal systems, codes or standards of conduct for the correct, honourable and proper performance of public functions.

3. For the purposes of implementing the provisions of this article, each State Party shall, where appropriate and in accordance with the fundamental principles of its legal system, take note of the relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations, such as the International Code of Conduct for Public Officials contained in the annex to General Assembly resolution 51/59 of 12 December 1996.

4. Each State Party shall also consider, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, establishing measures and systems to facilitate the reporting by public officials of acts of corruption to appropriate authorities, when such acts come to their notice in the performance of their functions.

5. Varje konventionsstat skall, där så är lämpligt och i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, sträva efter att vidta åtgärder och införa system som ålägger offentliga tjänstemän att inför vederbörande myndigheter redogöra för bl.a. sin verksamhet utanför tjänsten, sina uppdrag, investeringar, tillgångar och väsentliga gåvor eller förmåner, som skulle kunna ge upphov till intressekonflikter i förhållande till vederbörandes uppgifter som offentlig tjänsteman.

6. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, överväga disciplinära eller andra åtgärder mot offentliga tjänstemän som bryter mot koder eller normer upprättade i enlighet med denna artikel.

Artikel 9

Offentlig upphandling och förvaltning av allmänna medel

1. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin rättsordning, vidta nödvändiga åtgärder för att införa lämpliga system för upphandling, grundade på öppenhet, konkurrens och objektiva kriterier för beslutsfattande, som bl.a. är effektiva för att förebygga korruption. Sådana system, som får beakta lämpliga tröskelvärden i sin tillämpning, skall bl.a. inriktas på följande:

a) Att delge allmänheten information om upphandlingsförfaranden och kontrakt, inbegripet information om infordran av anbud och relevanta uppgifter om tilldelning av kontrakt, som ger potentiella anbudsgivare tillräcklig tid för att göra upp och lämna in anbud.

b) Att i förväg uppställa villkor för deltagande, inbegripet kriterier för urval och tilldelning av kontrakt och regler för anbud och tillkännagivande av dem.

c) Att tillämpa objektiva och på förhand fastställda kriterier för beslut angående offentlig upphandling i syfte att underlätta ef-

5. Each State Party shall endeavour, where appropriate and in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to establish measures and systems requiring public officials to make declarations to appropriate authorities regarding, inter alia, their outside activities, employment, investments, assets and substantial gifts or benefits from which a conflict of interest may result with respect to their functions as public officials.

6. Each State Party shall consider taking, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, disciplinary or other measures against public officials who violate the codes or standards established in accordance with this article.

Article 9

Public procurement and management of public finances

1. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, take the necessary steps to establish appropriate systems of procurement, based on transparency, competition and objective criteria in decision-making, that are effective, inter alia, in preventing corruption. Such systems, which may take into account appropriate threshold values in their application, shall address, inter alia:

(a) The public distribution of information relating to procurement procedures and contracts, including information on invitations to tender and relevant or pertinent information on the award of contracts, allowing potential tenderers sufficient time to prepare and submit their tenders;

(b) The establishment, in advance, of conditions for participation, including selection and award criteria and tendering rules, and their publication;

(c) The use of objective and predetermined criteria for public procurement decisions, in order to facilitate the subsequent

terföljande kontroll av att regler och förfaranden tillämpas korrekt.

d) Ett effektivt nationellt kontrollsystem, innefattande ett effektivt system för överklagande för att säkerställa rättslig prövning och gottgörelse i de fall där de regler eller förfaranden som uppställs enligt bestämmelserna i denna punkt inte följs.

e) I förekommande fall, åtgärder för att reglera frågor angående personal som är ansvarig för upphandling, såsom intresseförklaringar i särskilda offentliga upphandlingar samt förfaranden för urval av sådan personal och utbildningskrav.

2. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin rättsordning, vidta lämpliga åtgärder för att främja öppenhet och ansvarsutkrävande i förvaltning av allmänna medel. Sådana åtgärder skall bl.a. omfatta följande:

a) Förfaranden för antagande av statsbudgeten.

b) Rättidig rapportering om inkomster och utgifter.

c) System för normer för redovisning och revision och härtill hänförlig granskning.

d) Effektiva och ändamålsenliga system för riskhantering och intern kontroll.

e) I förekommande fall, åtgärder för att åstadkomma rättelse i händelse av bristande efterlevnad av de krav som uppställs i denna punkt.

3. Varje konventionsstat skall vidta de civila och administrativa åtgärder som kan vara nödvändiga, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, för att skydda och bevara redovisningshandlingar och andra handlingar som gäller offentliga utgifter och inkomster och för att förebygga förfalskning av sådana handlingar.

verification of the correct application of the rules or procedures;

(d) An effective system of domestic review, including an effective system of appeal, to ensure legal recourse and remedies in the event that the rules or procedures established pursuant to this paragraph are not followed;

(e) Where appropriate, measures to regulate matters regarding personnel responsible for procurement, such as declaration of interest in particular public procurements, screening procedures and training requirements.

2. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, take appropriate measures to promote transparency and accountability in the management of public finances. Such measures shall encompass, inter alia:

(a) Procedures for the adoption of the national budget;

(b) Timely reporting on revenue and expenditure;

(c) A system of accounting and auditing standards and related oversight;

(d) Effective and efficient systems of risk management and internal control; and

(e) Where appropriate, corrective action in the case of failure to comply with the requirements established in this paragraph.

3. Each State Party shall take such civil and administrative measures as may be necessary, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to preserve the integrity of accounting books, records, financial statements or other documents related to public expenditure and revenue and to prevent the falsification of such documents.

Artikel 10

Information till allmänheten

Med beaktande av nödvändigheten att bekämpa korruption, skall varje konventionsstat i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, vidta de åtgärder som kan vara nödvändiga för att öka öppenheten i sin offentliga förvaltning, däribland organisationen, sättet att fungera och beslutsprocesserna i förekommande fall. Dessa åtgärder kan bl.a. innefatta följande:

a) Att anta förfaranden eller bestämmelser som tillåter allmänheten att i förekommande fall få information om organisationen, sättet att fungera och beslutsprocesserna i den offentliga förvaltningen och, med vederbörlig hänsyn till skyddet för privatliv och personuppgifter, om beslut och rättsliga åtgärder som berör allmänheten.

b) I förekommande fall att förenkla administrativa rutiner för att underlätta allmänhetens tillgång till behöriga beslutsfattande myndigheter.

c) Att offentliggöra information som kan innefatta regelbundna rapporter om riskerna för korruption i den offentliga förvaltningen.

Artikel 11

Åtgärder avseende domare och åklagare

1. Med beaktande av domstolarnas självständighet och deras centrala roll i korruptionsbekämpningen skall varje konventionsstat, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning och utan att påverka domstolarnas oberoende, vidta åtgärder för att förstärka integriteten och förebygga tillfällen till korruption bland domare. Sådana åtgärder kan omfatta normer för domares uppförande.

2. Åtgärder med samma verkan som de som vidtas enligt punkt 1 i denna artikel får

Article 10

Public reporting

Taking into account the need to combat corruption, each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, take such measures as may be necessary to enhance transparency in its public administration, including with regard to its organization, functioning and decision-making processes, where appropriate. Such measures may include, inter alia:

(a) Adopting procedures or regulations allowing members of the general public to obtain, where appropriate, information on the organization, functioning and decision-making processes of its public administration and, with due regard for the protection of privacy and personal data, on decisions and legal acts that concern members of the public;

(b) Simplifying administrative procedures, where appropriate, in order to facilitate public access to the competent decision-making authorities; and

(c) Publishing information, which may include periodic reports on the risks of corruption in its public administration.

Article 11

Measures relating to the judiciary and prosecution services

1. Bearing in mind the independence of the judiciary and its crucial role in combating corruption, each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system and without prejudice to judicial independence, take measures to strengthen integrity and to prevent opportunities for corruption among members of the judiciary. Such measures may include rules with respect to the conduct of members of the judiciary.

2. Measures to the same effect as those taken pursuant to paragraph 1 of this article

införas och tillämpas inom åklagarväsendet i konventionsstater där åklagarmyndigheterna inte ingår i domstolsväsendet utan åtnjuter ett oberoende liknande domstolarnas.

may be introduced and applied within the prosecution service in those States Parties where it does not form part of the judiciary but enjoys independence similar to that of the judicial service.

Artikel 12

Article 12

Den privata sektorn

Private sector

1. Varje konventionsstat skall vidta åtgärder, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, för att förebygga korruption som involverar den privata sektorn, förbättra normerna för redovisning och revision i den privata sektorn och, i den mån det behövs, tillhandahålla effektiva, proportionella och avskräckande civila, administrativa eller straffrättsliga påföljder för bristande efterlevnad av sådana bestämmelser.

1. Each State Party shall take measures, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to prevent corruption involving the private sector, enhance accounting and auditing standards in the private sector and, where appropriate, provide effective, proportionate and dissuasive civil, administrative or criminal penalties for failure to comply with such measures.

2. Åtgärder för att uppnå dessa mål kan bl.a. innefatta följande:

2. Measures to achieve these ends may include, inter alia:

a) Att främja samarbete mellan brottsbekämpande organ och berörda privata enheter.

(a) Promoting cooperation between law enforcement agencies and relevant private entities;

b) Att främja utvecklande av normer och förfaranden som syftar till att säkra de berörda privata enheternas integritet, innefattande uppförandekoder för att på ett rätt, hederligt och riktigt sätt utöva affärsverksamhet och hithörande yrken och att förebygga intressekonflikter och främja tillämpning av god affärssed inom näringslivet och i kontraktsförbindelser mellan näringslivet och staten.

(b) Promoting the development of standards and procedures designed to safeguard the integrity of relevant private entities, including codes of conduct for the correct, honourable and proper performance of the activities of business and all relevant professions and the prevention of conflicts of interest, and for the promotion of the use of good commercial practices among businesses and in the contractual relations of businesses with the State;

c) Att främja öppenhet bland privata enheter, däribland, i den mån det behövs, åtgärder avseende identiteten hos juridiska och fysiska personer som medverkar i etablering och drift av företag.

(c) Promoting transparency among private entities, including, where appropriate, measures regarding the identity of legal and natural persons involved in the establishment and management of corporate entities;

d) Att förebygga missbruk av regelsystemen för privata enheter, innefattande förfaranden avseende bidrag och tillstånd som beviljas av offentliga myndigheter för affärsverksamhet.

(d) Preventing the misuse of procedures regulating private entities, including procedures regarding subsidies and licences granted by public authorities for commercial activities;

e) Att förebygga intressekonflikter genom att införa begränsningar, när så är lämpligt och för en skälig tid, i fråga om tidigare offentliga tjänstemäns yrkesverksamhet eller för att anställa offentliga tjänstemän inom den privata sektorn efter uppsägning eller pensionering, där sådan verksamhet eller anställning står i direkt samband med uppgifter som har utövats eller övervakats av dessa offentliga tjänstemän när de var i tjänst.

f) Att säkerställa att privata företag, med beaktande av deras struktur och storlek, har nöjaktig internrevision till hjälp för att förebygga och uppdaga korruptionsgärningar och att den redovisning och de redovisningshandlingar som krävs för sådana privata företag revideras och bestyrks i vederbörlig ordning.

3. För att förhindra korruption skall varje konventionsstat vidta de åtgärder som kan vara nödvändiga, i enlighet med sin nationella lagstiftning och bestämmelser om bokföring, bokföringsmaterial, årsredovisningens innehåll samt normer för redovisning och revision för att förbjuda följande gärningar i syfte att begå något av de brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention:

- a) Att upprätta icke bokförda konton.
- b) Att utföra transaktioner som inte bokförs eller inte kan tillräckligt identifieras.
- c) Att bokföra fiktiva utgifter.
- d) Att bokföra skulder med felaktigt angivande av skuldernas uppkomst.
- e) Att bruka falska handlingar.
- f) Att uppsåtligt förstöra redovisningshandlingar tidigare än vad som förutsetts i lagstiftningen.

4. En konventionsstat får inte tillåta skatteavdrag för utgifter för bestickning, efter-

(e) Preventing conflicts of interest by imposing restrictions, as appropriate and for a reasonable period of time, on the professional activities of former public officials or on the employment of public officials by the private sector after their resignation or retirement, where such activities or employment relate directly to the functions held or supervised by those public officials during their tenure;

(f) Ensuring that private enterprises, taking into account their structure and size, have sufficient internal auditing controls to assist in preventing and detecting acts of corruption and that the accounts and required financial statements of such private enterprises are subject to appropriate auditing and certification procedures.

3. In order to prevent corruption, each State Party shall take such measures as may be necessary, in accordance with its domestic laws and regulations regarding the maintenance of books and records, financial statement disclosures and accounting and auditing standards, to prohibit the following acts carried out for the purpose of committing any of the offences established in accordance with this Convention:

- (a) The establishment of off-the-books accounts;
- (b) The making of off-the-books or inadequately identified transactions;
- (c) The recording of non-existent expenditure;
- (d) The entry of liabilities with incorrect identification of their objects;
- (e) The use of false documents; and
- (f) The intentional destruction of book-keeping documents earlier than foreseen by the law.

4. Each State Party shall disallow the tax deductibility of expenses that constitute

som det sistnämnda är en av beståndsdelarna i de överträdelser som straffbeläggs i enlighet med artiklarna 15 och 16 i denna konvention och, i förekommande fall, andra utgifter som uppstår vid främjande av korrumpert beteende.

Artikel 13

Samhällets medverkan

1. Varje konventionsstat skall vidta lämpliga åtgärder, inom ramen för sina möjligheter och i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, för att främja aktiv medverkan av enskilda personer och grupper utanför den offentliga sektorn, såsom det civila samhället, enskilda organisationer och samhällsbaserade organisationer, i förebyggande av och kamp mot korruption och för att höja allmänhetens medvetande om förekomsten av, orsakerna till och allvaret i det hot som korruptionen utgör. Denna medverkan bör förstärkas med sådana åtgärder som de följande:

a) Ökad öppenhet i beslutsprocesserna och främjande av allmänhetens medverkan i dem.

b) Säkerställande av att allmänheten har effektiv tillgång till information.

c) Informationsverksamhet riktad till allmänheten som bidrar till att korruption inte tolereras och utbildningsprogram för allmänheten, innefattande läroplaner för skolor och universitet.

d) Beaktande, främjande och skyddande av rätten att söka, ta emot, offentliggöra och sprida information om korruption. Denna rätt får underkastas vissa inskränkningar, men de får endast vara sådana som anges i lag och som är nödvändiga

i) för att trygga respekten för andra personers rättigheter eller anseende,

ii) för att skydda nationell säkerhet, allmän ordning, folkhälsa eller moral.

bribes, the latter being one of the constituent elements of the offences established in accordance with articles 15 and 16 of this Convention and, where appropriate, other expenses incurred in furtherance of corrupt conduct.

Article 13

Participation of society

1. Each State Party shall take appropriate measures, within its means and in accordance with fundamental principles of its domestic law, to promote the active participation of individuals and groups outside the public sector, such as civil society, non-governmental organizations and community-based organizations, in the prevention of and the fight against corruption and to raise public awareness regarding the existence, causes and gravity of and the threat posed by corruption. This participation should be strengthened by such measures as:

(a) Enhancing the transparency of and promoting the contribution of the public to decision-making processes;

(b) Ensuring that the public has effective access to information;

(c) Undertaking public information activities that contribute to non-tolerance of corruption, as well as public education programmes, including school and university curricula;

(d) Respecting, promoting and protecting the freedom to seek, receive, publish and disseminate information concerning corruption. That freedom may be subject to certain restrictions, but these shall only be such as are provided for by law and are necessary:

(i) For respect of the rights or reputations of others;

(ii) For the protection of national security or ordre public or of public health or morals.

2. Varje konventionsstat skall vidta lämpliga åtgärder för att tillse att de korruptionsbekämpande organ som avses i denna konvention är allmänt kända samt tillgodose tillgång till sådana organ, när så behövs, för anmälningar, inklusive anonyma sådana, om händelser som skulle kunna bedömas som brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

Artikel 14

Åtgärder för att förebygga penningtvätt

1. Varje konventionsstat skall göra följande:

a) Inom sin behörighet i syfte att avskräcka från och upptäcka all slags penningtvätt, införa ett vittomfattande regelverk för reglering och övervakning av banker och andra finansiella institutioner, innefattande fysiska och juridiska personer som erbjuder formella eller informella tjänster för överföring av pengar eller värden, och, när så är lämpligt, andra enheter som särskilt kan utnyttjas för penningtvätt. Detta regelverk skall särskilt framhäva kraven på identifiering av kunder och, i förekommande fall, av förmånstagare samt registrering av och rapportering om misstänkta transaktioner.

b) Utan att det påverkar artikel 46 i denna konvention, tillse att administrativa, normativa och brottsbekämpande myndigheter samt andra myndigheter som har till uppgift att bekämpa penningtvätt (däribland domstolsväsendet, när så är lämpligt enligt nationell lagstiftning) skall kunna samarbeta och utbyta information på det nationella och internationella planet enligt de förutsättningar som stipuleras i deras nationella lagstiftning och att de i det syftet skall överväga frågan om inrättande av ett underrättelseorgan som skall tjäna som nationellt centrum för insamling, analys och spridning av information om eventuell penningtvätt.

2. Konventionsstaterna skall överväga vilka åtgärder som kan vidtas för att upptäcka och övervaka rörelser av kontanta medel och överlåtbara värdepapper över sina gränser med förbehåll för garantier för att trygga

2. Each State Party shall take appropriate measures to ensure that the relevant anti-corruption bodies referred to in this Convention are known to the public and shall provide access to such bodies, where appropriate, for the reporting, including anonymously, of any incidents that may be considered to constitute an offence established in accordance with this Convention.

Article 14

Measures to prevent money-laundering

1. Each State Party shall:

(a) Institute a comprehensive domestic regulatory and supervisory regime for banks and non-bank financial institutions, including natural or legal persons that provide formal or informal services for the transmission of money or value and, where appropriate, other bodies particularly susceptible to money-laundering, within its competence, in order to deter and detect all forms of money-laundering, which regime shall emphasize requirements for customer and, where appropriate, beneficial owner identification, record-keeping and the reporting of suspicious transactions;

(b) Without prejudice to article 46 of this Convention, ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating money-laundering (including, where appropriate under domestic law, judicial authorities) have the ability to cooperate and exchange information at the national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law and, to that end, shall consider the establishment of a financial intelligence unit to serve as a national centre for the collection, analysis and dissemination of information regarding potential money-laundering.

2. States Parties shall consider implementing feasible measures to detect and monitor the movement of cash and appropriate negotiable instruments across their borders, subject to safeguards to ensure proper use of in-

en riktig användning av information, dock utan att på något sätt förhindra tillåtna kapitalrörelser. Sådana åtgärder kan innefatta krav på att fysiska personer och juridiska personer rapporterar gränsöverskridande överföringar av betydande summor av kontanta medel och överlåtbara värdepapper.

3. Konventionsstaterna skall överväga lämpliga åtgärder för att av finansiella institutioner, inkluderade sådana som överför pengar, kräva följande:

a) Att i formulär för elektronisk överföring av penningmedel och likartade meddelanden medta preciserade och begripliga uppgifter om upphovsmannen.

b) Att bibehålla dessa uppgifter genom hela betalningskedjan.

c) Att tillämpa skärpt kontroll av överföring av penningmedel som saknar fullständiga uppgifter om ursprunget.

4. När konventionsstaterna upprättar ett nationellt regelverk för reglering och övervakning i enlighet med denna artikel, vilket inte skall inkräkta på någon annan artikel i denna konvention, skall de som riktlinjer utnyttja ifrågakommande initiativ av regionala, interregionala och multilaterala organisationer för bekämpande av penningtvätt.

5. Konventionsstaterna skall sträva efter att utveckla och främja globalt, regionalt, subregionalt och bilateralt samarbete mellan judiciella myndigheter, brottsbekämpande myndigheter och ekonomiska kontrollmyndigheter för att bekämpa penningtvätt.

formation and without impeding in any way the movement of legitimate capital. Such measures may include a requirement that individuals and businesses report the cross-border transfer of substantial quantities of cash and appropriate negotiable instruments.

3. States Parties shall consider implementing appropriate and feasible measures to require financial institutions, including money remitters:

(a) To include on forms for the electronic transfer of funds and related messages accurate and meaningful information on the originator;

(b) To maintain such information throughout the payment chain; and

(c) To apply enhanced scrutiny to transfers of funds that do not contain complete information on the originator.

4. In establishing a domestic regulatory and supervisory regime under the terms of this article, and without prejudice to any other article of this Convention, States Parties are called upon to use as a guideline the relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations against money-laundering.

5. States Parties shall endeavour to develop and promote global, regional, subregional and bilateral cooperation among judicial, law enforcement and financial regulatory authorities in order to combat money-laundering.

KAPITEL III

Kriminalisering och åtgärder för brottsbekämpning

Artikel 15

Mutbrott och bestickning av nationella offentliga tjänstemän

Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga följande gärningar när de begås uppsåtligen:

a) Att utlova, erbjuda eller lämna en offentlig tjänsteman, direkt eller indirekt, en otillbörlig förmån för honom eller henne själv eller annan person eller enhet för att han eller hon skall vidta eller underlåta att vidta en åtgärd i tjänsten.

b) En offentlig tjänstemans begäran om eller mottagande av, direkt eller indirekt, en otillbörlig förmån för honom eller henne själv eller för annan person eller enhet, för att han eller hon skall vidta eller underlåta att vidta en åtgärd i tjänsten.

Artikel 16

Mutbrott och bestickning av utländska offentliga tjänstemän och tjänstemän i offentliga internationella organisationer

1. Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga att uppsåtligen utlova, erbjuda eller lämna en utländsk offentlig tjänsteman eller en tjänsteman i en offentlig internationell organisation, direkt eller indirekt, en otillbörlig förmån för honom eller henne själv eller för en annan person eller enhet, för att tjänstemannen skall vidta eller underlåta att vidta en åtgärd i tjänsten i syfte att få till stånd eller behålla en affärsförbindelse eller en annan otillbörlig förmån med avseende på genomförande av internationella affärer.

2. Varje konventionsstat skall överväga att vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och

CHAPTER III

Criminalization and law enforcement

Article 15

Bribery of national public officials

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The promise, offering or giving, to a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties;

(b) The solicitation or acceptance by a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties.

Article 16

Bribery of foreign public officials and officials of public international organizations

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the promise, offering or giving to a foreign public official or an official of a public international organization, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties, in order to obtain or retain business or other undue advantage in relation to the conduct of international business.

2. Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may

andra åtgärder för att straffbelägga att en utländsk offentlig tjänsteman eller en tjänsteman i en offentlig internationell organisation, direkt eller indirekt, uppsåtligen begär eller mottar en otillbörlig förmån för honom eller henne själv eller för en annan person eller enhet, för att tjänstemannen skall vidta eller underlåta att vidta en åtgärd i tjänsten.

Artikel 17

Offentlig tjänstemans förskingring och annat otillåtet förfogande över egendom

Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga uppsåtlig förskingring och annat otillåtet förfogande över egendom, allmänna eller privata tillgångar eller värdepapper eller andra värdesaker som anförtrots honom eller henne på grund av hans eller hennes ställning, begången av en offentlig tjänsteman till förmån för honom eller henne själv eller för annan person eller enhet.

Artikel 18

Handel med inflytande

Varje konventionsstat skall överväga att vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga följande gärningar när de begås uppsåtligen:

a) Att utlova, erbjuda eller lämna en offentlig tjänsteman eller någon annan person, direkt eller indirekt, en otillbörlig förmån för att denne skall missbruka sitt verkliga eller förmodade inflytande i syfte att från en förvaltning eller en offentlig myndighet i konventionsstaten få till stånd en otillbörlig förmån för den person som har anstiftat gärningen eller för någon annan person.

b) Att en offentlig tjänsteman eller någon annan person, direkt eller indirekt, begär eller mottar en otillbörlig förmån för den offentliga tjänstemannen själv eller för någon annan, för att tjänstemannen respektive den

be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the solicitation or acceptance by a foreign public official or an official of a public international organization, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties.

Article 17

Embezzlement, misappropriation or other diversion of property by a public official

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally, the embezzlement, misappropriation or other diversion by a public official for his or her benefit or for the benefit of another person or entity, of any property, public or private funds or securities or any other thing of value entrusted to the public official by virtue of his or her position.

Article 18

Trading in influence

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The promise, offering or giving to a public official or any other person, directly or indirectly, of an undue advantage in order that the public official or the person abuse his or her real or supposed influence with a view to obtaining from an administration or public authority of the State Party an undue advantage for the original instigator of the act or for any other person;

(b) The solicitation or acceptance by a public official or any other person, directly or indirectly, of an undue advantage for himself or herself or for another person in order that the public official or the person

andra personen skall missbruka sitt verkliga eller förmodade inflytande i syfte att erhålla en otillbörlig förmån från en förvaltning eller en offentlig myndighet i konventionsstaten.

Artikel 19

Missbruk av tjänsteställning

Varje konventionsstat skall överväga att vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga uppsåtligt missbruk av tjänsteställning, dvs. att en offentlig tjänsteman vid utövandet av sina funktioner i strid med lagstiftningen vidtar eller underlåter att vidta en åtgärd i syfte att uppnå en otillbörlig förmån för tjänstemannen själv eller för annan person eller enhet.

Artikel 20

Olagligt berikande

Varje konventionsstat skall i enlighet med sin grundlag och grundprinciperna i sin rättsordning, överväga att vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga uppsåtligt olagligt berikande, dvs. en väsentlig ökning av en offentlig tjänstemans tillgångar som han eller hon inte på ett rimligt sätt kan förklara i förhållande till sina lagliga inkomster.

Artikel 21

Korruption i den privata sektorn

Varje konventionsstat skall överväga att vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga följande gärningar när de begås uppsåtligen och i tjänsteutövningen i ekonomisk, finansiell eller kommersiell verksamhet:

a) Att direkt eller indirekt utlova, erbjuda eller lämna en otillbörlig förmån till någon som, i vilken egenskap som helst, leder eller arbetar för enheter i den privata sektorn, till

abuse his or her real or supposed influence with a view to obtaining from an administration or public authority of the State Party an undue advantage.

Article 19

Abuse of functions

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the abuse of functions or position, that is, the performance of or failure to perform an act, in violation of laws, by a public official in the discharge of his or her functions, for the purpose of obtaining an undue advantage for himself or herself or for another person or entity.

Article 20

Illicit enrichment

Subject to its constitution and the fundamental principles of its legal system, each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, illicit enrichment, that is, a significant increase in the assets of a public official that he or she cannot reasonably explain in relation to his or her lawful income.

Article 21

Bribery in the private sector

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally in the course of economic, financial or commercial activities:

(a) The promise, offering or giving, directly or indirectly, of an undue advantage to any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, for the

förmån för personen själv eller för någon annan person, i syfte att personen i strid med hans eller hennes plikt skall vidta eller underlåta att vidta en åtgärd.

b) Att en person, som i vilken egenskap som helst leder eller arbetar för enheter i den privata sektorn, direkt eller indirekt begär eller tar emot en otillbörlig förmån till förmån för personen själv eller för någon annan person, i syfte att personen i strid med hans eller hennes plikt skall vidta eller underlåta att vidta en åtgärd.

Artikel 22

Förskingring av egendom i den privata sektorn

Varje konventionsstat skall överväga att vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga förskingring av egendom, privata tillgångar eller värdepapper eller andra värdesaker som anförtrots någon i kraft av hans eller hennes ställning som begås uppsåtligen och i tjänsteutövningen i ekonomisk, finansiell eller kommersiell verksamhet av en person som, i vilken egenskap som helst, leder eller arbetar för enheter i den privata sektorn.

Artikel 23

Tvätt av vinning av brott

1. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga följande gärningar när de begås uppsåtligen:

a) i) Att omsätta eller överlåta egendom med vetskap om att den utgör vinning av brott, om det sker för att dölja eller maskera egendomens olagliga ursprung eller för att hjälpa någon som är delaktig i förbrottet att undandra sig de rättsliga följderna av sin gärning.

person himself or herself or for another person, in order that he or she, in breach of his or her duties, act or refrain from acting;

(b) The solicitation or acceptance, directly or indirectly, of an undue advantage by any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, for the person himself or herself or for another person, in order that he or she, in breach of his or her duties, act or refrain from acting.

Article 22

Embezzlement of property in the private sector

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally in the course of economic, financial or commercial activities, embezzlement by a person who directs or works, in any capacity, in a private sector entity of any property, private funds or securities or any other thing of value entrusted to him or her by virtue of his or her position.

Article 23

Laundering of proceeds of crime

1. Each State Party shall adopt, in accordance with fundamental principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is the proceeds of crime, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of helping any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his or her action;

ii) Att dölja eller maskera egendomens rätta art, ursprung, var den finns, förfogandet över den, förflyttning av den eller av äganderätten eller annan rätt till den med vetskap om att egendomen utgör vinning av brott.

b) Med reservation för principerna i den nationella rättsordningen:

i) förvärv, innehav eller användning av egendom med vetskap vid tidpunkten för mottagandet om att egendomen utgjorde vinning av brott,

ii) medverkan, anstiftan eller stämpling till sådana brott, försök, medhjälp eller främjande av brott som straffbeläggs i enlighet med denna artikel.

2. För att genomföra eller tillämpa punkt 1 i denna artikel

a) skall varje konventionsstat sträva efter att tillämpa punkt 1 i denna artikel på största möjliga omfattning av förbrott,

b) skall varje konventionsstat som ett förbrott inkludera minst ett flertal av de brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention,

c) för de syften som avses i b ovan skall förbrott innefatta brott som förövats både inom och utom ifrågavarande konventionsstats jurisdiktion. Brott som förövats utanför en stats jurisdiktion skall utgöra ett förbrott endast när den aktuella gärningen är ett brott enligt lagstiftningen i den stat där den förövades och skulle utgöra ett brott i den konventionsstat som genomför eller tillämpar denna artikel, om brottet hade förövats där.

d) Varje konventionsstat skall förse Förenta nationernas generalsekreterare med de lagar som förverkligar denna artikel och änd-

(ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement or ownership of or rights with respect to property, knowing that such property is the proceeds of crime;

(b) Subject to the basic concepts of its legal system:

(i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property is the proceeds of crime;

(ii) Participation in, association with or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2. For purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:

(a) Each State Party shall seek to apply paragraph 1 of this article to the widest range of predicate offences;

(b) Each State Party shall include as predicate offences at a minimum a comprehensive range of criminal offences established in accordance with this Convention;

(c) For the purposes of subparagraph (b) above, predicate offences shall include offences committed both within and outside the jurisdiction of the State Party in question. However, offences committed outside the jurisdiction of a State Party shall constitute predicate offences only when the relevant conduct is a criminal offence under the domestic law of the State where it is committed and would be a criminal offence under the domestic law of the State Party implementing or applying this article had it been committed there;

(d) Each State Party shall furnish copies of its laws that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws or a

ringar i dem eller en beskrivning av dem.

e) Om så krävs enligt principerna i en konventionsstats nationella lagstiftning, får det föreskrivas att brott som avses i punkt 1 i denna artikel inte skall gälla för dem som har begått förbrottet.

Artikel 24

Häleri

Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 23 i denna konvention, skall varje konventionsstat överväga att vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder för att straffbelägga att någon, efter det att ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention har förövats utan att han eller hon har deltagit i brottet uppsåtligen döljer eller fortsätter att förvara egendom med vetskap om att den härrör från något av de brott som straffbeläggs enligt denna konvention.

Artikel 25

Hindrande av rättvisan

Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga följande gärningar när de begås uppsåtligen:

a) Att använda fysiskt våld, hot eller traktasserier eller att utlova, erbjuda eller lämna en otillbörlig förmån för att framkalla falskt vittnesmål eller för att påverka vittnesmål eller företeende av bevis i rättegång angående brott som är straffbelagda i enlighet med denna konvention.

b) Att använda fysiskt våld, hot eller traktasserier för att påverka en domare eller en tjänsteman i en brottsbekämpande myndighet i dennes tjänsteutövning i fråga om brott som är straffbelagda i enlighet med denna

description thereof to the Secretary-General of the United Nations;

(e) If required by fundamental principles of the domestic law of a State Party, it may be provided that the offences set forth in paragraph 1 of this article do not apply to the persons who committed the predicate offence.

Article 24

Concealment

Without prejudice to the provisions of article 23 of this Convention, each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally after the commission of any of the offences established in accordance with this Convention without having participated in such offences, the concealment or continued retention of property when the person involved knows that such property is the result of any of the offences established in accordance with this Convention.

Article 25

Obstruction of justice

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The use of physical force, threats or intimidation or the promise, offering or giving of an undue advantage to induce false testimony or to interfere in the giving of testimony or the production of evidence in a proceeding in relation to the commission of offences established in accordance with this Convention;

(b) The use of physical force, threats or intimidation to interfere with the exercise of official duties by a justice or law enforcement official in relation to the commission of offences established in accordance with

konvention. Ingenting i detta stycke skall påverka konventionsstaternas rätt att ha lagstiftning som skyddar andra kategorier av offentliga tjänstemän.

Artikel 26

Juridiska personers ansvarighet

1. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundsatserna i sin rättsordning, vidta nödvändiga åtgärder för att juridiska personer skall kunna ställas till ansvar för medverkan i gärningar som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

2. Beroende på konventionsstatens rättsordning kan juridiska personers ansvar vara straffrättsligt, civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt.

3. Ansvarigheten skall inte inverka på det straffrättsliga ansvaret för de fysiska personer som har gjort sig skyldiga till brotten.

4. Varje konventionsstat skall särskilt tillse att juridiska personer som ställs till ansvar i enlighet med denna artikel ådöms effektiva, proportionerliga och avskräckande straffrättsliga eller icke-straffrättsliga påföljder, innefattande ekonomiska påföljder.

Artikel 27

Medverkan och försök

1. Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att, i enlighet med sin nationella lagstiftning, straffbelägga medverkan i vilken egenskap som helst som medbrottsling, medhjälpare eller anstiftare av ett brott som är straffbelagt i enlighet med denna konvention.

2. Varje konventionsstat får vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att, i enlighet med sin nationella lagstiftning, straffbelägga försök att begå ett brott som straffbeläggs enligt denna konvention.

this Convention. Nothing in this subparagraph shall prejudice the right of States Parties to have legislation that protects other categories of public official.

Article 26

Liability of legal persons

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for participation in the offences established in accordance with this Convention.

2. Subject to the legal principles of the State Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

3. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offences.

4. Each State Party shall, in particular, ensure that legal persons held liable in accordance with this article are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 27

Participation and attempt

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, in accordance with its domestic law, participation in any capacity such as an accomplice, assistant or instigator in an offence established in accordance with this Convention.

2. Each State Party may adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, in accordance with its domestic law, any attempt to commit an offence established in accordance with this Convention.

3. Varje konventionsstat får vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att, i enlighet med sin nationella lagstiftning, straffbelägga förberedelse till ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

Artikel 28

Vetskap, uppsåt och syfte

Vetskap, uppsåt och syfte som fordras som rekvisit för brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention får fastställas med hjälp av objektiva omständigheter.

Artikel 29

Preskriptionsregler

Varje konventionsstat skall, när så är lämpligt, i sin nationella lagstiftning föreskriva en lång preskriptionstid inom vilken rättsligt förfarande skall ha inletts för brott som straffbeläggs enligt denna konvention och föreskriva en ännu längre preskriptionstid eller möjlighet att bryta preskriptionen när den misstänkta personen har undandragit sig lagföring.

Artikel 30

Lagföring, rättegång och påföljder

1. Varje konventionsstat skall för brott som straffbeläggs enligt denna konvention ha påföljder som tar hänsyn till brottets svårhet.

2. Varje konventionsstat skall, i enlighet med sin rättsordning och sina konstitutionella principer, vidta nödvändiga åtgärder för att upprätta eller bibehålla, en lämplig avvägning mellan immunitet och privilegier som dess offentliga tjänstemän åtnjuter för sin tjänsteutövning och möjligheten, när så är nödvändigt, att effektivt utreda, lagföra

3. Each State Party may adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, in accordance with its domestic law, the preparation for an offence established in accordance with this Convention.

Article 28

Knowledge, intent and purpose as elements of an offence

Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence established in accordance with this Convention may be inferred from objective factual circumstances.

Article 29

Statute of limitations

Each State Party shall, where appropriate, establish under its domestic law a long statute of limitations period in which to commence proceedings for any offence established in accordance with this Convention and establish a longer statute of limitations period or provide for the suspension of the statute of limitations where the alleged offender has evaded the administration of justice.

Article 30

Prosecution, adjudication and sanctions

1. Each State Party shall make the commission of an offence established in accordance with this Convention liable to sanctions that take into account the gravity of that offence.

2. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish or maintain, in accordance with its legal system and constitutional principles, an appropriate balance between any immunities or jurisdictional privileges accorded to its public officials for the performance of their functions and the possibility, when neces-

och avdöma brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

3. Varje konventionsstat skall sträva efter att säkerställa att sådan diskretionär prövningsrätt som är föreskriven i dess nationella lagstiftning för lagföring av personer för brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention tillämpas på ett sådant sätt att bekämpningen av dessa brott blir så effektiv som möjligt och att vederbörlig hänsyn tas till behovet att avskräcka från förövandet av sådana brott.

4. I fråga om brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, skall varje konventionsstat vidta lämpliga åtgärder, i överensstämmelse med sin nationella lagstiftning och med vederbörlig hänsyn till rätten till försvar, för att söka säkerställa att de villkor som gäller med avseende på beslut om tillfällig frigivning i avvaktan på rättegång eller överklagande beaktar nödvändigheten att säkerställa att den åtalade är närvarande vid efterföljande brottmålsrättegångar.

5. Varje konventionsstat skall beakta den allvarliga karaktären hos de aktuella brotten när den bedömer frågan om eventuell tidig eller villkorlig frigivning av personer som dömts för sådana brott.

6. Varje konventionsstat skall, i den utsträckning det är förenligt med grundprinciperna i dess rättsordning, överväga att införa förfaranden genom vilka en offentlig tjänsteman som är anklagad för ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention får, när så är lämpligt, avskedas, suspenderas eller omplaceras av behörig myndighet, med beaktande av oskuldspresumtionen.

7. När så är motiverat av brottets svårhet, skall varje konventionsstat, i den utsträckning det är förenligt med grundprinciperna i dess rättsordning, överväga att införa förfaranden för att genom domstolsbeslut eller på annat lämpligt sätt för en tid som bestäms i

sary, of effectively investigating, prosecuting and adjudicating offences established in accordance with this Convention.

3. Each State Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for offences established in accordance with this Convention are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of those offences and with due regard to the need to deter the commission of such offences.

4. In the case of offences established in accordance with this Convention, each State Party shall take appropriate measures, in accordance with its domestic law and with due regard to the rights of the defence, to seek to ensure that conditions imposed in connection with decisions on release pending trial or appeal take into consideration the need to ensure the presence of the defendant at subsequent criminal proceedings.

5. Each State Party shall take into account the gravity of the offences concerned when considering the eventuality of early release or parole of persons convicted of such offences.

6. Each State Party, to the extent consistent with the fundamental principles of its legal system, shall consider establishing procedures through which a public official accused of an offence established in accordance with this Convention may, where appropriate, be removed, suspended or re-assigned by the appropriate authority, bearing in mind respect for the principle of the presumption of innocence.

7. Where warranted by the gravity of the offence, each State Party, to the extent consistent with the fundamental principles of its legal system, shall consider establishing procedures for the disqualification, by court order or any other appropriate means, for a

den nationella lagstiftningen förklara att personer som har fällts för brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention inte är berättigade att

- a) inneha offentlig tjänst, och
- b) inneha en tjänst i ett företag som helt eller delvis ägs av staten.

8. Punkt 1 i denna artikel skall inte inverka på de behöriga myndigheternas disciplinära åtgärder mot offentliga tjänstemän.

9. Ingenting i denna konvention skall inverka på principen att rubriceringen av de brott som straffbeläggs i enlighet med konventionen och lagligt försvar eller andra rättsprinciper som bestämmer lagligheten i gärningar är förbehållen den nationella lagstiftningen i en konventionsstat och att brotten skall lagföras och bestraffas i enlighet med denna.

10. Konventionsstaterna skall sträva efter att främja att personer som har fällts för brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention återanpassas i samhället.

Artikel 31

Frysning, beslag och förverkande

1. Varje konventionsstat skall, i största möjliga utsträckning inom ramen för sin nationella lagstiftning, vidta nödvändiga åtgärder för att kunna förklara förverkad

- a) vinning som härrör från brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention eller egendom vars värde motsvarar värdet av sådan vinning, och

- b) egendom, utrustning och andra hjälpmedel som använts vid eller är avsedda att användas vid brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

2. Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra att föremål som avses i punkt 1 i denna artikel iden-

period of time determined by its domestic law, of persons convicted of offences established in accordance with this Convention from:

- (a) Holding public office; and
- (b) Holding office in an enterprise owned in whole or in part by the State.

8. Paragraph 1 of this article shall be without prejudice to the exercise of disciplinary powers by the competent authorities against civil servants.

9. Nothing contained in this Convention shall affect the principle that the description of the offences established in accordance with this Convention and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a State Party and that such offences shall be prosecuted and punished in accordance with that law.

10. States Parties shall endeavour to promote the reintegration into society of persons convicted of offences established in accordance with this Convention.

Article 31

Freezing, seizure and confiscation

1. Each State Party shall take, to the greatest extent possible within its domestic legal system, such measures as may be necessary to enable confiscation of:

- (a) Proceeds of crime derived from offences established in accordance with this Convention or property the value of which corresponds to that of such proceeds;

- (b) Property, equipment or other instrumentalities used in or destined for use in offences established in accordance with this Convention.

2. Each State Party shall take such measures as may be necessary to enable the identification, tracing, freezing or seizure of any

tifieras, spåras, fryses eller tas i beslag för eventuellt förverkande.

3. Varje konventionsstat skall, i enlighet med sin nationella lagstiftning, vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att reglera behöriga myndigheters hantering av sådan egendom som frysts, tagits i beslag eller förverkats och som täcks av punkterna 1 och 2 i denna artikel.

4. Om vinning av brott helt eller delvis har omvandlats eller omsatts till annan egendom, skall denna egendom göras till föremål för de åtgärder som avses i denna artikel i stället för vinningen.

5. Om vinning av brott har blandats med egendom som förvärvats från lagliga källor, skall egendomen, utan att det inverkar på vad som kan gälla i fråga om frysning eller beslag, kunna förklaras förverkad till högst det beräknade värdet av den vinning som sammanblandats.

6. Intäkt eller annat utbyte som härrör från vinning av brott, från egendom till vilken vinning av brott har omvandlats eller omsatts eller från egendom som har sammanblandats med vinning av brott skall också kunna bli föremål för de åtgärder som avses i denna artikel på samma sätt och i samma omfattning som vinning av brott.

7. För de syften som avses i denna artikel och i artikel 55 i denna konvention skall varje konventionsstat bemyndiga sina domstolar och andra behöriga myndigheter att förordna att bank- och affärshandlingar samt andra handlingar rörande ekonomiska förhållanden görs tillgängliga eller tas i beslag. En konventionsstat får inte vägra att vidta åtgärder enligt bestämmelserna i denna punkt med hänvisning till banksekretess.

8. Konventionsstaterna kan överväga att kräva att en brottsling styrker att egendom som misstänks vara vinning av brott eller annan egendom som kan förklaras förverkad är förvärvad på lagligt sätt, i den utsträckning ett sådant krav är förenligt med princi-

item referred to in paragraph 1 of this article for the purpose of eventual confiscation.

3. Each State Party shall adopt, in accordance with its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to regulate the administration by the competent authorities of frozen, seized or confiscated property covered in paragraphs 1 and 2 of this article.

4. If such proceeds of crime have been transformed or converted, in part or in full, into other property, such property shall be liable to the measures referred to in this article instead of the proceeds.

5. If such proceeds of crime have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to freezing or seizure, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds.

6. Income or other benefits derived from such proceeds of crime, from property into which such proceeds of crime have been transformed or converted or from property with which such proceeds of crime have been intermingled shall also be liable to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as proceeds of crime.

7. For the purpose of this article and article 55 of this Convention, each State Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or seized. A State Party shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.

8. States Parties may consider the possibility of requiring that an offender demonstrate the lawful origin of such alleged proceeds of crime or other property liable to confiscation, to the extent that such a requirement is consistent with the fundamental principles

perna i den nationella lagstiftningen och med arten av de rättsliga och andra förfaranden som kan gälla.

9. Bestämmelserna i denna artikel skall inte tolkas så att de inkräktar på de rättigheter som tillkommer godtroende tredje man.

10. Ingenting i denna artikel skall inverka på principen att åsyftade åtgärder skall definieras och genomföras i enlighet med och på de villkor som föreskrivs i en konventionsstats nationella lagstiftning.

Artikel 32

Skydd av vittnen, sakkunniga och brottsoffer

1. Varje konventionsstat skall, i enlighet med sin nationella rättsordning och inom gränserna för sina möjligheter, vidta lämpliga åtgärder för att tillhandahålla effektivt skydd mot möjliga repressalier eller möjligt hot mot vittnen och sakkunniga som avger vittnesmål om brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention och, vid behov, mot deras släktingar och andra närstående.

2. De åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel kan, utan att inkräkta på de tilltalades rättigheter, däribland rätten till en rättvis rättegång, innefatta följande:

a) Att upprätta förfaranden för fysiskt skydd av sådana personer såsom att, i den utsträckning som behövs och som är möjlig, flytta dem till annan ort och att, där så är lämpligt, tillåta att uppgifter som rör sådana personers identitet och vistelseort inte röjs eller röjs endast i begränsad omfattning.

b) Att tillse att det finns bevisregler som medger att vittnesmål lämnas på ett sätt som tillgodoser vittnenas och de sakkunnigas säkerhet såsom att tillåta att vittnesmål lämnas med användning av kommunikationsteknologi såsom videoöverföring eller andra ändamålsenliga medel.

of their domestic law and with the nature of judicial and other proceedings.

9. The provisions of this article shall not be so construed as to prejudice the rights of bona fide third parties.

10. Nothing contained in this article shall affect the principle that the measures to which it refers shall be defined and implemented in accordance with and subject to the provisions of the domestic law of a State Party.

Article 32

Protection of witnesses, experts and victims

1. Each State Party shall take appropriate measures in accordance with its domestic legal system and within its means to provide effective protection from potential retaliation or intimidation for witnesses and experts who give testimony concerning offences established in accordance with this Convention and, as appropriate, for their relatives and other persons close to them.

2. The measures envisaged in paragraph 1 of this article may include, inter alia, without prejudice to the rights of the defendant, including the right to due process:

(a) Establishing procedures for the physical protection of such persons, such as, to the extent necessary and feasible, relocating them and permitting, where appropriate, non-disclosure or limitations on the disclosure of information concerning the identity and whereabouts of such persons;

(b) Providing evidentiary rules to permit witnesses and experts to give testimony in a manner that ensures the safety of such persons, such as permitting testimony to be given through the use of communications technology such as video or other adequate means.

3. Konventionsstaterna skall överväga att sluta avtal eller överenskommelser med andra stater om flyttning av personer som avses i punkt 1 i denna artikel.

4. Bestämmelserna i denna artikel skall också gälla brottsoffer när de är vittnen.

5. Varje konventionsstat skall, i enlighet med sin nationella lagstiftning, skapa förutsättningar för att brottsoffrens synpunkter och farhågor framläggs och beaktas i lämpliga faser av rättegången mot de tilltalade på ett sätt som inte inkräktar på deras rätt till försvar.

Artikel 33

Skydd för anmälare

Varje konventionsstat skall överväga att i sin nationella rättsordning införliva lämpliga åtgärder för att tillhandahålla skydd mot orättvis behandling av en person som i god tro och på rimliga grunder till behöriga myndigheter anmäler omständigheter rörande gärningar som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

Artikel 34

Följder av korruption

Med vederbörlig hänsyn till rättigheter som tredje man förvärvat i god tro skall varje konventionsstat vidta åtgärder i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning för att ge sig i kast med följderna av korruption. I detta sammanhang bör konventionsstaterna betrakta korruption som en omständighet av betydelse i en rättegång för att ogiltigförklara eller upphäva ett kontrakt, återkalla en koncession eller motsvarande tillstånd eller använda annat botemedel.

Artikel 35

Skadeersättning

Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med grundprinciper-

3. States Parties shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the relocation of persons referred to in paragraph 1 of this article.

4. The provisions of this article shall also apply to victims insofar as they are witnesses.

5. Each State Party shall, subject to its domestic law, enable the views and concerns of victims to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders in a manner not prejudicial to the rights of the defence.

Article 33

Protection of reporting persons

Each State Party shall consider incorporating into its domestic legal system appropriate measures to provide protection against any unjustified treatment for any person who reports in good faith and on reasonable grounds to the competent authorities any facts concerning offences established in accordance with this Convention.

Article 34

Consequences of acts of corruption

With due regard to the rights of third parties acquired in good faith, each State Party shall take measures, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to address consequences of corruption. In this context, States Parties may consider corruption a relevant factor in legal proceedings to annul or rescind a contract, withdraw a concession or other similar instrument or take any other remedial action.

Article 35

Compensation for damage

Each State Party shall take such measures as may be necessary, in accordance with

na i sin nationella lagstiftning för att tillse att enheter eller personer som har vållats skada till följd av en korruptionshandling har rätt att inleda lagliga åtgärder mot dem som bär ansvaret för skadan för att få ersättning.

Artikel 36

Specialiserade myndigheter

Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella lagstiftning, tillse att det finns organ eller personer som är specialiserade på brottsbekämpning avseende korruption. Dessa organ eller personer skall åtnjuta den självständighet som fordras i enlighet med grundprinciperna i konventionsstatens rättsordning för att kunna utöva sina funktioner effektivt och fritt från obehörig påtryckning. Dessa personer eller personalen i dessa organ bör ha tillräcklig utbildning och tillräckliga ekonomiska resurser för att lösa sina uppgifter.

Artikel 37

Samarbete med brottsbekämpande myndigheter

1. Varje konventionsstat skall vidta lämpliga åtgärder för att uppmuntra personer, som deltar i eller har deltagit i ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, att lämna de behöriga myndigheterna upplysningar av nytta för utredning och bevisning och att lämna dem den faktiska och särskilda hjälp som kan bidra till att beröva förövarna deras vinning av brott och till att återfå sådan vinning.

2. Varje konventionsstat skall överväga att tillgodose möjligheten att, i lämpliga fall, mildra straffet för en anklagad person som lämnar betydande medverkan i utredningen eller lagföringen av brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

principles of its domestic law, to ensure that entities or persons who have suffered damage as a result of an act of corruption have the right to initiate legal proceedings against those responsible for that damage in order to obtain compensation.

Article 36

Specialized authorities

Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, ensure the existence of a body or bodies or persons specialized in combating corruption through law enforcement. Such body or bodies or persons shall be granted the necessary independence, in accordance with the fundamental principles of the legal system of the State Party, to be able to carry out their functions effectively and without any undue influence. Such persons or staff of such body or bodies should have the appropriate training and resources to carry out their tasks.

Article 37

Cooperation with law enforcement authorities

1. Each State Party shall take appropriate measures to encourage persons who participate or who have participated in the commission of an offence established in accordance with this Convention to supply information useful to competent authorities for investigative and evidentiary purposes and to provide factual, specific help to competent authorities that may contribute to depriving offenders of the proceeds of crime and to recovering such proceeds.

2. Each State Party shall consider providing for the possibility, in appropriate cases, of mitigating punishment of an accused person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence established in accordance with this Convention.

3. Varje konventionsstat skall överväga att tillgodose möjligheten att, i enlighet med grundsatserna i sin nationella lagstiftning, bevilja personer som lämnar betydande medverkan i utredningen eller lagföringen av brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention immunitet mot lagföring.

4. Skydd av sådana personer skall ombe-
sörjas på motsvarande sätt som enligt artikel 32 i denna konvention.

5. När en person som avses i punkt 1 i denna artikel, som befinner sig i en konventionsstat, kan ge de behöriga myndigheterna i en annan konventionsstat betydande hjälp, kan de berörda konventionsstaterna överväga att sluta avtal eller överenskommelser, i enlighet med nationell lagstiftning, om att den andra konventionsstaten eventuellt skall tillhandahålla sådan behandling som avses i punkterna 2 och 3 i denna artikel.

Artikel 38

Samarbete mellan nationella myndigheter

Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att, i enlighet med sin nationella lagstiftning, främja samarbete mellan å ena sidan sina myndigheter och offentliga tjänstemän och, å andra sidan, de myndigheter som är ansvariga för utredning och lagföring av brott. Samarbetet kan innefatta

a) att på eget initiativ underrätta sistnämnda myndigheter när det finns rimlig anledning att anta att ett brott som straffbeläggs i enlighet med artikel 15, 21 eller 23 i denna konvention har begåtts, eller

b) att på begäran lämna dessa myndigheter alla nödvändiga uppgifter.

3. Each State Party shall consider providing for the possibility, in accordance with fundamental principles of its domestic law, of granting immunity from prosecution to a person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence established in accordance with this Convention.

4. Protection of such persons shall be, *mutatis mutandis*, as provided for in article 32 of this Convention.

5. Where a person referred to in paragraph 1 of this article located in one State Party can provide substantial cooperation to the competent authorities of another State Party, the States Parties concerned may consider entering into agreements or arrangements, in accordance with their domestic law, concerning the potential provision by the other State Party of the treatment set forth in paragraphs 2 and 3 of this article.

Article 38

Cooperation between national authorities

Each State Party shall take such measures as may be necessary to encourage, in accordance with its domestic law, cooperation between, on the one hand, its public authorities, as well as its public officials, and, on the other hand, its authorities responsible for investigating and prosecuting criminal offences. Such cooperation may include:

(a) Informing the latter authorities, on their own initiative, where there are reasonable grounds to believe that any of the offences established in accordance with articles 15, 21 and 23 of this Convention has been committed; or

(b) Providing, upon request, to the latter authorities all necessary information.

Artikel 39

*Samarbete mellan nationella myndigheter
och den privata sektorn*

1. Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att, i enlighet med sin nationella lagstiftning, främja samarbete mellan nationella brottsbekämpande myndigheter och enheter i den privata sektorn, särskilt finansiella institutioner, i fråga om angelägenheter som rör brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

2. Varje konventionsstat skall överväga att uppmuntra sina medborgare och andra personer som är fast bosatta inom dess territorium att till de brottsbekämpande myndigheterna anmäla brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

Artikel 40

Banksekretess

Varje konventionsstat skall tillse att det, vid nationella utredningar av brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, finns lämpliga mekanismer inom rättsystemet för att övervinna hinder som kan resas vid tillämpningen av lagar om banksekretess.

Artikel 41

Brottsregister

Varje konventionsstat får vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att, på de villkor och för de syften som den bedömer lämpligt, beakta eventuella tidigare fällande domar i en annan konventionsstat mot en misstänkt i syfte att utnyttja uppgifterna i brottmålsförfaranden avseende brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

Article 39

*Cooperation between national authorities
and the private sector*

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to encourage, in accordance with its domestic law, cooperation between national investigating and prosecuting authorities and entities of the private sector, in particular financial institutions, relating to matters involving the commission of offences established in accordance with this Convention.

2. Each State Party shall consider encouraging its nationals and other persons with a habitual residence in its territory to report to the national investigating and prosecuting authorities the commission of an offence established in accordance with this Convention.

Article 40

Bank secrecy

Each State Party shall ensure that, in the case of domestic criminal investigations of offences established in accordance with this Convention, there are appropriate mechanisms available within its domestic legal system to overcome obstacles that may arise out of the application of bank secrecy laws.

Article 41

Criminal record

Each State Party may adopt such legislative or other measures as may be necessary to take into consideration, under such terms as and for the purpose that it deems appropriate, any previous conviction in another State of an alleged offender for the purpose of using such information in criminal proceedings relating to an offence established in accordance with this Convention.

Artikel 42

Jurisdiktion

1. Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva domsrätt över brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention

a) när brottet har förövats inom dess territorium, eller

b) när brottet har förövats ombord på ett fartyg som för dess flagg eller ombord på ett luftfartyg som var registrerat enligt dess lagar när brottet förövades.

2. Med förbehåll för artikel 4 i denna konvention kan en konventionsstat också vidta nödvändiga åtgärder för att utöva domsrätt över ett sådant brott

a) när brottet har förövats mot en medborgare i den konventionsstaten,

b) när brottet har förövats av en medborgare i konventionsstaten eller av en statslös person med hemvist inom konventionsstatens territorium,

c) när brottet är ett brott som straffbeläggs i enlighet med artikel 23.1 b ii i denna konvention och har förövats utanför denna konventionsstats territorium i avsikt att där begå ett brott som straffbeläggs enligt artikel 23.1 a i eller ii, eller 23.1 b i i denna konvention, eller

d) när brottet är riktat mot konventionsstaten i fråga.

3. För de syften som avses i artikel 44 i denna konvention skall varje konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva domsrätt över brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, när den misstänkta personen befinner sig inom dess territorium och staten inte utlämnar personen av det enda skälet att han eller hon är medborgare i staten i fråga.

Article 42

Jurisdiction

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention when:

(a) The offence is committed in the territory of that State Party; or

(b) The offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that State Party or an aircraft that is registered under the laws of that State Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to article 4 of this Convention, a State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

(a) The offence is committed against a national of that State Party; or

(b) The offence is committed by a national of that State Party or a stateless person who has his or her habitual residence in its territory; or

(c) The offence is one of those established in accordance with article 23, paragraph 1 (b) (ii), of this Convention and is committed outside its territory with a view to the commission of an offence established in accordance with article 23, paragraph 1 (a) (i) or (ii) or (b) (i), of this Convention within its territory; or

(d) The offence is committed against the State Party.

3. For the purposes of article 44 of this Convention, each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Varje konventionsstat kan också vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva domsrätt över brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, när den misstänkta personen befinner sig inom dess territorium och staten inte utlämnar honom eller henne.

5. Om en konventionsstat som utövar sin domsrätt med stöd av punkt 1 eller 2 i denna artikel har blivit varskodd eller på annat sätt har fått kännedom om att någon annan konventionsstat genomför utredning eller lagföring eller vidtar rättsliga åtgärder rörande samma gärning, skall de behöriga myndigheterna i dessa stater samråda om så är lämpligt för att samordna sina åtgärder.

6. Utan att göra avkall på allmänna folkrättsliga grundsatser utesluter denna konvention inte utövandet av straffrättslig domsrätt som en part har infört i enlighet med sin nationella lagstiftning.

KAPITEL IV

Internationellt samarbete

Artikel 43

Internationellt samarbete

1. Konventionsstaterna skall samarbeta i straffrättsliga frågor enligt artiklarna 44 – 50 i denna konvention. När så är lämpligt och förenligt med deras nationella rättssystem, skall konventionsstaterna överväga att hjälpa varandra i utredningar och rättegångar i civila och förvaltningsrättsliga frågor som rör korruption.

2. När dubbel straffbarhet ställs som villkor i frågor som rör internationellt samarbete, skall det villkoret anses vara uppfyllt oavsett om lagarna i den anmodade konventionsstaten placerar brottet inom samma kategori av brott eller rubricerar brottet med samma termer som den begärande konventionsstaten, om det handlande som ligger bakom det brott för vilket hjälp begärs utgör ett brott enligt båda konventionsstaternas lagar.

4. Each State Party may also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her.

5. If a State Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 of this article has been notified, or has otherwise learned, that any other States Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those States Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Convention shall not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its domestic law.

CHAPTER IV

International cooperation

Article 43

International cooperation

1. States Parties shall cooperate in criminal matters in accordance with articles 44 to 50 of this Convention. Where appropriate and consistent with their domestic legal system, States Parties shall consider assisting each other in investigations of and proceedings in civil and administrative matters relating to corruption.

2. In matters of international cooperation, whenever dual criminality is considered a requirement, it shall be deemed fulfilled irrespective of whether the laws of the requested State Party place the offence within the same category of offence or denominate the offence by the same terminology as the requesting State Party, if the conduct underlying the offence for which assistance is sought is a criminal offence under the laws of both States Parties.

Artikel 44

Utlämning

1. Denna artikel skall tillämpas på brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, när den som begärs utlämnad befinner sig inom den anmodade konventionsstatens territorium, under förutsättning att det brott för vilket utlämning begärs är straffbelagt enligt både den begärande och den anmodade konventionsstatens nationella lagstiftning.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel, får en konventionsstat vars lagstiftning tillåter det bevilja utlämning av en person för brott som omfattas av denna konvention även om brottet inte är straffbart enligt konventionsstatens nationella lagstiftning.

3. Om det i en begäran om utlämning ingår flera olika brott, av vilka åtminstone ett är utlämningsbart enligt denna artikel och några inte är utlämningsbara på grund av brottens straffskala, men som hänför sig till brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, får den anmodade konventionsstaten tillämpa denna artikel också på dessa brott.

4. Varje brott på vilket denna artikel är tillämplig skall betraktas som utlämningsbart brott i varje utlämningsavtal som redan gäller mellan konventionsstater. Konventionsstaterna förbinder sig att ta med dessa brott som utlämningsbara brott i varje utlämningsavtal som kan komma att slutas mellan dem. En konventionsstat vars lagstiftning tillåter det skall, om den använder denna konvention som grund för utlämning, inte betrakta något brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention som ett politiskt brott.

5. Om en konventionsstat, som för utlämning ställer som villkor att det skall finnas ett utlämningsavtal, mottar en begäran om utlämning från en annan konventionsstat med vilken den inte har slutit ett sådant avtal, får den betrakta denna konvention som

Article 44

Extradition

1. This article shall apply to the offences established in accordance with this Convention where the person who is the subject of the request for extradition is present in the territory of the requested State Party, provided that the offence for which extradition is sought is punishable under the domestic law of both the requesting State Party and the requested State Party.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, a State Party whose law so permits may grant the extradition of a person for any of the offences covered by this Convention that are not punishable under its own domestic law.

3. If the request for extradition includes several separate offences, at least one of which is extraditable under this article and some of which are not extraditable by reason of their period of imprisonment but are related to offences established in accordance with this Convention, the requested State Party may apply this article also in respect of those offences.

4. Each of the offences to which this article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them. A State Party whose law so permits, in case it uses this Convention as the basis for extradition, shall not consider any of the offences established in accordance with this Convention to be a political offence.

5. If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention the legal basis for extradition in respect of any

rättslig grund för utlämning i fråga om varje brott på vilket denna artikel är tillämplig.

6. En konventionsstat, som för utlämning ställer som villkor att utlämningsavtal finns, skall,

a) vid deponeringen av instrument avseende ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning till denna konvention, meddela Förenta nationernas generalsekreterare om den avser betrakta denna konvention som rättslig grund för samarbete i fråga om utlämning med andra konventionsstater, och,

b) om den inte godtar denna konvention som rättslig grund för samarbete i fråga om utlämning, där så är lämpligt, sträva efter att sluta utlämningsavtal med andra konventionsstater för att genomföra denna artikel.

7. Konventionsstater, som för utlämning inte ställer som villkor att det skall finnas ett utlämningsavtal, skall betrakta sådana brott som avses i denna artikel som utlämningsbara brott mellan dem.

8. För utlämning skall gälla de villkor som föreskrivs i den anmodade konventionsstatens lagstiftning eller tillämpliga utlämningsavtal, däri bl.a. inbegripet villkor avseende krav på lägsta straff för utlämning och de grunder som får åberopas av den anmodade konventionsstaten för att vägra utlämning.

9. Konventionsstaterna skall, med hänsynstagande till sin nationella lagstiftning, sträva efter att underlätta utlämningsförfaranden och förenkla de bevisrättsliga krav som gäller för brott på vilka denna artikel är tillämplig.

10. Under hänsynstagande till bestämmelserna i sin nationella lagstiftning och i utlämningsavtal som den har ingått, kan den anmodade konventionsstaten, om den finner att omständigheterna så kräver och om ärendet är brådskande, på framställning från den begärande konventionsstaten, ta en per-

offence to which this article applies.

6. A State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty shall:

(a) At the time of deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, inform the Secretary-General of the United Nations whether it will take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition with other States Parties to this Convention; and

(b) If it does not take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition, seek, where appropriate, to conclude treaties on extradition with other States Parties to this Convention in order to implement this article.

7. States Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize offences to which this article applies as extraditable offences between themselves.

8. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, inter alia, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition.

9. States Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any offence to which this article applies.

10. Subject to the provisions of its domestic law and its extradition treaties, the requested State Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting State Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its terri-

son som har begärts utlämnad och som uppehåller sig inom dess territorium i förvar eller vidta andra lämpliga åtgärder för att säkerställa personens närvaro vid utlämningsförfarandet.

11. Om en konventionsstat inom vars territorium en misstänkt påträffas inte utlämnar vederbörande för ett brott som täcks av denna artikel endast av det skälet att han eller hon är medborgare i denna stat, skall den, efter framställning av den begärande konventionsstaten, vara skyldig att utan oskäligt dröjsmål hänskjuta saken till sina behöriga myndigheter för lagföring. Dessa myndigheter skall fatta beslut och vidta åtgärder på samma sätt som vid andra grova brott i enlighet med konventionsstatens nationella lagstiftning. De berörda konventionsstaterna skall samarbeta, särskilt i fråga om processuella och bevisrättsliga aspekter, för att säkerställa lagföringens effektivitet.

12. När en konventionsstat enligt sin nationella lagstiftning endast kan utlämna eller på annat sätt överlämna en av sina medborgare på villkor att han eller hon återbördas till konventionsstaten i fråga för att avtjäna det straff som han eller hon ådömts i den rättegång eller de rättsliga förfaranden för vilka utlämningen eller överlämnandet av honom eller henne begärdes och konventionsstaten i fråga och den begärande konventionsstaten är införstådda med detta alternativ och de andra villkor som de bedömer som lämpliga, skall sådan villkorlig utlämning eller villkorligt överlämnande vara tillräckligt för att uppfylla villkoren i punkt 11 i denna artikel.

13. Om utlämning som begärs för att verkställa en ådömd påföljd vägras på grund av att den person som begärs utlämnad är medborgare i den anmodade konventionsstaten, skall denna stat, om dess lagstiftning tillåter det och det står i överensstämmelse med de krav den lagstiftningen uppställer, på framställning av den begärande staten överväga att låta verkställa den påföljd som har ådömts eller återstående del därav enligt den

tory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.

11. A State Party in whose territory an alleged offender is found, if it does not extradite such person in respect of an offence to which this article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the State Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the domestic law of that State Party. The States Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

12. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that State Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought and that State Party and the State Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 11 of this article.

13. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested State Party, the requested State Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting State Party, consider the enforcement of the sentence imposed under the domestic law of the requesting State Party or the remainder

begärande konventionsstatens lagstiftning.

14. Varje person mot vilken rättsliga åtgärder vidtas i samband med brott på vilka denna artikel äger tillämpning skall garanteras rättvis behandling i alla faser av lagföringen, däribland att åtnjuta alla de rättigheter och garantier som tillerkänns personer i den konventionsstats nationella lagstiftning inom vars territorium personen befinner sig.

15. Ingenting i denna konvention skall tolkas som att det skulle innebära en skyldighet att utlämna, om den anmodade konventionsstaten har grundad anledning att anta att framställningen har gjorts i syfte att åtala eller straffa en person på grund av personens kön, ras, trosuppfattning, nationalitet, etniska ursprung eller politiska uppfattning eller att bifall till framställningen skulle kunna vara till förfång för personen på någon av dessa grunder.

16. En konventionsstat får inte avslå en begäran om utlämning av det enda skälet att brottet också bedöms omfatta fiskala frågor.

17. Innan den anmodade konventionsstaten avslår en begäran om utlämning, skall den, där så är lämpligt, samråda med den begärande konventionsstaten för att ge den tillfälle att ange sin inställning och lämna upplysningar om anklagelserna.

18. Konventionsstaterna skall sträva efter att sluta bilaterala och multilaterala avtal och överenskommelser för att möjliggöra utlämning eller effektivisera utlämningsförfarandet.

Artikel 45

Överförande av dömda personer

Konventionsstaterna kan överväga att sluta bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser om att personer som har dömts till fängelse eller annan frihetsberövande påföljd för brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention skall kunna

thereof.

14. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the offences to which this article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the State Party in the territory of which that person is present.

15. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin or political opinions or that complicity with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

16. States Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

17. Before refusing extradition, the requested State Party shall, where appropriate, consult with the requesting State Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

18. States Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition.

Article 45

Transfer of sentenced persons

States Parties may consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on the transfer to their territory of persons sentenced to imprisonment or other forms of deprivation of liberty for offences established in accordance with this

överförs till sina hemländer för att avtjäna straffet där.

Convention in order that they may complete their sentences there.

Artikel 46

Article 46

Ömsesidig rättslig hjälp

Mutual legal assistance

1. Konventionsstaterna skall i största möjliga utsträckning lämna varandra ömsesidig rättslig hjälp vid brottsutredningar, lagföring och rättsliga förfaranden avseende brott som omfattas av denna konvention.

1. States Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences covered by this Convention.

2. Ömsesidig rättslig hjälp skall i största möjliga utsträckning lämnas i enlighet med den anmodade konventionsstatens tillämpliga lagar, fördrag, avtal och överenskommelser avseende utredning, lagföring och rättsliga förfaranden i fråga om brott för vilka juridiska personer kan ställas till ansvar med stöd av artikel 26 i denna konvention i den begärande konventionsstaten.

2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested State Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which a legal person may be held liable in accordance with article 26 of this Convention in the requesting State Party.

3. Ömsesidig rättslig hjälp som skall lämnas enligt denna artikel kan begäras i något av följande syften:

3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this article may be requested for any of the following purposes:

a) Upptagande av vittnesmål eller andra utsagor.

(a) Taking evidence or statements from persons;

b) Delgivning av rättegångshandlingar.

(b) Effecting service of judicial documents;

c) Verkställande av husrannsakan, beslag och frysning.

(c) Executing searches and seizures, and freezing;

d) Undersökning av föremål och platser.

(d) Examining objects and sites;

e) Tillhandahållande av information, bevismaterial och sakkunnigutlåtanden.

(e) Providing information, evidentiary items and expert evaluations;

f) Tillhandahållande av handlingar och uppteckningar i original eller i bestyrkt kopia, inbegripet officiella handlingar, bankhandlingar, finansiella handlingar, företagshandlingar och andra handlingar som rör ekonomiska förhållanden eller affärsförhållanden.

(f) Providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;

g) Identifiering eller spårande av vinning av brott, egendom, hjälpmedel eller andra föremål för bevisändamål.

(g) Identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;

h) Underlättande av att personer deltar frivilligt i den begärande konventionsstaten.

i) Varje slag av rättslig hjälp som inte är oförenlig med den anmodade konventionsstatens nationella lagstiftning.

j) Identifiering, frysning och spårande av vinning av brott i enlighet med bestämmelserna i kapitel V i denna konvention.

k) Återställande av tillgångar i enlighet med bestämmelserna i kapitel V i denna konvention.

4. Om inte annat följer av nationell lagstiftning får en konventionsstats behöriga myndigheter självmant överlämna information rörande brott till en behörig myndighet i en annan konventionsstat, när de bedömer att informationen kan hjälpa denna myndighet att genomföra eller fullfölja brottsutredningar och rättsliga förfaranden eller kan resultera i en framställning från den senare konventionsstaten enligt denna konvention.

5. Information som överlämnas i enlighet med punkt 4 i denna artikel skall inte inkräkta på brottsutredningar och rättsliga förfaranden i den stat vars behöriga myndigheter lämnar informationen. De behöriga myndigheter som mottar informationen skall godta en begäran om sekretess, även tillfällig, avseende informationen och om inskränkningar i rätten att utnyttja den. Detta hindrar dock inte att den mottagande konventionsstaten under förfarandets gång röjer information som bevisar den anklagades oskuld. I så fall skall den mottagande konventionsstaten underrätta den överlämnande konventionsstaten härom före röjandet och, om så begärs, samråda med denna. Om, i undantagsfall, sådant förhandsmeddelande inte är möjligt, skall den mottagande konventionsstaten utan dröjsmål meddela den överlämnande konventionsstaten att röjande skett.

6. Bestämmelserna i denna artikel skall inte inverka på åtaganden i annat bilateralt eller multilateralt avtal som helt eller delvis

(h) Facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting State Party;

(i) Any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested State Party;

(j) Identifying, freezing and tracing proceeds of crime in accordance with the provisions of chapter V of this Convention;

(k) The recovery of assets, in accordance with the provisions of chapter V of this Convention.

4. Without prejudice to domestic law, the competent authorities of a State Party may, without prior request, transmit information relating to criminal matters to a competent authority in another State Party where they believe that such information could assist the authority in undertaking or successfully concluding inquiries and criminal proceedings or could result in a request formulated by the latter State Party pursuant to this Convention.

5. The transmission of information pursuant to paragraph 4 of this article shall be without prejudice to inquiries and criminal proceedings in the State of the competent authorities providing the information. The competent authorities receiving the information shall comply with a request that said information remain confidential, even temporarily, or with restrictions on its use. However, this shall not prevent the receiving State Party from disclosing in its proceedings information that is exculpatory to an accused person. In such a case, the receiving State Party shall notify the transmitting State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the transmitting State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the receiving State Party shall inform the transmitting State Party of the disclosure without delay.

6. The provisions of this article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, that governs or will

gäller eller kommer att gälla ömsesidig rättslig hjälp.

7. Punkterna 9—29 i denna artikel skall tillämpas på framställningar som görs enligt denna artikel, om inte de berörda konventionsstaterna är bundna av ett särskilt avtal om ömsesidig rättslig hjälp. Om så är fallet, skall motsvarande bestämmelser i det avtalet tillämpas, såvida inte staterna kommer överens om att punkterna 9—29 i denna artikel skall tillämpas i stället. Konventionsstaterna uppmanas starkt att tillämpa dessa punkter om samarbetet därigenom underlättas.

8. En konventionsstat får inte vägra att lämna ömsesidig rättslig hjälp enligt denna artikel med hänvisning till banksekretess.

9. a) En anmodad konventionsstat skall, vid besvarande av en framställning enligt denna artikel, vid avsaknad av dubbel straffbarhet, beakta syftena med denna konvention som de anges i artikel 1.

b) En konventionsstat får vägra att lämna hjälp enligt denna artikel med hänvisning till att dubbel straffbarhet inte föreligger. Den anmodade konventionsstaten får dock, när det är förenligt med grundprinciperna i dess nationella rättsordning, lämna sådan hjälp som inte innefattar tvångsåtgärder. Sådan hjälp får nekas när framställningen innefattar frågor av de minimis-natur eller frågor där det begärda samarbetet eller den begärda hjälpen kan fås enligt andra bestämmelser i denna konvention.

c) Varje konventionsstat får överväga att anta sådana åtgärder som är nödvändiga för att göra det möjligt för den att lämna mer omfattande hjälp enligt denna artikel i avsaknad av dubbel straffbarhet.

10. En person som är frihetsberövad eller avtjänar straff inom en konventionsstats territorium vars närvaro i en annan konventionsstat begärs för identifiering, avgivande av vittnesmål eller för att på annat sätt lämna hjälp med att skaffa bevis för brottsutredning, åtal eller rättsliga åtgärder avseende brott som straffbeläggs enligt denna kon-

vention, in whole or in part, mutual legal assistance.

7. Paragraphs 9 to 29 of this article shall apply to requests made pursuant to this article if the States Parties in question are not bound by a treaty of mutual legal assistance. If those States Parties are bound by such a treaty, the corresponding provisions of that treaty shall apply unless the States Parties agree to apply paragraphs 9 to 29 of this article in lieu thereof. States Parties are strongly encouraged to apply those paragraphs if they facilitate cooperation.

8. States Parties shall not decline to render mutual legal assistance pursuant to this article on the ground of bank secrecy.

9. (a) A requested State Party, in responding to a request for assistance pursuant to this article in the absence of dual criminality, shall take into account the purposes of this Convention, as set forth in article 1;

(b) States Parties may decline to render assistance pursuant to this article on the ground of absence of dual criminality. However, a requested State Party shall, where consistent with the basic concepts of its legal system, render assistance that does not involve coercive action. Such assistance may be refused when requests involve matters of a de minimis nature or matters for which the cooperation or assistance sought is available under other provisions of this Convention;

(c) Each State Party may consider adopting such measures as may be necessary to enable it to provide a wider scope of assistance pursuant to this article in the absence of dual criminality.

10. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of identification, testimony or otherwise providing assistance in obtaining evidence for investigations, prosecutions or judicial proceedings in relation to offences covered by this Con-

vention, får överföras om följande villkor är uppfyllda:

a) Att personen i medvetande om vad saken gäller och av fri vilja går med på överförandet.

b) Att båda konventionsstaternas behöriga myndigheter samtycker, allt under beaktande av sådana villkor som dessa konventionsstater anser vara lämpliga.

11. För de syften som avses i punkt 10 i denna artikel skall följande bestämmelser gälla:

a) Den konventionsstat till vilken personen överförs skall ha behörighet och skyldighet att hålla personen i fängsligt förvar, såvida inte annat begärs eller tillåts av den konventionsstat från vilken personen har överförts.

b) Den konventionsstat till vilken personen överförs skall ofördröjligen uppfylla sin skyldighet att återbörda personen till förvar i den konventionsstat från vilken han eller hon har överförts enligt vad som överenskommit i förväg eller på annat sätt mellan de båda staternas behöriga myndigheter.

c) Den konventionsstat till vilken personen överförs får inte kräva att den konventionsstat från vilken han eller hon har överförts inleder utlämningsförfarande för att få personen i fråga återlämnad.

d) Den överförda personen skall, i den stat från vilken han eller hon har överförts, tillgodoräknas tid som avtjänats av påföljden i den konventionsstat till vilken han eller hon har överförts.

12. Såvida inte den konventionsstat från vilken en person skall överföras i enlighet med punkterna 10 och 11 i denna artikel går med på det, skall personen i fråga, oberoende av nationalitet, inte lagföras, frihetsberövas, straffas eller underkastas någon inkränkning i sin personliga frihet inom den

vention may be transferred if the following conditions are met:

(a) The person freely gives his or her informed consent;

(b) The competent authorities of both States Parties agree, subject to such conditions as those States Parties may deem appropriate.

11. For the purposes of paragraph 10 of this article:

(a) The State Party to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State Party from which the person was transferred;

(b) The State Party to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State Party from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States Parties;

(c) The State Party to which the person is transferred shall not require the State Party from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;

(d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he or she was transferred for time spent in the custody of the State Party to which he or she was transferred.

12. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with paragraphs 10 and 11 of this article so agrees, that person, whatever his or her nationality, shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the terri-

stats territorium till vilket han eller hon har överförts för gärningar, underlåtenhet eller domar som föregår personens avfärd från den stats territorium från vilket han eller hon har överförts.

13. Varje konventionsstat skall utse en centralmyndighet som skall ha ansvar och behörighet att ta emot framställningar om ömsesidig rättslig hjälp och att antingen verkställa dem eller överlämna dem till behöriga myndigheter för verkställighet. Om det i en konventionsstat finns en region eller ett territorium med ett särskilt system för ömsesidig rättslig hjälp, får denna stat utse en annan centralmyndighet som skall ha samma funktion för ifrågavarande region eller territorium. Centralmyndigheterna skall tillse att mottagna framställningar verkställs eller överlämnas för verkställighet på ett riktigt sätt och utan dröjsmål. När centralmyndigheten överlämnar en framställning till en behörig myndighet för verkställighet, skall den befrämja att den snabbt och riktigt verkställs av den behöriga myndigheten. Förenta nationernas generalsekreterare skall underrättas om vilken centralmyndighet som har utsetts för detta ändamål när konventionsstaterna deponerar sina instrument avseende ratifikation, godtagande, godkännande av eller anslutning till denna konvention. Framställningar om ömsesidig rättslig hjälp och därtill anknutna meddelanden skall överlämnas till de centralmyndigheter som utsetts av konventionsstaterna. Detta krav skall dock inte inskränka en konventionsstats rätt att kräva att sådana framställningar och meddelanden skall överlämnas på diplomatisk väg och, om ärendet är brådskande och om parterna samtycker, via Internationella kriminalpolisorganisationen där så är möjligt.

14. Framställningar skall göras skriftligen eller, om så är möjligt, på annat sätt som möjliggör framställning av ett skriftligt meddelande, på ett språk som godtas av den anmodade konventionsstaten, och på sätt som tillåter denna stat att konstatera att dokumentet är äkta. Förenta nationernas generalsekreterare skall underrättas om det eller de språk som en konventionsstat godtar när den deponerar sitt instrument avseende rati-

tory of the State to which that person is transferred in respect of acts, omissions or convictions prior to his or her departure from the territory of the State from which he or she was transferred.

13. Each State Party shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to the competent authorities for execution. Where a State Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the central authority designated for this purpose at the time each State Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention. Requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be transmitted to the central authorities designated by the States Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a State Party to require that such requests and communications be addressed to it through diplomatic channels and, in urgent circumstances, where the States Parties agree, through the International Criminal Police Organization, if possible.

14. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested State Party, under conditions allowing that State Party to establish authenticity. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the language or languages acceptable to each State Party at the time it deposits its instrument of ratification, acceptance or ap-

fikation, godtagande eller godkännande av eller anslutning till denna konvention. I brådskande fall och när konventionsstaterna är överens därom, får framställningar göras muntligen med efterföljande skriftlig bekräftelse.

15. En framställning om ömsesidig rättslig hjälp skall innehålla följande:

a) Uppgift om den myndighet som gör framställningen.

b) Föremålet för och arten av den brottsutredning, den lagföring eller det rättsliga förfarande som framställningen avser samt namnet på den myndighet som handlägger brottsutredningen, lagföringen eller det rättsliga förfarandet jämte upplysningar om vilka uppgifter denna myndighet har.

c) En sammanställning av de omständigheter som är av betydelse i ärendet utom i de fall framställningen gäller delgivning av rättegångshandlingar.

d) Uppgift om vilket slag av biträde som begärs samt huruvida den ansökande konventionsstaten önskar att ett särskilt förfarande skall tillämpas.

e) Uppgift om samtliga berörda personers identitet, adress och nationalitet, där så är möjligt.

f) Uppgift om det ändamål för vilket bevismaterial, upplysningar eller åtgärder begärs.

16. Den anmodade konventionsstaten får begära ytterligare uppgifter om så är nödvändigt för att kunna verkställa den begärda åtgärden i enlighet med sin nationella lagstiftning eller när det kan underlätta verkställigheten.

17. De åtgärder som framställningen avser skall verkställas enligt den anmodade konventionsstatens nationella lagstiftning och, i den mån detta inte strider mot denna lagstiftning och där så är möjligt, med tillämp-

proval of or accession to this Convention. In urgent circumstances and where agreed by the States Parties, requests may be made orally but shall be confirmed in writing forthwith.

15. A request for mutual legal assistance shall contain:

(a) The identity of the authority making the request;

(b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates and the name and functions of the authority conducting the investigation, prosecution or judicial proceeding;

(c) A summary of the relevant facts, except in relation to requests for the purpose of service of judicial documents;

(d) A description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting State Party wishes to be followed;

(e) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned; and

(f) The purpose for which the evidence, information or action is sought.

16. The requested State Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

17. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested State Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested State Party and where possible, in

ning av de förfaranden som anges i framställningen.

18. När en person befinner sig inom en konventionsstats territorium och han eller hon skall höras som vittne eller sakkunnig av de rättsliga myndigheterna i en annan konventionsstat, får, när så är möjligt och förenligt med grundsatserna i nationell lagstiftning, den förstnämnda konventionsstaten, på begäran av den sistnämnda staten, ge sitt samtycke till att förhandlingen sker genom videokonferens om det inte är möjligt eller önskvärt att vederbörande person uppträder personligen inom den begärande konventionsstats territorium. Konventionsstater kan komma överens om att förhör skall utföras av en rättslig myndighet i den begärande konventionsstaten i närvaro av en rättslig myndighet från den anmodade konventionsstaten.

19. Den begärande konventionsstaten får inte utan föregående samtycke av den anmodade konventionsstaten överföra eller använda uppgifter eller bevisning som har lämnats av den anmodade konventionsstaten i andra brottsutredningar, annan lagföring eller andra rättegångar än de som anges i framställningen. Ingenting i denna punkt hindrar att den begärande konventionsstaten i sina förfaranden röjer uppgifter eller bevisning som bevisar den anklagades oskuld. I så fall skall den begärande konventionsstaten meddela den anmodade konventionsstaten före röjandet av uppgifterna eller bevisningen och, på begäran, samråda med den anmodade konventionsstaten. Om det i undantagsfall inte är möjligt att lämna sådant förhandsmeddelande, skall den begärande konventionsstaten utan dröjsmål meddela den anmodade konventionsstaten att röjande har skett.

20. Den begärande konventionsstaten får kräva att den anmodade konventionsstaten iakttar sekretess beträffande framställningen och dess innehåll utom i den omfattning som är nödvändig för att verkställa de begärda åtgärderna. Om den anmodade kon-

accordance with the procedures specified in the request.

18. Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law, when an individual is in the territory of a State Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another State Party, the first State Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting State Party. States Parties may agree that the hearing shall be conducted by a judicial authority of the requesting State Party and attended by a judicial authority of the requested State Party.

19. The requesting State Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested State Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested State Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting State Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting State Party shall notify the requested State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting State Party shall inform the requested State Party of the disclosure without delay.

20. The requesting State Party may require that the requested State Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested State Party cannot comply with the requirement of confidenti-

ventionsstaten inte kan efterkomma en begäran om sekretess, skall den genast meddela den begärande konventionsstaten.

21. En framställning om ömsesidig rättslig hjälp får avslås om

a) framställningen inte gjorts i enlighet med bestämmelserna i denna artikel,

b) den anmodade konventionsstaten anser att verkställandet av de begärda åtgärderna sannolikt skulle inkräkta på dess suveränitet, säkerhet, allmänna rättsprinciper (ordre public) eller andra väsentliga intressen,

c) den anmodade konventionsstatens myndigheter enligt nationell lagstiftning skulle vara förhindrade att vidta den begärda åtgärden i fråga om ett liknande brott om brottet varit föremål för utredning, lagföring eller annat rättsligt förfarande enligt deras egen domsrätt, eller om

d) bifall till framställningen skulle strida mot den anmodade konventionsstatens lagstiftning rörande ömsesidig rättslig hjälp.

22. En konventionsstat får inte avslå en begäran om ömsesidig rättslig hjälp av det enda skälet att brottet också bedöms omfatta skattefrågor.

23. Ett avslag på en framställning om ömsesidig rättslig hjälp skall motiveras.

24. Den anmodade konventionsstaten skall snarast verkställa en framställning om ömsesidig rättslig hjälp och skall, i största möjliga mån, beakta de tidsfrister som angivits av den begärande konventionsstaten och för vilka skäl har angivits, helst i framställningen. Den begärande konventionsstaten får göra skäligen förfrågningar om hur långt man kommit och vilka åtgärder som vidtagits av den anmodade konventionsstaten med anledning av framställningen. Den anmodade konventionsstaten skall tillmötesgå skäligen förfrågningar från den begärande konventionsstatens sida om läget och hur långt man kommit i handläggningen av framställning-

ality, it shall promptly inform the requesting State Party.

21. Mutual legal assistance may be refused:

(a) If the request is not made in conformity with the provisions of this article;

(b) If the requested State Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, ordre public or other essential interests;

(c) If the authorities of the requested State Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;

(d) If it would be contrary to the legal system of the requested State Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

22. States Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

23. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

24. The requested State Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting State Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requesting State Party may make reasonable requests for information on the status and progress of measures taken by the requested State Party to satisfy its request. The requested State Party shall respond to reasonable requests by the requesting State Party on the status, and progress in its handling, of the request. The requesting State Party shall promptly inform the requested

en. Den begärande konventionsstaten skall genast meddela den anmodade konventionsstaten om när den begärda hjälpen inte längre är påkallad.

25. Ömsesidig rättslig hjälp får uppskjutas av den anmodade konventionsstaten om verkställandet skulle hindra en pågående brottsutredning, lagföring eller annat rättsligt förfarande.

26. Innan den anmodade konventionsstaten avslår en framställning med stöd av punkt 21 i denna artikel eller uppskjuter dess verkställighet med stöd av punkt 25, skall den samråda med den begärande konventionsstaten för att avgöra om hjälpen kan lämnas i sådan tid och på sådana villkor som den anser vara påkallade. Om den begärande konventionsstaten godtar hjälp på dessa villkor, skall den godta villkoren.

27. Om inte annat följer av punkt 12 i denna artikel får ett vittne, en sakkunnig eller en annan person som samtycker till att avge vittnesmål eller medverka i brottsutredning, lagföring eller annat rättsligt förfarande inom den begärande konventionsstatens territorium inte åtalas, fängslas, straffas eller på annat sätt underkastas inskränkning i sin personliga frihet inom detta territorium på grund av någon gärning, underlåtenhet eller dom som hänför sig till tiden före hans eller hennes utresa från den anmodade konventionsstatens territorium. Denna immunitet skall upphöra om vittnet, den sakkunnige eller annan person som berörs, trots att han eller hon under en sammanhängande tid av 15 dagar, eller under annan period som parterna kommit överens om, från den dag han eller hon mottagit officiell underrättelse om att hans eller hennes närvaro inte längre påkallas av de rättsliga myndigheterna, har haft möjlighet att lämna territoriet, ändå frivilligt stannat kvar där eller frivilligt har återvänt dit efter att ha lämnat territoriet.

28. Den anmodade konventionsstaten skall stå för ordinarie kostnader som är förenade med verkställigheten av de begärda åtgär-

State Party when the assistance sought is no longer required.

25. Mutual legal assistance may be postponed by the requested State Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.

26. Before refusing a request pursuant to paragraph 21 of this article or postponing its execution pursuant to paragraph 25 of this article, the requested State Party shall consult with the requesting State Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting State Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.

27. Without prejudice to the application of paragraph 12 of this article, a witness, expert or other person who, at the request of the requesting State Party, consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting State Party shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or convictions prior to his or her departure from the territory of the requested State Party. Such safe conduct shall cease when the witness, expert or other person having had, for a period of fifteen consecutive days or for any period agreed upon by the States Parties from the date on which he or she has been officially informed that his or her presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory of the requesting State Party or, having left it, has returned of his or her own free will.

28. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested State Party, unless otherwise agreed by the States

derna, om inte de berörda konventionsstaterna kommer överens om annat. Om verkställigheten medför eller kommer att medföra stora eller extraordinära kostnader, skall konventionsstaterna i samråd fastställa vilka villkor som skall gälla för verkställigheten och hur kostnaderna skall fördelas.

29. Den anmodade konventionsstaten

a) skall lämna den begärande konventionsstaten kopior av offentliga handlingar, dokument eller uppgifter som den har i sin besittning, vilka enligt dess nationella lagstiftning är tillgängliga för allmänheten, och,

b) kan, enligt egen bedömning, helt, delvis eller med sådana förbehåll som den anser vara lämpliga, lämna den begärande konventionsstaten kopior av offentliga handlingar, dokument eller uppgifter som den har i sin besittning, vilka enligt dess lagstiftning inte är tillgängliga för allmänheten.

30. Konventionsstaterna skall om så behövs överväga att sluta bilaterala och multilaterala avtal eller överenskommelser som skulle gagna, förverkliga eller stärka bestämmelserna i denna artikel.

Artikel 47

Överförande av lagföring

Konventionsstaterna skall överväga möjligheten att till varandra överföra lagföringen av brott som straffbeläggs enligt denna konvention i fall där överföringen kan anses gagna en korrekt rättskipning, särskilt i fall där flera olika jurisdiktioner är berörda, i syfte att koncentrera lagföringen.

Artikel 48

Samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter

1. Konventionsstaterna skall på ett sätt

Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the States Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed, as well as the manner in which the costs shall be borne.

29. The requested State Party:

(a) Shall provide to the requesting State Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public;

(b) May, at its discretion, provide to the requesting State Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

30. States Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to or enhance the provisions of this article.

Article 47

Transfer of criminal proceedings

States Parties shall consider the possibility of transferring to one another proceedings for the prosecution of an offence established in accordance with this Convention in cases where such transfer is considered to be in the interests of the proper administration of justice, in particular in cases where several jurisdictions are involved, with a view to concentrating the prosecution.

Article 48

Law enforcement cooperation

1. States Parties shall cooperate closely

som är förenligt med deras respektive rättsordning och förvaltningssystem samarbeta nära i syfte att effektivisera bekämpningen av brott som täcks av denna konvention. Varje konventionsstat skall särskilt vidta effektiva åtgärder

a) för att förbättra och, när så behövs, upp-
rätta kommunikationsvägar mellan sina be-
höriga myndigheter och andra organ och
enheter för att främja ett säkert och snabbt
informationsutbyte om alla aspekter av brott
som täcks av denna konvention, däribland, i
den mån de berörda konventionsstaterna an-
ser det vara lämpligt, sambanden med annan
brottslig verksamhet,

b) för att samarbeta med andra konven-
tionsstater vid utredning av brott som täcks
av denna konvention rörande

i) identitet, vistelseort och verksamhet be-
träffande personer som misstänks för att
vara delaktiga i sådana brott eller beträffan-
de vistelseort för andra berörda,

ii) hur vinning eller egendom som härrör
från sådana brott förflyttas,

iii) hur egendom, utrustning eller andra
hjälpmedel som har använts eller avses
komma till användning vid förövandet av
sådana brott förflyttas,

c) för att, där så är lämpligt, tillhandahålla
erforderliga föremål eller mängder av äm-
nen för analys- eller utredningsändamål,

d) för att, där så är lämpligt, utbyta infor-
mation med andra konventionsstater om sär-
skilda medel och metoder som används för
att begå brott som täcks av denna konven-
tion, däri inbegripet användning av falska
identiteter, förfalskade, förändrade eller
oäkta dokument eller andra sätt för att dölja
verksamheter,

e) för att underlätta effektiv samordning
mellan sina behöriga myndigheter och andra
organ och enheter samt främja utbyte av

with one another, consistent with their re-
spective domestic legal and administrative
systems, to enhance the effectiveness of law
enforcement action to combat the offences
covered by this Convention. States Parties
shall, in particular, take effective measures:

(a) To enhance and, where necessary, to
establish channels of communication be-
tween their competent authorities, agencies
and services in order to facilitate the secure
and rapid exchange of information concern-
ing all aspects of the offences covered by
this Convention, including, if the States Par-
ties concerned deem it appropriate, links
with other criminal activities;

(b) To cooperate with other States Parties
in conducting inquiries with respect to of-
fences covered by this Convention concern-
ing:

(i) The identity, whereabouts and activi-
ties of persons suspected of involvement in
such offences or the location of other per-
sons concerned;

(ii) The movement of proceeds of crime or
property derived from the commission of
such offences;

(iii) The movement of property, equip-
ment or other instrumentalities used or in-
tended for use in the commission of such of-
fences;

(c) To provide, where appropriate, neces-
sary items or quantities of substances for
analytical or investigative purposes;

(d) To exchange, where appropriate, in-
formation with other States Parties concern-
ing specific means and methods used to
commit offences covered by this Conven-
tion, including the use of false identities,
forged, altered or false documents and other
means of concealing activities;

(e) To facilitate effective coordination be-
tween their competent authorities, agencies
and services and to promote the exchange of

personal och andra sakkunniga, däri inbegripet, med beaktande av bilaterala avtal och överenskommelser mellan de berörda konventionsstaterna, utplacering av sambandsmän, och

f) för att utbyta upplysningar och på lämpligt sätt samordna förvaltningsåtgärder och andra vidtagna åtgärder som syftar till tidig identifiering av brott enligt denna konvention.

2. För att förverkliga denna konvention skall konventionsstaterna överväga att sluta lämpliga bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser om direkt samarbete mellan sina brottsbekämpande myndigheter och anpassa sådana avtal eller överenskommelser som redan finns. I avsaknad av sådana avtal eller överenskommelser mellan de berörda konventionsstaterna får de betrakta denna konvention som grund för brottsbekämpande samarbete med avseende på brott som täcks av denna konvention. När så är lämpligt skall konventionsstaterna till fullo utnyttja avtal eller överenskommelser, däribland med internationella och regionala organisationer, för att förbättra samarbetet mellan sina brottsbekämpande myndigheter.

3. Konventionsstaterna skall sträva efter att samarbeta inom ramen för sina möjligheter för att bekämpa brottslighet som täcks av denna konvention och som har begåtts med hjälp av moderna tekniska hjälpmedel.

Artikel 49

Gemensamma brottsutredningar

Konventionsstaterna skall överväga att sluta bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser vilka, i fråga om ärenden som är föremål för utredning, lagföring eller rättsliga åtgärder i en eller flera konventionsstater, tillåter de berörda behöriga myndigheterna att sätta upp gemensamma organ för brottsutredningar. I brist på sådana avtal eller överenskommelser kan gemensamma brottsutredningar verkställas för varje särskilt fall. De berörda konventionssta-

personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the States Parties concerned, the posting of liaison officers;

(f) To exchange information and coordinate administrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the offences covered by this Convention.

2. With a view to giving effect to this Convention, States Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them. In the absence of such agreements or arrangements between the States Parties concerned, the States Parties may consider this Convention to be the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Convention. Whenever appropriate, States Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. States Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to offences covered by this Convention committed through the use of modern technology.

Article 49

Joint investigations

States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements whereby, in relation to matters that are the subject of investigations, prosecutions or judicial proceedings in one or more States, the competent authorities concerned may establish joint investigative bodies. In the absence of such agreements or arrangements, joint investigations may be undertaken by agreement on a case-by-case basis. The States Parties involved shall en-

terna skall tillse att den konventionsstats suveränitet inom vars territorium brottsutredningen skall genomföras till fullo respekteras.

sure that the sovereignty of the State Party in whose territory such investigation is to take place is fully respected.

Artikel 50

Article 50

Särskilda utredningsmetoder

Special investigative techniques

1. För att effektivt bekämpa korruption skall varje konventionsstat, så långt det är tillåtet enligt grundprinciperna i dess nationella rättsordning och på de villkor som föreskrivs i dess nationella lagstiftning, vidta nödvändiga åtgärder inom ramen för sina möjligheter i syfte att tillåta dess behöriga myndigheter ändamålsenlig användning av kontrollerade leveranser och, när det bedöms vara lämpligt, användning av andra särskilda utredningsmetoder såsom elektronisk övervakning och annat slags övervakning och operationer under täckmantel inom partens territorium samt tillåta att bevisning som inhämtats på sådant sätt godtas som bevisning i domstol.

1. In order to combat corruption effectively, each State Party shall, to the extent permitted by the basic principles of its domestic legal system and in accordance with the conditions prescribed by its domestic law, take such measures as may be necessary, within its means, to allow for the appropriate use by its competent authorities of controlled delivery and, where it deems appropriate, other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, within its territory, and to allow for the admissibility in court of evidence derived therefrom.

2. I syfte att utreda brott som täcks av denna konvention uppmanas konventionsstaterna att om så är nödvändigt ingå lämpliga bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser om användning av sådana särskilda utredningsmetoder i internationellt samarbete. Sådana avtal eller överenskommelser skall ingås och genomföras med iakttagande av principen om suverän likställighet mellan stater och skall verkställas i strikt överensstämmelse med bestämmelserna i dessa avtal eller överenskommelser.

2. For the purpose of investigating the offences covered by this Convention, States Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using such special investigative techniques in the context of cooperation at the international level. Such agreements or arrangements shall be concluded and implemented in full compliance with the principle of sovereign equality of States and shall be carried out strictly in accordance with the terms of those agreements or arrangements.

3. I brist på avtal eller överenskommelse enligt punkt 2 i denna artikel skall beslut om att tillämpa sådana särskilda utredningsmetoder på det internationella planet grundas på varje särskilt fall och kan, om så erfordras, avse ekonomiska överenskommelser och samförståndslösningar beträffande berörda konventionsstaters utövande av domsrätt.

3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2 of this article, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the States Parties concerned.

4. Beslut om att tillämpa metoden med kontrollerade leveranser internationellt får,

4. Decisions to use controlled delivery at the international level may, with the consent

med de berörda konventionsstaternas samtycke, innefatta sådana metoder som att varorna uppfångas och att man tillåter att de fortsätter intakta eller att de avlägsnas eller ersätts helt eller delvis.

of the States Parties concerned, include methods such as intercepting and allowing the goods or funds to continue intact or be removed or replaced in whole or in part.

KAPITEL V

Återställande av tillgångar

Artikel 51

Allmänna bestämmelser

Återställande av tillgångar enligt detta kapitel är en grundprincip i denna konvention, och konventionsstaterna skall i största möjliga utsträckning samarbeta och hjälpa varandra i detta hänseende.

Artikel 52

Förebyggande och upptäckt av överföring av vinning av brott

1. Utan att det skall inverka på artikel 14 i denna konvention, skall varje konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med sin nationella lagstiftning för att ålägga finansiella institutioner inom sin jurisdiktion att kontrollera kundernas identitet, att vidta skäligen åtgärder för att klarlägga identiteten hos förmånstagare till tillgångar som deponerats på större konton och utföra skärpt kontroll av begärda konton eller av konton som innehas av eller för personer som är eller har varit anförtrodda framstående offentliga uppgifter och deras familjemedlemmar och nära förbundna. Den skärpta kontrollen skall vara rimligt utformad för att avslöja misstänkta transaktioner i syfte att anmäla dessa till behöriga myndigheter och bör inte vara konstruerade så att den avskräcker eller hindrar finansiella institutioner att göra affärer med vanliga kunder.

2. För att underlätta genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel skall varje konventionsstat i enlighet med sin nationella lagstiftning och efter inspiration av regionala, interregionala och multilaterala organisationers initiativ för att be-

CHAPTER V

Asset recovery

Article 51

General provision

The return of assets pursuant to this chapter is a fundamental principle of this Convention, and States Parties shall afford one another the widest measure of cooperation and assistance in this regard.

Article 52

Prevention and detection of transfers of proceeds of crime

1. Without prejudice to article 14 of this Convention, each State Party shall take such measures as may be necessary, in accordance with its domestic law, to require financial institutions within its jurisdiction to verify the identity of customers, to take reasonable steps to determine the identity of beneficial owners of funds deposited into high-value accounts and to conduct enhanced scrutiny of accounts sought or maintained by or on behalf of individuals who are, or have been, entrusted with prominent public functions and their family members and close associates. Such enhanced scrutiny shall be reasonably designed to detect suspicious transactions for the purpose of reporting to competent authorities and should not be so construed as to discourage or prohibit financial institutions from doing business with any legitimate customer.

2. In order to facilitate implementation of the measures provided for in paragraph 1 of this article, each State Party, in accordance with its domestic law and inspired by relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations against money-

kämpa penningtvätt göra följande:

a) Ge ut riktlinjer för vilka slags fysiska eller juridiska personer på vilkas konton finansiella institutioner inom dess jurisdiktion förväntas tillämpa skärpt kontroll, vilka typer av konton och transaktioner som skall ägnas särskild uppmärksamhet och lämpliga rutiner för att öppna, bibehålla och redovisa sådana konton.

b) Där så är lämpligt, underrätta finansiella institutioner inom sin jurisdiktion, på begäran av en annan konventionsstat eller på eget initiativ, om identiteten hos vissa fysiska eller juridiska personer på vilkas konton sådana institutioner förväntas tillämpa skärpt kontroll utöver de personer som de finansiella institutionerna kan identifiera på annat sätt.

3. I anslutning till punkt 2 a i denna artikel skall varje konventionsstat vidta åtgärder för att trygga att dess finansiella institutioner har nöjaktig redovisning under tillräckligt lång tid beträffande konton och transaktioner som berör personer som avses i punkt 1 i denna artikel, vilken redovisning åtminstone bör, innehålla uppgifter om kundens identitet liksom, i möjligaste mån, om förmånstagarens.

4. I syfte att förebygga och upptäcka överföring av vinning av brott enligt denna konvention, skall varje konventionsstat vidta lämpliga och effektiva åtgärder för att, med hjälp av sina normativa och övervakande organ, förebygga att banker som inte har någon fysisk representation eller inte är anslutna till en reguljär finansiell grupp etableras. Konventionsstaterna kan vidare överväga att ålägga sina finansiella institutioner att vägra att inlåta sig i eller fortsätta ett korrespondensbanksförhållande med sådana institutioner och att de skall akta sig för att inlåta sig i förbindelser med utländska finansiella institutioner som tillåter att deras konton används av banker som inte har någon fysisk representation och som inte är anslutna till en reguljär finansiell grupp.

laundering, shall:

(a) Issue advisories regarding the types of natural or legal person to whose accounts financial institutions within its jurisdiction will be expected to apply enhanced scrutiny, the types of accounts and transactions to which to pay particular attention and appropriate account-opening, maintenance and record-keeping measures to take concerning such accounts; and

(b) Where appropriate, notify financial institutions within its jurisdiction, at the request of another State Party or on its own initiative, of the identity of particular natural or legal persons to whose accounts such institutions will be expected to apply enhanced scrutiny, in addition to those whom the financial institutions may otherwise identify.

3. In the context of paragraph 2 (a) of this article, each State Party shall implement measures to ensure that its financial institutions maintain adequate records, over an appropriate period of time, of accounts and transactions involving the persons mentioned in paragraph 1 of this article, which should, as a minimum, contain information relating to the identity of the customer as well as, as far as possible, of the beneficial owner.

4. With the aim of preventing and detecting transfers of proceeds of offences established in accordance with this Convention, each State Party shall implement appropriate and effective measures to prevent, with the help of its regulatory and oversight bodies, the establishment of banks that have no physical presence and that are not affiliated with a regulated financial group. Moreover, States Parties may consider requiring their financial institutions to refuse to enter into or continue a correspondent banking relationship with such institutions and to guard against establishing relations with foreign financial institutions that permit their accounts to be used by banks that have no physical presence and that are not affiliated with a regulated financial group.

5. Varje konventionsstat skall överväga att i enlighet med sin nationella lagstiftning upprätta effektiva system för finansiella upplysningar om utvalda offentliga tjänstemän och införa lämpliga påföljder för bristande uppfyllelse. Varje konventionsstat skall också överväga att vidta nödvändiga åtgärder för att tillåta sina behöriga myndigheter att lämna sådana uppgifter till behöriga myndigheter i andra konventionsstater när det är nödvändigt att utreda, göra anspråk på och återställa vinning av brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

6. Varje konventionsstat skall överväga att vidta nödvändiga åtgärder, i enlighet med sin nationella lagstiftning, för att ålägga sådana offentliga tjänstemän som har del i eller rätt att teckna eller har annan befogenhet över ett finansiellt konto i ett annat land att rapportera detta förhållande till behöriga myndigheter och föra lämplig bokföring över sådana konton. Dessa åtgärder skall också innefatta lämpliga påföljder för bristande uppfyllelse.

Artikel 53

Åtgärder för direkt återställande av egendom

Varje konventionsstat skall i enlighet med sin nationella lagstiftning göra följande:

a) Vidta nödvändiga åtgärder för att tillåta andra konventionsstater att inleda civilrättsliga mål i konventionstatens domstolar för att bekräfta rätten till eller äganderätten av egendom som förvärvats genom brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

b) Vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina domstolar att ålägga den som har gjort sig skyldig till brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention att betala ersättning eller skadestånd till en annan konventionsstat som har vållats skada av sådana brott.

5. Each State Party shall consider establishing, in accordance with its domestic law, effective financial disclosure systems for appropriate public officials and shall provide for appropriate sanctions for non-compliance. Each State Party shall also consider taking such measures as may be necessary to permit its competent authorities to share that information with the competent authorities in other States Parties when necessary to investigate, claim and recover proceeds of offences established in accordance with this Convention.

6. Each State Party shall consider taking such measures as may be necessary, in accordance with its domestic law, to require appropriate public officials having an interest in or signature or other authority over a financial account in a foreign country to report that relationship to appropriate authorities and to maintain appropriate records related to such accounts. Such measures shall also provide for appropriate sanctions for non-compliance.

Article 53

Measures for direct recovery of property

Each State Party shall, in accordance with its domestic law:

(a) Take such measures as may be necessary to permit another State Party to initiate civil action in its courts to establish title to or ownership of property acquired through the commission of an offence established in accordance with this Convention;

(b) Take such measures as may be necessary to permit its courts to order those who have committed offences established in accordance with this Convention to pay compensation or damages to another State Party that has been harmed by such offences; and

c) Vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina domstolar eller vederbörande myndigheter, när de beslutar om förverkande, att erkänna en annan konventionsstats anspråk som rättmätig ägare av egendom som förvärvats genom brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention.

Artikel 54

Mekanismer för återställande av egendom genom internationellt samarbete i fråga om förverkande

1. Varje konventionsstat skall i enlighet med sin nationella lagstiftning göra följande för att tillhandahålla ömsesidig rättslig hjälp enligt artikel 55 i denna konvention avseende egendom som förvärvats genom eller är inblandad i ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention:

a) Vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att verkställa beslut av domstol i en annan konventionsstat om förverkande.

b) Vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att, i de fall där de har jurisdiktion, besluta om förverkande av sådan egendom av utländskt ursprung i avgörande avseende ett penningtvättbrott eller ett annat sådant brott som ligger inom dess jurisdiktion eller genom andra förfaranden som är tillåtna enligt dess nationella lagstiftning.

c) Överväga att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att tillåta beslut om förverkande av sådan egendom utan att någon döms för brottet i de fall där gärningsmannen inte kan lagföras på grund av att han eller hon är avliden, har avvikit eller inte kan anträffas eller i andra tillämpliga fall.

2. Varje konventionsstat skall i enlighet med sin nationella lagstiftning göra följande för att tillhandahålla ömsesidig rättslig hjälp efter framställning enligt artikel 55.2 i denna konvention:

(c) Take such measures as may be necessary to permit its courts or competent authorities, when having to decide on confiscation, to recognize another State Party's claim as a legitimate owner of property acquired through the commission of an offence established in accordance with this Convention.

Article 54

Mechanisms for recovery of property through international cooperation in confiscation

1. Each State Party, in order to provide mutual legal assistance pursuant to article 55 of this Convention with respect to property acquired through or involved in the commission of an offence established in accordance with this Convention, shall, in accordance with its domestic law:

(a) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities to give effect to an order of confiscation issued by a court of another State Party;

(b) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities, where they have jurisdiction, to order the confiscation of such property of foreign origin by adjudication of an offence of money-laundering or such other offence as may be within its jurisdiction or by other procedures authorized under its domestic law; and

(c) Consider taking such measures as may be necessary to allow confiscation of such property without a criminal conviction in cases in which the offender cannot be prosecuted by reason of death, flight or absence or in other appropriate cases.

2. Each State Party, in order to provide mutual legal assistance upon a request made pursuant to paragraph 2 of article 55 of this Convention, shall, in accordance with its domestic law:

a) Vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att frysa eller beslagta egendom med stöd av ett beslut om frysning eller beslag utfärdat av domstol eller behörig myndighet i en begärande konventionsstat vilket ger rimligt underlag för den anmodade konventionsstaten att anse att det föreligger tillräckliga skäl att vidta sådana åtgärder och att egendomen senare kan bli föremål för beslut om förverkande för de ändamål som avses i punkt 1 a i denna artikel.

b) Vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att frysa eller beslagta egendom efter en framställning som ger rimligt underlag för den anmodade konventionsstaten att anse att det föreligger tillräckliga skäl att vidta sådana åtgärder och att egendomen senare kan bli föremål för beslut om förverkande för de ändamål som avses i punkt 1 a i denna artikel.

c) Överväga att vidta ytterligare åtgärder som gör det möjligt för dess behöriga myndigheter att säkra egendom för förverkande, såsom med stöd av ett utländskt beslut om frihetsberövande eller lagföring som sammanhänger med förvärv av sådan egendom.

Artikel 55

Internationellt samarbete om förverkande-förklaring

1. En konventionsstat, som från en annan konventionsstat som har jurisdiktion över ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention, har mottagit en framställning om förverkande av vinning av brott, egendom, utrustning eller andra hjälpmedel som avses i artikel 31.1 i denna konvention som finns inom dess territorium, skall, i största möjliga omfattning inom ramen för sin nationella rättsordning,

a) överlämna framställningen till sina behöriga myndigheter för att utverka ett beslut om förverkande och, om ett sådant beslut meddelas, verkställa detta, eller

(a) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities to freeze or seize property upon a freezing or seizure order issued by a court or competent authority of a requesting State Party that provides a reasonable basis for the requested State Party to believe that there are sufficient grounds for taking such actions and that the property would eventually be subject to an order of confiscation for purposes of paragraph 1(a) of this article;

(b) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities to freeze or seize property upon a request that provides a reasonable basis for the requested State Party to believe that there are sufficient grounds for taking such actions and that the property would eventually be subject to an order of confiscation for purposes of paragraph 1 (a) of this article; and

(c) Consider taking additional measures to permit its competent authorities to preserve property for confiscation, such as on the basis of a foreign arrest or criminal charge related to the acquisition of such property.

Article 55

International cooperation for purposes of confiscation

1. A State Party that has received a request from another State Party having jurisdiction over an offence established in accordance with this Convention for confiscation of proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 31, paragraph 1, of this Convention situated in its territory shall, to the greatest extent possible within its domestic legal system:

(a) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such an order is granted, give effect to it; or

b) till sina behöriga myndigheter, i syfte att verkställa framställningen i den utsträckning som har begärts, överlämna ett beslut om förverkande som fattats av domstol inom den begärande konventionsstatens territorium i enlighet med artiklarna 31.1 och 54.1 a i denna konvention till den del beslutet avser vinning av brott, egendom, utrustning eller andra hjälpmedel som avses i artikel 31.1 som finns inom den anmodade konventionsstatens territorium.

2. Efter framställning från en annan konventionsstat som har jurisdiktion över ett brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention skall en anmodad konventionsstat vidta åtgärder för att identifiera, spåra, frysa och beslagta vinning av brott, egendom, utrustning eller andra hjälpmedel som avses i artikel 31.1 i denna konvention för att förverkande senare skall kunna ske med stöd av ett beslut som meddelas antingen av den begärande konventionsstaten eller av den anmodade konventionsstaten efter framställning enligt punkt 1 i denna artikel.

3. Bestämmelserna i artikel 46 skall i vederbörliga delar tillämpas på denna artikel. Utöver vad som anges i artikel 46.15, skall framställningar enligt denna artikel innehålla följande uppgifter:

a) I fråga om en framställning enligt punkt 1 a: en beskrivning av den egendom som skall förklaras förverkad med angivande av uppgifter om, i möjligaste mån var egendomen finns och, om det är relevant, dess uppskattade värde samt en redogörelse för de omständigheter som åberopas av den begärande konventionsstaten, vilken redogörelse skall vara tillräckligt omfattande för att den anmodade konventionsstaten skall kunna utverka ett beslut enligt sin nationella lagstiftning.

b) I fråga om en framställning enligt punkt 1 b: en rättsligt giltig kopia av det beslut om förverkande som fattats i den begärande konventionsstaten och som åberopas som stöd för framställningen, en redogörelse för omständigheterna med uppgift om i vilken

(b) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by a court in the territory of the requesting State Party in accordance with articles 31, paragraph 1, and 54, paragraph 1 (a), of this Convention insofar as it relates to proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 31, paragraph 1, situated in the territory of the requested State Party.

2. Following a request made by another State Party having jurisdiction over an offence established in accordance with this Convention, the requested State Party shall take measures to identify, trace and freeze or seize proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 31, paragraph 1, of this Convention for the purpose of eventual confiscation to be ordered either by the requesting State Party or, pursuant to a request under paragraph 1 of this article, by the requested State Party.

3. The provisions of article 46 of this Convention are applicable, mutatis mutandis, to this article. In addition to the information specified in article 46, paragraph 15, requests made pursuant to this article shall contain:

(a) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (a) of this article, a description of the property to be confiscated, including, to the extent possible, the location and, where relevant, the estimated value of the property and a statement of the facts relied upon by the requesting State Party sufficient to enable the requested State Party to seek the order under its domestic law;

(b) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (b) of this article, a legally admissible copy of an order of confiscation upon which the request is based issued by the requesting State Party, a statement of the facts and information as to the extent to

omfattning verkställighet av beslutet begärs, en redogörelse för de åtgärder som vidtagits av den begärande konventionsstaten för att underrätta godtroende tredje man och för att tillförsäkra rättssäkerhetsgarantier samt ett uttalande om att förverkandebeslutet är slutgiltigt.

c) I fråga om en framställning enligt punkt 2: en redogörelse för de omständigheter som åberopas av den begärande staten med uppgift om de åtgärder som begärs samt - i den mån det är tillgängligt - en rättsligt giltig kopia av det beslut som ligger till grund för framställningen.

4. Beslut och åtgärder enligt punkterna 1 och 2 i denna artikel skall fattas och vidtas av den anmodade konventionsstaten i enlighet med och på de villkor som föreskrivs i denna stats nationella lagstiftning och dess processuella bestämmelser eller bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som den staten är bunden av i förhållande till den begärande konventionsstaten.

5. Varje konventionsstat skall tillhandahålla Förenta nationernas generalsekreterare avskrifter av sina lagar och förordningar i vilka bestämmelserna i denna artikel regleras och av senare ändringar i dem eller en redogörelse för dem.

6. Om en konventionsstat ställer som villkor för att vidta de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel att ett avtal skall föreligga, skall den betrakta denna konvention som nödvändig och tillräcklig avtalsgrund.

7. Samarbete med stöd av denna artikel får också vägras eller provisoriska åtgärder hävas, om den anmodade konventionsstaten inte erhåller tillräcklig bevisning i rätt tid eller om egendomen är av ringa värde.

8. Innan den anmodade konventionsstaten häver eventuella provisoriska åtgärder vidtagna enligt denna artikel, skall den, så långt som möjligt, bereda den begärande konventionsstaten tillfälle att framlägga sina skäl för att åtgärden skall bestå.

which execution of the order is requested, a statement specifying the measures taken by the requesting State Party to provide adequate notification to bona fide third parties and to ensure due process and a statement that the confiscation order is final;

(c) In the case of a request pertaining to paragraph 2 of this article, a statement of the facts relied upon by the requesting State Party and a description of the actions requested and, where available, a legally admissible copy of an order on which the request is based.

4. The decisions or actions provided for in paragraphs 1 and 2 of this article shall be taken by the requested State Party in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and its procedural rules or any bilateral or multilateral agreement or arrangement to which it may be bound in relation to the requesting State Party.

5. Each State Party shall furnish copies of its laws and regulations that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws and regulations or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations.

6. If a State Party elects to make the taking of the measures referred to in paragraphs 1 and 2 of this article conditional on the existence of a relevant treaty, that State Party shall consider this Convention the necessary and sufficient treaty basis.

7. Cooperation under this article may also be refused or provisional measures lifted if the requested State Party does not receive sufficient and timely evidence or if the property is of a de minimis value.

8. Before lifting any provisional measure taken pursuant to this article, the requested State Party shall, wherever possible, give the requesting State Party an opportunity to present its reasons in favour of continuing the measure.

9. Bestämmelserna i denna artikel skall inte tolkas så att de inkräktar på de rättigheter som tillkommer godtroende tredje man.

Artikel 56

Särskilt samarbete

Varje konventionsstat skall, så länge det inte kommer i konflikt med dess nationella lagstiftning, sträva efter att vidta åtgärder som tillåter den att, utan att det stör utredning, lagföring eller rättslig prövning som den själv utför, spontant överlämna upplysningar om vinning av brott som straffbeläggs i enlighet med denna konvention till en annan konventionsstat, när den anser att röjande av sådana uppgifter kan hjälpa den mottagande staten att inleda eller utföra utredningar, lagföring eller rättsliga åtgärder eller kan leda till en framställning av den konventionsstaten enligt detta kapitel.

Artikel 57

Återlämnande av och förfogande över tillgångar

1. En konventionsstats förfogande över egendom som förklarats förverkad av en konventionsstat med stöd av artikel 31 eller 55 i denna konvention, bl.a. genom återlämnande till tidigare rätte ägare, enligt punkt 3 i denna artikel, skall ske i enlighet med bestämmelserna i denna konvention och konventionsstatens nationella lagstiftning.

2. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin rättsordning, vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att återlämna förverkad egendom, när den verkställer en framställning från en annan konventionsstat enligt denna konvention med beaktande av godtroende tredje mans rättigheter.

3. I enlighet med artiklarna 46 och 55 i denna konvention och punkterna 1 och 2 i denna artikel skall den anmodade konventionsstaten göra följande:

9. The provisions of this article shall not be construed as prejudicing the rights of bona fide third parties.

Article 56

Special cooperation

Without prejudice to its domestic law, each State Party shall endeavour to take measures to permit it to forward, without prejudice to its own investigations, prosecutions or judicial proceedings, information on proceeds of offences established in accordance with this Convention to another State Party without prior request, when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving State Party in initiating or carrying out investigations, prosecutions or judicial proceedings or might lead to a request by that State Party under this chapter of the Convention.

Article 57

Return and disposal of assets

1. Property confiscated by a State Party pursuant to article 31 or 55 of this Convention shall be disposed of, including by return to its prior legitimate owners, pursuant to paragraph 3 of this article, by that State Party in accordance with the provisions of this Convention and its domestic law.

2. Each State Party shall adopt such legislative and other measures, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, as may be necessary to enable its competent authorities to return confiscated property, when acting on the request made by another State Party, in accordance with this Convention, taking into account the rights of bona fide third parties.

3. In accordance with articles 46 and 55 of this Convention and paragraphs 1 and 2 of this article, the requested State Party shall:

a) Vid förskingring av allmänna medel eller tvätt av förskingrade allmänna medel som avses i artiklarna 17 och 23 i denna konvention, när förverkande har verkställts enligt artikel 55 och med stöd av ett lagakraftvunnet avgörande i den begärande konventionsstaten - ett krav som den anmodade konventionsstaten kan ge avkall på - återlämna den förverkade egendomen till den begärande konventionsstaten.

b) När det gäller vinning av annat brott som täcks av denna konvention, när förverkande har verkställts enligt artikel 55 i konventionen och med stöd av ett lagakraftvunnet avgörande i den begärande konventionsstaten - ett krav som den anmodade konventionsstaten kan göra avkall på - återlämna den förverkade egendomen till den begärande konventionsstaten, om denna konventionsstat på ett rimligt sätt styrker sin tidigare äganderätt till den förverkade egendomen för den anmodade konventionsstaten eller när den anmodade konventionsstaten godtar skada för den begärande konventionsstaten som grund för att återlämna den förverkade egendomen.

c) I alla andra fall prioritera att överväga frågan om att återlämna förverkad egendom till den begärande konventionsstaten, återlämna sådan egendom till dess tidigare rätta ägare eller ersätta brottsoffren.

4. Där så är lämpligt, såvida konventionsstaterna inte beslutar annat, får den anmodade konventionsstaten dra av skäliga utgifter som uppkommit genom utredningar, lagföring eller rättsliga förfaranden som leder till återlämnande av eller förfogande över förverkad egendom enligt denna artikel.

5. Där så är lämpligt får konventionsstaterna särskilt överväga frågan om att sluta avtal eller träffa ömsesidigt godtagbara överenskommelser i varje särskilt fall beträffande det slutliga förfogandet över förverkad egendom.

(a) In the case of embezzlement of public funds or of laundering of embezzled public funds as referred to in articles 17 and 23 of this Convention, when confiscation was executed in accordance with article 55 and on the basis of a final judgement in the requesting State Party, a requirement that can be waived by the requested State Party, return the confiscated property to the requesting State Party;

(b) In the case of proceeds of any other offence covered by this Convention, when the confiscation was executed in accordance with article 55 of this Convention and on the basis of a final judgement in the requesting State Party, a requirement that can be waived by the requested State Party, return the confiscated property to the requesting State Party, when the requesting State Party reasonably establishes its prior ownership of such confiscated property to the requested State Party or when the requested State Party recognizes damage to the requesting State Party as a basis for returning the confiscated property;

(c) In all other cases, give priority consideration to returning confiscated property to the requesting State Party, returning such property to its prior legitimate owners or compensating the victims of the crime.

4. Where appropriate, unless States Parties decide otherwise, the requested State Party may deduct reasonable expenses incurred in investigations, prosecutions or judicial proceedings leading to the return or disposition of confiscated property pursuant to this article.

5. Where appropriate, States Parties may also give special consideration to concluding agreements or mutually acceptable arrangements, on a case-by-case basis, for the final disposal of confiscated property.

Artikel 58

Finansiell underrättelseverksamhet

Konventionsstaterna skall samarbeta med varandra i syfte att förebygga och bekämpa överföring av vinning av brott som straffläggs enligt denna konvention och för att främja vägar och metoder för att återställa sådan vinning och skall för detta ändamål överväga att inrätta en enhet för finansiell underrättelseverksamhet som skall vara ansvarig för att ta emot, analysera och till behöriga myndigheter sprida rapporter om misstänkta finansiella transaktioner.

Artikel 59

Bilaterala och multilaterala avtal och överenskommelser

Konventionsstaterna skall överväga att sluta bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser för att öka effektiviteten i det internationella samarbete som genomförs med stöd av detta kapitel.

KAPITEL VI

Tekniskt bistånd och informationsutbyte

Artikel 60

Utbildning och tekniskt bistånd

1. Varje konventionsstat skall i nödvändig omfattning införa, utveckla eller förbättra specialinriktade utbildningsprogram för personal som är ansvarig för att förebygga och bekämpa korruption. Programmen kan bl.a. avse följande områden:

a) Effektiva åtgärder för att förebygga, uppdaga, utreda, bestraffa och kontrollera korruption, innefattande användning av metoder för bevisinsamling och brottsutredning.

b) Kapacitetsuppbyggnad i fråga om utveckling och planering av strategisk korruptionsbekämpningspolitik.

Article 58

Financial intelligence unit

States Parties shall cooperate with one another for the purpose of preventing and combating the transfer of proceeds of offences established in accordance with this Convention and of promoting ways and means of recovering such proceeds and, to that end, shall consider establishing a financial intelligence unit to be responsible for receiving, analysing and disseminating to the competent authorities reports of suspicious financial transactions.

Article 59

Bilateral and multilateral agreements and arrangements

States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international cooperation undertaken pursuant to this chapter of the Convention.

CHAPTER VI

Technical assistance and information exchange

Article 60

Training and technical assistance

1. Each State Party shall, to the extent necessary, initiate, develop or improve specific training programmes for its personnel responsible for preventing and combating corruption. Such training programmes could deal, inter alia, with the following areas:

(a) Effective measures to prevent, detect, investigate, punish and control corruption, including the use of evidence-gathering and investigative methods;

(b) Building capacity in the development and planning of strategic anti-corruption policy;

c) Utbildning av behöriga myndigheter i utformning av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp som uppfyller kraven i denna konvention.

d) Utvärdering och förstärkning av institutioner, hantering av offentliga tjänster och allmänna medel (innefattande offentlig upphandling) och av den privata sektorn.

e) Förebyggande och bekämpning av överföring av vinning av brott som straffbeläggs enligt denna konvention och återställande av sådan vinning.

f) Uppdagande av överföring av och frysning av vinning av brott som straffbeläggs enligt denna konvention.

g) Övervakning av förflyttning av vinning av brott som straffbeläggs enligt denna konvention och metoder som används för att överföra, dölja eller maskera sådan vinning.

h) Lämpliga och effektiva juridiska och administrativa mekanismer och metoder för att underlätta återställande av vinning av brott som straffbeläggs enligt denna konvention.

i) Metoder för att skydda brottsoffer och vittnen som samarbetar med de rättsliga myndigheterna.

j) Utbildning i nationella och internationella bestämmelser och i språk.

2. Konventionsstaterna skall, i enlighet med sina förutsättningar, överväga att lämna varandra största möjliga tekniska bistånd, särskilt till förmån för utvecklingsländer, i sina planer och program för att bekämpa korruption, däribland materiellt stöd och utbildning inom de områden som avses i punkt 1 i denna artikel samt utbildning och bistånd och ömsesidigt utbyte av relevanta erfarenheter och specialkunskaper, som underlättar internationellt samarbete mellan konventionsstaterna i fråga om utlämning och ömsesidig rättslig hjälp.

(c) Training competent authorities in the preparation of requests for mutual legal assistance that meet the requirements of this Convention;

(d) Evaluation and strengthening of institutions, public service management and the management of public finances, including public procurement, and the private sector;

(e) Preventing and combating the transfer of proceeds of offences established in accordance with this Convention and recovering such proceeds;

(f) Detecting and freezing of the transfer of proceeds of offences established in accordance with this Convention;

(g) Surveillance of the movement of proceeds of offences established in accordance with this Convention and of the methods used to transfer, conceal or disguise such proceeds;

(h) Appropriate and efficient legal and administrative mechanisms and methods for facilitating the return of proceeds of offences established in accordance with this Convention;

(i) Methods used in protecting victims and witnesses who cooperate with judicial authorities; and

(j) Training in national and international regulations and in languages.

2. States Parties shall, according to their capacity, consider affording one another the widest measure of technical assistance, especially for the benefit of developing countries, in their respective plans and programmes to combat corruption, including material support and training in the areas referred to in paragraph 1 of this article, and training and assistance and the mutual exchange of relevant experience and specialized knowledge, which will facilitate international cooperation between States Parties in the areas of extradition and mutual legal assistance.

3. Konventionsstaterna skall i nödvändig utsträckning öka sina ansträngningar att maximera operativ verksamhet och utbildningsverksamhet i internationella och regionala organisationer och inom ramen för berörda bilaterala och multilaterala avtal eller överenskommelser.

4. Konventionsstaterna skall överväga att på begäran hjälpa varandra i fråga om att utföra utvärderingar, studier och forskning avseende typer av, orsaker till, verkningar av och kostnader för korruption i sina respektive länder med sikte på att, tillsammans med behöriga myndigheter och samhället, utveckla strategier och handlingsplaner för att bekämpa korruption.

5. För att underlätta återställande av vinning av brott som straffbeläggs enligt denna konvention får konventionsstaterna samarbeta genom att lämna varandra namn på sakkunniga som kan bidra till att uppnå detta mål.

6. Konventionsstaterna skall överväga att utnyttja lokala, regionala och internationella konferenser och seminarier för att främja samarbete och tekniskt bistånd och för att stimulera diskussion om gemensamma problem, däribland de särskilda problemen och behoven hos utvecklingsländer och länder med ekonomi under omvandling.

7. Konventionsstaterna skall överväga att upprätta frivilliga mekanismer med sikte på att bidra finansiellt genom tekniska biståndsprogram och projekt till ansträngningarna i utvecklingsländer och länder med ekonomi under omvandling att tillämpa denna konvention.

8. Varje konventionsstat skall överväga att lämna frivilliga bidrag till Förenta nationernas organ för narkotika- och brottsprevention i syfte att genom detta organ främja program och projekt i utvecklingsländer med sikte på att tillämpa denna konvention.

3. States Parties shall strengthen, to the extent necessary, efforts to maximize operational and training activities in international and regional organizations and in the framework of relevant bilateral and multilateral agreements or arrangements.

4. States Parties shall consider assisting one another, upon request, in conducting evaluations, studies and research relating to the types, causes, effects and costs of corruption in their respective countries, with a view to developing, with the participation of competent authorities and society, strategies and action plans to combat corruption.

5. In order to facilitate the recovery of proceeds of offences established in accordance with this Convention, States Parties may cooperate in providing each other with the names of experts who could assist in achieving that objective.

6. States Parties shall consider using subregional, regional and international conferences and seminars to promote cooperation and technical assistance and to stimulate discussion on problems of mutual concern, including the special problems and needs of developing countries and countries with economies in transition.

7. States Parties shall consider establishing voluntary mechanisms with a view to contributing financially to the efforts of developing countries and countries with economies in transition to apply this Convention through technical assistance programmes and projects.

8. Each State Party shall consider making voluntary contributions to the United Nations Office on Drugs and Crime for the purpose of fostering, through the Office, programmes and projects in developing countries with a view to implementing this Convention.

Artikel 61

Insamling, utbyte och analys av information om korruption

1. Varje konventionsstat skall överväga att i samråd med sakkunniga analysera utvecklingen av korruption inom sitt territorium samt de förhållanden under vilka korruptionsbrott begås.

2. Konventionsstaterna skall överväga att, sinsemellan och genom internationella och regionala organisationer, utveckla och utbyta statistik och analytisk sakkunskap om korruption och information i syfte att i möjlig utsträckning utveckla gemensamma definitioner, normer och metoder liksom även information om bästa praxis för att förebygga och bekämpa korruption.

3. Varje konventionsstat skall överväga att se över sin praxis och sina konkreta åtgärder för att bekämpa korruption och utvärdera deras tillämpning och effektivitet.

Artikel 62

Övriga åtgärder: genomförande av konventionen genom ekonomisk utveckling och tekniskt bistånd

1. Konventionsstaterna skall vidta sådana åtgärder som på bästa möjliga sätt främjar genomförandet av denna konvention genom internationellt samarbete med beaktande av korruptionens skadliga inverkan på samhället i allmänhet och på hållbar utveckling i synnerhet.

2. Konventionsstaterna skall, i möjligaste mån och i samarbete med varandra och med internationella och regionala organisationer, göra konkreta ansträngningar i följande avseenden:

a) Att öka samarbetet på skilda plan med utvecklingsländerna för att förbättra deras förmåga att förebygga och bekämpa korruption.

Article 61

Collection, exchange and analysis of information on corruption

1. Each State Party shall consider analysing, in consultation with experts, trends in corruption in its territory, as well as the circumstances in which corruption offences are committed.

2. States Parties shall consider developing and sharing with each other and through international and regional organizations statistics, analytical expertise concerning corruption and information with a view to developing, insofar as possible, common definitions, standards and methodologies, as well as information on best practices to prevent and combat corruption.

3. Each State Party shall consider monitoring its policies and actual measures to combat corruption and making assessments of their effectiveness and efficiency.

Article 62

Other measures: implementation of the Convention through economic development and technical assistance

1. States Parties shall take measures conducive to the optimal implementation of this Convention to the extent possible, through international cooperation, taking into account the negative effects of corruption on society in general, in particular on sustainable development.

2. States Parties shall make concrete efforts to the extent possible and in coordination with each other, as well as with international and regional organizations:

(a) To enhance their cooperation at various levels with developing countries, with a view to strengthening the capacity of the latter to prevent and combat corruption;

b) Att öka det ekonomiska och materiella biståndet för att stödja utvecklingsländernas ansträngningar att effektivt förebygga och bekämpa korruption och hjälpa dem att framgångsrikt tillämpa denna konvention.

c) Att lämna utvecklingsländer och länder med ekonomi under omvandling tekniskt bistånd för att hjälpa dem att tillgodose sina behov för att tillämpa denna konvention. I detta syfte skall konventionsstaterna sträva efter att lämna tillräckliga och regelbundna frivilliga bidrag till en fond öppnad särskilt för detta ändamål i en finansiell institution med anknytning till Förenta nationerna. Konventionsstaterna kan också särskilt överväga, i enlighet med sin lagstiftning och med bestämmelserna i denna konvention, att bidra till denna fond med en andel av de belopp eller motsvarande värde av vinning av brott eller egendom, som förverkats i enlighet med bestämmelserna i denna konvention.

d) Att uppmuntra och övertyga andra stater och i förekommande fall finansiella institutioner att medverka i strävandena i enlighet med denna artikel, särskilt genom att tillhandahålla fler utbildningsprogram och modern utrustning till utvecklingsländerna för att hjälpa dem att förverkliga syftena med denna konvention.

3. Så långt som möjligt skall dessa åtgärder inte inkräkta på gjorda åtaganden om utländskt bistånd eller andra ekonomiska samarbetsöverenskommelser på det bilaterala, regionala eller internationella planet.

4. Konventionsstaterna får träffa bilaterala eller multilaterala avtal eller ingå överenskommelser om materiellt och logistiskt stöd med beaktande av de ekonomiska överenskommelser som är nödvändiga för att de åtgärder i det internationella samarbete som avses i denna konvention skall bli effektiva och för att förebygga, uppdaga och kontrollera korruption.

(b) To enhance financial and material assistance to support the efforts of developing countries to prevent and fight corruption effectively and to help them implement this Convention successfully;

(c) To provide technical assistance to developing countries and countries with economies in transition to assist them in meeting their needs for the implementation of this Convention. To that end, States Parties shall endeavour to make adequate and regular voluntary contributions to an account specifically designated for that purpose in a United Nations funding mechanism. States Parties may also give special consideration, in accordance with their domestic law and the provisions of this Convention, to contributing to that account a percentage of the money or of the corresponding value of proceeds of crime or property confiscated in accordance with the provisions of this Convention;

(d) To encourage and persuade other States and financial institutions as appropriate to join them in efforts in accordance with this article, in particular by providing more training programmes and modern equipment to developing countries in order to assist them in achieving the objectives of this Convention.

3. To the extent possible, these measures shall be without prejudice to existing foreign assistance commitments or to other financial cooperation arrangements at the bilateral, regional or international level.

4. States Parties may conclude bilateral or multilateral agreements or arrangements on material and logistical assistance, taking into consideration the financial arrangements necessary for the means of international cooperation provided for by this Convention to be effective and for the prevention, detection and control of corruption.

KAPITEL VII

Tillämpningsmekanismer

Artikel 63

Konventionsstaternas konferens

1. Härmed inrättas en konventionsstatskonferens, vars syfte är att förbättra konventionsstaternas samarbete och förmåga att uppnå de mål som anges i denna konvention samt att främja och granska genomförandet av den.

2. Förenta nationernas generalsekreterare skall sammankalla konferensen senast ett år efter det att denna konvention har trätt i kraft. Därefter skall regelbundna möten med konferensen hållas i enlighet med den arbetsordning som antas av konferensen.

3. Konferensen skall anta arbetsordning och regler för de verksamheter som anges i denna artikel, däribland regler om observatörers rätt att närvara och delta samt om betalning av kostnader som denna verksamhet medför.

4. Konferensen skall fastställa verksamheter, förfaranden och arbetsmetoder för att uppfylla de mål som anges i punkt 1 i denna artikel, inbegripet följande:

a) Att underlätta konventionsstaternas verksamhet enligt artiklarna 60 och 62 och kapitlen II - V i denna konvention, inklusive genom att uppmuntra till att uppbåda frivilliga bidrag.

b) Att underlätta informationsutbyte mellan konventionsstaterna om mönster och utvecklingstendenser i fråga om korruption och om effektiva metoder för att förebygga och bekämpa korruptionen och för återstäl-

CHAPTER VII

Mechanisms for implementation

Article 63

Conference of the States Parties to the Convention

1. A Conference of the States Parties to the Convention is hereby established to improve the capacity of and cooperation between States Parties to achieve the objectives set forth in this Convention and to promote and review its implementation.

2. The Secretary-General of the United Nations shall convene the Conference of the States Parties not later than one year following the entry into force of this Convention. Thereafter, regular meetings of the Conference of the States Parties shall be held in accordance with the rules of procedure adopted by the Conference.

3. The Conference of the States Parties shall adopt rules of procedure and rules governing the functioning of the activities set forth in this article, including rules concerning the admission and participation of observers, and the payment of expenses incurred in carrying out those activities.

4. The Conference of the States Parties shall agree upon activities, procedures and methods of work to achieve the objectives set forth in paragraph 1 of this article, including:

(a) Facilitating activities by States Parties under articles 60 and 62 and chapters II to V of this Convention, including by encouraging the mobilization of voluntary contributions;

(b) Facilitating the exchange of information among States Parties on patterns and trends in corruption and on successful practices for preventing and combating it and for the return of proceeds of crime, through, in-

lande av vinning av brott, bl.a. annat genom att publicera relevant information som avses i denna artikel.

c) Att samarbeta med berörda internationella och regionala organisationer och organ samt frivilligorganisationer.

d) Att på lämpligt sätt använda relevant information som framställts av andra internationella och regionala organ för att bekämpa och förebygga korruption för att undvika onödigt dubbelarbete.

e) Att regelbundet se över hur konventionsstaterna tillämpar denna konvention.

f) Att avge rekommendationer för att förbättra denna konvention och dess tillämpning.

g) Att beakta konventionsstaternas behov av tekniskt bistånd med genomförandet av denna konvention och rekommendera åtgärder som konferensen bedömer vara nödvändiga i detta syfte.

5. I de syften som avses i punkt 4 i denna artikel skall konferensen inhämta nödvändiga kunskaper om de åtgärder som konventionsstaterna vidtagit för att genomföra konventionen och om de svårigheter de mött i detta arbete med hjälp av uppgifter som tillhandahålls av dem och genom sådana tillkommande granskningsformer som konferensen kan införa.

6. Varje konventionsstat skall lämna konferensen de upplysningar om sina program, planer och metoder samt lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder för att genomföra denna konvention som konventionsstatskonferensen begär. Konferensen skall överväga vilken metod som är effektivast för att ta emot och agera på upplysningar, inkluderande upplysningar från konventionsstaterna och från behöriga internationella organisationer. Upplysningar från berörda frivilligorganisationer som är ve-

ter alia, the publication of relevant information as mentioned in this article;

(c) Cooperating with relevant international and regional organizations and mechanisms and non-governmental organizations;

(d) Making appropriate use of relevant information produced by other international and regional mechanisms for combating and preventing corruption in order to avoid unnecessary duplication of work;

(e) Reviewing periodically the implementation of this Convention by its States Parties;

(f) Making recommendations to improve this Convention and its implementation;

(g) Taking note of the technical assistance requirements of States Parties with regard to the implementation of this Convention and recommending any action it may deem necessary in that respect.

5. For the purpose of paragraph 4 of this article, the Conference of the States Parties shall acquire the necessary knowledge of the measures taken by States Parties in implementing this Convention and the difficulties encountered by them in doing so through information provided by them and through such supplemental review mechanisms as may be established by the Conference of the States Parties.

6. Each State Party shall provide the Conference of the States Parties with information on its programmes, plans and practices, as well as on legislative and administrative measures to implement this Convention, as required by the Conference of the States Parties. The Conference of the States Parties shall examine the most effective way of receiving and acting upon information, including, inter alia, information received from States Parties and from competent international organizations. Inputs received from

derböriligen ackrediterade i enlighet med förfaranden som konferensen bestämmer kan också övervägas.

7. Enligt punkterna 4 till 6 i denna artikel skall konferensen, om den anser det vara nödvändigt, upprätta lämpliga mekanismer eller organ för att biträda den i en effektiv tillämpning av konventionen.

Artikel 64

Sekretariat

1. Förenta nationernas generalsekreterare skall tillhandahålla konventionsstatskonferensen nödvändiga sekretariatstjänster.

2. Sekretariatet skall

a) biträda konventionsstatskonferensen med att genomföra sådana verksamheter som avses i artikel 63 i denna konvention och med att anordna och på erforderligt sätt betjäna konferensens möten,

b) på begäran biträda konventionsstaterna i att lämna konferensen upplysningar i enlighet med artikel 63.5 och 63.6 i denna konvention, och

c) tillgodose nödvändig samordning med sekretariaten i andra ifrågakommande internationella och regionala organisationer.

KAPITEL VIII

Slutbestämmelser

Artikel 65

Tillämpning av konventionen

1. Varje konventionsstat skall, i enlighet med grundprinciperna i sin nationella rättsordning, vidta nödvändiga åtgärder, däribland lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder, för att tillse att dess åtaganden

relevant non-governmental organizations duly accredited in accordance with procedures to be decided upon by the Conference of the States Parties may also be considered.

7. Pursuant to paragraphs 4 to 6 of this article, the Conference of the States Parties shall establish, if it deems it necessary, any appropriate mechanism or body to assist in the effective implementation of the Convention.

Article 64

Secretariat

1. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary secretariat services to the Conference of the States Parties to the Convention.

2. The secretariat shall:

(a) Assist the Conference of the States Parties in carrying out the activities set forth in article 63 of this Convention and make arrangements and provide the necessary services for the sessions of the Conference of the States Parties;

(b) Upon request, assist States Parties in providing information to the Conference of the States Parties as envisaged in article 63, paragraphs 5 and 6, of this Convention; and

(c) Ensure the necessary coordination with the secretariats of relevant international and regional organizations.

CHAPTER VIII

Final provisions

Article 65

Implementation of the Convention

1. Each State Party shall take the necessary measures, including legislative and administrative measures, in accordance with fundamental principles of its domestic law, to ensure the implementation of its obliga-

i enlighet med denna konvention förverkligas.

2. Varje konventionsstat får tillämpa striktare eller strängare åtgärder än de som avses i denna konvention för att förebygga och bekämpa korruption.

Artikel 66

Tvistlösning

1. Konventionsstaterna skall sträva efter att lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention genom förhandling.

2. Tvister mellan två eller flera konventionsstater om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention som inte kan lösas genom förhandling inom skälig tid skall, på begäran av någon av dem, hänskjutas till skiljeförfarande. Om dessa konventionsstater sex månader efter dagen för hänskjutandet till skiljeförfarande inte har kunnat komma överens om hur skiljeförfarandet skall ske, får en av dem hänskjuta tvisten till Internationella domstolen i enlighet med dennas stadga.

3. Varje konventionsstat får, när den undertecknar, ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till denna konvention, förklara att den inte anser sig vara bunden av punkt 2 i denna artikel. De övriga konventionsstaterna skall inte vara bundna av punkt 2 i denna artikel gentemot en konventionsstat som har gjort ett sådant förbehåll.

4. En konventionsstat som har gjort ett förbehåll i enlighet med punkt 3 i denna artikel kan när som helst återta detta genom ett meddelande till Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 67

Undertecknande, ratifikation, godtagande, godkännande och anslutning

1. Denna konvention skall stå öppen för

tions under this Convention.

2. Each State Party may adopt more strict or severe measures than those provided for by this Convention for preventing and combating corruption.

Article 66

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 67

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Convention shall be open to all

undertecknande av alla stater från och med den 9 till och med den 11 december 2003 i Mérida i Mexiko och därefter vid Förenta nationernas högkvarter i New York till och med den 9 december 2005.

2. Konventionen skall också stå öppen för undertecknande av regionala organisationer för ekonomisk integration, om minst en medlemsstat i en sådan organisation har undertecknat konventionen i enlighet med punkt 1 i denna artikel.

3. Denna konvention skall ratificeras, godtas eller godkännas. Instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare. En regional organisation för ekonomisk integration får deponera sitt instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande, om minst en av dess medlemsstater har gjort detsamma. I sitt instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande skall organisationen förklara omfattningen av sin behörighet med avseende på frågor som regleras i konventionen. En sådan organisation skall också meddela depositarien varje ändring av betydelse i fråga om behörigheten.

4. Denna konvention skall stå öppen för anslutning av stater eller regionala organisationer för ekonomisk integration i vilka minst en medlemsstat är part i konventionen. Anslutningsinstrument skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare. Vid sin anslutning skall en sådan organisation förklara omfattningen av sin behörighet med avseende på frågor som regleras i konventionen. Organisationen skall också meddela depositarien varje ändring av betydelse i fråga om behörigheten.

Artikel 68

Ikraftträdande

1. Denna konvention träder i kraft den nittionde dagen efter dagen för deponering av det trettionde instrumentet avseende ratifikation, godtagande, godkännande eller an-

States for signature from 9 to 11 December 2003 in Merida, Mexico, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 9 December 2005.

2. This Convention shall also be open for signature by regional economic integration organizations provided that at least one member State of such organization has signed this Convention in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organization may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organization shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Convention is open for accession by any State or any regional economic integration organization of which at least one member State is a Party to this Convention. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 68

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession. For the

slutning. För det syfte som avses i denna punkt skall ett instrument som deponerats av en regional organisation för ekonomisk integration inte räknas utöver de instrument som deponerats av medlemsstaterna i organisationen.

2. För varje stat eller regional organisation för ekonomisk integration som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till denna konvention efter det att det trettionde instrumentet har deponerats, träder konventionen i kraft den trettionde dagen efter dagen för ifrågavarande stats eller organisations deponering av motsvarande instrument eller den dag då konventionen träder i kraft enligt punkt 1 i denna artikel, beroende på vilken händelse som inträffar sist.

Artikel 69

Ändringar

1. Fem år efter konventionens ikraftträdande får en konventionsstat inkomma med ändringsförslag till Förenta nationernas generalsekreterare, som skall delge konventionsstaterna och konventionsstatskonferensen dessa för övervägande och antagande. Konferensen skall göra alla tänkbara ansträngningar för att uppnå enhällighet om ändringar. Om alla ansträngningar att uppnå enhällighet har varit förgäves och ingen enighet uppnåtts, skall som en sista utväg för att ändringen skall antas krävas att den godtagits av en majoritet av två tredjedelar av vid konferensen närvarande och röstande konventionsstater.

2. Regionala organisationer för ekonomisk integration får i frågor som faller inom deras behörighet utöva sin rösträtt enligt denna artikel med det antal röster som motsvarar antalet av dess medlemsstater som är parter i denna konvention. Sådana organisationer får inte utöva sin rösträtt när dess medlemsstater utövar sin rösträtt och omvänt.

purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

2. For each State or regional economic integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the thirtieth instrument of such action, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or organization of the relevant instrument or on the date this Convention enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is later.

Article 69

Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Convention, a State Party may propose an amendment and transmit it to the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the States Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The Conference of the States Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties present and voting at the meeting of the Conference of the States Parties.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. En ändring som antagits i enlighet med punkt 1 i denna artikel skall ratificeras, godtas eller godkännas av konventionsstaterna.

4. En ändring som antagits i enlighet med punkt 1 i denna artikel träder i kraft för en konventionsstat 90 dagar efter dagen för deponering hos Förenta nationernas generalsekreterare av ett instrumentet avseende ratifikation, godtagande eller godkännande av ändringen.

5. När en ändring träder i kraft, är den bindande för de konventionsstater som har uttryckt sitt medgivande till att vara bundna av den. De övriga konventionsstaterna skall fortsätta att vara bundna av bestämmelserna i denna konvention och av tidigare ändringar som de har ratificerat, godtagit eller godkänt.

Artikel 70

Uppsägning

1. En konventionsstat får säga upp denna konvention genom ett skriftligt meddelande till Förenta nationernas generalsekreterare. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då generalsekreteraren mottog meddelandet.

2. En regional organisation för ekonomisk integration skall upphöra att vara part i denna konvention när alla dess medlemsstater har upphört att vara parter i konventionen.

Artikel 71

Depositarie och språk

1. Förenta nationernas generalsekreterare utses till depositarie för denna konvention.

2. Originalen till denna konvention, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party ninety days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 70

Denunciation

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organization shall cease to be a Party to this Convention when all of its member States have denounced it.

Article 71

Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Convention.

2. The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat denna konvention.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention.